

İÇİNDEKİLER

Sunuş	v
Yönetici Özeti	1
Başarı Her Yerde Projesinin Teorik Rasyoneli	11
Projenin Uygulama Süreci	21
Projenin Kapsamı.....	23
Proje Uygulama Süreci Nasıl İşledi?	23
Başarı Her yerde Projesinin Aşamaları	24
Proje Kapsamında Okullara Sağlanan Desteklerin Kapsamı	44
Projenin Çıktıları - Başarılar	57
Proje Saha Araştırması	79
Araştırmanın Amacı, Kapsamı ve Yöntemi	81
Saha Çalışmasının Öne Çıkan Bulguları	86
Projenin Etkililiği	117
Projenin Sürdürülebilirliğine İlişkin Değerlendirmeler	155
Sürdürülebilirliğin Bağlamları.....	157
Sürdürülebilirliği Artırmak İçin Gereken Stratejiler	161
Sonuç	164
Kaynakça	167
Ekler	171

Sunuş

QNB Finansbank olarak topluma katkı sağlamak amacıyla yaptığımız çalışmalarımızı, 2015 yılında odağımızı çocuklar olarak belirleyerek “Minik Eller Büyük Hayaller” kurumsal sosyal sorumluluk platformu altında topladık. 5 yıldan bu yana çocukların yenilikçi, yaratıcı, analitik, çözüm odaklı, farklı düşünen, pozitif ve güvenilir kişilik özelliklerine sahip olmaları hedefiyle ve onları geleceğe hazırlamak amacıyla matematikten kodlamaya, kültür-sanattan eğitime kadar birçok alanda projelerimizi gerçekleştiriyoruz.

2015’ten bu yana bankamızda çalışan 3.000’den fazla gönüllü finansçımızın da katılımıyla bu projeler ile Türkiye genelinde 530 binden fazla çocuğumuza ulaştık. Bu sayı her geçen gün artmaya devam ediyor.

Platformumuzun kurulduğu günden beri destek verdiğimiz ve bizim için anlamı çok büyük olan projelerimizden “Başarı Her Yerde” projesini Türk Eğitim Derneği (TED) ve Milli Eğitim Müdürlükleri ile birlikte, Ankara ile Adana’da başarı seviyesi düşük 16 devlet okulunda gerçekleştirdik.

Sizlerin bu kitapta tüm sürecini ve sonuçlarını okuyacağınız bu proje ile öğrencilerin ailelerinden veya okullarından kaynaklanan dezavantajlar nedeniyle akranlarından geride kalmadan, kaliteli bir eğitim almalarını sağlayarak başarılı gelecek beklentisi yaratmayı hedefledik.

Bu 16 okulda çocuklara özgü projeler geliştirerek akademik başarıyı artırmak üzere destek kursları ve kişisel gelişim çalışmaları yapıldı. Bu kapsamda spor, kültür-sanat ve sosyal alanlarda programlar oluşturuldu.

Sağlanan destekler ile büyük başarılar elde edildi. Proje kapsamındaki okullarda öğrenciler sosyal, kültür-sanat ve spor alanlarında Türkiye birincilikleri, ikincilikleri ve üçüncülükleri elde ettiler.

Akademik destekler ile birlikte öğrencilerin başarıları arttı. Lise ve üniversiteye giriş sınavlarında bu okullardaki çocukların başarı oranı geçmişe göre 8-10 kat birden yükseldi.

Bizler için oldukça gurur verici olan bu sonuçlar ne kadar doğru bir yolda yürüdüğümüzü gösteriyor.

QNB Finansbank olarak çocukları geleceğe hazırlamak adına çalışmalarımızı kesintisiz sürdüreceğimizi belirtirken bu projedeki destek ve başarıları için TED ve Milli Eğitim Müdürlüklerine sonsuz teşekkürlerimi iletmek isterim.

Ömer A. Aras
Yönetim Kurulu Başkanı

Neredeyse Cumhuriyetle yaşıt Türk Eğitim Derneği, yapısını 3 temel ilke üzerine inşa etmiştir.

- Maddi olanaksızlıklar içindeki çocukları okula kazandırmak ve onlara burs sağlamak.
- Türkiye genelinde yabancı dille eğitim veren okullar açarak, dünya insanı yetiştirmek.
- Türk eğitim politikalarına yön verecek bilimsel ve akademik çalışmalar yapmak.

Biz Türkiye'nin eğitim alanındaki en köklü sivil toplumu kuruluşu olarak, 'Başarı Her Yerde'yi baş tacımız yaptık. Çünkü bu projenin içinde çocuk ve eğitim var. Her fırsatta şunu dile getirdik; "Yoksunluklar bir öğrencinin gelişiminin ve başarısının engeli olamaz."

Projenin amacı, öğrencilerin yaşadıkları semtten, ailelerinden ya da okuldan kaynaklanan dezavantajlar nedeniyle akranlarından geride kalmadan, kaliteli bir eğitim almalarını sağlamak. Onlara doğru bir gelecek ümidi aşlamak.

Öyle ki Başarı Her Yerde Projesi bir varsayımla tasarlanmıştır. Merkezi planlarla ve direktiflerle geliştirilmeye çalışılan okulların pek çoğundan olumlu geri bildirimler alınamıyor. Bunun sebebi başkaları tarafından belirlenen amaçların okulun ana figürü olan yönetici, öğretmen ve öğrencileri harekete geçirmekte yetersiz kalmasıdır. Biliyoruz ki okulun içindeki paydaşların kendi gelişim hedeflerini oluşturmaları onlar için önemli bir motivasyon kaynağıdır. O nedenle Başarı Her Yerde Projesi bir soru ile başladı: **"Öğrencilerinizin gelişimi ve daha iyi öğrenmesi için ne yapmak istersiniz."**

Süreç öyle güzel ilerledi ki proje kapsamında yer alan her okulda o okula özgü eğitim ve gelişim planları hayata geçirildi. Yönetici, öğretmen ve velileri proje ortağı yaparak, okulun iklimine özgü hazırlanan projelerle akademik başarıyı artırmak üzere destek kursları ve kişisel gelişim çalışmaları yürütüldü. Tüm bunların yanı sıra spor, sosyal, kültürel ve sanatsal alanlarda programlar hayata geçirildi. Okul yöneticilerine ve öğretmenlere yönelik mesleki gelişim eğitimleri gerçekleştirildi.

Sonuç olarak proje kapsamında yer alan okullarımız başarmak istediler ve başardılar. Akademik desteklerle öğrenciler başarabileceklerini gördüler. Projenin en önemli çıktılarında biri de kendileri gibi zor şartlardan gelerek başarmış TED burslusu öğrencilerimizin, okullardaki öğrencilere verdiği destektir. Bu birliktelik hem proje okullarındaki öğrenciler hem de burslu öğrencilerimiz için bir kazanım oldu. Ve tüm bunlar oldukça mütevazı destekler ve küçük dokunuşlar sayesinde yaşandı.

Gururluyuz. Başarı Her Yerde Projesi, dezavantajlı okullarda akademik başarının arttırılabileceğinin, sosyal alanlarında olağanüstü başarıların mümkün olabileceğinin kanıtıdır.

Son olarak, biz bu projeye başladığımızda "mümkün değil" diyenler oldu. Biz onlara yanıt dahi vermeden sadece işimize odaklandık. En büyük destekçimiz ve ortağımız QNB Finansbank Bankacılık ve Finans Hizmetleri'ydi. Onlar da bizler gibi eğitim ve gelecek söz konusu ise elini taşın altına koymaktan çekinmediler. Böyle ulvi bir ortaklıkta bir araya geldiğimiz için kendilerine yürekten teşekkür ediyorum.

Biz başardık, başarmaya da devam edeceğiz.

S. Selçuk Pehlivanoglu
Türk Eğitim Derneği Genel Başkanı

**BAŞARI
HER YERDE**

Yönetici Özeti

“*Dezavantajlı Okullar İçin Okul Temelli Bir Gelişim Projesi*”

Okul, öğrencilerin sosyo-ekonomik dezavantajlarına rağmen başarılı olmalarını sağlamak ve öğrencilerin bütünsel olarak gelişimini desteklemekle yükümlüdür. Yoksunluklar bir öğrencinin gelişiminin ve başarısının engeli olamaz. Adrese dayalı kayıt sistemi ile birlikte dezavantajlı öğrenciler dezavantajlı okullarda kümelenmektedir. Bu gerçeklikten hareketle Başarı Her Yerde Projesi dezavantajlı okulların okul ortamının ve ikliminin dönüştürülmesine, okulların öğrenmeyi ve öğrencilerin gelişimini destekleyecek bir niteliğe kavuşturulmasına odaklanır.

Başarı Her Yerde Projesinin amacı öğrencilerin ailelerinden ve/veya okuldan kaynaklanan dezavantajlar nedeniyle akranlarından geride kalmadan, kaliteli bir eğitim almalarını sağlamak, bir gelecek ve başarı beklentisi yaratmaktır. Proje sonucunda; seçilen okullarda iyileştirmelerin sağlanması, eğitim kalitesinin ve akademik başarının geliştirilmesi, öğrencilerin sportif, kültürel, sanatsal alanlarda başarılarının artırılması hedeflenmiştir.

Değişim ve gelişme okulda başlar. Başarı Her Yerde Projesi bu varsayımla tasarlanmıştır. Yeryüzünde on yıllardır merkezi plan, proje ve direktiflerle okullar geliştirilmeye çalışılmıştır. Ancak bütün bu çabalarda çıkarılan en önemli ders; başkaları tarafından belirlenen amaçların okul yöneticileri, öğretmenler, veliler ve öğrencileri harekete geçirmekte yetersiz kalmasıdır. Okulun paydaşlarının kendileri için gelişim hedefleri oluşturmaları onlar için bir motivasyon kaynağı oluşturur. Bu noktadan hareketle,

Başarı Her Yerde Projesi okul yöneticilerine ve öğretmenlere yöneltilen basit bir soru ile başladı: Öğrencilerinizin gelişimi ve daha iyi öğrenmesi için ne yapmak istersiniz? Siz okulunuz için sorun alanlarını, önceliklerinizi, yapmak istediklerinizi ve başarmak istediğiniz şeyleri belirleyin, biz Başarı Her Yerde Projesi kapsamında size destek verelim.

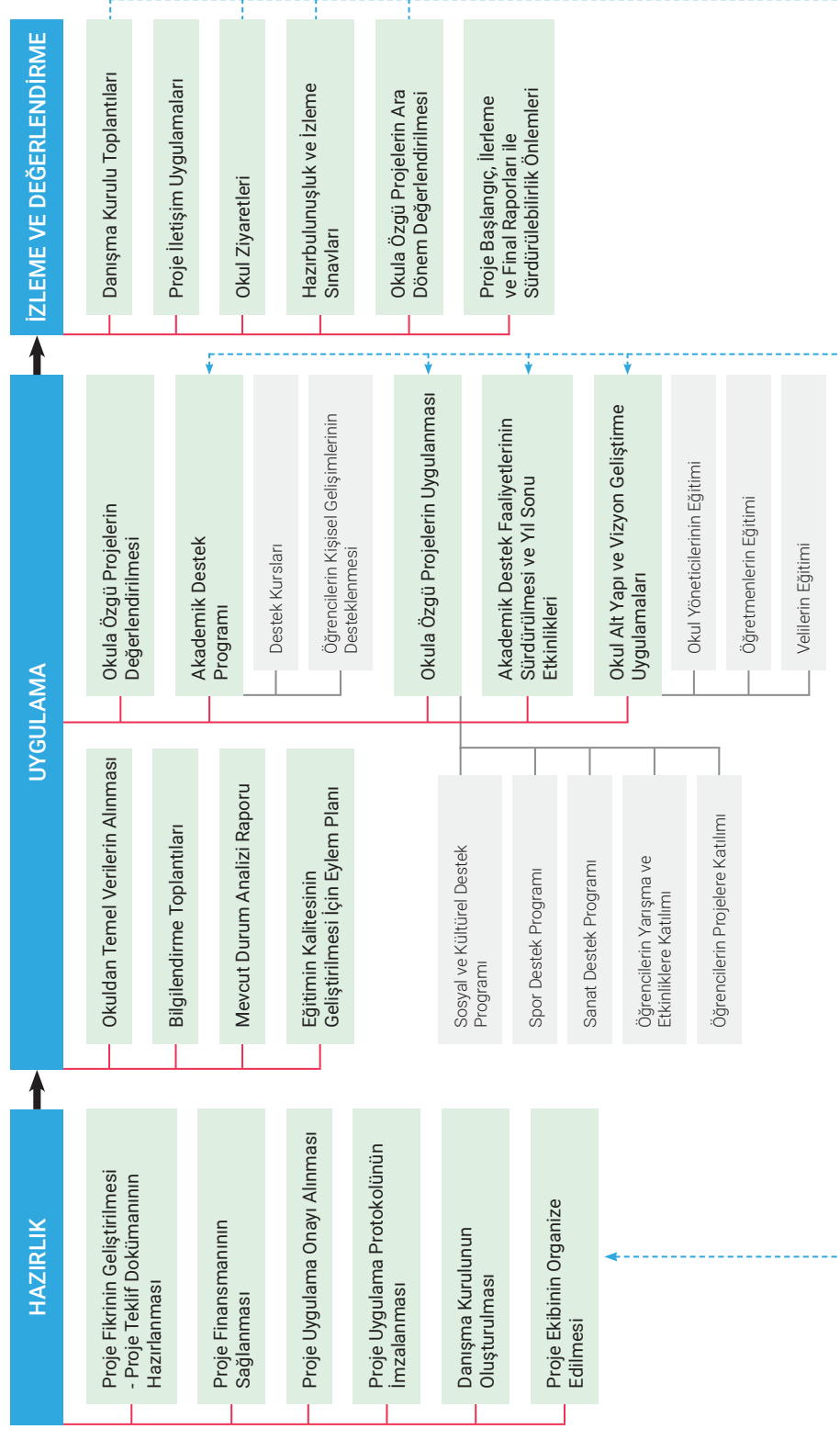
Başarı Her Yerde Projesi döngüsel olarak ilerleyen bir yapı içinde sürekli gelişme ve iyileşme süreci olarak uygulandı. Bu döngüsel yapı izleyen sayfada şematik olarak sunulmuştur. Bu sürecin hazırlık aşamasında Projeye QNB Finansbank Bankacılık ve Finans Hizmetleri tarafından finansal destek sağlanması, uygulama için İl Millî Eğitim Müdürlükleri ile mutabakat sağlanması ve proje yönetimi için gerekli organizasyonun yapılması konularında çalışmalar gerçekleştirildi. Proje kapsamında yer alacak okullar Ankara ve Adana İl Millî Eğitim Müdürlüklerince belirlendi.

Her bir okulun gelişimi bir kurumsal öğrenme sürecidir. Başarı Her Yerde Projesinde tabandan başlayan okul geliştirme yaklaşımı ile okulu geliştirme bir öğrenme süreci olarak ele alındı. Okul yöneticilerinden ve öğretmenlerden okul düzeyinde sorunların tespitini, ihtiyaçların belirlenmesini, öğretme ve öğrenmenin etkililiğinin artırılması için stratejiler belirlenmesi istendi. Eğitimsel süreçlerin verimliliğini artırmak için okullardan değişimi planlamaları ve hayata geçirilmeleri beklendi; ihtiyaç duyulan beceriler ile diğer insanlarla birlikte çalışma becerilerini geliştirmek için gerekli destek sağlandı.

Başarı Her Yerde Projesi kapsamında yer alan her okulda okula özgü projeler ile eğitimin kalitesinin geliştirilmesi için eylem planları hazırlandı. Okula özgü projeler kapsamında akademik başarıyı artırmak üzere destek kursları ve kişisel gelişim çalışmaları ile sosyal, kültürel, spor ve sanat alanlarında programlar oluşturuldu ve bu programlar için destek sağlandı. Okul yöneticilerine ve öğretmenlere yönelik mesleki gelişim etkinlikleri gerçekleştirildi.

Başarı Her Yerde Projesi kapsamında gerçekleştirilen tüm etkinlikler izleme ve değerlendirme etkinliklerinden elde edilen verilerle beslendi. Projenin döngüsel yapısı içinde izleme ve değerlendirme etkinliklerinden elde edilen veriler uygulamaların iyileştirilmesi amacıyla kullanılarak, programlar ve uygulamalar periyodik olarak revize edildi.

PROJE AŞAMALARI

Başarmak istediler ve başardılar. Gelişmek istemeyeni geliştiremezsiniz. Okul müdürlerine ve öğretmenlere projenin amacı ve kapsamı açıklandı. Ne yapmak istediklerine onlar karar verdi. Neleri başarmak istediklerini onlar seçti. Bir öğretmen öğrencilerin okuma becerilerini geliştirerek onların dünyalarını zenginleştirmek istedi, proje okula kitap gönderdi. Bir öğretmen orkestra oluşturmak istedi, proje bir müzik odası oluşturdu ve enstrümanları sağladı. Bir öğretmen öğrencilerinin iyi bir görsel sanatlar eğitimi alabilmesini hayal etti, proje sanat odası oluşturdu, fırça, tual, boya temin etti. Bir okul müdürü okulun estetik olarak daha iyi bir ortama dönüşmesini düşledi, okul içi mekanları hep birlikte eğitsel materyallerle ve görsellerle donattılar. Pek çok öğretmen öğrencileri için daha iyi bir geleceği mümkün kılacak bir akademik başarıyı gerçekleştirmek istedi, proje kapsamında destek kursları verildi, eğitsel materyaller temin edildi, öğretmenlerin mesleki gelişimi için programlar düzenlendi. Tüm bu desteklerin özet listesi izleyen sayfada görülebilir.

Oldukça mütevazı destekler ve küçük dokunuşlar, büyük başarıları getirdi. Masa tenisi masaları, raketler, toplar, masa tenisi takımları için formalar, eşofmanlar, ayakkabılar, çantalar... Bunlar bir okulu masa tenisinde ilçe, il ve Türkiye derecelerine taşımaz. Pek çok okul bunlara sahip, ama bunlara sahip olmayan bir okulda/ okullarda kendini mesleğine adanmış öğretmenler bu malzemeleri projeden temin ettiğinde, proje süresi içinde ilçe, il ve Türkiye düzeyinde müsabakalarda çeşitli dereceler elde etmiştir. Proje okulları sosyal, kültürel, sanat ve spor alanlarında 18 Türkiye birinciliği, 10 Türkiye ikinciliği, 8 Türkiye üçüncülüğü; 46 il/ bölge birinciliği, 23 il/ bölge ikinciliği ve 23 il/bölge üçüncülüğü elde etmiştir. Sağlanan desteklerin halihazırda desteğin sağlandığı imkanlara sahip okullarda aynı sonucu getirmesi beklenemez. Çünkü bu destekler yoksunluklar içinde başarıma arzusu ve azmi ile birleştiğinde bu sonuçları yaratmıştır.

Akademik Başarı, Sosyal, Kültürel, Sanat ve Spor Alanlarında Destekler ve Başarılar

Akademik ve kişisel gelişim destekleri;

- Destek kursları
- Okuma kitapları
- Sınavlara hazırlık materyalleri
- Okul içi mekanların eğitsel materyallerle donatımı
- Kişisel gelişim eğitimleri (sınav kaygısı, verimli çalışma, akran arabuluculuğu)
- Rehberlik uygulamaları
- Öğretmenler ve yöneticiler için mesleki gelişim eğitimleri ve çalışmaları
- Anne baba eğitimleri, farkındalık geliştirme çalışmaları
- Ulusal ve uluslar arası proje hazırlama

2017-2018 öğretim yılından 2018-2019 öğretim yılına akademik başarıda değişim;

- LGS'de 400-500 puan aralığındaki öğrenci sayısı sekiz kat artışla 11'den 99'a
- 300-399 puan aralığında öğrenci sayısı 1,8 kat artışla 128'den 361'e
- 200-299 puan aralığındaki öğrenci sayısı 0,4 kat artışla 402'den 560'a yükselmiş
- 100-199 puan aralığında kalan öğrenci sayısı ise 381'den 121'e düşmüştür.

Sosyal, kültürel ve sanat alanlarında destekler;

- Kültürel geziler
- Halk oyunları ekipleri için kostüm ve malzemeler
- El sanatları ve görsel sanatlar etkinlikleri için materyaller
- Müzik odası, sanat odası
- Müzik etkinlikleri ve koro için müzik aletleri ve materyaller
- Zeka oyunları için malzemeler
- İlçe, il ve Türkiye düzeyinde etkinliklere ve yarışmalara katılımlar için ulaşım, konaklama vb. destekler
- Tiyatro kulübü, İngilizce müzikal kulübü
- Ekolojik çevre için bilimsel çalışmalar
- Bilim şenliği
- Okul kermesleri

Sosyal, kültürel ve sanat alanlarında başarılar;

- Türkiye dereceleri
 - 5 birincilik
 - 3 ikincilik
 - 2 üçüncülük
 - 6 dördüncülük
- İl/Bölge dereceleri
 - 8 birincilik
 - 10 ikincilik
 - 3 üçüncülük
 - 3 dördüncülük
- İlçe dereceleri
 - 14 birincilik
 - 3 ikincilik
 - 2 üçüncülük
 - 2 dördüncülük

(Resim, kompozisyon / öykü / şiir, odak projesi / web siteleri kullanımı / yabancı dil sınavı, satranç, robot yarışması, zeka oyunları, deney yarışması)

Spor alanında destekler;

- İzcilik kulübü
- Futbol, voleybol, basketbol, hentbol, badminton, masa tenisi, futsal, step, atletizm, kickboks, judo, muaythai, gülle, cirit, disk, dart alanlarında bireysel ve takım çalışmaları için malzeme ve donanım
- Spor çalışmaları için alanların düzenlenmesi
- Sporculara eğitim, ulaşım, konaklama gibi desteği

Spor alanında başarılar (bireysel ve takım);

- Türkiye dereceleri
13 birincilik,
7 ikincilik,
6 üçüncülük
8 dördüncülük
- İl/Bölge dereceleri
38 birincilik
13 ikincilik
20 üçüncülük
10 dördüncülük
- İlçe dereceleri
2 birincilik
2 ikincilik
1 üçüncülük
2 dördüncülük

(Basketbol, futbol, masa tenisi, muay thai, taekwondo, bocce, hentbol, atletizm, jimnastik, artistik jimnastik, güreş, karate, judo, kickboks, boks, futsal)

Akademik desteklerle birlikte öğrencilerin başarısı arttı ve başarabileceklerini gördüler. Okullara sağlanan öğretim materyali ve sınavlara hazırlık destekleri, TED burslu öğrencilerin sağladığı akademik destekler, kişisel gelişim destekleri, sanat ve sporda başarılar, veli eğitimleri ile yönetici ve öğretmenler için mesleki gelişim destekleri okul ikliminde bir dönüşüm oluşturmuştur. Bu dönüşümün bir sonucu olarak proje dönemi içinde akademik başarıda önemli bir iyileşme kaydedilmiştir. 2017-2018 eğitim öğretim yılından 2018-2019 eğitim öğretim yılına Liseye Geçiş Sınavında 400-500 puan aralığında puan alan öğrenci sayısı sekiz kat artışla 11'den 99'a çıkmıştır. Benzer şekilde 300-399 puan aralığında başarı gösteren öğrenci sayısı 1,8 kat, 200-299 puan aralığındaki öğrenci sayısı ise 0,4 kat artmıştır. En alt başarı grubunda; 100-199 puan aralığında kalan öğrenci sayısı 381'den 121'e düşmüştür. Akademik başarıda sadece üst başarı

dilimindeki öğrenciler için değil, tüm öğrenciler için iyileşme kaydedilmiştir. Öğrencilerin geleceğe dair beklentileri değişmiştir.

Projede TED burslu öğrencilerinin yer alması hem proje okullarındaki öğrencilerin hem de burslu öğrencilerin kazanımı olmuştur. Burslu öğrenciler proje okullarındaki öğrencilere akademik destek sağlayarak topluma hizmet kapsamında sosyal sorumluluk duygusu ve becerilerini geliştirmiştir. Diğer yandan burslu öğrencilerin geldikleri toplumsal çevrenin sosyo-ekonomik koşulları ile proje okullarındaki öğrencilerin çevre koşullarının benzerliği, proje okullarındaki öğrenciler için "ben de başarabilirim" duygusunu besleyen bir etken olmuştur. Burslu öğrencilerin bir rol modeli olarak görülmeleri, mevcut sosyo-ekonomik yoksunlukların başarmanın engeli olmadığı algısını güçlendiren bir etkiye sahip olmuştur.

YÖNETİCİ ÖZETİ

Başarı Her Yerde Projesi, yöneticilerinin ve öğretmenlerinin başarıma istek ve motivasyonuna sahip olduğu okullarda başarılı olmuştur. Projenin adı ve amacı “Başarı Her Yerde” olmakla birlikte, proje kapsamında yer alan sekiz okulun her birinde aynı başarıyı yakalamak mümkün olmamıştır. Bazı okullardaki başarı artışı diğer okullardaki başarı artışından oldukça yüksektir. Okullar arasındaki bu farkı belirleyen temel etken okul yöneticilerinin projeye yönelik tutumundan kaynaklandığı gözlemlenmiştir. Ayrıca okul müdürü değişikliklerinin de proje akışını olumsuz etkilediği görülmüştür .

Başarı Her Yerde Projesi dezavantajlı okullarda akademik başarının artırılabilceğinin, sosyal, kültürel, spor ve sanat alanlarında olağanüstü başarıların mümkün olduğunun kanıtıdır. Proje okullarında akademik başarı somut bir şekilde artmış, sosyal, kültürel, spor ve sanat alanlarında onlarca derece elde edilmiştir. Bu okulların veli profili ve toplumsal çevresi tipik olarak eğitim düzeyi görece düşük, gelir durumu iyi olmayan, çoğu zaman anne babanın çalıştıkları işlerin niteliği itibariyle çocuklarının okulu ve eğitimi ile ilgilenmeye zaman ayırmakta güçlük çeken ailelerden oluşmaktadır. Okullar ise akademik etkinlikler için olduğu kadar sosyal, kültürel, spor ve sanatsal etkinlikler için de gerekli ortam, donanım, araç-gereç ve materyallerden yoksun kalmıştır. Hem toplumsal açıdan hem de okulun koşulları bakımından dezavantajlara rağmen

proje destekleri ve bu desteklerin oluşturduğu motivasyon ve dönüşüm ile her alanda başarı kaydetmek mümkün olmuştur.

Başarı Her Yerde Projesi dezavantajlı okullar için bir gelişim modeli olabilir. Başarı Her Yerde Projesi dezavantajlı ve başarı düzeyi düşük okulların başarısının artırılabilceğini gösteren bir başarı hikayesidir. Bu başarı hikayesini paylaşarak çoğaltmak, dezavantajlı ve başarı düzeyi düşük okullar ve bu okullarda öğrenim gören öğrenciler için bir gelecek beklentisi yaratabilecek, onların hayallerini ve hayatlarını değiştirebilecek bir etki oluşturabilir. Çünkü Başarı Her Yerde Projesi, görece küçük müdahalelerle; dışarıdan sınırlı ölçüde destek ve düşük maliyetlerle, dezavantajlı okulların da geliştirilebilceğini ve bu okullardaki öğrenciler için de daha iyi bir geleceğin mümkün olduğunu somut olarak göstermiştir.

Bu rapor Başarı Her Yerde Projesinin başarı hikayesini; projenin uygulanmasında izlenen aşamaları, uygulamanın sonuçlarını ve uygulamadan çıkarılan dersleri sunmaktadır. Uygulamadan çıkarılan derslerle birlikte proje tasarımı iyileştirilerek, projenin etkililiği artırılabilir ve dezavantajlı okullar için daha büyük ölçekte uygulamalar gerçekleştirilebilir. Projenin yaygınlaştırılması ile daha çok sayıda çocuğa dokunmak, bir gelecek hayali oluşturmalarını sağlamak ve o gelecek hayaline erişmeyi gerçeğe dönüştürmek mümkün olabilir.

*Başarı Her Yerde
Projesinin Teorik Rasyoneli*

“*Dezavantajlı Okullar İçin de Başarı Mümkün*”

Başarı Her Yerde Projesi bir ilde dezavantajlı ve başarı düzeyi düşük okulların başarısının artırılabilceğini gösteren bir başarı hikayesidir. Bu başarı hikayesini paylaşarak çoğaltmak, dezavantajlı ve başarı düzeyi düşük okullar ve bu okullarda öğrenim gören öğrenciler için bir gelecek beklentisi yaratabilecek potansiyele sahiptir. Çünkü Başarı Her Yerde Projesi, dezavantajlı okulların da geliştirilebileceğini ve bu okullardaki öğrenciler için de daha iyi bir geleceği inşa edecek adımların mümkün olduğunu somut olarak göstermiştir. Bu rapor Başarı Her Yerde Projesinin başarı hikayesini; projenin uygulanmasında izlenen aşamaları, uygulamanın sonuçlarını ve uygulamadan çıkarılan dersleri sunmaktadır.

Okul geliştirme çalışmaları, yaklaşık 50 yıl önce öğrencilerin öğrenmesiyle ilişkili olan girdilerin neler olduğunu sorgulayarak başlar. Daha sonraki yıllarda bu çalışmalar, teorik bilgileri ve araştırma bulgularını kullanarak okul düzeyinde süreçleri, öğretme ve öğrenme uygulamalarını merkeze alarak eğitimin niteliğinin geliştirilmesine odaklanır (Creemers ve Reezigt, 2005). Okul geliştirme çalışmaları ülke çapında tüm okullarda gerçekleştirilecek kadar geniş bir kapsamda olabileceği gibi, bir okulla sınırlı olacak kadar odaklanmış da olabilir. Etkili okulların özelliklerini ve okul etkililiğiyle ilişkili faktörleri araştıran pek çok çalışma olmasına rağmen, okul geliştirme süreçleri tüm okullarda uygulanabilir ve her okulda aynı sonucun elde edilebilmesini mümkün kılacak şekilde formüle edilemez. Okulların yerel koşulları, kültürü ve iklimi okul geliştirme çalışmalarında her okulda aynı değişkenlere odaklanarak, aynı şeyleri yaparak benzer sonuçları elde etmeyi sağlayamaz (Feldhoff, Radisch ve Bischof, 2016). Etkili bir okul geliştirme stratejisi için, her okul kendi bağlamında değerlendirilmeli, geliştirilmeye

ihtiyaç duyulan bileşenleri belirlenmeli ve buna göre bir yol haritası çıkarılmalıdır.

Okul geliştirme amacıyla okullar, rutin işleyişe dönük faaliyetler ile gelişimsel faaliyetlerin dengesini esas alarak dört gruba ayrılır (Harris, 2002):

- **Başarısız okullar**, hem rutin işleyişte hem de gelişimsel faaliyetlerde yetersiz olan okullardır. Başarısız okullar tipik olarak işleri zamanında bitirmede ve problem çözmede proaktif olma yerine reaktif davranır, örgütleme ve planlama yapmaz, gelişimsel çalışmaları destekleyecek bir kültür ve gerekli altyapıya, ortak bir eğitim öğretim anlayışına, ortak amaçlara ve vizyona sahip değildir. Başarısız okullar öğrencilerinin öğrenmesini ve gelişimin yeterince destekleyemediği için onları başarısızlığa mahkûm eder.
- **Atalete düşmüş okullar**, rutin işleyiş kurallar çerçevesinde sürdürebilen ancak gelişim ve değişim için çaba göstermeyen okullardır. Bu okulların, dışarıdan bakıldığında, verimli bir şekilde işletildikleri ve başarısız olmadıkları düşünülür. Ancak atalete düşen okullar gelişimsel faaliyetleri göz ardı ettiklerinden kısa vadede oldukları konumu muhafaza etseler bile, uzun vadede eğitim öğretimde gerilemeleri beklenir. Bu okullarda öğrencilerin öğrenmesi ve başarılı olması için potansiyel bulunmasına rağmen bu potansiyelin açığa çıkması için değişim ve gelişmeye yönelik faaliyetlerinin bulunmaması onları atalete sürükler.
- Dinamik okullar ise, gelişim ve değişime odaklanıp, okul düzenini ve rutin işleyiş yürütemeyen, dolayısıyla etkili bir gelişme

gösteremeyen okullardır. Bu okullar, dışarıdan bakıldığında, muhteşem bir canlılığa sahip gözükür. Ancak bu okullardaki gelişme ve değişme arzusu ve çabası okulun işleyişinde karşılık bulamadığı için çoğunlukla hayal kırıklığı ile sonuçlanır. Bu okullarda tipik olarak yoğun (hatta bazen aşırı) bir değişim söylemi hâkim olmakla birlikte, bu değişimi hayata geçirecek iş ve işleyişi gerçekleştirecek yönetim kapasitesi yoktur.

- **Gelişen okullar**, etkili bir okul işleyişi oluşturmuş ve bunu sürdürebilen, aynı zamanda da yeniliklere açık, sürekli bir gelişim halinde olan okullardır. Bu okullarda rutin işleyiş ile gelişimsel faaliyetler arasında iyi bir denge vardır. Ortak bir eğitim öğretim anlayışı ve amaçlar etrafında mesleki iş birliği, öğretmenlerin değişim ve gelişim sürecinde aktif olarak yer almaları sağlanır. Okul kendi değişim ve gelişimini planlarken, hangi alanlarda gelişimsel faaliyetler gerçekleştirileceğini özenle seçer ve önceliklendirir.

Başarı Her Yerde Projesi, uygulandığı yerleşim biriminde İl Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından belirlenen başarı düzeyi düşük okulları geliştirmeyi hedefler. Okulların geliştirilmesinde kullanılacak stratejiler üç tip altında özetlenebilir (Hopkins, 1994; Hopkins ve Harris, 1997):

- Birinci Tip Stratejiler: Başarısız okulların geliştirilmesine yönelik faaliyetlerde kullanılabilir. Birinci tip stratejiler önemli derecede dış destek gerektirir. Dış destekle birlikte başlangıçta sınırlı sayıda hedef oluşturularak, gelişmeye devam etmek için gerekli olan özgüven ve beceriler kazandırılır.
- İkinci Tip Stratejiler: Görece olarak başarısız okullardan daha iyi durumda olan okulların

etkililiğinin artırılmasına yönelik değişim ve gelişim faaliyetlerinde kullanılır. İkinci tip stratejiler okulların önceliklendirmesi gereken gelişim alanlarını belirlemesine ve bunlara odaklanmasına dayanır. Bu tip okul geliştirme çalışmaları, bazı alanlarda dış destek gerektirebilir. Ancak okulların yalnızca kendi çabasıyla da bu gelişmeyi göstermesi mümkün olabilir.

- Üçüncü Tip Stratejiler: Gelişen okulların yakaladığı değişim ve gelişim ivmesini sürdürmeleri ve etkili olarak kalabilmelerini hedefleyen bu tip stratejiler, genellikle dış desteğe ihtiyaç olmadan uygulanır. Yeni fikirlere ve uygulamalara açık olma ve iş birliği, bu tip okul geliştirme uygulamalarında sık karşılaşılan özelliklerdir.

Başarı Her Yerde Projesinde Birinci Tip Stratejiler kullanılarak okullara dış destek sağlanmıştır. Projede, okulların yönetim ve organizasyon kapasitelerinin iyileştirilmesi, okulda ortak bir amaç ve vizyon oluşturulması, eğitim öğretim uygulamalarının geliştirilmesi, eğitim öğretim uygulamalarının etkililiğinin artırılması için kaynakların iyileştirilmesi veya temini, öğretmenlerin kapasitesinin geliştirilmesi, okul-aile iş birliğinin iyileştirilmesi gibi konularda dış destek sağlanmıştır. Özellikle dezavantajlı bölgelerdeki okullar, çoğunlukla başarısız okul özellikleri göstermektedir. Bu nedenle de bu tür okullar için okul geliştirme çalışmalarında dış destek oldukça önem taşımaktadır.

Başarı Her Yerde Projesi okul temelli gelişim modelini esas alır ve tabandan başlayan okul gelişim yaklaşımını benimser. Okul geliştirme yaklaşımları yukarıdan aşağıya doğru ve aşağıdan yukarıya doğru olmak üzere iki temel başlıkta özetlenebilmektedir. Tablo 1.'de bu iki yaklaşımın temel nitelikleri verilmiştir.

Tablo 1. Okul Geliştirme Yaklaşımları

	Tepeden başlayan okul geliştirme yaklaşımı	Tabandan başlayan okul geliştirme yaklaşımı
Bilgi kaynağı	Araştırmacıların ve uzmanların bilgisini, araştırma bulgularını temele alır	Okul dışından uzman ve danışmanların bilgisine de başvurmakla birlikte, okul düzeyinde uygulayıcıların pratik bilgisini temele alır
Hedef	Kurumsal hedefler veya öğretim programında tanımlanmış hedefler esastır	Okul geliştirme süreci içinde hedefler belirlenir ve olgunlaştırılır
Sonuç	Öğrenci kazanımları odaklı	Okul süreçleri odaklı
Amaç	Merkezi olarak tanımlandığı haliyle kabul edilir	Okul düzeyinde tartışılarak ve müzakere edilerek belirlenir
Odak noktası	Merkezi olarak tanımlanmış öğretim programları ile okul yönetimi ve okulun özelliklerine odaklanılır	Eğitimsel süreçlerin değişimine odaklanır
Değerlendirme yöntemi	Nicel etki analizlerine dayanır	Nitel etki analizlerine dayanır
Okul geliştirme planlamasının yeri	Okul dışında gerçekleşir	Okul içinde gerçekleşir

Kaynak: Reynolds, Hopkins ve Stoll, 1993, s. 40.

Tepeden başlayan okul geliştirme yaklaşımında genellikle merkezi yönetimin veya okul dışından yerel düzeyde eğitim otoritelerinin gelişim planları okullara direktifler olarak gönderilir. Ancak tepeden aşağıya doğru planlar ve stratejiler, dezavantajlı okulların içinde bulunduğu koşulları ve karşılaştığı özel sorunları göz ardı etmekte, okul düzeyindeki uygulamalarda beklenen etkiyi gösterememektedir. Bu nedenle, okullara ihtiyaç duyduğu desteği sağlarken, tabandaki uygulayıcıların okul geliştirme sürecini planlamaları, sorunları tanımlamaları, çözümler geliştirmeleri ve hedefleri belirlemeleri okul geliştirmede daha etkili olabilir (Fullan, 1994). Tabandan başlayan okul geliştirme yaklaşımı, okulu geliştirmeyi bir öğrenme süreci olarak ele alır. Okul düzeyinde sorunların tespiti, ihtiyaçların belirlenmesi, öğretme ve öğrenmenin etkililiğinin artırılması için stratejiler belirlenmesi, eğitimsel süreçlerin verimliliğinin artırılması için değişimin

planlanması ve hayata geçirilmesi aynı zamanda bunların her birini yapabilme becerilerinin ve bunları yapmak için diğer insanlarla birlikte çalışma becerilerinin edinilmesini ve geliştirilmesini gerektirir.

Sosyoekonomik statü açısından dezavantajlı olan öğrenciler genellikle dezavantajlı bölgelerde yer alan okullara devam etmekte ve akademik başarıları diğer öğrencilere kıyasla daha düşük olmaktadır. Dezavantajlı okullar öğrencilerin aileden gelen sosyo-ekonomik dezavantajlarını telafi edemediği gibi, sosyo-ekonomik statünün akademik başarıya olan olumsuz etkilerini daha da kötüleştirmektedir (OECD, 2012). Literatürde, ailenin sosyo-ekonomik statüsünün etkisi kontrol edildiğinde, okulun sosyo-ekonomik durumunun öğrenci başarısına olumsuz etkisini gösteren pek çok çalışma bulunmaktadır. Buna istinaden, benzer sosyo-ekonomik statüdeki iki öğrenciden,

dezavantajlı bir okula giden öğrencinin akademik başarısının daha iyi durumdaki bir okula devam eden öğrenciye kıyasla daha düşük olacağı çıkarımı yapılmaktadır (Kyriakides, Creemers, ve Charalambous, 2018; Opdenakker ve Van Damme, 2006). Bu nedenle, öğrenci başarısını artırmak, tüm öğrenciler için eşit eğitim şartları oluşturabilmek, okulların öğrenciler için köstek değil destek olduğu bir eğitim düzeni kurabilmek için dezavantajlı okulların geliştirilmesi önemli bir adımdır. Başarı Her Yerde Projesi Dezavantajlı okullarda öğrenim gören, aynı zamanda sosyo-ekonomik açıdan da dezavantajlı olan öğrenciler için fark yaratmayı hedeflerken, bu hedef için uygun olan yaklaşımın tabandan başlayan okul geliştirme yaklaşımı olduğunu kabul eder.

Sosyo-ekonomik açıdan dezavantajlı bölgelerde bulunan okulların geliştirilmesi çalışmalarında başarılı olan stratejiler ve dezavantajlı bölgelerde bulunmasına rağmen etkili/gelişmekte olan okul özellikleri gösteren okulların ortak özellikleri aşağıdaki başlıklar altında özetlenebilir (Chapman ve Harris, 2004; Muji, Harris, Chapman, Stoll ve Russ, 2004):

- *Fiziki koşulların iyileştirilmesi:* Dezavantajlı yerleşim yerlerindeki okulların fiziki koşulları genellikle oldukça kötü durumdadır. Okul geliştirme çalışmalarında öğrencileri, personeli ve aileleri motive etmek, okulun gelişmekte ve değişmekte olduğuna dair inancı perçinlemek adına fiziki koşullarda okul gelişim ihtiyaçları ve hedeflerine göre önceliklendirilmiş iyileştirmeler yapılır.
- *Öğretme ve öğrenme odağı:* Okul sınırlı sayıda hedef belirleyerek öğrencilerin akademik başarısını odağa alır. Dezavantajlı okullar, pek çok farklı sorunla karşı karşıya kalır ve bu sorunlar eğitim-öğretimi geliştirme çabalarının önüne geçebilir.

Bu nedenle, öğrenci başarısını artırmak için odak noktasının öğretimin niteliğine çekilmesi gerekir. Bunu sağlamak için de etkili öğretim yaklaşımlarının uygulanması, öğrencilere mentorluk yapılması, öğrenci başarısının izlenmesi, öğretim süreçlerini engelleyen disiplin sorunlarının çözülmesi gibi stratejiler kullanılabilir. Dezavantajlı okulların geliştirilmesinde bu stratejilerin geliştirilmesi ve uygulanması için okul dışından, proje kapsamında, destek sağlanır.

- *Liderlik:* Okul liderlerinin hem okul etkililiğini hem de öğrenci başarısını artırmada dolaylı ama önemli bir etkisi olduğu bilinir. Ancak, etkili bir okul gelişimi için tek bir kişinin otoritesine dayalı bir liderlik anlayışı değil; demokratik ve delege edici, öğretmenlerin de okul geliştirme süreçlerine dâhil olduğu ve liderlik ettiği bir yaklaşım benimsenmelidir. Yönetimden ziyade eğitim-öğretim odaklı bir liderlik anlayışı okul geliştirmenin başarısında daha etkilidir. Dezavantajlı okullarda genellikle öğrenci başarısına ilişkin beklentiler düşük olmakta, bu kabullenmişlikle birlikte öğrenci başarısının geliştirilemeyeceği inancı yerleşmektedir. Okul yöneticisinin öğretmenler, veliler ve öğrencilerde bir başarı beklentisi oluşturma, öğrenci başarısına ve davranışlarına yönelik yüksek beklentilerin olduğu bir okul iklimi oluşturma, ortak bir eğitim öğretim anlayışı ve vizyon oluşturmada etkin bir liderlik göstermesi beklenir.
- *Veri odaklı okul ortamı:* Veri odaklı okul ortamı daha çok veri toplamak anlamına gelmez, verilerin amaç odaklı toplanması okul ve sınıf uygulamaları için alınacak kararlarda etkili bir biçimde kullanılması gerekir. Sınav sonuçları, anketler, nitel veriler, devamsızlık kayıtları vb. veriler okul geliştirme çalışmalarının planlanması,

BAŞARI HER YERDE PROJESİNİN TEORİK RASYONELİ

- takip edilmesi ve iyileştirilebilmesine imkân sağlar. Sınav sonuçları kullanılarak öğrenci başarısı takip edilebilir, öğretim süreçleri öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun bir biçimde geliştirilebilir. Ayrıca öğrenci, öğretmen ve velilere uygulanacak anketler ve yapılacak görüşmelerle okulda geliştirilmesine ihtiyaç duyulan alanlar belirlenebilir.
- Öğrenmeyi destekleyen bir okul kültürü: Açık iletişim, destekleyici liderlik ve tutarlılık okul geliştirmenin önemli bir parçasıdır. Olumlu bir okul kültürü için yöneticiler, öğretmenler, aileler ve öğrenciler arasındaki ilişkiler oldukça önem taşır. Öğretmenlerin gelişim süreçlerine dâhil edilmesi, yöneticilerle ve birbirleriyle iş birliği içinde olması ve birbirlerini desteklemesi beklenir. Öğrenci ilişkilerini güçlendirmek için ise öğretmen ve öğrencilerin birlikte görev alacağı kulüpler kurulabilir, okul gezileri düzenlenebilir. Aileler de okul kültürünün ve geliştirme çalışmalarının önemli bir parçasıdır. Bu nedenle ailelerin de uygun okul etkinliklerine katılımlarının desteklenmesi gerekir. Öğrenci başarısını ve okul etkililiğini artırmayı hedefleyen okullarda, paydaşlar arası olumlu ilişkiler kurulması önemli bir adımdır.
 - Öğrenme topluluğu yaratma: Öğretmenlerin ve yöneticilerin birlikte güncel gelişmeleri takip ettiği, öğrendiği, tartıştığı ve sorumluluk aldığı okullarda, öğrenci ve okul başarısı artmaktadır. Öğretmenler okul geliştirmenin başarısında kilit bir rol oynamaktadır. Bu nedenle, öğretmenlerin öğretim niteliğini artıracak yansıtıcı diyaloglar kurması, öğretim odaklı tartışmalar ve çalışmalar gerçekleştirmesi, iş birliği içinde çalışması, birbirlerine yapıcı geribildirimler vermesi okul geliştirme çalışmalarının etkililiğini ve öğrenci başarısını artıran unsurlardır.
 - Sürekli mesleki gelişim: Öğretmenlerin mesleki gelişimine önem verilmesi, öğretmenlere bu tür çalışmalar için yeterli zaman ve destek sağlanması okul etkililiğini artırmaktadır. Ancak mesleki gelişim etkinliklerinin yalnızca öğretmenlere sunulması ve öğretmenlerin bireysel gelişimine katkı sağlaması yeterli değildir. Bu tür etkinliklerin okul içi uygulamalara yansımalarının sağlanması gerekir. Öğrenci başarısının yüksek olduğu etkili okullarda mesleki gelişime önem verildiği, öğretmenlere okul içi ve dışı eğitimlerle kendisini geliştirmesi için fırsat sunulduğu ve öğretmenlerin iş birliği içinde birbirlerinin gelişimine destek vermesinin yüreklendirildiği bilinmektedir.
 - Aile katılımı: Özellikle dezavantajlı bölgelerde, aile katılımının sağlanması oldukça zordur. Buna karşın, etkili bir okul geliştirme için ailelerin de okul ortamının bir parçası olması, çocuklarının eğitim-öğretim süreçleri hakkında bilgi sahibi olması, öğretmenlerin ailelerle olumlu ilişkiler kurması oldukça önemlidir. Bu nedenle, ailelere yönelik sosyal ve eğitsel etkinlikler düzenlenerek ailelerin okulla güçlü ilişkiler kurması ve okulu bulunduğu çevre için önemli bir değer olarak görmesi sağlanabilir.
 - Dış destek: Okullar arası iletişim ve destek ağlarının oluşturulması, iyi uygulamaların paylaşılması ve mesleki öğrenme toplulukları oluşturulması okul geliştirme ve öğrenci başarısının artırılması için önemli faktörlerdendir. Dış denetimler ve gözlemler de okul geliştirme süreçlerinin takibi ve işleyişi için etkili olabilmektedir. Özellikle eldeki verilerin analizi ve yorumlanması, bunlara uygun bir geliştirme planı oluşturulması noktasında okulların desteğe ihtiyacı olabilmektedir. Bu noktada

dikkat edilmesi gereken, okul geliştirme süreçlerinin işleyişi için gerekli miktarda destek ve denetim sağlanırken, okullar üzerinde olumsuz bir etki bırakmamak ve baskı oluşturmamaktır.

- Kaynaklar: Kaynak eksikliği, öğrenci ve okul başarısını olumsuz etkileyen, dezavantajlı okulların en önemli sorunlarından biridir. Bu yüzden okulların ihtiyaç duyduğu kaynakların sağlanması, bu kaynakların belirlenmesi noktasında okullara rehberlik edilmesi ve bu kaynakların doğru kullanımı, okul geliştirmenin etkili olabilmesi için bir gerekliliktir.

Bunların yanı sıra, öğrenci başarısını artırmak, dezavantajlı ve avantajlı öğrenciler arasında var olan başarı farkını azaltmak için birebir çalışma, geribildirim/süreç takibi ve işbirlikli öğrenme gibi stratejiler kullanılabilir. Küçük gruplara öğretim, okul çalışanlarına koçluk/mentorluk, öğretim içeriği değişiklikleri ve kaynak artırımı da dezavantajlı öğrencilerin başarısını artırmada etkili olan uygulamalar olarak bilinmektedir (Dietrichson, Bøg, Filges ve Klint Jørgensen, 2017).

Başarı Her Yerde Projesi okulu geliştirmek ve öğrenci başarısını artırmak için okul düzeyinde belirlenen ihtiyaç ve önceliklere yönelik çalışmalar yapmayı ve stratejiler kullanmayı benimser. Projenin, herhangi bir okulda okul gelişimi ve öğrenci başarısı ile ilişkili tüm faktörleri kapsama gibi bir iddiası yoktur. Dezavantajlı okullarla ve öğrencilerle gerçekleştirilen geliştirme çalışmalarında işe yaradığı çeşitli araştırmalarla tespit edilmiş pek çok farklı strateji olmasına karşın, bir okul geliştirme çalışmasında hepsinin bulunması gerektiği ya da hepsinin her okulda aynı oranda etki göstereceği gibi bir çıkarım doğru olmayacaktır. Zira tüm okullarda etkili olabilecek bir okul geliştirme reçetesi çıkarılması mümkün değildir; her okulun kendine özel problemleri, imkânları ve özellikleri ele alınarak

değerlendirilmesi ve buna göre bir plan yapılması gerekmektedir (Hargreaves ve Fullan, 1998). Etkili bir okul geliştirme için öğrenci profili, okul büyüklüğü, okul durumu gibi bağlama ilişkin değişkenlerin yanı sıra, okulun bulunduğu bölge ve okulun statüsü (gelişen, başarısız, durağan) gibi değişkenlerin de dikkate alınması gerekmektedir (Hallinger ve Heck, 2011). Okulların sosyo-ekonomik koşullarını göz önünde bulundurmaya, yukarıdan-aşağı bir yaklaşımla uygulamaya koyulan okul geliştirme çalışmaları uygulayıcılarda olumsuz tutumlara neden olmakta, okulun ihtiyaçlarını ve içinde bulunduğu dinamikleri göz ardı etmekte ve nihayetinde başarısızlıkla sonuçlanmaktadır (Karami-Akkary, Mahfouz ve Mansour, 2019).

Dezavantajlı okullara genellikle dezavantajlı sosyo-ekonomik statüdeki öğrencilerin devam ettiği düşünüldüğünde, öğrenci başarısı önündeki engellerin ikiye katlandığı söylenebilir. Öğrencilerin aileden gelen sosyo-ekonomik dezavantajlarını ortadan kaldırmak ne yazık ki mümkün değildir; ancak okul düzeyindeki dezavantajlar, etkili ve kapsamlı okul geliştirme çalışmalarıyla azaltılabilir ve akademik destek çalışmalarıyla dezavantajlı öğrencilerin başarısı desteklenebilir. Böylelikle, aileden gelen sosyo-ekonomik dezavantajların akademik başarı üzerindeki etkileri tam olarak ortadan kaldırılamasa bile, önemli ölçüde azaltılabilir. Başarı Her Yerde Projesi dezavantajlı okulların dezavantajlı öğrencileri için eğitim yoluyla daha iyi bir gelecek için motivasyon ve beklenti yaratılabileceği, eğitim öğretim süreçlerinin iyileştirilmesi sağlanarak bu öğrencilerin kendi yaşam projelerini tasarlamalarının ve hayata geçirmelerinin mümkün olabileceği varsayımını kabul ile işe başlar.

Başarı Her Yerde Projesi akademik başarıyı artırmak ve öğrencilerde bir gelecek beklentisi ve hayali yaratmak için çalışırken, öğrencinin

BAŞARI HER YERDE PROJESİNİN TEORİK RASYONELİ

bütünsel gelişimini desteklemeyi benimser. Öğrencinin akademik başarısı ve gelişimi kişisel gelişiminden, sosyal, kültürel, sanat, spor alanlarındaki gelişiminden bağımsız olarak ele alınamaz. Araştırma bulguları sosyal, kültürel, sanat, spor alanlarındaki desteklerin ve uygulamaların öğrencilerin akademik başarısını ve çeşitli öğrenme çıktılarını olumlu yönde etkilediğini, bu etkinin özellikle dezavantajlı

öğrenciler için daha yüksek olduğunu göstermektedir (Marsh ve Kleitman, 2002). Bu nedendir ki, Başarı Her Yerde Projesi doğrudan ve yalnızca akademik başarıya odaklı bir yaklaşım yerine, akademik başarı ile birlikte ve eş zamanlı olarak kişisel gelişim, sosyal, kültürel, sanat ve spor alanlarında destek sağlayarak öğrencilerin gelişimini bütüncül bir yaklaşım içinde ele alır.

Projenin Uygulama Süreci

PROJENİN UYGULAMA SÜRECİ

OECD ülkeleri ortalamasında her beş öğrenciden biri temel becerilere sahip değildir. Sosyo-ekonomik açıdan dezavantajlı öğrencilerin temel beceri düzeyinin altında kalma olasılığı avantajlı öğrencilere kıyasla iki kat daha yüksektir (OECD, 2012). Türkiye’de ise her 10 öğrenciden üçü temel beceri düzeyinin altındadır. Yine Türkiye’de sosyo-ekonomik açıdan dezavantajlı olan öğrencilerin akademik başarısı daha düşüktür (Yıldırım, Yıldırım ve Ceylan, 2017). Liselere geçiş sınavında annesi ilkokul mezunu olan öğrencilerin puan ortalaması lisans mezunu olan öğrencilerin puan ortalamasından yaklaşık 116 puan daha düşük gerçekleşmiştir (MEB, 2019). Başarı düzeyi düşük öğrenciler, akranlarına göre bir kez geride kaldıklarında, okul aradaki farkı kapatamadığı gibi bu fark giderek daha da açılmaktadır (Karip, 2017). Dezavantajlı öğrencilerin akademik başarısını sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif yönleri de kapsayacak şekilde desteklemek hem bireysel açıdan hem de toplumsal açıdan kayıpların önlenmesinde önemli bir etkiye sahiptir.

Projenin Kapsamı

Başarı Her Yerde Projesi, çoğunlukla dezavantajlı ailelerden gelen öğrencilerin devam ettiği, dezavantajlı okullarda öğrencilerin öğrenmesini ve gelişimini okul temelli bir yaklaşımla desteklemek üzere tasarlanmıştır. Okul temelli bir gelişimin tercih edilmesinin nedeni her okulun kültürünün, ikliminin ve koşullarının diğer okullardan farklılık göstermesidir. Bu farklılıktan dolayı bir okulda öğrencilerin öğrenmesinde ve gelişiminde etkili olan müdahale ve uygulamalar başka bir okulda işe yaramayabilir. Okul temelli gelişim yaklaşımı, okula merkezi yönetim tarafından veya dışarıdan bir reçete sunmak yerine, okulun kendi sorunlarını tanımlamasını ve bu sorunlara okul içinde ortak akıl ile çözüm üretilmesini benimser. Okul temelli bir gelişim uygulaması okul içindeki

aktörler için birikimli bir öğrenme süreci olarak işlev görür. Başarı Her Yerde Projesi kapsamında yer alan okulların her biri kendi sorun alanlarını tanımlamış ve özgün çözümler geliştirmiştir. Bu süreçte okul yöneticileri, öğretmenler ve velilerin ihtiyacı olan uzmanlık desteği ile çözümlerin uygulanması için gerekli araç gereç ve materyal desteği Proje tarafından sağlanmıştır.

Projede amaç öğrencilerin ailelerinden ve/veya okuldan kaynaklanan dezavantajlar nedeniyle akranlarından geride kalmadan, nitelikli bir eğitim almalarını sağlamak, bir gelecek ve başarı beklentisi yaratmaktır. Proje sonucunda; seçilen okullarda iyileştirmelerin sağlanması, eğitim kalitesinin ve akademik başarının geliştirilmesi, öğrencilerin sportif, kültürel, sanatsal alanlarda başarılarının artırılması hedeflenmiştir. Başarı Her Yerde Projesinin nihai amacı, eğitim sisteminde yapılacak değişimlerin, eğitim niteliğinde doğrudan etki bırakacağını göstererek, eğitimin kalitesinin ve öğrenci başarısının düşük olduğu benzer okullarda uygulanabilecek bir model oluşturmaktır.

Proje Uygulama Süreci Nasıl İşledi?

Başarı Her Yerde Projesinin pilot uygulamaları 2011–2012 ve 2012–2013 eğitim öğretim yıllarında Fatih Katip Kasım İlköğretim Okulu ile Gaziosmanpaşa 100. Yıl İlköğretim Okulunda gerçekleştirilmiştir. Pilot uygulamadan edinilen deneyimlerle proje gözden geçirilmiş, 2015-2016 eğitim öğretim yılının ikinci yarısından itibaren QNB Finansbank, Adana ve Ankara İl Millî Eğitim Müdürlükleri koordinasyonunda sekiz ortaokulda yürütülmüştür. Projenin uygulandığı okullar İl Millî Eğitim Müdürlükleri tarafından belirlenmiştir. Adana ilinde (1) Kasım Sacide Ener Ortaokulu, (2) Ömer Kanaatbilen Ortaokulu, (3) Mehmet Akif Ortaokulu, (4) Yavuzlar Ortaokulu; Ankara ilinde ise (1) Ahmet Kabaklı Ortaokulu, (2)

Selçuklu Ortaokulu, (3) Şehit Mesut Acu Ortaokulu, (4) Tandoğan Şehit Mucip Arıgan Ortaokulu proje kapsamında yer almıştır.

Okullardaki mevcut altyapı ve fiziksel şartlar, yönetim, öğretmen, öğrenci ve veli profili bütünüyle değerlendirilerek avantajlar, dezavantajlar, geliştirilebilir alanlar ve muhtemel güçlükler araştırılmıştır. Bir okul ekosistemi içerisinde mevcut bulunan tüm bileşenler ve etmenler eğitimsel kısıtlarla birleştiğinde oluşabilecek akademik ve sosyal başarısızlıkları ortadan kaldıracak eylem planı oluşturulmuştur.

Bu proje ve eylem planı çerçevesinde okulların kendi geliştirdikleri faaliyetler ile sekiz ortaokulda karşılaşılan genel ve okullara özgü sorun ve ihtiyaçları giderecek nitelikte etkinlikler düzenlenmiş, kısa ve orta vadede olumlu sonuçlar alınmıştır. Başarı Her Yerde Projesi kapsamında okulların karşılaştıkları olumsuz koşul ve etkenler tek tek ele alınarak çözüme kavuşturulmuş ve öğrencilerin akademik, sosyal, kültürel ve sportif başarı düzeyinde gelişme sağlanmıştır. Bu sonuçlar ile uygulamadan çıkarılan dersler bir sonraki bölümde ayrıntılı olarak açıklanacaktır.

Proje kapsamında gerçekleştirilen çalışmalar ve elde edilen olumlu sonuçlar, projenin ülke genelinde uygulanabilir bir model olduğunu göstermiş ve buna bağlı olarak benzer çalışmaları yapmak isteyenlere de rehberlik etmek üzere bu doküman hazırlanmıştır. Okul ekosisteminin iyileştirilmesi çalışmalarında, okul yönetimi, öğretmenler, öğrenciler, veliler ve okul fiziki koşulları bir bütün olarak ele alınmış, sağlanan

fiziki iyileştirmelerin, materyal ve malzeme desteğine ek olarak tüm paydaşlara yönelik olarak yürütülen akademik destek çalışmaları ve öğrenci faaliyetlerine ilişkin adımlar bu dokümanda detaylı olarak yer almaktadır.

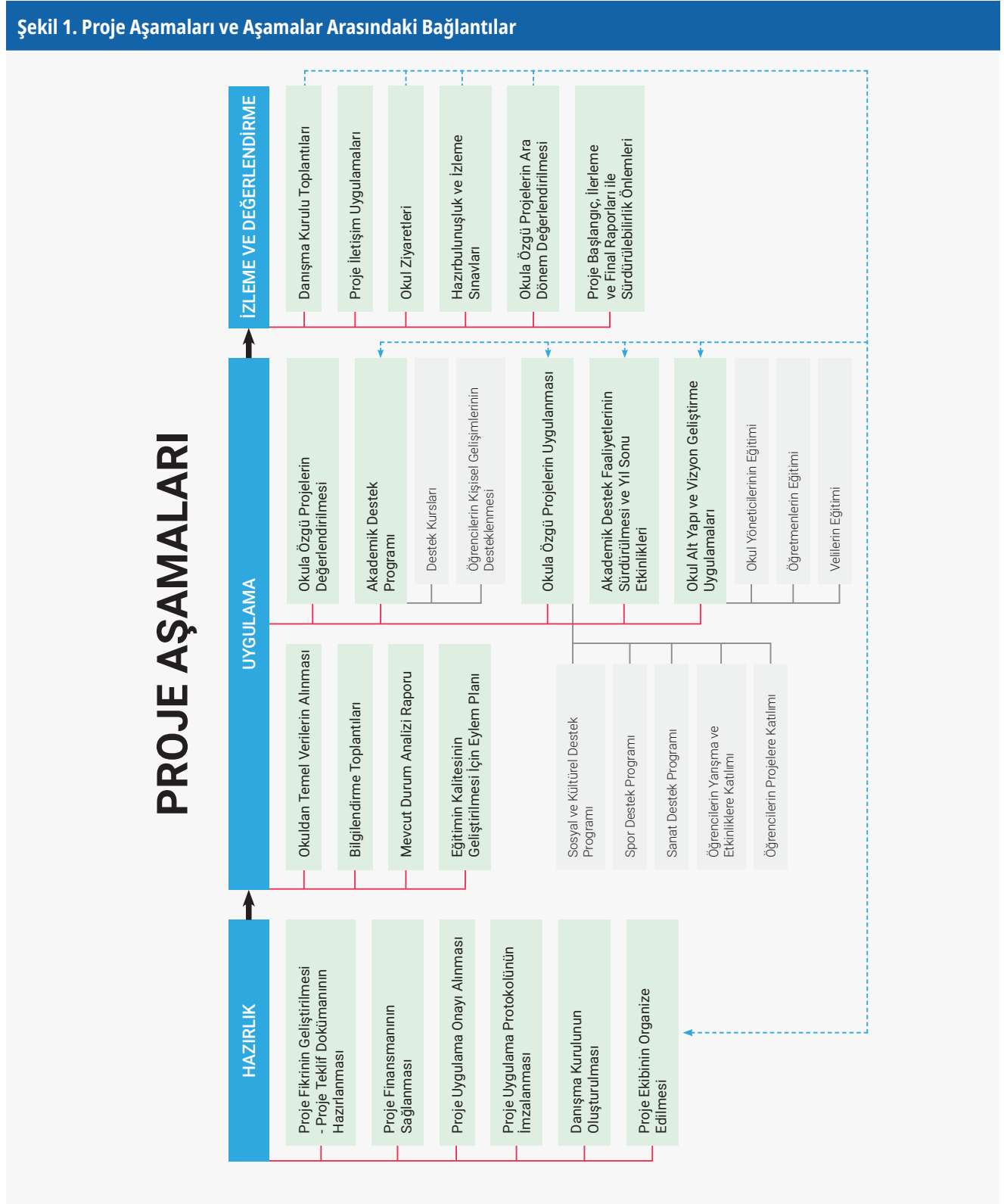
Bu doküman gönüllü bir okulda, uygulamanın nasıl yapılacağını adım adım anlatmakta, uygulama sırasında ortaya çıkabilecek sorunlara ışık tutmakta ve uygulamayı yapacak okullara kolaylık sağlayabilecek yöntem ve önerileri içermektedir.

Başarı Her yerde Projesinin Aşamaları

Başarı Her Yerde Projesi; (1) hazırlık, (2) uygulama ve (3) izleme ve değerlendirme faaliyetleri olmak üzere üç aşamadan oluşmaktadır.

Her bir aşamada birden çok basamak ve alt uygulama alanları olabilir. Proje süresince bu aşamaların izlenmesi ve aşamalarda gerçekleştirilen faaliyetlerin bilinmesi uygulamayı kolaylaştıracak, uygulayıcı okulların daha planlı hareket edebilmesinde yardımcı olacaktır. Fakat okula özgü bazı problemlerin aynı şemaya uygun uygun olmaması olasılığına karşı, proje uzmanının desteğiyle ilave yöntemlerin kullanılabilmesi unutulmamalıdır. Ayrıca bu aşamalar arasındaki çift yönlü ilişkilerin dikkate alınması gerekir. Aşamalar ardışık özellikler göstermekle birlikte, bir sonraki aşamada karşılaşılan yeni durumlar, gelişmeler ve edinilen yeni bilgiler bir önceki aşamada yeniden düzenlemeleri zorunlu kılabilir (Şekil 1).

Şekil 1. Proje Aşamaları ve Aşamalar Arasındaki Bağlantılar

Hazırlık Aşaması

Projenin hazırlık aşamasında gerçekleştirilen çalışmalar şunlardır:

- Proje fikrinin geliştirilmesi-Proje teklif dokümanının hazırlanması,
- Proje finansmanının sağlanması
- Proje uygulama onayı alınması

- Proje uygulama protokolünün imzalanması
- Danışma kurulunun oluşturulması
- Proje ekibinin organize edilmesi

Proje hazırlık çalışmaları kapsamında gerçekleştirilen faaliyetler, çıktılar ve bu faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için kullanılan süreler Tablo 2’de ayrıntılı olarak sunulmuştur.

Tablo 2. Hazırlık Aşaması Faaliyetleri ve Çıktıları

	Faaliyet	Çıktı	Zaman
Proje Fikrinin Geliştirilmesi – Proje Teklif Dokümanının Hazırlanması	<ul style="list-style-type: none"> Detaylı Proje metninin hazırlanması Proje bütçesinin hazırlanması İletişim planının hazırlanması Proje sunumunun hazırlanması 	<ul style="list-style-type: none"> Proje teklif dokümanı tamamlandı 	1. Yıl / Ocak - Şubat
Proje Finansmanının Sağlanması	<ul style="list-style-type: none"> Projeye finansman sağlayacak kurumlarla irtibata geçilmesi Proje tanıtımı için toplantılar organize edilmesi Finansör kurumun belirlenmesi Ön görüşme, hedef ve beklentilerin iletilmesi Proje sunumu, bütçe teklifi Finansman sağlayıcısının yükümlülüklerinin belirlenmesi 	<ul style="list-style-type: none"> Projeye finansman sağlayacak kurum ile sözleşme imzalandı 	1. Yıl / Mart - Nisan
Proje Uygulama Onayı Alınması	<ul style="list-style-type: none"> İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile proje tanıtım toplantısı yapılması Proje sunumu ile hedef, proje faaliyetleri ve proje çıktıları hakkında bilgi verilmesi Proje uygulama onayının alınması Dezavantajlı okulların tespiti Yükümlülüklerin belirlenmesi 	<ul style="list-style-type: none"> Proje uygulama onayı alındı Proje okulu/okulları belirlendi 	1. Yıl / Nisan - Mayıs
Proje Uygulama Protokolünün İmzalanması	<ul style="list-style-type: none"> Proje görünürlük materyallerinin hazırlanması Basın toplantısı hazırlığının ve duyurusunun yapılması Basın bilgi notunun hazırlanması 	<ul style="list-style-type: none"> Basın toplantısı yapıldı Proje uygulama protokolü imzalandı Görsel, yazılı ve sosyal medyada proje duyurusu yapıldı 	1. Yıl / Mayıs - Haziran

PROJENİN UYGULAMA SÜRECİ

Tablo 2. Devamı			
	Faaliyet	Çıktı	Zaman
Danışma Kurulunun Oluşturulması	<ul style="list-style-type: none"> Proje yürütücüsü kurum, İl Millî Eğitim Müdürlüğü ve finans sağlayıcı kurumu temsilen eşit sayıda üyenin belirlenmesi Projenin takibi için çalışma esaslarının kararlaştırılması Çalışma takviminin oluşturulması 	<ul style="list-style-type: none"> Proje danışma kurulu oluşturuldu İş Bölümü Yapıldı 	1. Yıl / Haziran
Proje Ekibinin Organize Edilmesi	<ul style="list-style-type: none"> Projeyi yürütecek; proje koordinatörü, eğitim uzmanı, ölçme ve değerlendirme uzmanı, iletişim uzmanı, finans uzmanı ve proje asistanı için iş bölümünün yapılması Proje destek ekibini oluşturacak; konu alanı uzmanı, akademisyenler, danışmanlar ve üniversite öğrencilerinin görev tanımlarının hazırlanması 	<ul style="list-style-type: none"> Proje ekibi organize edildi Destek ekibi için görev tanımları hazırlandı 	1. Yıl / Nisan - Eylül

Proje fikrinin geliştirilmesi – Proje teklif dokümanının hazırlanması. Hazırlık aşamasında öncelikle bir önceki bölümde açıklanan teorik rasyonele dayalı olarak proje teklif metni hazırlanmış ve projenin tahmini bütçesi belirlenmiştir. Projenin birden fazla okulu kapsamı ve okula özgü projelerin uygulama aşamasının başlangıcında belirlenecek olması nedeniyle, bu aşamada hazırlanan proje metni; projenin amacı, uygulama aşamaları ve faaliyetlerin genel çerçevesini sağlayacak şekilde hazırlanmıştır. Ancak benzer bir projenin bir tek okulda uygulanacak olması halinde bu aşamada daha ayrıntılı bir planlama yapılabilir.

Proje finansmanının sağlanması. Bu aşamada proje için gerekli mali destek sağlamak üzere QNB Finansbank ile protokol imzalanmıştır. Bu protokol ile projenin yürütücüsü olarak TED'in ve finansman sağlayan kurum olarak QNB Finansbank'ın proje süresince yükümlülükleri belirlenmiş ve kayıt altına alınmıştır.

Proje uygulama onayı alınması ve uygulama protokolünün imzalanması. Projenin yararlanıcısı olarak Ankara ve Adana İl Millî Eğitim Müdürlükleri ile iş birliği protokolü imzalanmıştır. Bu illerin müdürlükleri tarafından ilin dezavantajlı okulları arasından dörder okul olmak üzere toplam sekiz okul proje uygulama okulu olarak seçilmiştir. Uygulama okullarının belirlenmesinden sonra İl Millî Eğitim Müdürleri, QNB Finansbank yöneticileri ve TED yöneticilerinin katılımı ile basın toplantısı gerçekleştirilmiştir. Basın toplantısı ile birlikte proje uygulama protokolü imzalanmış ve görünürlük materyallerinin sosyal medya dâhi olmak üzere çeşitli iletişim kanalları üzerinden yayımına başlanmıştır.

Danışma kurulunun oluşturulması. Proje Yürütücüsü olarak TED, İl Millî Eğitim Müdürlüğü ve QNB Finansbank'ı temsilen eşit sayıda üyeden oluşan Proje Danışma Kurulu oluşturulmuştur. Danışma Kurulunun proje yönetimine ve izleme değerlendirme çalışmalarına ilişkin çalışma esasları belirlenmiştir.

Proje ekibinin organize edilmesi. Projenin hazırlık aşamasında Projenin genel koordinasyonunu sağlayacak bir yönetici ile eğitim, ölçme ve değerlendirme, iletişim ve finansman ile ilgili faaliyetleri gerçekleştirecek birer sorumlu ve bir proje asistanı belirlenmiştir. Projenin yönetimi ile teknik nitelikteki iş ve işlemlerinin gerçekleştirilmesinde projeyi yürütecek ekip üyelerinin nitelikleri ve görev dağılımı proje başarısı açısından kritik bir öneme sahiptir. Diğer yandan proje okul temelli gelişim yaklaşımını benimsemekle birlikte, bu yaklaşım içinde okulların yönetim kapasitelerinin geliştirilmesinde ve eğitim öğretim süreçlerinin geliştirilmesinde proje kapsamında dış destek sağlanması okul ekosisteminin geliştirilmesinde hızlandırıcı ve kolaylaştırıcı bir etkiye sahiptir. Bu nedenle projenin hazırlık aşamasında okullara destek sağlayacak alan uzmanları ve akademisyenler ile öğrencilere doğrudan öğrenme desteği sağlayacak ve aynı zamanda rol modeli olarak motive edici bir etkiye sahip olacak üniversite öğrencileri belirlenmiştir. Proje okullarında öğrencilere destek sağlayacak üniversite öğrencileri daha çok proje okullarındaki öğrencilere benzer koşullardan gelmiş ve dezavantajlarına rağmen başarılı olmuş öğrencilerden oluşmaktadır.

Uygulama Aşaması

Projenin uygulama aşamasında gerçekleştirilen çalışmalar şunlardır:

- a) Mevcut durum analizi ve mevcut durum raporunun hazırlanmasına esas teşkil edecek verilerin toplanması ve analizi,
- b) Öğrencilerin akademik başarılarının ve gelişmelerinin desteklenmesi için okul ekosisteminin geliştirilmesi.

Projenin uygulama aşaması okul ve okulun tüm paydaşları için bir öğrenme süreci olarak değerlendirilebilir. Bu aşamada okullar öğrencilerin öğrenmesinin gelişiminin desteklenmesi için okula özgü projelerini oluşturmakta, bu projeleri hayata geçirmektedir. Proje kapsamında gerçekleştirilen etkinliklerin izleme ve değerlendirme çalışmalarından elde edilen bilgiler doğrultusunda okula özgü projeler kapsamındaki çalışmalar sürekli gözden geçirilmektedir. Diğer yandan öğrencilerin hazırbulunuşluklarını belirlemeye ve gelişmelerini izlemeye yönelik ölçme ve değerlendirme etkinliklerine bağlı olarak öğrencilere sağlanacak eğitim öğretim desteğinin niteliği ve niceliği değişebilmektedir.

Okula özgü projelerde, bu projelerin doğası gereği, sorunlar ve öncelikler ile bu sorunların çözümü için tercih edilen çalışmalar bir okuldan diğerine farklılık göstermektedir. Destek kursları, öğrencilerin kişisel gelişimi için destek çalışmaları, öğretmen eğitimi, okul alt yapı geliştirme ve fiziki düzenleme ihtiyaçları, sosyal ve kültürel destek çalışmaları, spor destek çalışmaları, sanat destek çalışmaları ve bu çalışmalar kapsamında öğrencilerin katılacağı yarışma ve projeler ihtiyaçlarına göre farklılaşmıştır. Bu nedenle proje kapsamında yer alan okulların tamamı için ortak bir destek listesi oluşturmak mümkün değildir. Projenin etkililiği de büyük ölçüde okula özgü sorunların belirlenmesine ve okula özgü çözümlerin gerektirdiği desteklerin sağlanmasındaki esnekliğe bağlıdır.

Proje uygulama aşamasında gerçekleştirilen faaliyetler, çıktılar ve bu faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için kullanılan süreler Tablo 3'te ayrıntılı olarak sunulmuştur.

PROJENİN UYGULAMA SÜRECİ

Tablo 3. Uygulama Aşaması Faaliyetleri ve Çıktıları			
	Faaliyet	Çıktı	Zaman
Veri Toplama ve Analizi: Okul Temel Verilerinin Alınması	<ul style="list-style-type: none"> Okul ziyaretinin yapılması Okul yönetimi tanışma ve bilgilendirme toplantısı yapılması Okulun yürüttüğü çalışmalar ile öğrenci, öğretmen, idari personel, şube, sınıf sayısı ve okul iletişim bilgilerinin alınması 	<ul style="list-style-type: none"> Okul ön bilgi raporu hazırlandı 	1. Yıl / Mayıs - Haziran
Veri Toplama ve Analizi: Bilgilendirme Toplantıları	<ul style="list-style-type: none"> Okul öğretmen, öğrenci ve velileri için ayrı ayrı toplantılar organize edilerek projenin amacı ve proje kapsamında sağlanacak destekler hakkında detaylı bilgilendirmelerin yapılması Okula özgü projelerin projenin ana unsuru olduğunu ve nasıl planlanıp hayata geçirileceğini açıklama Okula özgü desteklerin sunulabilmesi için hazırlanan proje tablolarının öğretmenlere verilerek kendi projelerini geliştirmelerinin istenmesi 	<ul style="list-style-type: none"> Bilgilendirme toplantıları gerçekleştirildi Okul ekosisteminde yer alan paydaşlar arasında farkındalık yaratıldı 	1. Yıl / Mayıs - Haziran
Veri Toplama ve Analizi: Mevcut Durum Analizi ve Raporu	<ul style="list-style-type: none"> Okul yöneticileri ve öğretmenlerle görüşme ve gözlem yoluyla okulun mevcut durumu hakkında veri toplanması Mevcut durum raporunun hazırlanması 	<ul style="list-style-type: none"> Okul mevcut ekosistemine ilişkin analiz yapıldı Mevcut durum raporu hazırlandı 	1. Yıl / Mayıs – Haziran
Veri Toplama ve Analizi: Eylem Planının Hazırlanması	<ul style="list-style-type: none"> Okulun genel faaliyet ve uygulamaları için bir okul takvimi oluşturulması Okula özgü projelerin öğretmenler ve okul yönetimi tarafından tasarımı Okula özgü projeler için bir yıllık uygulama ve etkinlik takvimi hazırlanması, Okula özgü projelerin proje ekibine sunulması 	<ul style="list-style-type: none"> Eylem planı hazırlandı 	1. Yıl / Temmuz - Ağustos

Tablo 3. Devamı

	Faaliyet	Çıktı	Zaman
Okul Ekosisteminin İyileştirilmesi: Okula Özgü Projelerin Değerlendirilmesi	<ul style="list-style-type: none"> Mevcut durum raporu ve eylem planı üzerinden tüm sorun alanlarının incelenmesi Okula özgü projelerinin değerlendirilmesi Desteklenecek projelerin belirlenmesi Uygulanmasına karar verilen okula özgü projeler kapsamında gerçekleştirilecek faaliyetlerin kararlaştırılması Desteklenecek projeler için malzeme, materyal, hizmet alımlarının planlanması 	<ul style="list-style-type: none"> Okula özgü projeler değerlendirildi Okul ekosisteminin iyileştirilmesi süreci başlatıldı Desteklenecek projeler için malzeme, materyal, hizmet alımı süreci başlatıldı 	1. Yıl / Eylül
Okul Ekosisteminin İyileştirilmesi: Öğrencilerin Akademik Destek Programı-Destek Kursları	<ul style="list-style-type: none"> Akademik destek kurs programının hazırlanması ve kurslarının planlanması Kurslara destek sağlayacak akademisyenler ve üniversite öğrencilerinin belirlenmesi, iş birliği yapılması, gerekmesi durumunda protokol imzalanması İş birliği için ödenek ayrılması ve ödemelerin yapılması 	<ul style="list-style-type: none"> Akademik destek kursları başlatıldı Akademik destek alacak öğrenciler için eğitim materyali, alıştırma testleri ve diğer materyaller alındı ve öğrencilere dağıtıldı Öğrencilerin akademik başarı oranları ve merkezi sınavlardan aldıkları puanlar arttı Okulun ilçe ve il düzeyinde başarı sıralaması yükseldi 	1. Yıl Ekim / 2. Yıl Haziran
Okul Ekosisteminin İyileştirilmesi: Öğrencilerin Akademik Destek Programı- Öğrencilerin Kişisel Gelişimlerinin Desteklenmesi	<ul style="list-style-type: none"> Öğrencilerin akademik becerilerinin geliştirilmesi yanında okul içinde ve okul dışında gelişimlerini olumlu etkileyecek eğitimlerin planlanması Eğitimi verecek konu alanı uzmanları ve akademisyenlerin belirlenmesi, iş birliği yapılması, gerekmesi durumunda protokol imzalanması İş birliği için ödenek ayrılması ve ödemelerin yapılması 	<ul style="list-style-type: none"> Kişisel gelişim uygulamaları başlatıldı Kişisel gelişim uygulamaları için eğitim materyali alındı ve öğrencilere dağıtıldı Öğrencilere destek sağlayacak kötü sözlerle mücadele, akran arabuluculuğu robotik-kodlama gibi eğitimler verildi Öğrencilerde olumlu gelişimler sağlandı 	1. Yıl Ekim / 2. Yıl Haziran
Okul Ekosisteminin İyileştirilmesi: Okula Özgü Projelerin Uygulanması- Sosyal ve Kültürel Destek Programı	<ul style="list-style-type: none"> Öğrencilerin okula aidiyetlerini güçlendirmek amacıyla okul içi sosyal ve kültürel etkinliklerin planlanması Malzeme ve materyal ihtiyaçlarının karşılanması ve danışmanlık verilmesi Tüm okul öğrencilerinin etkinliklere katılımının sağlanması 	<ul style="list-style-type: none"> Okul kermesi, önemli günler, okul içi yarışmalar, okuma günleri, izcilik, ekolojik çevre, kültürel gezi gibi öğrencilerin okul içerisindeki uyumlarını ve sosyal gelişimlerini artıracak programlar düzenlendi Gerekli malzeme ve materyal ihtiyaçları karşılandı Öğrencilerin aidiyet duygusu güçlendirildi 	1. Yıl Ekim / 2. Yıl Haziran

PROJENİN UYGULAMA SÜRECİ

Tablo 3. Devamı			
	Faaliyet	Çıktı	Zaman
Okul Ekosisteminin İyileştirilmesi: Okula Özgü Projelerin Uygulanması-Spor Destek Programı	<ul style="list-style-type: none"> • Öğrencilerin yetenekleri paralelinde desteklenecek okul sporu branşlarının belirlenmesi • Takımların oluşturulması • Bireysel ve takım sporları için öğrencilerin gerekli malzeme ve eğitim ihtiyaçlarının karşılanması • Okul içerisinde uygun alanların düzenlenmesi • Okul, il, bölge, ulusal/uluslararası yarışmalara katılımların sağlanması 	<ul style="list-style-type: none"> • Bireysel ve takım sporu yapacak öğrenciler belirlendi • Gerekli malzeme ve eğitim ihtiyaçları karşılandı • Okul spor alanları düzenlendi • Okul, il, bölge, ulusal/uluslararası yarışmalara katılım sağlandı • Öğrenciler katıldıkları il, bölge ve ulusal düzeyde dereceler aldı 	1. Yıl Ekim / 2. Yıl Haziran
Okul Ekosisteminin İyileştirilmesi: Okula Özgü Projelerin Uygulanması -Sanat Destek Programı	<ul style="list-style-type: none"> • Öğrencilerin yetenekleri paralelinde müzik, resim, folklor, tiyatro vb. alanlarda kendilerini geliştirebilecekleri sanat kulüplerinin oluşturulması • Gerekli enstrüman ve malzemelerin temin edilmesi • Öğrencilerin öğretmenleri veya konu alanı uzmanları tarafından eğitimlerinin başlatılması • Okul içerisinde uygun alanların düzenlenmesi • İl, bölge, ulusal/uluslararası yarışmalara katılımların sağlanması • Öğrencilerin yıl sonu etkinlik ve sergiler için yönlendirilmesi ve rehberlik edilmesi 	<ul style="list-style-type: none"> • Öğrenci kulüpleri kuruldu • Enstrüman ve malzemeler temin edildi • Öğrenci eğitimleri gerçekleştirildi • Öğrenciler performanslarını yıl içerisinde ve yıl sonunda sergilediler 	1. Yıl Ekim / 2. Yıl Haziran
Okul Ekosisteminin İyileştirilmesi: Okula Özgü Projelerin Uygulanması -Öğrencilerin Yarışma ve Etkinliklere Katılımı	<ul style="list-style-type: none"> • Öğrencilerin akademik ve kişisel kazanımlarını gösterecek il, bölge ve ulusal düzeyde yapılan akademik, sosyal, kültürel, sportif etkinlik, yarışma ve turnuvalara bireysel veya takım olarak katılımı için etkinlik takviminin takip edilmesi • Gerekli danışmanlık, materyal ve malzeme ile öğrencilerin desteklenmesi 	<ul style="list-style-type: none"> • Etkinliklere katılım için okul yönetimi ve öğretmenler ile iş birliği yapıldı • Gerekli danışmanlık hizmetleri ve materyal desteği sağlandı • Öğrenciler etkinlik ve yarışmalara katıldı • Öğrenciler katıldıkları etkinliklerde il, bölge ve ulusal düzeyde dereceler aldı 	1. Yıl Ekim / 2. Yıl Haziran

Tablo 3. Devamı

	Faaliyet	Çıktı	Zaman
Okul Ekosisteminin İyileştirilmesi: Okula Özgü Projelerin Uygulanması -Öğrencilerin Projelere Katılımı	<ul style="list-style-type: none"> • Öğrencilerin akademik ve kişisel kazanımlarını göstermeleri, okul öğretmen ve öğrencilerinin yaptıkları çalışmaları proje teklifi haline getirebilmeleri için malzeme, danışmanlık ve eğitim desteği verilmesi • TÜBİTAK, ulusal ajans vb. proje çağrısı yapan kurumlara başvuru için süreçlerin koordine edilmesi 	<ul style="list-style-type: none"> • Öğretmen ve öğrenciler proje tekliflerini hazırladı • Proje başvuruları yapıldı • Kazanılan projeler uygulandı • Gerekli danışmanlık hizmetleri ve materyal desteği sağlandı 	1. Yıl Ekim / 2. Yıl Haziran
Okul Ekosisteminin İyileştirilmesi: Okul Alt Yapı ve Vizyon Geliştirme Uygulamaları-Okul Yöneticilerinin Eğitimi	<ul style="list-style-type: none"> • Eğitim ihtiyaçları belirlenen yöneticilerin işbaşında yüz yüze ve uzaktan eğitimleri planlanması • Eğitimleri verecek konu alanı uzmanları ve akademisyenlerin belirlenmesi, iş birliği yapılması, gerekmesi durumunda protokol imzalanması • İş birliği için ödenek ayrılması ve ödemelerin yapılması • Yöneticilerin eğitim eksikliklerine yönelik uzaktan eğitim modüllerinin geliştirilmesi • Yönetim eğitimleri ile kişisel gelişim eğitimlerinin düzenlenmesi • Yöneticilere yönelik rehberlik amaçlı işbaşı eğitimlerinin düzenlenmesi • Görev ve yetkilerin dağılımının yapılması • Eğitim öğretim ile ilgili işlerin planlanması, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi 	<ul style="list-style-type: none"> • Yönetici eğitimleri gerçekleştirildi • Mesleki farkındalık oluşturuldu • Eğitim materyalleri temin edildi 	1. Yıl Ekim / 2. Yıl Haziran

PROJENİN UYGULAMA SÜRECİ

Tablo 3. Devamı			
	Faaliyet	Çıktı	Zaman
Okul Ekosisteminin İyileştirilmesi: Okul Alt Yapı Ve Vizyon Geliştirme Uygulamaları- Öğretmenlerin Eğitimi	<ul style="list-style-type: none"> • Öğretmenler için uzaktan ve yüz yüze hizmetiçi eğitim seminerleri düzenlenmesi (özellikle eğitim yöntem ve teknikleri, materyal kullanımı) • Öğretmenlerin seminer, eğitim, gezi vb. okul dışı etkinliklere katılımının sağlanması • Alan uzmanları desteği ile öğretmenlere yönelik işbaşı eğitim etkinliklerinin düzenlenmesi • Periyodik öğretmen görüşmeleri yapılması: sorunlar, çözüm yolları • Öğretmenlerin kişisel kapasitelerinin geliştirilmesi için rehberlik yapılması • Eğitim teknolojileri kullanımı konusunda öğretmenlere eğitim verilmesi • Öğretmen devamsızlıklarının incelenerek, nedenlerinin belirlenmesi ve devamlılığın sağlanması 	<ul style="list-style-type: none"> • Öğretmen motivasyonu sağlandı • Öğretmen mesleki ve kişisel gelişimleri artırıldı • Öğretmen ders uygulamalarında gelişim sağlandı • Öğretmenler ders materyali ve malzemeleri ile desteklendi 	1. Yıl Ekim / 2. Yıl Haziran
Okul Ekosisteminin İyileştirilmesi: Okul Alt Yapı ve Vizyon Geliştirme Uygulamaları- Velilerin Eğitimi	<ul style="list-style-type: none"> • Velilere yönelik PDR çalışmalarının başlatılması ve düzenli veli görüşmeleri gerçekleştirilmesi • Okul içi toplantılarına katılmayan veliler için ev ziyaretleri düzenlenmesi • Veli görüşmeleri için bir ekip oluşturulması • Bölgedeki toplum liderleri ile iletişime geçerek okulun sorunlarına ilişkin çözüm önerileri aranması • Çevre esnafı ile iş insanlarının okul sosyal faaliyetlerine katılımının sağlanması • Aileler için okuma-yazma kursları düzenlenmesi amacıyla ilgili kuruluşlarla ortak çalışmaların başlatılması • Ailelere yönelik meslek edindirme kursları için imkânların araştırılması ve ilgili kursların açılması için girişimde bulunulması • Sosyal aktivitelere ve öğrenci etkinliklerine ailelerin katılımının sağlanması • İş adamları dernekleri ile oluşturulacak koordinasyon ile ailelere çalışma alanı desteği sağlanması • Aile bilinçlendirme çalışmaları yapılması • Evde çocuk eğitimi konusunda velilere yönelik seminerler düzenlenmesi 	<ul style="list-style-type: none"> • Veli farkındalığı artırıldı • Veli açısından okul cazibe merkezi haline getirildi • Velilerin çocuklarına yönelik yaklaşımları için bilinç oluşturuldu 	1. Yıl Ekim / 2. Yıl Haziran

Tablo 3. Devamı

	Faaliyet	Çıktı	Zaman
Okul Ekosisteminin İyileştirilmesi: Okul Alt Yapı ve Vizyon Geliştirme Uygulamaları -Okul Alt Yapı Geliştirme ve Fiziki Düzenlemeler	<ul style="list-style-type: none"> Okul kütüphanesinin zenginleştirilmesi için okuma kitapları temin edilmesi Okulun akademik çalışmalarında destek sağlayacak araç-gereç, harita, küre, koridor malzemesi, materyal vb. temini Okulun fiziki, altyapı, teknolojik eksikliklerinin giderilmesi için destek sağlanması Sınıflarda gerekli düzenlemelerinin yapılması Okul iç ve dış temizliğinin sağlanması Okul idari ve destek bölümlerinin yeniden dizaynı ve temizliğinin sağlanması Okulun varsa ana sınıfının fiziki olarak düzenlenmesi ve iyileştirmelerin yapılması Okulun cazibe merkezi olması adına yerel kurum ve kuruluşlarla iş birliği sağlanması 	<ul style="list-style-type: none"> Okul fiziki alt yapı ihtiyaçları karşılandı Okul iç ve dış mekanlarında iyileştirmeler yapıldı Okul cazibe merkezi haline dönüştürüldü 	1. Yıl Ekim / 2. Yıl Haziran
Okul Ekosisteminin İyileştirilmesi: Okula Özgü Projelerin ve Akademik Destek Faaliyetlerinin Sürdürülmesi	<ul style="list-style-type: none"> Okula özgü yürütülen çalışmaların ara dönem değerlendirilmesi sonrası programlarda gerekli düzenlemelerin yapılması Yeni ortaya çıkan eğitim, malzeme ve materyal ihtiyacının belirlenmesi Gerekli danışmanlık ve mal alımlarının gerçekleştirilmesi Projelerin yıl sonuna kadar devamlılığının sağlanması 	<ul style="list-style-type: none"> Revizyon çalışmaları yapıldı Yeni hizmet ve mal alımları gerçekleştirildi Yürütülen tüm projelerin devamlılığı sağlandı Yeni proje çalışmaları başlatıldı 	2. Yıl Şubat – Haziran
Okul Ekosisteminin İyileştirilmesi: Yıl Sonu Etkinlikleri	<ul style="list-style-type: none"> Yılsonu final şenliği için hazırlıkların yapılması Şenliğe katılacak öğrenci ve grupların belirlenmesi Şenlik yerinin tespiti Gerekli teknolojik donanımın ve malzemelerin sağlanması Şenlik duyurusunun yapılması Bölge ve il geneli protokolün katılımının sağlanması 	<ul style="list-style-type: none"> Yılsonu final şenliği yapıldı Öğrenciler yetenek ve becerilerini sergiledi 	2. Yıl Mayıs

Okullara ilk ziyaretler. Projenin uygulama aşaması İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından belirlenmiş olan okullara ilk ziyaretin yapılması ile başlar. Okullara ilk ziyaret öncesi, proje ekibi

okulun resmî internet sayfasından okula ait kurumsal bilgileri edinerek okul hakkında bir ön bilgileri derlemiştir. Okul ziyaretinde okul yönetimi ile tanışma ve bilgilendirme toplantısı

PROJENİN UYGULAMA SÜRECİ

yapılarak, okulun halihazırda yürüttüğü çalışmalar, varsa projeler ile öğrenci, öğretmen, idari personel, şube, sınıf sayısı ve okul iletişim bilgileri alınmıştır. Okul yöneticilerinin desteği ve projeye olan inancı projenin etkili olabilmesi için kritik bir öneme sahip olduğundan, ilk tanışma, toplantı ve bilgilendirmelerin etkili bir şekilde planlanması ve gerçekleştirilmesine özen gösterilmiştir.

Paydaşlarla toplantılar ve bilgilendirme. Okul öğretmen, öğrenci ve velileri için ayrı ayrı toplantılar organize edilerek projenin amacı ve proje kapsamında sağlanacak destekler hakkında detaylı bilgilendirmeler yapılmıştır. Okulun akademik, sosyal, kültürel ve sportif başarısının artırılması için gerçekleştirilecek faaliyetler ve projenin yol haritası hakkında açıklamalar yapılarak, bu süreçte paydaşların her birinin rollerinin neler olabileceği, paydaşların proje kapsamında öğrencilerin başarısına ve gelişimine nasıl katkı sağlayacakları tartışılmıştır. Projenin özellikle okulun ihtiyaçları doğrultusunda okulun ve öğretmenlerin kendi geliştirdikleri, okula özgü projelerin desteklenmesi ve eksikliklerin giderilmesi paralelinde ilerleyeceği konusuna vurgu yapılarak okula özgü desteklerin sunulabilmesi için hazırlanan proje tablo şablonları öğretmenlere verilmiş, okuldaki sorunları ve öğrencilerinin başarısı ve gelişimi için neleri öncelik olarak gördüklerini belirlemeleri istenmiştir. Sorunları ve öncelikleri belirleme konusunda izleyebilecekleri yöntemler açıklanmış ve ihtiyaçları olduğu noktada proje ekibinin destek sağlayacağı belirtilmiştir.

Öğretmenlerin okula özgü projeler hazırlaması. Öğretmenlere “Okul Proje Tablosu” dağıtılmış ve tabloyu doldurup, okul müdürlerine iletmeleri istenmiştir. Okul proje tablosunda okulların akademik, sosyal, kültürel ve sportif gelişimlerine katkı sağlamak; öğrencilerin, velilerin ve öğretmenlerin okula bağlılıklarını

artırmak; okulların bir cazibe merkezi haline gelmesini sağlamak için neler yapılması gerektiği, bu anlamda nelere ihtiyaç duyulduğuna dair öğretmenler tarafından belirlemeler yapılması ve bu bağlamda yapacakları çalışmalarını küçük projeler halinde sunmalarını istenmiştir.

Mevcut durum değerlendirmesi. Okul yöneticileri ve öğretmenlerle görüşme ve gözlem yoluyla okula ilişkin genel bilgiler ile fiziki durum, okulun karşılaştığı sorunlar, okuldaki iyi uygulamalar ve çeşitli alanlardaki okul başarıları, okulun bulunduğu mahalle ve sosyokültürel çevrenin durumu, okul paydaşlarının profili, özellikle velilerin sosyo-ekonomik durumu, velilerin okul ile ilişkileri, okul yönetimi ve öğretmenlerin mesleki gelişim ihtiyacı gibi konularda veri toplanarak mevcut durum değerlendirilmesi yapılmıştır. Bu verilerden hareketle proje süresince tüm paydaşların sürece dâhil edilebilmesi için gerekli çalışmalar, yöntem ve stratejiler belirlenmiştir.

Yıllık çalışma takviminin oluşturulması. Okula özgü projelerin okulun işleyişi ve eğitim öğretim süreçleri ile bütünlüğünün sağlanabilmesi amacıyla her okul önce genel faaliyet ve uygulamaları için bir yıllık çalışma takvimi oluşturmuştur. Bu takvimin oluşturulması ile aynı zamanda öğretmenler ve okul yöneticileri okulun bir eğitim öğretim yılını bütün olarak gözden geçirme ve sorun alanlarını belirleme fırsatı bulmuştur. Yıllık çalışma takviminin oluşturulmasından sonra sorun alanları ve öncelikler belirlenerek, öğretmenlerin ve yöneticilerin öğrenci başarısının ve gelişiminin desteklenmesi için öncelik olarak gördükleri alanlarda okula özgü projeler tasarlamaları sağlanmıştır. Okula özgü projelerin tasarımında ihtiyaç halinde proje ekibi ve/veya projeye destek sağlayan akademisyenler tarafından öğretmenlere ve yöneticilere teknik destek sunulmuştur. Hazırlanan okula özgü projeler proje ekibine teslim edilmiştir.

Okula özgü projelerin değerlendirilmesi. Okul yöneticileri ve öğretmenlerin katılımıyla, mevcut durum raporu ve eylem planı üzerinden tüm sorun alanları incelenerek, öncelikli olarak ele alınacak sorunlar belirlenmiştir. Mevcut durum raporu, okul yöneticileri ve öğretmenler tarafından belirlenen öncelikler referans alınarak okula özgü projeler değerlendirilmiş, desteklenecek projeler kararlaştırılmıştır. Uygulanmasına karar verilen okula özgü projeler kapsamında gerçekleştirilecek faaliyetler belirlenmiştir. Bu kapsamda başlangıç aşamasında yapılan çalışmalar şunlardır:

- Öğrenci devamsızlıklarının engellenmesine ilişkin tedbirlerin değerlendirilmesi ve uygun faaliyetlerin planlanması,
- Okul personeli, öğrenciler ve velilere yönelik eğitim ve destek ihtiyaçlarının tanımlanması,
- Okul akademik, sosyal, kültürel ve sportif başarısının artırılması için yapılması gereken ilave etkinliklerin tanımlanması.

Bu aşamada desteklenecek projeler için malzeme, materyal, hizmet alımları planlanarak temin ve/veya satın alma süreçleri başlatılmıştır.

Destek kurs programının hazırlanması. Proje kapsamındaki sekiz ortaokulda, İzleme Sınavları uygulanmıştır. İzleme sınavlarıyla, öğrencilerin akademik başarılarının artırılması, optik form kullanmalarının pekişmesi amaçlanmaktadır. Bu sınavların sonuçları öğrencilerin öğrenme eksiklerinin belirlenmesinde kullanılarak, öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun bir destek kurs programı hazırlanmıştır.

Akademik gelişimin desteklenmesi. Destek kursları ve genel olarak okul ekosistemini geliştirme çalışmaları kapsamında okullara destek sağlamak üzere Adana ve Ankara ilinde birer akademisyen belirlenmiştir. TED burslu

öğrenciler ile toplantı yapılarak öğrencilerin hangi okullara destek sunacaklarına karar verilmiştir. Yapılan toplantının ardından öğrenciler okul müdürleriyle görüşerek ders verecekleri gün ve saatleri belirlemişler ve 5-6-7 ve 8. sınıflarda destek kurslarına başlamışlardır.

Kişisel gelişimin desteklenmesi. Öğrencilerin akademik becerilerinin geliştirilmesi yanında okul içinde ve okul dışında gelişimlerini olumlu etkileyecek eğitimler planlanmıştır. Eğitimleri gerçekleştirecek konu alanı uzmanları ve akademisyenler belirlenerek kişisel gelişim uygulamaları başlatılmış, bu uygulamalar için gerekli eğitim materyali temin edilmiştir. Bu kapsamda öğrencilere kötü sözlerle mücadele, akran arabuluculuğu, robotik-kodlama gibi çeşitli eğitimler verilmiştir.

Sosyal ve kültürel alanda gelişimin desteklenmesi. Sosyal ve kültürel alanda gelişimi desteklemek amacıyla okul kermesi düzenlenmesi, önemli günlerde etkinliklerin planlanması ve gerçekleştirilmesi, okul içi yarışmalar düzenlenmesi, okuma günleri yapılması, izcilik, ekolojik çevre, kültürel gezi gibi öğrencilerin okul içerisindeki uyumlarını ve sosyal gelişimlerini artıracak programlar düzenlenmiştir. Bu programların ve çalışmaların gerektirdiği malzeme ve materyal ihtiyaçları proje kapsamında temin edilmiştir.

Spor alanında gelişimin desteklenmesi. Öğretmenler ve okul yönetimi tarafından projelendirilen spor alanlarında öğrencilerin yetenekleri paralelinde destek sağlanması amacıyla okulda çalışma yapılacak spor branşları belirlenmiştir. Bu branşlarda takımlar oluşturularak veya bireysel sporlar için ilgi ve yeteneklerine göre öğrenciler seçilerek, öğrencilerin gerekli malzeme ve eğitim ihtiyaçları karşılanmıştır. Ayrıca fiziki olarak okul içinde düzenleme gerektiren durumlarda okul içerisinde

PROJENİN UYGULAMA SÜRECİ

uygun alanların düzenlenmesi sağlanmıştır. Öğrencilerin okul, il, bölge, ulusal/uluslararası yarışmalara katılımları için gerekli destek sağlanmıştır.

Sanat ve müzik alanında gelişimin desteklenmesi. Öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine uygun olarak müzik, resim, folklor, tiyatro vb. alanlarda kendilerini geliştirebilecekleri sanat kulüplerinin oluşturulması için destek sağlanmıştır. Gerekli enstrüman ve malzemeler temin edilmiş, öğretmenler veya konu alanı uzmanları tarafından eğitimler başlatılmıştır. Okul içerisinde bir resim atölyesi veya müzik odası oluşturulması gibi ihtiyaçlar karşılanmıştır. Öğrencilerin il, bölge, ulusal/uluslararası yarışmalara katılımları desteklenmiş, yıl sonu etkinlik ve sergiler için yönlendirme ve rehberlik sağlanmıştır.

Proje, yarışma ve benzeri faaliyetlere katılımın desteklenmesi. Öğrencilerin akademik ve kişisel kazanımlarını göstermelerini veya sergilemelerini sağlayacak il, bölge ve ulusal düzeyde yapılan akademik, sosyal, kültürel, sportif etkinlik, yarışma ve turnuvalara bireysel veya takım olarak katılımı için etkinlik takvimleri takip edilerek veya okul tarafından takip edilmesi temin edilerek, danışmanlık, materyal ve malzeme desteği sağlanmıştır. Ayrıca öğrencilerde yenilik ve proje fikir ve becerilerinin geliştirilmesi amacıyla okul öğretmen ve öğrencilerinin yaptıkları çalışmalarını proje teklifi haline getirebilmeleri için malzeme, danışmanlık ve eğitim desteği verilmiştir. Bu kapsamda TÜBİTAK, Ulusal Ajans vb. proje çağrısı yapan kurumlara başvuru için süreçlerin koordine edilmesinde destek sağlanmıştır.

Yönetici ve öğretmenlerin mesleki gelişiminin desteklenmesi. Yöneticilerin eğitim ihtiyaçları belirlenerek, yüz yüze ve uzaktan eğitimler verilmiştir. Bu eğitimlerde konu alanı uzmanları ve akademisyenlerle çalışılmasına ilave olarak TED uzaktan eğitim modülleri yöneticilerin

kullanımına açılmıştır. Öğretmenlerin mesleki gelişimlerinin desteklenmesi için özellikle öğretim yöntem ve teknikleri, materyal kullanımı gibi alanlarda yüz yüze ve uzaktan eğitimler verilmiştir. Öğretmenlerin seminer, eğitim, gezi vb. okul dışı etkinliklere katılımları teşvik edilmiş ve desteklenmiştir. Alan uzmanları desteği ile öğretmenlere yönelik işbaşı eğitim etkinlikleri düzenlenmiş, öğretmenlerle görüşmeler yapılarak gelişmeye açık alanlarda veya sorun alanlarında mesleki destek sağlanmıştır.

Aile-okul iş birliğinin geliştirilmesine yönelik destek sağlanması. Velilerin eğitim ihtiyaçları belirlenerek, velilere yönelik psikolojik danışma ve rehberlik çalışmaları başlatılmış ve düzenli veli görüşmeleri gerçekleştirilmesi sağlanmıştır. Okulda veli görüşmeleri için bir ekip oluşturularak okul içi görüşme veya toplantılarına katılmayan veliler için ev ziyaretleri düzenlenmiştir. Çeşitli konularda ailelerin bilinçlendirilmesine yönelik çalışmalar yapılarak, evde çocuğa eğitim konusunda velilere yönelik seminerler düzenlenmiş, sosyal aktivitelere ve öğrenci etkinliklerine ailelerin etkin katılımının sağlanması teşvik edilmiştir. Veliler dışında okul-çevre iş birliğini geliştirmek amacıyla bölgedeki toplum liderleri ile iletişime geçerek okulun sorunlarına ilişkin çözüm önerileri aranmış, çevre esnafı ile iş insanlarının okulun sosyal faaliyetlerine katılımı sağlanmaya çalışılmıştır. Aileler için okuma-yazma kursları, ailelere yönelik meslek edindirme kursları için imkânların araştırılması ve ilgili kursların açılması için girişimlerde bulunulmuş ve ilgili kuruluşlarla ortak çalışmalar başlatılmıştır.

Okulun fiziki olanaklarının ve alt yapısının geliştirilmesi. Okul kütüphanesinin zenginleştirilmesi için okuma kitapları ile okulun akademik çalışmalarında destek sağlayacak araç-gereç, harita, küre, koridor malzemesi ve eğitim materyalleri temin edilmiştir. Okula özgü projelerin hayata geçirilmesi için gerekli

okulun fiziki, altyapı ve teknolojik eksikliklerinin giderilmesi için destek sağlanmıştır. Sınıflarda etkili bir öğrenme ortamı oluşturmak için gerekli düzenlemeler yapılmış, okul iç ve dış temizliğinin sağlanması, okul idari ve destek bölümlerinin yeniden tasarımı ve temizliğinin sağlanması için çalışmalara destek verilmiştir. Ana sınıfı olan okullarda ana sınıfının fiziki olarak düzenlenmesi ve iyileştirmelerin yapılması sağlanmıştır. Okulun cazibe merkezi olması adına yerel kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapmada okullara rehberlik desteği ve teknik destek sağlanmıştır.

Ara değerlendirme ve okula özgü projelerin revizyonu. İzleme ve değerlendirme çalışmaları bir sonraki aşamada ayrıntılı olarak açıklanacaktır. Okula özgü projelerin ara dönem değerlendirmelerinden, öğrenci izleme ve değerlendirme çalışmalarından, okul ziyaretlerinden elde edilen verilerle uygulamalar sürekli olarak gözden geçirilmiştir. Uygulamalarda edinilen tecrübeler ile gelişmeler ve yeni ihtiyaçlara bağlı olarak uygulamalarda, çeşitli destek programlarında gerekli düzenlemeler yapılarak, yeni ortaya çıkan eğitim, malzeme ve materyal ihtiyaçları belirlenmiş, gerekli danışmanlık ve mal alımları gerçekleştirilmiş

ve okula özgü projelerin etkililiğini artıracak çalışmalar yapılmıştır.

İzleme ve Değerlendirme Aşaması

Projenin izleme ve değerlendirme aşamasında gerçekleştirilen çalışmalar şunlardır:

- a) Danışma Kurulu toplantıları
- b) Proje iletişim uygulamaları
- c) Okul ziyaretleri ve periyodik durum değerlendirmeleri
- d) Hazırbulunuşluk ve izleme ölçme ve değerlendirmeleri
- e) Okula özgü projelerin ara dönem değerlendirmeleri
- f) Proje başlangıç, ilerleme ve sonuç raporları
- g) Sürdürülebilirlik hakkında değerlendirme ve önlemlerin belirlenmesi

Proje izleme ve değerlendirme çalışmaları kapsamında gerçekleştirilen faaliyetler, çıktılar ve bu faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için kullanılan süreler Tablo 4'te ayrıntılı olarak sunulmuştur:

PROJENİN UYGULAMA SÜRECİ

Tablo 4. İzleme ve Değerlendirme Aşaması Faaliyetleri ve Çıktıları			
	Faaliyet	Çıktı	Zaman
Danışma Kurulu Toplantıları	<ul style="list-style-type: none"> Proje aşamalarının genel değerlendirilmesi Mevcut durum raporu ve eylem planının incelenerek varsa gerekli düzeltmelerin yapılması Proje süreçlerinin takip edilmesi Proje başlangıç ve ilerleme raporlarının onaylanması Yürütülen okula özgü projelere ilişkin geri bildirim verilmesi 	<ul style="list-style-type: none"> Mevcut durum raporu ve eylem planı onaylandı Başlangıç raporu onaylandı Okula özgü projeler incelendi ve gerekli düzenlemeler yapıldı İlerleme ve final raporları onaylandı 	1. Yıl Eylül / 2. Yıl Ocak - Temmuz
Proje İletişim Uygulamaları	<ul style="list-style-type: none"> Proje görünürlük materyallerinin hazırlanması ve bu amaçla kampanya, yarışma vb. etkinliklerin düzenlenmesi Proje basın toplantısının gerçekleştirilmesi için gerekli çalışmaların yapılması Proje süresince tüm çalışmaların görsel, yazılı ve sosyal medya üzerinden paylaşımlarının yapılması Çekilecek videolar yoluyla proje gelişim sürecinin takibi 	<ul style="list-style-type: none"> Proje görünürlük materyalleri hazırlandı Proje basın toplantısı gerçekleştirildi Proje etkinlikleri kamuoyu ile paylaşıldı Proje videosu hazırlandı 	1. Yıl Eylül / 2. Yıl Temmuz
Okul Ziyaretleri	<ul style="list-style-type: none"> Proje hazırlık aşaması sonrasında itibaren tüm proje süresince periyodik okul ziyaretlerinin yapılması 	<ul style="list-style-type: none"> Okul en az 2 haftada bir ziyaret edildi Okulda yürütülen çalışmalar değerlendirildi Okul ekosisteminde yer alan tüm paydaşlar ile durum değerlendirmeleri yapıldı ve yeni ihtiyaçlar proje kapsamına alındı İhtiyaçlar karşılandı 	1. Yıl Mayıs - Haziran / 2. Yıl Temmuz

Tablo 4. Devamı

	Faaliyet	Çıktı	Zaman
Hazırlanışluk ve İzleme Sınavları	<ul style="list-style-type: none"> Tüm sınıf, şube, ders ve öğrenci bazında hazırlanışluk sınav sorularının hazırlanması, optik formların ve sınav kitapçıklarının basılması Ocak ve mayıs döneminde yapılacak iki izleme sınavı için tüm sınıf, şube, ders ve öğrenci bazında hazırlanışluk sınav sorularının hazırlanması, optik formların ve sınav kitapçıklarının basılması 	<ul style="list-style-type: none"> Hazırlanışluk sınavı yapıldı İki adet izleme sınavı gerçekleştirildi Tüm okul öğrencilerin hazırlanışluk düzeyleri belirlendi Öğrenci kazanımları; okul, sınıf, şube, ders ve öğrenci bazında tespit edildi Öğrenme eksiklikleri ortaya çıkartıldı Öğrenci gelişim durumları belirlendi Sınavlar arasında karşılaştırmalar yapıldı Destek kursları için gerekli veriler alındı 	1. Yıl Eylül - Ekim / 2. Yıl Ocak - Mayıs
Okula Özgü Projelerin Ara Dönem Değerlendirmesi	<ul style="list-style-type: none"> Okula özgü projelerin, akademik, sosyal, kültürel, sanat ve sportif destek çalışmaların ara dönem değerlendirilmesi ve varsa programlara ilişkin revizyon çalışmalarının yapılması Öğrencilerin akademik gelişim durumunun değerlendirilmesi Okul yöneticileri, öğretmenler ve öğrenciler ile yapılacak görüşmeler yoluyla ortaya çıkacak yeni özgün projelerin alınması ve gerekli desteklerin sağlanması Mevcut durum raporunda ortaya konulan analiz sonuçlarının değerlendirilmesi ve başarı göstergelerinin incelenmesi Okula ekosisteminin iyileştirilmesine yönelik ilave programların önerilmesi Yapılacak revizyonlara göre eylem planının ve takviminin revize edilmesi 	<ul style="list-style-type: none"> Öğrenci akademik destek programı, okula özgü proje uygulamaları ve okul alt yapı ve vizyon geliştirme uygulamaları süreç değerlendirmesi sonucunda revize edildi 	2. Yıl Ocak

PROJENİN UYGULAMA SÜRECİ

Tablo 4. Devamı			
	Faaliyet	Çıktı	Zaman
Proje Başlangıç ve İlerleme Raporları	<ul style="list-style-type: none"> Proje merkez ekibi tarafından mevcut durum raporunun hazırlanması sonrasında, proje başlangıç raporunun hazırlanması Proje başlangıç raporunun danışma kuruluna sunulması Eğitim değerlendirme raporları, gözlem ve görüşmeler, alan uzmanı ve akademisyenlerden alınacak bilgiler aracılığı ile ilerleme raporlarının hazırlanması İlerleme raporlarının danışma kuruluna sunulması İlerleme raporlarına paralel olarak finans raporlarının da hazırlanarak danışma kuruluna sunulması 	<ul style="list-style-type: none"> Proje başlangıç raporu onaylandı Proje ilerleme (teknik ve finansal) raporları onaylandı 	1. Yıl Eylül / 2. Yıl Ocak - Mayıs
Proje Final Raporu	<ul style="list-style-type: none"> Projenin tüm süreçlerinin değerlendirilmesi Başarı göstergelerinin tespiti Varsa zayıf kalan yanların belirlenmesi Projenin teknik ve finansal final raporunun hazırlanması Final raporunun danışma kuruluna sunulması 	<ul style="list-style-type: none"> Final raporu hazırlandı Danışma kurulu tarafından final raporu kabul edildi 	2. Yıl Haziran
Okula Özgü Modelin Sürdürülebilirlik ve Yaygınlaştırılması	<ul style="list-style-type: none"> Proje sonucunda okulun mevcut kapasitesi ve geldiği nokta açısından tüm süreçlerinin değerlendirilmesi Başarı göstergeleri paralelinde proje sürdürülebilirliğini sağlamak için okula özgü modelin oluşturulması Okul ekosisteminde yer alan tüm paydaşlar ile sonucun değerlendirilmesi Yaygınlaştırma modellerinin oluşturulması 	<ul style="list-style-type: none"> Okula özgü model oluşturuldu Sürdürülebilirlik ve yaygınlaştırma yöntemleri belirlendi 	2. Yıl Haziran - Temmuz

Danışma Kurulu toplantıları. Danışma Kurulu toplantıları proje başlangıcında ve projenin ilerleyen aşamalarında ihtiyaca bağlı olarak belirli aralıklarla gerçekleştirilmiştir. Danışma Kurulu toplantılarında proje aşamalarının genel değerlendirmesi, mevcut durum raporu ve eylem planının incelenerek varsa gerekli öneri ve düzeltmelerin yapılması, proje süreçlerinin takip

edilmesi, proje başlangıç ve ilerleme raporlarının onaylanması, okula özgü projelere ilişkin geri bildirim verilmesi gibi konular ele alınarak projenin gerçekleştirilmesi için yönlendirmeler yapılmıştır.

Proje iletişim uygulamaları. Projenin başlangıç aşamasında ve uygulama sürecinde

İlgili tarafların desteğinin sağlanması, uygulayıcıların motivasyonunun canlı tutulması ve motivasyonun artırılması için etkili bir iletişim stratejisi oluşturulması gerekir. Bu amaçla proje görünürlük materyalleri hazırlanmış ve kampanya, yarışma ve benzeri etkinlikler düzenlenmiştir. Projenin başlangıç aşamasında İl Millî Eğitim Müdürlüğü, TED ve QNB Finansbank yönetici-temsilcilerinin katılımı ile proje basın toplantısı gerçekleştirilmiştir. Proje süresince tüm çalışmalar görsel, yazılı ve sosyal medya üzerinden paylaşılmıştır. İletişim uygulamaları için yapılan çalışmalar kapsamında okullarda gerçekleştirilen faaliyetlerden bazılarının video kayıtları yapılmış ve bu kayıtlar aynı zamanda proje faaliyetlerinin ve gelişim sürecinin izlenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılmıştır.

Okul ziyaretleri. Proje ekibi ve destek ekibi proje hazırlık aşaması sonrasında itibaren tüm proje süresince periyodik okul ziyaretleri yapmıştır. Her bir okula en az iki haftada bir ziyaret gerçekleştirilmiştir. Bu ziyaretlerde okulda yürütülen çalışmalar değerlendirilerek, ihtiyaç duyulan konularda teknik ve akademik destek sağlanmıştır. Okul ekosisteminde yer alan tüm paydaşlar ile durum değerlendirmeleri yapılarak ortaya çıkan yeni ihtiyaçlar belirlenmiş ve bu ihtiyaçların karşılanması için gerekli hizmet, araç, gereç ve materyaller temin edilmiştir.

Hazırbulunuşluk ve izleme sınavları. Akademik gelişimin desteklenmesi alanındaki faaliyetlerin planlanması ve uygulanmasına temel teşkil eden veriler hazırbulunuşluk ve izleme sınavları aracılığıyla elde edilmiştir. Hazırbulunuşluk sınavı ile öğrencilerin başlangıç aşamasında öğrenme ihtiyaçları ve eksikleri belirlenmiş, akademik destek çalışmaları devam ederken izleme sınavları aracılığıyla gelişme takip edilerek destek programlarında gerekli düzenlemeler

yapılmıştır. Tüm sınıf, şube, ders ve öğrenci bazında hazırbulunuşluk ile Ocak ve Mayıs döneminde yapılan izleme sınavlarının soruları hazırlanmış, optik formlar ve sınav kitapçıklarının basımı yapılmıştır. Hazırbulunuşluk sınavı ile izleme sınavları uygulanarak öğrenci kazanımları; okul, sınıf, şube, ders ve öğrenci bazında tespit edilmiştir.

Okula özgü projelerin ara dönem değerlendirmesi. Projenin etkililiğinin artırılmasında okula özgü projelerin ara değerlendirmelerinin yapılması önemli bir işleve sahiptir. Başlangıç aşamasında projenin tasarımında yıllık faaliyet planı ve takvimi belirlenmiş olmakla birlikte, uygulama sürecinde okul düzeyinde uyarlamaların yapılması, planların uygulamada edinilen deneyim ve verilerden hareketle revize edilebilmesi bu projede başarıya götüren ana unsurlardan biri olarak değerlendirilmektedir. Bu çerçevede ara değerlendirmeler yapılarak, okula özgü projelerin, akademik, sosyal, kültürel, sanat ve sportif destek çalışmalarının ara dönem değerlendirmeleri yapılmış ve uygulama programlarında revizyonlar gerçekleştirilmiştir. Ara değerlendirmeler kapsamında öğrencilerin akademik gelişim durumu değerlendirilmiş, okul yöneticileri, öğretmenler ve öğrenciler ile yapılacak görüşmeler yoluyla yeni özgün projeler oluşturularak gerekli destekler sağlanmıştır. Yapılan değerlendirmelerin sonuçlarına göre eylem planları ve çalışma takviminde yeniden düzenlemeler yapılmıştır.

Proje başlangıç ve ilerleme raporları. Proje ekibi tarafından hazırlanan mevcut durum raporu ile proje başlangıç raporu danışma kurulunda değerlendirilerek, danışma kurulunun değerlendirme, görüş ve önerileri doğrultusunda proje faaliyetlerinde ve çalışma takviminde

PROJENİN UYGULAMA SÜRECİ

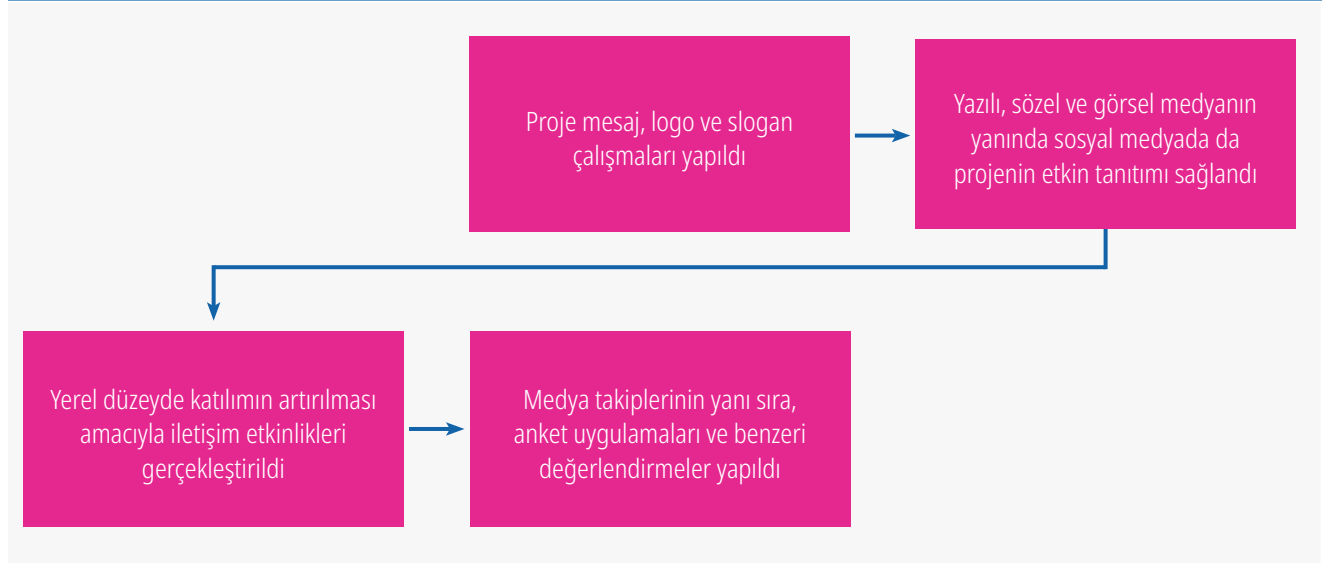
gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Çeşitli alanlarda sağlanan eğitimlere ilişkin değerlendirme raporları, gözlem ve görüşmeler, alan uzmanı ve akademisyenlerden alınan bilgiler aracılığıyla dönemsel ilerleme raporları hazırlanarak danışma kuruluna sunulmuştur. Bu raporlar da danışma kurulunda görüşülerek uygulamaya ilişkin görüş ve öneriler proje süreçlerinin ve uygulamalarının iyileştirilmesinde kullanılmıştır. İlerleme raporlarına paralel olarak finans raporları da hazırlanarak danışma kuruluna sunulmuştur.

Proje final raporu. Proje süresi sonunda projenin tüm süreçleri, faaliyetleri ve çıktıları değerlendirilmiş, başarı göstergeleri referans alınarak kazanımlar tespit edilmiş, proje sürecinde yaşanan sorunlar ve olası yetersizlikler belirlenmiş, projenin teknik ve finansal final raporu hazırlanmıştır. Proje final raporu danışma kuruluna sunulmuş ve rapor danışma kurulu tarafından kabul edilmiştir.

Okula özgü modelin sürdürülebilirliği ve yaygınlaştırılması. Proje sonucunda okulun mevcut kapasitesi ve geldiği nokta açısından tüm süreçlerinin ve projenin sonuçlarının okul ekosisteminde yer alan tüm paydaşların katılımı ile bir değerlendirme yapılmıştır. Bu değerlendirme kapsamında okulda gerçekleştirilen gelişmelerin sürdürülebilirliğini sağlamak için okul özelinde neler yapılabileceği, atılabilecek yeni adımlar ve sürdürülebilirlik için kullanılacak yöntem ve stratejiler değerlendirilmiştir.

Proje iletişim uygulamaları. Projenin başarılı bir şekilde uygulanabilmesi, paydaşların desteğinin ve katılımının harekete geçirebilmesi ve sürekliliğinin sağlanması amacıyla etkili bir iletişim stratejisi planlanmış ve uygulamaya konulmuştur (Şekil 2). Bu amaçla projeye özel bir web sayfası oluşturulabileceği gibi, okulun web sitesi de etkin bir şekilde kullanılabilir. Ayrıca görsel ve yazılı basın ile sosyal medya kanalları da etkin bir şekilde kullanılmalıdır.

Şekil 2. Proje Kapsamında Gerçekleştirilen İletişim Uygulamaları

Proje Kapsamında Okullara Sağlanan Desteklerin Kapsamı

Proje kapsamında sağlanan destekler, okulun gelişimi için okullar tarafından hazırlanan okula özgü projelerin ihtiyaçları ve talepler dikkate alınarak planlanmış ve uygulanmıştır. Bu nedenle bazı alanlarda proje kapsamında yer alan tüm okullara eş zamanlı olarak destek sağlanırken, bazı alanlarda destekler okullara göre farklılaşmıştır. Okullara sağlanan destekler aşağıda üç grup halinde özetlenmiştir:

a) Akademik ve kişisel gelişim alanlarında desteklerin kapsamı

- Üniversite öğrencilerinin, okul öğrencilerine verdikleri destek kursları
- Okul kütüphanesinin okuma kitapları ile desteklenmesi
- Öğrenciler için test kitapları, soru bankaları ve çalışma yapıları temini
- Okul koridor, derslik gibi alanların eğitsel malzeme ve görsellerle süslenmesi
- Ergenlik, sınav kaygısı, verimli ders çalışma gibi konularda öğrencilere konu alanı uzmanları tarafından eğitim verilmesi
- Rehberlik servisi ile koordineli şekilde öğrencilere rehberlik testlerinin uygulanması
- Robotik-kodlama ve Akran Arabuluculuğu eğitimleri verilmesi
- Müdür ve müdür yardımcıları için yönetim ve kişisel gelişim eğitimlerinin gerçekleştirilmesi

- Öğretmenler için;
 - Sınıfta Etkili İletişim
 - Sınıfta Dikkat Çekme ve Güdüleme
 - Okul Kültürü ve Değerler Eğitimi
 - Sınıfta Eleştirel Düşünme Eğitimi
 - Aktif ve Anlamli Öğrenmeye Yönelik Öğretim Yöntem ve Teknikleri
 - Ders Dışındaki Eğitim Sürecinin Planlanması ve Değerlendirilmesi
 - Kavram ve Genellemelerin Öğretimi
 - Sınıfta Beyin Uyumlu Öğretim Uygulamaları eğitimlerinin verilmesi.
 - Robotik – Kodlama
 - Akran Arabuluculuğu
 - Ölçme Değerlendirme Teknikleri ve Soru Yazma
 - Kişisel gelişim eğitimlerinin verilmesi
- Veliler için;
 - Ailemle Birlikte Okuyorum
 - Ana – Baba Tutumu ve Çocuk Gelişimi
 - Ebeveynlerin Tutumunun Çocukların Kişiliğine Etkisi
 - Evde Çocuğun Öğrenme ve Düşünmesine Yardımcı Olmak
 - Ailede Değer Eğitimi, Anne – Baba ve Çocuk İletişimi
 - Medya Okur Yazarlığında Ailenin Önemi
 - Ailede Disiplin
 - Çocuğun Başarısı ve Gelişimi İçin Okul – Aile İş birliği
 - Etkili Anne Baba Olmak
 - Evde Ders Çalışma ve Ödev Yapma eğitimlerinin verilmesi.

PROJENİN UYGULAMA SÜRECİ

b) Sosyal, kültürel ve sanat alanlarında desteklerin kapsamı

- Şehir içi ve şehirlerarası kültürel gezilerin düzenlenmesi
- Halk oyunları ekipleri oluşturulması ve kostümlerin temin edilmesi
- Ahşap yakma, görsel sanatlar resim çalışmaları ve ebru çalışmalarının gerçekleştirilmesi
- Okul iç ve dış cephe ile sınıf boyama çalışmaları
- Tüm resim ve boyama çalışmaları için boya, fırça, şövale, tuval gibi malzemelerin temin edilmesi
- Okul dergisi çıkartılması
- Satranç, mangala gibi zeka oyunları alınması ve oyun kulüpleri oluşturulması
- Resim, öykü, kompozisyon, şiir yarışmalarına katılımın sağlanması
- Müzik etkinlikleri için keman, org, gitar, kastanyet, bateri, bando davulu, trampet, tempo majör, tef, agogo, metalofon, ksilofon, marakas, zil, bağlama, melodika, blok flüt olarak okul müzik grupları oluşturulması
- Tiyatro kulübü kurulması
- İngilizce müzikal kulübü kurulması
- Okul bandosu ve mehter takımı oluşturulması
- Sanat ve müzik odaları oluşturulması

- Ekolojik çevre için öğrencilerin bilimsel çalışmalar yapması (organik gübre vb.)
- Okul kermesleri düzenlenmesi
- Okul bilim şenliği ve sanat etkinlikleri gerçekleştirilmesi
- Okul bahçesinin ağaçlandırılması ve çevre düzenlemesi

c) Spor alanında desteklerin kapsamı

- İzcilik kulübü kurulması
- Futbol, voleybol, basketbol, hentbol, badminton, masa tenisi, futsal, step, atletizm, kickboks, judo, muay thai, gülle, cirit, disk, dart alanlarında bireysel ve takım yarışmacılarının belirlenmesi
- Tüm spor dalları için malzemelerin temin edilmesi
- Sporculara eğitim, ulaşım, konaklama gibi desteklerin sağlanması
- Öğrencilerin spor yapacakları alanların düzenlenmesi,

Her bir okula sağlanan desteğin türü ve miktarı farklıdır. Çünkü okullara sağlanan destekler, okulların öğretmenleri ve yönetimi tarafından belirlenen sorun alanları ve bu sorunların öncelikleri ile bunlara dayalı olarak geliştirilen okula özgü projelere bağlı olarak değişmektedir. Okul bazında sağlanan destekler aşağıda tablolar halinde ayrıntılı olarak sunulmuştur (Tablo 5 – Tablo 12).

Tablo 5. Kasım Sacide Ener Ortaokuluna Proje Kapsamında Yapılan Destekler

Destek Kapsamı	Miktar	Açıklama
İzleme Sınavları (Soru Kitapçıkları ve Optik Form)	13.622 adet	TED Ölçme Değerlendirme Koordinatörlüğü Tarafından Hazırlanan Sınavlar
Deneme Sınavları	243 adet	
Test Kitapları	373 adet	
Burslu Öğrencilerin Verdiği Akademik Destek Kursları ve Rehberlik	4 burslu öğrenci	3 öğrenci akademik destek kursu vermiş, 1 öğrenci rehberlik yapmıştır
Okuma Kitapları	748 adet	
Rehberlik Testleri (Soru Kitapçıkları ve Optik Form)	401 adet	Akademik Benlik Kavram Ölçeği
Okul Koridor Malzemeleri	26 adet	Matematik ve Sosyal Bilgiler Afişleri, Merdiven Yazıları, Kapı Giydirmeler
Ders Araç Gereçleri	21 adet	Sosyal Bilgiler Oyun Kartları, Haritalar, Yerküre, Sözlük vb.
Spor Malzemeleri	247 adet	Masa tenisi masaları, raketleri, topları, basketbol potaları, topları, basketbol ve masa tenisi takımları için formalar, eşofmanlar, ayakkabılar, çantalar, voleybol topları, badminton topları, raketleri, antrenman hunileri
Basketbol Sahası Yapımı	1 adet	
Müsabakalar İçin Konaklama, Yemek Sağlanması	3 adet	Basketbol Takımı Yarı Final Müsabakaları Konaklama / Konya Basketbol Takımı Final Müsabakaları Konaklama + Yemek / Manisa Masa Tenisi Takımı Türkiye Müsabakaları Konaklama / Balıkesir
Anaokulu Malzemeleri	186 adet	Ahşap oyuncaklar, legolar, montessori oyuncakları, puzzle, eşleştirme oyunları, mikroskop vb.
Enstrümanlar	89 adet	Bando malzemeleri (bando davulları, trampetler, ziller, tempo majör), gitarlar, bağlamalar, kemanlar, ayaklı dijital piyano, marakas, metalofon, def, shaker, chime tek sıralı, agogo, kastanyet, üçgen zil, ksilofon
Görsel Sanatlar ve Teknoloji Tasarım Malzemeleri	2979 adet	Şövaleler, yağlı boyalar, pastel boyalar, gazlı boyalar, fırçalar, tuvaler, kartonlar, ebru kitresi ve boyaları, elektrikli matkap, silikon tabancası, silikon, tornavida seti, çekiç, vernik vb. müzede resim projesi için duralitler, kağıtlar
Robotik Kodlama Projesi	31 adet	Akıllı Kit ve Öğrenci ve Öğretmen Hesapları, Sertifikalar
Okul Dergisi	2.800 adet	TED Kurumsal İletişim tarafından tasarım ve baskı
Okulumu Boyuyorum Projesi	170 adet	Boyalar, fırçalar
İngilizce Müzikal Projesi	17 adet	Kostüm
Bu Benim Eserim Projesi	4 adet	Mıknatıslı tahta, mıknatıslı harfler ve rakamlar, ph ölçer
Zeka Oyunları Projesi	46 adet	Mangala, Qbitz, Abbalone, Look Oyunları
TEOG Başarısı Ödülü	2 adet	2016-2017 eğitim öğretim yılı 1. dönem sonu TEOG'da tam puan alan öğrenciye tablet ve 500 TL hediye çeki
Akran Arabuluculuğu	247 adet	Akran arabuluculuğu masası, sandalyeler, rozetler, kitaplar
Final Etkinliği Malzemeleri	23 adet	Afiş, davetiye, branda, ses sistemi, salon ayarlanması, resim sergisi için çerçeveler
Veli Seminerleri, Malzemeleri, Bilgilendirme Kitapçıkları	511 adet	Veli Bilgilendirme Kitapçıkları, Afiş, Branda
Ankara Gezisi (10 Öğrenci, 2 Öğretmen)	1 adet	Ulaşım, konaklama, etkinlikler, yemek

PROJENİN UYGULAMA SÜRECİ

Tablo 6. Mehmet Akif Ortaokuluna Proje Kapsamında Yapılan Destekler

Destek Kapsamı	Miktar	Açıklama
İzleme Sınavları (Soru Kitapçıkları ve Optik Form)	9.442 adet	TED Ölçme Değerlendirme Koordinatörlüğü Tarafından Hazırlanan Sınavlar
Test Kitapları	193 adet	
Burslu Öğrencilerin Verdiği Akademik Destek Kursları ve Rehberlik	5 burslu öğrenci	
Okuma Kitapları	758 adet	
Rehberlik Testleri (Soru Kitapçıkları ve Optik Form)	525 adet	Akademik Benlik Kavram Ölçeği
Okul Koridor Malzemeleri	7 adet	Türkçe ve Sosyal Bilgiler Afişleri, Kapı Giydirmeler
Dijital Pano	1 adet	Matematik soruları çözümü için dijital / elektronik pano yaptırılmıştır. Okulda yarışma düzenlenmiştir
Spor Malzemeleri	394 adet	Badminton direği, filesi, raketleri, topları, formaları, dizlik-dirseklik setleri; hentbol ve futbol takımı formaları, topları, antrenman çanakları ve hunileri
Anaokulu Malzemeleri	39 adet	Peluş oyuncaklar, mikroskoplar, puzzle, güneş sistemi, çocuk kostümleri vb.
Enstrümanlar	50 adet	Gitarlar, tel takımları ve penalar
Yakma Resim Çalışması Malzemeleri	119 adet	Kavak kontrplaklar, havayalar, vernikler
Görsel Sanatlar Malzemeleri	130 adet	Tuvaler, akrilik boyalar ve paletler
Robotik Kodlama Projesi	57 adet	Akıllı Kit ve Öğrenci ve Öğretmen Hesapları, Sertifikalar
Okul Dergisi	1.000 adet	Baskı
Halk Oyunları Projesi	24 adet	12 Kız, 12 Erkek Adana Yöresi Tam Takım Kostüm
Türkçe Öğreniyorum Projesi	35 adet	Suriyeli öğrenciler için Türkçe ders kitapları
Okulumu Boyuyorum Projesi	130 adet	Boyalar, fırçalar
Satranç Projesi	6 adet	Satranç masaları
Akran Arabuluculuğu	81 adet	Akran arabuluculuğu masası, sandalyeler, rozetler, kitaplar
Final Etkinliği Malzemeleri	5 adet	Afiş, davetiye, branda, ses sistemi, salon ayarlanması
Veli Seminerleri Malzemeleri, Bilgilendirme Kitapçıkları	511 adet	Veli Bilgilendirme Kitapçıkları, Afiş, Branda
Ankara Gezisi	1 adet	Ulaşım, konaklama, etkinlikler, yemek

Tablo 7. Ömer Kanaatbilen Ortaokuluna Proje Kapsamında Yapılan Destekler

Destek Kapsamı	Miktar	Açıklama
İzleme Sınavları (Soru Kitapçıkları ve Optik Form)	10.042 adet	TED Ölçme Değerlendirme Koordinatörlüğü Tarafından Hazırlanan Sınavlar
Deneme Sınavları	277 adet	
Test Kitapları	210 adet	
Burslu Öğrencilerin Verdiği Akademik Destek Kursları	7 burslu öğrenci	
Okuma Kitapları	734 adet	
Rehberlik Testleri (Soru Kitapçıkları ve Optik Form)	325 adet	Akademik Benlik Kavram Ölçeği
Okul Koridor Malzemeleri	71 adet	Matematik ve Sosyal Bilgiler Afişleri, Merdiven Yazıları, Kapı Giydirmeler
Ders Araç Gereçleri	44 adet	Kuru Boyalar, yer küreler, haritalar, sözlükler, resimli kartlar, hikaye kartları vb.
Spor Malzemeleri	798 adet	Masa tenisi masaları, topları, raketleri, eşofman takımları ve formaları; step tahtaları, kız ve erkek öğrenciler için tshirtler, şortlar ve taytlar; okul içi turnuvalar için madalyalar, hentbol topları, formaları; futbol, futsal, voleybol topları, kaleler, fileler, eldivenler, antrenman yelekleri, hakem düdüğü, hakem bayrağı
Müsabakalar İçin Ulaşım, Konaklama, Yemek Sağlanması	2 adet	Hentbol Takımı Türkiye Müsabakaları Konaklama ve Yemek / Kayseri Atletizm Türkiye Müsabakaları Konaklama, Ulaşım ve Yemek / Karaman
Anaokulu Malzemeleri	56 adet	Oyun halıları, legolar, oyuncak dolabı, oturma grupları, oyuncak kutuları, toplar, bebek arabaları vb.
Enstrümanlar	77 adet	Mehter takımı malzemeleri (kös, nakkare, sancak, asa, tuğ, çevgen, asma davul, zil, zurna), gitarlar, bağlamalar, org, nota sehpaları, enstrüman sehpaları, bendir, darbuka, gitar ve saz telleri
Görsel Sanatlar ve Teknoloji Tasarım Malzemeleri	266 adet	Şövaleler, yağlı boyalar, fırçalar, tuvaler, tinerler vb.
Robotik Kodlama Projesi	22 adet	Akıllı Kit ve Öğrenci ve Öğretmen Hesapları, Sertifikalar
Okulumu Boyuyorum Projesi	66 adet	Boyalar, fırçalar, plastik bardaklar, eldivenler, tinerler
Ailemle Birlikte Okuyorum Projesi	150 adet	Okuma Kitapları
Münazara Projesi	150 adet	Okuma Kitapları
Tiyatro Projesi	5 adet	Kostüm, Bıyık, Peruk
Satranç Projesi	52 adet	Satranç Kitapları, Satranç Takımları ve Miknatıslı Ayaklı Satranç Tahtaları ve Taşları
Akran Arabuluculuğu	151 adet	Akran arabuluculuğu masası, sandalyeler, rozetler, kitaplar
Final Etkinliği Malzemeleri	15 adet	Afiş, davetiye, branda, ses sistemi, salon ayarlanması, resim sergisi için çerçeveler
Veli Seminerleri Malzemeleri, Bilgilendirme Kitapçıkları	511 adet	Veli Bilgilendirme Kitapçıkları, Afiş, Branda
Ankara Gezisi (10 Öğrenci, 2 Öğretmen)	1 adet	Ulaşım, konaklama, etkinlikler, yemek

PROJENİN UYGULAMA SÜRECİ

Tablo 8. Yavuzlar Ortaokulu'na Proje Kapsamında Yapılan Destekler

Destek Kapsamı	Miktar	Açıklama
İzleme Sınavları (Soru Kitapçıkları ve Optik Form)	20.406 adet	TED Ölçme Değerlendirme Koordinatörlüğü Tarafından Hazırlanan Sınavlar
Deneme Sınavları	455 adet	
Test Kitapları	138 adet	
Burslu Öğrencilerin Verdiği Akademik Destek Kursları	5 burslu öğrenci	
Okuma Kitapları	757 adet	
Rehberlik Testleri (Soru Kitapçıkları ve Optik Form)	603 adet	Akademik Benlik Kavram Ölçeği
Okul Koridor Malzemeleri	48 adet	Fen Bilimleri, Türkçe ve Sosyal Bilgiler Afişleri, Kapı Giydirmeler, Gergi Tavan Yapımı
Ders Araç Gereçleri	51 adet	Parmak boyalar, yer küre, kağıtlar, poşet dosyalar, resimli İngilizce sözcükler, satranç takımı vb.
Spor Malzemeleri	248 adet	Futbol takımı formaları, eşofman takımları, futbol-voleybol-basketbol-hentbol-badminton topları, badminton raketleri, hentbol-voleybol-basketbol ve badminton fileleri
Anaokulu Malzemeleri	324 adet	Salıncak, kaydırak, tahterevallı, eğitim kitapları, oyuncak bebekler, legolar, boyalar, oyuncak hayvanlar vb.
Enstrümanlar	71 adet	Kemanlar, marakaslar, defler, darbuka, gitarlar, elektro gitar, bateri, org, shaker, üçgen zil, nota sehpaları
Müzik Odası Yapımı	1 adet	
İzci kıyafetleri	66 adet	İzci kıyafetleri, çadırlar, uyku tulumları, matlar
Robotik Kodlama Projesi	72 adet	Akıllı Kit ve Öğrenci ve Öğretmen Hesapları, Sertifikalar
Okul Dergisi	4.000 adet	Baskı
Halk Oyunları Projesi	30 adet	15 Adana Yöresi Kız, 15 Hatay Yöresi Erkek Tam Takım Kostüm
Solucan Gübresi Projesi	10.004 adet	10.000 adet Kaliforniya Solucanı, solucan evleri, solucan maması, nem ölçer
Okulumu Boyuyorum Projesi	44 adet	Boyalar, fırçalar
Zeka Oyunları Projesi	23 adet	Katamino, Skippity, Mangala, Abbalone, Reversi, Qbitz, Dedektif, Koridor, Look Look, Surakarta, Dokuz Taş, Rush Hour, Hanoi Kulesi, Equilibro, Dr. Eureka oyunları
Akran Arabuluculuğu	26 adet	Akran arabuluculuğu masası, sandalyeler, kitaplar. Tekrar verilen eğitim için konaklama, ulaşım, yemek
Final Etkinliği Malzemeleri	5 adet	Afiş, davetiye, branda, ses sistemi, salon ayarlanması
Veli Seminerleri Malzemeleri, Bilgilendirme Kitapçıkları	511 adet	Veli Bilgilendirme Kitapçıkları, Afiş, Branda
Ankara Gezisi (10 Öğrenci, 2 Öğretmen)	1 adet	Ulaşım, konaklama, etkinlikler, yemek

Tablo 9. Ahmet Kabaklı Ortaokuluna Proje Kapsamında Yapılan Destekler

Destek Kapsamı	Miktar	Açıklama
İzleme Sınavları (Soru Kitapçıkları ve Optik Form)	8.340 adet	TED Ölçme Değerlendirme Koordinatörlüğü Tarafından Hazırlanan Sınavlar
Deneme Sınavları	525 adet	
Test Kitapları	150 adet	
Burslu Öğrencilerin Verdiği Akademik Destek Kursları ve Rehberlik	6 burslu öğrenci	6 öğrenci akademik destek kursu vermiştir
Rehberlik Testleri (Soru Kitapçıkları ve Optik Form)	208 adet	Akademik Benlik Kavram Ölçeği
Okul Koridor Malzemeleri	113 adet	Matematik, Sosyal Bilgiler, Fen Bilimleri, Türkçe, İngilizce Afişleri, Kapı Giydirmeler
Ders Araç Gereçleri	78 adet	Haritalar, Yerküre, Defter, Kalem, Sözlük vb.
Fiziki Düzenlemeler	18 adet	Gergi tavan uygulaması, müzik sınıfı ve fen bilimleri laboratuvarına perde yapımı, Türk Eğitim Derneği Tam Eğitim Burslu öğrencinin öncülüğünde TED Üniversitesi öğrencileri tarafından kütüphane yapımı
Mobilyalar	53 adet	Dolap, masa, sandalye, bulaşık makinası, buzdolabı, klima, sehpa, evrak dolabı
Spor Malzemeleri	93 adet	Step tahtaları, futsal topları, formalar, antrenman yelekleri, antrenman çanakları, antrenman hunileri, antrenman merdiveni
Enstrümanlar	174 adet	Bando malzemeleri (bando davulları, trampetler, ziller, tempo majör, borazanlar), müzik tahtası, davul, org, elektro piyano, gitar, bağlama, ksilofon, metalofon, ukulele, akordeon, darbuka, marakas, def, shaker, kalimba, ritm çubukları, boomwhackers, üçgen zil
Ağaç Dikme Etkinliği	150 adet	Fidan
Robotik Kodlama Projesi	19 adet	Akıllı Kit ve Öğrenci ve Öğretmen Hesapları, Sertifikalar
Bilim Şenliği	189 adet	Mikroskop, çinko parçaları, krokodil kablo, ph kağıdı, düzlem ayna, pistonlu hava emme tulumbası, ayımsal damıtma düzeneği, güç kaynağı, hidroklorik asit, rozetler, tshirtler, stantlar
Ödüller	14 adet	Okulda düzenlenen kermes ve bilgi yarışmasında öğrencilere verilen ödüller; Bisiklet, tablet, saat
Akran Araboluculuğu	63 adet	Akran araboluculuğu masası, sandalyeler, rozetler, kitaplar
Final Etkinliği Malzemeleri	11 adet	Bayrak, ses sistemi, fotoğraf çekimi, kumanya, coffee break, ulaşım
Geziler (736 kişi)	11 adet	Ulaşım, konaklama, etkinlikler, yemek

PROJENİN UYGULAMA SÜRECİ

Tablo 10. Selçuklu Ortaokuluna Proje Kapsamında Yapılan Destekler

Destek Kapsamı	Miktar	Açıklama
İzleme Sınavları (Soru Kitapçıkları ve Optik Form)	18.428 adet	TED Ölçme Değerlendirme Koordinatörlüğü Tarafından Hazırlanan Sınavlar
Deneme Sınavları	1.744 adet	
Test Kitapları	173 adet	
Burslu Öğrencilerin Verdiği Akademik Destek Kursları ve Rehberlik	16 burslu öğrenci	16 öğrenci akademik destek kursu vermiştir
Rehberlik Testleri (Soru Kitapçıkları ve Optik Form)	6.988 adet	Akademik Benlik Kavram Ölçeği, Beier Cümle Tamamlama Testi, Mesleki Olgunluk Ölçeği, Yol Haritam Formu 1-2, Kendimi / Çocuğumu Tanıyorum Formu, Yaşam Pencerem Formu, Verimli Ders Çalışma Kontrol Listesi, Ders Çalışma Programı, Yaşam Pencerem Sınıf Çizelgesi, Öğrenci Ön Görüşme Formu
Okul Koridor Malzemeleri	104 adet	Matematik, Fen Bilimleri, Türkçe, İngilizce Afişleri, Merdiven Yazıları, Kapı Giydirmeler
Ders Araç Gereçleri	63 adet	Sözlükler, Etiketler, Kaplama Kağıtları, Stickerlar, Boyalar, Yazım Kılavuzu vb.
Fiziki Düzenlemeler	1 adet	TED Ankara Koleji öğrencileri tarafından kütüphane yapımı
Mobilyalar	114 adet	Dolap, masa, sandalye, toplantı masası, kanepe
Spor Malzemeleri	675 adet	Voleybol topları, voleybol formaları, voleybol direği, futbol formaları, futbol topları, dizlikler, eldivenler, antrenman yelekleri, hentbol topları, antrenman çanakları, hentbol formaları, eşofman takımları, kupa ve madalyalar
Müsabakalar İçin Konaklama, Ulaşım ve Yemek Sağlanması	81 adet	Hentbol, Voleybol, Kickboks, Futsal Müsabakaları Ulaşım, Kickboks Müsabakaları Konaklama, Katılım, Yemek / Antalya
Enstrümanlar	140 adet	Bando malzemeleri (trampet bagetleri davul askıları, davul tokmakları), tef, davul, org, ksilofon
Tiyatro Malzemeleri	57 adet	Kostümler ve dekor
Robotik Kodlama Projesi	2 adet	Sertifikalar
Zeka Oyunları	39 adet	Satranç, Blook, Reversi, Tetris, Abbalone, Dama, Mangala, Hanoi Kulesi
Okul Dergisi	700 adet	TED Kurumsal İletişim Tarafından Tasarım ve Baskı
Anaokulu Malzemeleri	151 adet	Puzzle, kuklalar, masa, sandalye, makas, boya, pelüş oyuncaklar, mikroskop vb.
Halk Oyunları Malzemeleri	33 adet	Diyarbakır Yöresi Halk Oyunları Kostümleri, Davul Zurna Ekibi, Yarışmalar İçin Ulaşım
Bilim Şenliği	542 adet	Stantlar, gıda boyaları, güneş paneli ve devresi, oyuncak motoru, koruyucu gözlük, iletken kablo, potasyum iyodür, %50'lik hidrojen peroksit, oyun hamurları, branda, isimlik, tshirtler
Ödüller, Hediyeler	99 adet	Öğretmenler günü için isme özel ajanda ve kalemler, kütüphane slogan yarışması için saat, jenga, mp4 çalar, münazara projesi için madalya ve kutu oyunlar
Akran Arabuluculuğu	8 adet	Kitaplar
Final Etkinliği Malzemeleri	11 adet	Bayrak, ses sistemi, fotoğraf çekimi, kumanya, coffee break, ulaşım
Geziler (312 kişi)	5 adet	Ulaşım, konaklama, etkinlikler, yemek

Tablo 11. Şehit Mesut Acu Ortaokuluna Proje Kapsamında Yapılan Destekler

Destek Kapsamı	Miktar	Açıklama
İzleme Sınavları (Soru Kitapçıkları ve Optik Form)	7.130 adet	TED Ölçme Değerlendirme Koordinatörlüğü Tarafından Hazırlanan Sınavlar
Deneme Sınavları	104 adet	
Test Kitapları	332 adet	
Burslu Öğrencilerin Verdiği Akademik Destek Kursları ve Rehberlik	8 burslu öğrenci	8 öğrenci akademik destek kursu vermiştir
Rehberlik Testleri (Soru Kitapçıkları ve Optik Form)	7.150 adet	Anne Baba Tutum Envanterleri, Ergenlik Dönemi Broşürleri, Sınav Kaygısı Broşürleri, Verimli Ders Çalışma Broşürleri, Çirkin Sözlerle Mücadele Projesi Afişleri, Öfke Kontrolü Projesi Afişleri ve Broşürleri
Okul Koridor Malzemeleri	49 adet	Fen Bilimleri, Sosyal Bilgiler, İngilizce Afişleri
Ders Araç Gereçleri	106 adet	Haritalar, Sözlükler, Matematik Birim Küpleri, Geometrik Cisimler, Onluk Taban Blokları, Dört İşlem Matematik Oyunu, Tangram, Flashcard vb.
Fiziki Düzenlemeler	2 adet	Okul duvarına file yapımı, Türk Eğitim Derneği Tam Eğitim Burslu öğrencinin öncülüğünde TED Üniversitesi öğrencileri tarafından kütüphane yapımı
Mobilyalar	46 adet	Dolap, sandalye, askılık
Spor Malzemeleri	311 adet	Formalar, badminton filesi, raketleri ve topları, masa tenisi masası, filesi, raketleri ve topları, futbol, basketbol, voleybol topları, gülle, cirit, dart tahtası ve okları, slalom seti, atlama ipi, atletizm engel seti, sıçrama engelleri, koordinasyon çemberleri
Enstrümanlar	51 adet	Kemanlar, nota sehpaları, keman yastıkları
Tiyatro Malzemeleri	7 adet	Peruklar ve ses sistemi
Robotik Kodlama Projesi	29 adet	Akıllı Kit ve Öğrenci ve Öğretmen Hesapları, Sertifikalar, Mesafe Sensörleri, LCD Ekran, Mbotlar
Zeka Oyunları	58 adet	Satranç, Mangala, Hanoi Kulesi
Görsel Sanatlar Malzemeleri	762 adet	Boyalar, tuvaler, dolomit taşı, şövale, tutkal, keçe, vernik, silikon tabancası, ahşap kontrplaklar, ahşap yakma makinası
Akran Arabuluculuğu	43 adet	Akran arabuluculuğu masası, sandalyeler, rozetler, kitaplar
Final Etkinliği Malzemeleri	11 adet	Bayrak, ses sistemi, fotoğraf çekimi, kumanya, coffee break, ulaşım
Geziler (618 kişi)	11 adet	Ulaşım, konaklama, etkinlikler, yemek

PROJENİN UYGULAMA SÜRECİ

Tablo 12. Tandoğan Şehit Mucip Arıgan Ortaokuluna Proje Kapsamında Yapılan Destekler

Destek Kapsamı	Miktar	Açıklama
İzleme Sınavları (Soru Kitapçıkları ve Optik Form)	5.150 adet	TED Ölçme Değerlendirme Koordinatörlüğü Tarafından Hazırlanan Sınavlar
Deneme Sınavları	98 adet	
Test Kitapları	147 adet	
Burslu Öğrencilerin Verdiği Akademik Destek Kursları ve Rehberlik	14 burslu öğrenci	14 öğrenci akademik destek kursu vermiştir
Rehberlik Testleri (Soru Kitapçıkları ve Optik Form)	750 adet	Anne Baba Eğitimi Afiş ve Broşürleri
Okul Koridor Malzemeleri	7 adet	Kütüphane Afişleri ve Kapı Giydirme
Ders Araç Gereçleri	321 adet	Güneş panelleri, piller, pil yatakları, bağlantı kabloları, fon kartonlar, cetveller, kalemler, boyalar, makaslar, silgiler vb.
Okuma Kitapları	183 adet	Veliler Okuyor Projesi İçin Okuma Kitapları, Fen Bilimleri ve Sosyal Bilgiler Dersleri İçin Okuma Kitapları
Fiziki Düzenlemeler	1 adet	Kütüphane yapımı
Mobilyalar	39 adet	Sandalye, askılık, masa, koltuk
Spor Malzemeleri	117 adet	Formalar, voleybol, futbol topları, eşofman takımları, badminton direği, filesi, raketleri ve topları, kale, kale ağı vb.
Enstrümanlar	60 adet	Melodikalar, blok flütler, nota sehpaları, gitar, bağlama
Halk Oyunları	12 adet	Ankara yöresi Seğmen kıyafeti
Robotik Kodlama Projesi	44 adet	Akıllı Kit ve Öğrenci ve Öğretmen Hesapları, Sertifikalar, Park Sensörleri, Arduino Uno, Motorlu Tekerlek, Bluetooth Bağlantısı, Ayarometre vb.
Okulumu Boyuyorum Projesi	38 adet	Boya, fırça, tiner
Görsel Sanatlar ve Teknoloji Tasarım Malzemeleri	32 adet	Zimba makinası ve telleri, makaslar, yapıştırıcılar, tutkallar, boyalar, silikon çubuklar
Ödüller, Hediyeler	10 adet	Müzik yarışması, sosyal bilgiler kitap okuma yarışması, pi günü projesi yarışmaları sonucunda verilen ödüller
Akran Arabuluculuğu	70 adet	Akran arabuluculuğu masası, sandalyeler, rozetler, kitaplar
Final Etkinliği Malzemeleri	11 adet	Bayrak, ses sistemi, fotoğraf çekimi, kumanya, coffee break, ulaşım
Geziler (416 kişi)	12 adet	Ulaşım, konaklama, etkinlikler, yemek

Yapılan etkinlik ve destekler akademik/kişisel gelişim, sportif ve sosyal-kültürel olarak üç alanda gruplandırılmıştır. Bu üç alanda gerçekleşen etkinlik ve destekler, projenin hedef grubunu oluşturan yönetici, öğretmen, öğrenci ve veli bileşenlerinin her biri için ayrı ayrı değerlendirilmiştir. Buna göre,

Yönetici ve Öğretmenlerin Akademik ve Kişisel Gelişim Alanında Desteklenmesi – Verilen Eğitimler

Türk Eğitim Derneği Uzaktan Eğitim Modülü

Ölçme Değerlendirme Teknikleri ve Soru Yazma Eğitimi

Eğitim Uygulamalarında Sürekli Gelişim Programı (EUSGP)

- Sınıfta Etkili İletişim
- Sınıfta Dikkat Çekme ve Güdüleme
- Okul Kültürü ve Değerler Eğitimi
- Sınıfta Eleştirel Düşünme Eğitimi
- Aktif ve Anlamlı Öğrenmeye Yönelik Öğretim Yöntem ve Teknikleri
- Ders Dışındaki Eğitim Sürecinin Planlanması ve Değerlendirilmesi
- Kavram ve Genellemelerin Öğretimi
- Sınıfta Beyin Uyumlu Öğretim Uygulamaları

Robotik Kodlama Eğitimi

Akran Arabuluculuğu Eğitimi

Velilere Yönelik Akademik ve Kişisel Gelişim Etkinlikleri

Ailele Birlikte Okuyorum Projesi

Evde Çocuk Eğitim Programı (EÇEP)

- Evde Çocuğun Öğrenme ve Düşünmesine Yardımcı Olmak
- Ailede Değer Eğitimi, Anne-Baba ve Çocuk İletişimi
- Medya Okur Yazarlığında Ailenin Önemi
- Ailede Disiplin
- Çocuğun Başarısı ve Gelişimi İçin Okul-Aile İş Birliği
- Etkili Anne Baba Olmak
- Evde Ders Çalışma ve Ödev Yapma

PROJENİN UYGULAMA SÜRECİ

Akademik ve Kişisel Gelişim Alanında Verilen Destekler

Türk Eğitim Derneği Tam Eğitim Bursuyla öğrenim gören öğrenciler tarafından verilen akademik destek kursları

Türk Eğitim Derneği Tam Eğitim Bursuyla öğrenim gören öğrenciler tarafından benlik saygısı, öfke kontrolü, akran zorbalığı, verimli ders çalışma yöntemleri, sınav kaygısı ve stres yönetimi, etkili iletişim, zararlı alışkanlıklar, meslekler ve lise türlerine ilişkin rehberlik

İzleme Sınavları

Okuma kitapları, test kitapları desteği

Ders materyalleri gönderimi

Fen – Türkçe – İngilizce – Matematik sokaklarının oluşturulması

Dijital pano yaptırılması

Suriyeli öğrencilere verilen Türkçe kurslarının desteklenmesi

Zekâ oyunlarının gönderilmesi

Spor Alanında Verilen Destekler

İzcilik faaliyetleri için kıyafetler, uyku tulumları, matlar, çadırlar gönderilmesi

Futbol, voleybol, basketbol, masa tenisi, hentbol, badminton takımları için formalar, toplar, fileler, raketler, masalar, eşofmanlar, ayakkabılar temin edilip gönderilmesi

Basketbol sahasının asfaltlanması, yeni basketbol potalarının temin edilmesi

Takımların şehir dışı maçlardaki konaklamalarının sağlanması

Step projesi için step tahtaları, eşofmanlar temin edilmesi

Badminton sahası için boyalar, fırçalar gönderilmesi, öğrenciler ile birlikte badminton sahasının çizilmesi

Kültür, Sanat ve Diğer Alanlarda Verilen Destekler

Halk oyunları ekiplerinin desteklenmesi

Görsel sanatlar, ahşap yakma, teknoloji tasarım projelerinin kavak kontrplaklar, ahşap yakma aletler, tuvaler, boya ve fırçalar ile desteklenmesi, sergiler için afiş ve davetiye tasarımı ve baskı desteği sağlanması, TED Adana Koleji'ndeki etkinliklerine proje öğrencilerinin katılımı

Okulumu Boyuyorum Projeleri için boyalar ve fırçalar temin edilmesi

Okul dergilerinin tasarımı ve baskısı

Satranç takımları, satranç masaları temini

Akran arabuluculuğu çalışmaları için üçgen masa, sandalyeler, rozetlerin sağlanması

Robotik kodlama çalışmaları için online kullanıcı hesaplarının açılması, akıllı kitlerin gönderilmesi, TED Adana Koleji'nde eğitimlere katılım

Müzik, mehter takımı, bando çalışmaları için gitar, keman, bater, org, bando davulu, metalofon, ksilofon, marakas, bendir, kös, tuğ, sancak, zurna, asma davul vb. birçok enstrüman gönderilmesi

Müzikal ve tiyatro çalışmaları için kostüm desteği

Ekolojik çevre oluşturma ve kimyasal gübrenin önüne geçme projesi için solucan, solucan maması vb. malzemelerin temini ve gönderimi

40 öğrenci ve 8 öğretmenin katılımıyla Ankara gezisi düzenlenmesi. Gezi kapsamında sinema etkinliği yapılması, Müze ve sergi gezileri, bowling ve karaoke etkinlikleri, Anıtkabir ziyareti yapılması

Anasınıfları için anaokulu malzemeleri gönderilmesi

**BAŞARI
HER YERDE**

*Projenin Çıktıları ve
Başarıları*

PROJENİN ÇIKTILARI VE BAŞARILAR

Proje kapsamında okullara sağlanan destekler ve iyileştirmeler sonucunda okullarda somut kazanımlar elde edilmiştir. Projeye dâhil olan okulların dezavantajlı okullar olduğu dikkate alındığında akademik başarıda ülke genelinde derece yapan öğrencilerin çıkması, çok sayıda öğrencinin ilin en prestijli ve yüksek puan ile öğrenci alan liselerine geçiş yapabilmüş olması somut ve kayda değer bir başarıdır. Benzer şekilde, spor, sanat ve proje alanlarında sağlanan altyapı iyileştirmeleri, materyal, malzeme ve rehberlik destekleriyle okula özgü uygulanan projelerin sonucunda, proje okullarından öğrencilerin takım olarak veya bireysel olarak ilçe, il ve Türkiye genelinde müsabakalarda, etkinliklerde çok sayıda derece almış olmaları, saha çalışmasında öğrenci, öğretmen ve yöneticilerin de belirttikleri üzere, bu okulların geçmişinde hayal dâhi edilemeyecek gelişmelerdir.

Saha araştırması bulguları da açıkça göstermektedir ki, okulda iyileşme ve gelişmenin düzeyi, okul düzeyinde ilgi, motivasyon ve etkin

bir eğitim liderliğine bağlıdır. Tablo 13'te belirtilen somut başarılar incelenebilir. Söz konusu başarılar dezavantajlı okullar için olağanüstü başarı ve kazanımlar olarak değerlendirilmektedir. Projeye dâhil okullarda elde edilen başarı düzeyinde İl Millî Eğitim Müdürlüğünün projeye ilgisinin, okullara sağladığı motivasyon ve liderliğin de yadsınamayacak bir etkiye sahip olduğu düşünülmektedir. İl eğitim yöneticileri, başta İl Millî Eğitim Müdürü ve projeden sorumlu olarak görevlendirilen İl Millî Eğitim Müdür yardımcısı olmak üzere, projenin başlangıcından itibaren okullar nezdinde projeye desteklerini ve inanmışlıklarını göstermişlerdir.

Tablo 13'te yer alan başarı ve kazanımlar bütünde değerlendirildiğinde, oldukça düşük maliyetli müdahalelerle dezavantajlı okullar ve bu okulların öğretmenleri ve öğrencileri için fark yaratılabileceği, yeni yeni başarı hikayelerinin yazılabileceği, hayatların ve hayallerin değişebileceği açıkça görülmektedir.

Tablo 13. Proje okullarında proje dönemi içinde gerçekleşen akademik, sosyal, kültürel, spor ve sanat alanlarındaki başarılar ve müsabakalarda elde edilen dereceler

2016-2017 Eğitim Öğretim Yılı	2017-2018 Eğitim Öğretim Yılı	2018-2019 Eğitim Öğretim Yılı
Adana: Kasım Sacide Ener Ortaokulu		
Akademik	Akademik	Akademik
TEOG - 1 (2016 - 2017): 1 öğrenci tam puan, 4 öğrenci 2 yanlış, 3 öğrenci 3 yanlış	Fen Lisesine Giren Öğrenci Sayısı - 1	Fen Lisesine Giren Öğrenci Sayısı - 7
TEOG - 2 (2016 - 2017): 4 öğrenci tam puan, 7 öğrenci 1 yanlış, 9 öğrenci 2 yanlış, 5 öğrenci 3 yanlış	Anadolu Lisesine Giren Öğrenci Sayısı - 4 (<i>Adrese dayalı yerleşilen okullar dâhil edilmemiştir.</i>)	Anadolu Lisesine Giren Öğrenci Sayısı - 20 (<i>Adrese dayalı yerleşilen okullar dâhil edilmemiştir.</i>)
Fen Lisesine Giren Öğrenci Sayısı - 4	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesine Giren Öğrenci Sayısı - 24 (<i>Adrese dayalı yerleşilen okullar dâhil edilmemiştir.</i>)	
Anadolu Lisesine Giren Öğrenci Sayısı - 87	Fen ve Sosyal Bilimler Programına Giren Öğrenci Sayısı - 6 (<i>Adrese dayalı yerleşilen okullar dâhil edilmemiştir.</i>)	
Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesine Giren Öğrenci Sayısı - 82	Sosyal Bilimler Lisesine Giren Öğrenci Sayısı - 1	
Güzel Sanatlar Lisesine Giren Öğrenci Sayısı - 1	Güzel Sanatlar Lisesine Giren Öğrenci Sayısı - 1	
Spor Lisesine Giren Öğrenci Sayısı - 1		

PROJENİN ÇIKTILARI VE BAŞARILAR

Tablo 13. Devamı		
2016-2017 Eğitim Öğretim Yılı	2017-2018 Eğitim Öğretim Yılı	2018-2019 Eğitim Öğretim Yılı
Adana: Kasım Sacide Ener Ortaokulu		
Spor	Spor	Spor
Basketbol Küçük Kızlar Takımı Adana 2.si ve Türkiye'de ilk 8	Küçük Kız Basketbol Takımı Adana 2.si	Yıldız Kız Basketbol Takımı Adana 2.si
Masa Tenisi Minikler Ferdi Türkiye Şampiyonası (Tek Kızlar) Türkiye 2.si	Yıldız Kız Basketbol Takımı Adana Bölge 3.sü	Kız Masa Tenisi Takımı Küçükler ve Minikler Akdeniz Bölge Şampiyonası Birincisi
Masa Tenisi Minikler Ferdi Türkiye Şampiyonası (Tek Erkekler) Türkiye 4.sü	Masa Tenisi Federasyonu Ulusal Minikler En İyi Erkekler Masa Tenisi Müsabakası Türkiye 2.si	Erkek Masa Tenisi Takımı Küçükler ve Minikler Akdeniz Bölge Şampiyonası Birincisi
Masa Tenisi Küçük Erkekler İl Şampiyonası Adana 1.si	"Dünya Masa Tenisi Günü" turnuvasında Küçük Erkekler Masa Tenisi Takımı Adana 1.si	Yıldız Kızlar Masa Tenisi Takımı Adana 1.si
Masa Tenisi Küçük Kızlar İl Şampiyonası Adana 1.si	"Dünya Masa Tenisi Günü" turnuvasında Küçük Kızlar Masa Tenisi Takımı Adana 1.si	Yıldız Erkekler Masa Tenisi Takımı Adana 1.si
	"Dünya Masa Tenisi Günü" turnuvasında Küçük Erkekler Masa Tenisi Bireysel Müsabakalarda Adana 1.si	Yıldız Erkekler Masa Tenisi Takımı Bölge Müsabakaları 2.si
	"Dünya Masa Tenisi Günü" turnuvasında Küçük Kızlar Masa Tenisi Bireysel Müsabakalarda Adana 1.si	Yıldız Kızlar Masa Tenisi Takımı Bölge Müsabakaları 3.sü
	Adana İli Küçük Erkekler Masa Tenisi Turnuvası Adana 1.si	Küçükler Masa Tenisi Takımı Adana 1.si
	Adana İli Küçük Kızlar Masa Tenisi Turnuvası Adana 1.si	Yıldız Kızlar Masa Tenisi Takımı Türkiye 6.sı
	Küçük Erkek Masa Tenisi İl Teşvik Maçı Adana 1.si	Muay Thai Turnuvası Bölge 3.sü
	Küçükler Takım Türkiye Şampiyonasında Küçük Kız Masa Tenisi Takımı Türkiye 6.sı	Muay Thai Turnuvası Adana 1.si
	Küçükler Takım Türkiye Şampiyonasında Küçük Erkek Masa Tenisi Takımı Türkiye 8.si	
	Okullar Arası Masa Tenisi Küçükler Türkiye Birinciliği Küçük Erkek Masa Tenisi Takımı Türkiye 5.si	
	Okullar Arası Masa Tenisi Küçükler Türkiye Birinciliği Küçük Kız Masa Tenisi Takımı Türkiye 6.sı	
	Taekwondo Adana 1.si	

Tablo 13. Devamı

2016-2017 Eğitim Öğretim Yılı	2017-2018 Eğitim Öğretim Yılı	2018-2019 Eğitim Öğretim Yılı
Adana: Kasım Sacide Ener Ortaokulu		
Sanat	Sanat	Sanat
Çanakkale savaşlarının ruhunu yansıtan ve özünü anlatan resim yarışması Adana 1.si ve Türkiye 4.sü (Mansiyon Ödülü)	Sanayi ve Ticaret Bakanlığının düzenlediği Türkiye Ortaokullar Arası Bilinçli Tüketici ve Tüketici Hakları Resim Yarışmasında Adana 1.si	"15 Temmuz Ruhu" konulu resim yarışmasında Türkiye 3.sü
Epilepsi ve ben resim yarışması Türkiye 2.si ve Mansiyon ödülü	Sanayi ve Ticaret Bakanlığının düzenlediği Türkiye Ortaokullar Arası Bilinçli Tüketici ve Tüketici Hakları Resim Yarışmasında Adana 2.si	"Tüketici ve Tüketim" Konulu Resim Yarışmasında Adana 1.si
"Neden Satranç Oynuyorum?" konulu resim yarışmasında Türkiye 2.si ve Türkiye 4.sü	Sanayi ve Ticaret Bakanlığının düzenlediği Türkiye Ortaokullar Arası Bilinçli Tüketici ve Tüketici Hakları Resim Yarışmasında Adana 3.sü	"Tüketici ve Tüketim" Konulu Resim Yarışmasında Adana 2.si
"15 Temmuz ve Şehitler" konulu resim yarışmasında Türkiye 4.sü (Mansiyon Ödülü)	"Kanseri Nasıl Yenebiliriz" Konulu Resim Yarışmasında Adana 1.si	"Tüketici ve Tüketim" Konulu Resim Yarışmasında Adana 3.sü
"Milli Birlik ve Kardeşlik" konulu resim yarışmasında Türkiye 1.si ve Mansiyon Ödülü	"Kanseri Nasıl Yenebiliriz" Konulu Resim Yarışmasında Adana 2.si	"Tüketici ve Tüketim" Konulu Resim Yarışmasında Türkiye 1.si
	"Atatürk ve Milli Egemenlik" Konulu Resim Yarışmasında Adana 2.si	"Kimseyi Geride Bırakmamak" Konulu Resim Yarışmasında Adana Bölge 1.si
	Karayolu Trafik Güvenliği ve Trafik Haftası Etkinlikleri Kapsamında Düzenlenen "Trafik Güvenliği" Konulu Resim Yarışmasında Adana 2.si	"1919'dan 2019'a" Konulu Resim Yarışmasında Adana 2.si
		"Epilepsi ve Ben" Konulu Resim Yarışmasında Mansiyon Ödülü

PROJENİN ÇIKTILARI VE BAŞARILAR

Tablo 13. Devamı		
2016-2017 Eğitim Öğretim Yılı	2017-2018 Eğitim Öğretim Yılı	2018-2019 Eğitim Öğretim Yılı
Adana: Kasım Sacide Ener Ortaokulu		
Diğer Müsabakalar ve Projeler	Diğer Müsabakalar ve Projeler	Diğer Müsabakalar
Su ve Atıksu Konulu Kompozisyon Yarışmasında Akdeniz Bölge 2.si		Beslenme Dostu Okul Sertifikası
Okul Web Siteleri Kullanımında Türkiye 1.si		Dünya Geneli Yapılan Yabancı Dil Sınavı Birincisi
Odak Projesinde Adana 1.si		"Ses Deneme Bir İki..." Adlı Makalenin Bilim Çocuk Dergisinde Yayınlanması
Temiz Okul, Sağlıklı Okul Projesinde Beyaz Bayrak ödülü		
Projeler	Projeler	Projeler
		Water Sources and Sanitation Erasmus + Stratejik Ortaklık Projesi
		Modern Classrooms and Modern Education Erasmus + Stratejik Ortaklık Projesi
		Developing Pupils' Skills Erasmus + Stratejik Ortaklık Projesi

Tablo 13. Devamı

2016-2017 Eğitim Öğretim Yılı	2017-2018 Eğitim Öğretim Yılı	2018-2019 Eğitim Öğretim Yılı
Adana: Ömer Kanaatbilen Ortaokulu		
Akademik	Akademik	Akademik
TEOG-1 (2016-2017): 2 öğrenci 2 yanlış	Fen Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-1	Fen Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-1
TEOG-2 (2016-2017): 1 öğrenci tam puan, 3 öğrenci 1 yanlış, 1 öğrenci 2 yanlış, 3 öğrenci 3 yanlış	Anadolu Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-13 (Adrese dayalı yerleşilen okullar dâhil edilmemiştir.)	Anadolu Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-8 (Adrese dayalı yerleşilen okullar dahil edilmemiştir.)
Fen Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-1	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-6 (Adrese dayalı yerleşilen okullar dâhil edilmemiştir.)	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-1 (Adrese dayalı yerleşilen okullar dahil edilmemiştir.)
Anadolu Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-68	Fen ve Sosyal Bilimler Programına Giren Öğrenci Sayısı-8 (Adrese dayalı yerleşilen okullar dâhil edilmemiştir.)	
Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-71	Sosyal Bilimler Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-7 (Adrese dayalı yerleşilen okullar dâhil edilmemiştir.)	
Sosyal Bilimler Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-3	Spor Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-4	
	Güzel Sanatlar Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-2	

PROJENİN ÇIKTILARI VE BAŞARILAR

Tablo 13. Devamı		
2016-2017 Eğitim Öğretim Yılı	2017-2018 Eğitim Öğretim Yılı	2018-2019 Eğitim Öğretim Yılı
Adana: Ömer Kanaatbilen Ortaokulu		
Spor	Spor	Spor
Masa Tenisi Küçük Erkekler Takımı Adana 4.sü	Yıldız Erkek Masa Tenisi Takımı Adana 3.sü	Okullar arası Artistik Jimnastik Müsabakalarında Ömer Kanaatbilen Ortaokulu Öğrencisinin Yer Aldığı Kız Jimnastik Takımı Adana 3.sü
Masa Tenisi Küçük Erkekler Takımı Adana/ Sarıçam 1.si	Yıldız Kız Masa Tenisi Takımı Adana 4.sü	Serbest Güreş Müsabakalarında Adana 1.si
Bocce Yıldız Kız İl Şampiyonası Adana 2.si	Küçük Erkek Masa Tenisi Takımı Adana 3.sü	Türkiye Gruplar Güreş Şampiyonası 2.si
Bocce Küçük Kız İl Şampiyonası Adana 3.sü	Analg Hentbol Grup Müsabakalarında Birincilik (Okuldan Katılan Üç Öğrenci İle)	Küçükler Masa Tenisi Takımı Adana 3.sü
	Yıldız Erkek Hentbol Takımı Adana Grup 2.si	
	Yıldızlar Okullar Arası Puanlı Atletizm İl Birinciliği Gülle Atmada Adana 1.si	
	Okullar arası Puanlı Atletizm Grup (Karaman) Birinciliği Grup 4.sü	
	Yıldız Erkek Bocce İl Birinciliği Adana 2.si	
	Küçük Erkek Bocce İl Birinciliği Adana 2.si	
Projeler	Projeler	Projeler
		Human Rights Erasmus + Stratejik Ortaklık Projesi

Tablo 13. Devamı

2016-2017 Eğitim Öğretim Yılı	2017-2018 Eğitim Öğretim Yılı	2018-2019 Eğitim Öğretim Yılı
Adana: Mehmet Akif Ortaokulu		
Akademik	Akademik	Akademik
TEOG-2 (2016-2017) 2 öğrenci tam puan 3 öğrenci 1 yanlış 5 öğrenci 2 yanlış	8. Sınıf Öğrencisi TED Tam Eğitim Bursluluk Sınavında Adana 1. si olup TED Adana Koleji'nde okumaya hak kazandı (9. sınıf)	Anadolu Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-8 (Adrese dayalı yerleşilen okullar dahil edilmemiştir.)
	Fen Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-2	Fen ve Sosyal Bilimler Programına Giren Öğrenci Sayısı-1 (Adrese dayalı yerleşilen okullar dahil edilmemiştir.)
	Anadolu Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-9 (Adrese dayalı yerleşilen okullar dâhil edilmemiştir.)	
	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-59 (Adrese dayalı yerleşilen okullar dâhil edilmemiştir.)	
Fen Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-2	Fen ve Sosyal Bilimler Programına Giren Öğrenci Sayısı-7 (Adrese dayalı yerleşilen okullar dâhil edilmemiştir.)	
Anadolu Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-39	Sosyal Bilimler Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-2 (Adrese dayalı yerleşilen okullar dâhil edilmemiştir.)	
Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-10	Spor Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-1	
	Güzel Sanatlar Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-1	
Spor	Spor	Spor
Yıldız Erkek Hentbol Takımı Adana 3.sü	Yıldız Kız Futbol Takımı Adana 4.sü	Muay Thai Alt Gençler Ağır sıklet Müsabakaları Adana 1.si
	Hentbol Yıldız Erkekler İl Birinciliği Adana 3.sü	Okullar arası Yıldızlar Karate Turnuvası Adana 1.si
	Okullar arası Karate İl Birinciliği Adana 1.si	
	Karate Yıldızlar Ligi Türkiye Müsabakaları Türkiye 3.sü	

PROJENİN ÇIKTILARI VE BAŞARILAR

Tablo 13. Devamı		
2016-2017 Eğitim Öğretim Yılı	2017-2018 Eğitim Öğretim Yılı	2018-2019 Eğitim Öğretim Yılı
Adana: Mehmet Akif Ortaokulu		
Diğer Müsabakalar	Diğer Müsabakalar	Diğer Müsabakalar
Okullar arası Küçük Karma İl Birinciliği Satranç Turnuvası Adana 4.sü	İlköğretim Haftası Satranç Turnuvasında Adana 3.sü	Adana Yıldızlar İl Birinciliği Satranç Turnuvası 1.si
Küçükler Satranç İl Birinciliği Adana 2.si	10 Kasım'da düzenlenen Atatürk'ü Anma Satranç Turnuvasında Adana 1.si	Robadanus Robot Yarışması 4.sü
	05 Ocak Adana'nın Kurtuluşu Etkinlikleri Kapsamında Düzenlenen Satranç Turnuvasında Adana 2.si	Beyaz Bayrak Ödülü
		Beslenme Dostu Okul
Adana: Yavuzlar Ortaokulu		
Akademik	Akademik	Akademik
5. sınıf Öğrencisi TED Tam Eğitim Bursluluk Sınavında başarılı olup TED Malatya Koleji'nde okumaya hak kazandı (6. Sınıf)	8. Sınıf Öğrencisi Başarı Bursu olarak TED Adana Koleji'nde okumaya hak kazandı (9. sınıf)	
TEOG-2 (2016-2017): 2 öğrenci tam puan, 1 öğrenci 1 yanlış, 4 öğrenci 2 yanlış, 5 öğrenci 3 yanlış	Fen Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-5	
	Anadolu Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-18 (Adrese dayalı yerleşilen okullar dâhil edilmemiştir.)	
	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-12 (Adrese dayalı yerleşilen okullar dâhil edilmemiştir.)	
	Sosyal Bilimler Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-2 (Adrese dayalı yerleşilen okullar dâhil edilmemiştir.)	
	Spor Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-2	

Tablo 13. Devamı

2016-2017 Eğitim Öğretim Yılı	2017-2018 Eğitim Öğretim Yılı	2018-2019 Eğitim Öğretim Yılı
Adana: Yavuzlar Ortaokulu		
Spor	Spor	Spor
Küçük Erkek Futbol Takımı Adana 4.sü	Küçük Erkek Futbol Takımı Adana 4.sü	Okullar arası Artistik Jimnastik Müsabakalarında Kız Jimnastik Takımı Adana 4.sü
Kuşak Güreşi Türkiye Şampiyonası Türkiye 1.si	Küçük Kız Artistik Jimnastik Yarışmasında Kız Jimnastik Takımı Adana 3.sü	Okullar arası Artistik Jimnastik Müsabakalarında Erkek Jimnastik Takımı Adana 2.si
Küçükler Judo Türkiye Şampiyonası Türkiye 1.si ve Türkiye 3.sü	Balkan Judo Şampiyonası Minikler Kategorisinde 36 kg'da Birincilik	Uluslararası Judo Müsabakalarında 2 öğrenci 1.
	Balkan Judo Şampiyonası Minikler Kategorisinde 32 kg'da Birincilik	Uluslararası Judo Müsabakalarında 1 öğrenci 2.
		23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı Judo Turnuvasında 2 öğrenci 1.
		23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı Judo Turnuvasında 2 öğrenci 2.
		Futbol Takımı Yüreğir 2.si
Sanat	Sanat	Sanat
"AB'yi Öğreniyorum" resim yarışması Adana / Yüreğir 1.si ve 2.si		
"Bana AB'yi Anlat" resim yarışmasında Adana 2.si		

PROJENİN ÇIKTILARI VE BAŞARILAR

Tablo 13. Devamı		
2016-2017 Eğitim Öğretim Yılı	2017-2018 Eğitim Öğretim Yılı	2018-2019 Eğitim Öğretim Yılı
Adana: Yavuzlar Ortaokulu		
Diğer Müsabakalar	Diğer Müsabakalar	Diğer Müsabakalar
"İstiklal Marşı'nı En Güzel Ben Okuyorum" Yarışması Adana / Yüreğir 1.si	"Emanetiniz Emin Ellerde Fahrettin Paşa" Konulu Hikaye Yazma Yarışmasında Adana 1.si	Kulami Oyunu Yüreğir 1.si
"İstiklal Marşı'nı En Güzel Ben Okuyorum" Yarışması Adana / Yüreğir İlçe 3. Eğitim Bölgesi 1.si		
"Jandarma" konulu şiir yarışması Adana 2.si		
Yüreğir Yüreğimiz Projesi kapsamında on beş dalın yedisinde (Atatürk, Bu Dünya Hepimizin, Okulum Her Şeyim, Bir Atî Kuralım, Bir Çocuk Bir Dünya, Teknoloji ve Biz, Engelsiz Yaşam) birincilik		
Temiz Okul, Sağlıklı Okul Projesinde Beyaz Bayrak Ödülü		
Projeler	Projeler	Projeler
		S.M.I.L.E (Sensation / Motivation / Innovation / Lifelong Education) Erasmus + Projesi
		Tuyap Fuarı-Robotik Kodlama

Tablo 13. Devamı

2016-2017 Eğitim Öğretim Yılı	2017-2018 Eğitim Öğretim Yılı	2018-2019 Eğitim Öğretim Yılı
Ankara: Selçuklu Ortaokulu		
Akademik	Akademik	Akademik
TEOG-2 (2016-2017): 1 öğrenci 2 yanlışı	Türk Eğitim Derneği Tam Destek Bursunu almaya hak kazanan 5 öğrenci	4 Öğrenci Türk Eğitim Derneği-Tam Destek Bursu almaya hak kazandı
Anadolu Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-30	Fen Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-2	Fen Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-3
	Anadolu Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-4 (Adrese dayalı yerleşilen okullar dâhil edilmemiştir.)	Anadolu Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-3 (Adrese dayalı yerleşilen okullar dahil edilmemiştir.)
	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-35 (Adrese dayalı yerleşilen okullar dâhil edilmemiştir.)	Sosyal Bilimler Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-2 (Adrese dayalı yerleşilen okullar dahil edilmemiştir.)
	Sosyal Bilimler Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-1 (Adrese dayalı yerleşilen okullar dâhil edilmemiştir.)	
	Spor Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-1	

PROJENİN ÇIKTILARI VE BAŞARILAR

Tablo 13. Devamı		
2016-2017 Eğitim Öğretim Yılı	2017-2018 Eğitim Öğretim Yılı	2018-2019 Eğitim Öğretim Yılı
Ankara: Selçuklu Ortaokulu		
Spor	Spor	Spor
Minik Kızlar Hentbol Takımı Ankara 4.sü	Türkiye Okul Sporları Kickboks Yıldızlar dalında 1 Öğrenci Türkiye 1.si	Kickboks Yıldızlar İl Birinciliği Müsabakasında 5 Öğrenci Ankara 1.si
	Türkiye Okul Sporları Kickboks Yıldızlar dalında 1 Öğrenci Türkiye 2.si	Kickboks Yıldızlar İl Birinciliği Müsabakasında 1 Öğrenci Ankara 3.sü
	Türkiye Okul Sporları Kickboks Yıldızlar dalında 2 Öğrenci Türkiye 3.sü	Türkiye Şampiyonası Yıldızlar Kickboks Müsabakalarında 3 Öğrenci Türkiye 1.si
	Ankara Okullar Arası Yıldızlar Kickboks Müsabakalarında 3 Öğrenci Ankara 1.si	Halk Oyunları Tüm Kategoriler İl Birinciliği Müsabakaları Küçük Kızlar Kategorisinde Ankara 4.sü
	Ankara Okullar Arası Yıldızlar Kickboks Müsabakalarında 2 Öğrenci Ankara 2.si	Hentbol Küçük Kızlar Takımı Ankara 3.sü
	Ankara Okullar Arası Yıldızlar Kickboks Müsabakalarında 3 Öğrenci Ankara 3.sü	
	Küçükler Kickboks Müsabakalarında 3 öğrenci Ankara 1.si	
	Küçükler Kickboks Müsabakalarında 2 öğrenci Ankara 2.si	
	Küçükler Kickboks Müsabakalarında 2 öğrenci Ankara 3.sü	
	Yıldız Erkekler Taekwondo Müsabakalarında 1 öğrenci Ankara 1.si	
	Yıldız Erkekler Taekwondo Müsabakalarında 1 öğrenci Ankara 3.sü	
	Alperen Atabay Anısına 3. Uluslararası Türkiye Açık Kick Boks Turnuvası Türkiye Open'da 1 öğrenci 3.	
	Alperen Atabay Anısına 3. Uluslararası Türkiye Açık Kick Boks Turnuvası Uluslararası 1.	
	Okullar arası Kickboks Türkiye Şampiyonası Küçükler Kategorisi Türkiye 3.sü	
	Futbol Küçük Erkek İlçe Müsabakaları Ankara / Mamak 3.sü	
	Futbol Yıldız Erkek İlçe Müsabakaları Ankara / Mamak 1.si	
	Atletizm Takımı Yıldız Erkekler 3000 Metrede Ankara 4.sü	

Tablo 13. Devamı

2016-2017 Eğitim Öğretim Yılı	2017-2018 Eğitim Öğretim Yılı	2018-2019 Eğitim Öğretim Yılı
Ankara: Selçuklu Ortaokulu		
Diğer Müsabakalar	Diğer Müsabakalar	Diğer Müsabakalar
	"Her Sınıf Bir Deney Yapıyor" Yarışması Ankara / Mamak 2.si	Beslenme Dostu Okul
	"Dilimizi Koruyalım" Konulu Kompozisyon Yarışması Ankara 3.sü	
	"Milletine Ruh Katan Adam" Konulu Kompozisyon Yarışması Ankara / Mamak 2.si	
	Temiz Okul, Sağlıklı Okul Projesinde Beyaz Bayrak Ödülü	
Ankara: Şehit Mesut Acı (Karacakaya) Ortaokulu		
Akademik	Akademik	Akademik
TEOG-2 (2016-2017) 1 öğrenci 1 yanlış	Anadolu Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-6 (Adrese dayalı yerleşilen okullar dâhil edilmemiştir.)	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-2 (Adrese dayalı yerleşilen okullar dâhil edilmemiştir.)
	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-6 (Adrese dayalı yerleşilen okullar dâhil edilmemiştir.)	
Anadolu Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-17		
Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-55		
Spor	Spor	Spor
Erkekler Masa Tenisi Takımı Ankara / Altındağ 2.si	Kız Futsal Takımı Ankara / Altındağ 4.sü	
Erkekler Futsal Takımı Ankara / Altındağ 4.sü		
Diğer Müsabakalar	Diğer Müsabakalar	Diğer Müsabakalar
	Tales Matematik Müzesi-Matematik Yarışması 2 öğrenci İlk %3'lük Dilim	Altındağ-Altın Mikrofon Türk Halk Müziği Ses Yarışması Yarı Final
	Beyaz Bayrak Ödülü	

PROJENİN ÇIKTILARI VE BAŞARILAR

Tablo 13. Devamı		
2016-2017 Eğitim Öğretim Yılı	2017-2018 Eğitim Öğretim Yılı	2018-2019 Eğitim Öğretim Yılı
Ankara: Tandoğan Şehit Mucip Arıgan Ortaokulu		
Akademik	Akademik	Akademik
	Anadolu Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-4 (Adrese dayalı yerleşilen okullar dâhil edilmemiştir.)	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-7 (Adrese dayalı yerleşilen okullar dâhil edilmemiştir.)
	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-4 (Adrese dayalı yerleşilen okullar dâhil edilmemiştir.)	
Spor	Spor	Spor
45 kg Genç Bayanlar Muay thai turnuvasında Türkiye şampiyonu	Judo Müsabakalarında Ankara 1.si	
"EMF CUP" European Muay thai Federation turnuvasında Avrupa Şampiyonu	Ankara İl Seçmeleri Boks Müsabakaları Ankara 1.si	
Diğer Müsabakalar	Diğer Müsabakalar	Diğer Müsabakalar
"Enerji Verimliliği" konulu öykü yarışmasında Ankara / Altındağ 1.si	"Mesleki ve Teknik Eğitimin Önemi" Konulu Slogan Yarışmasında "Meslek Lisesi Yarının Güvencesi, Geleceğin Mutluluğa Açılan Penceresi" Sloganıyla Ankara / Altındağ 3.sü	Hayat Koleji-9. Bir Destandır Çanakkale Resim ve Şiir Yarışması İlk 10 Öğrenci (8.lik)
"Mesleki ve Teknik Eğitimin Önemi" konulu slogan yarışmasında Ankara / Altındağ 3.sü	Ankara Altındağ Şiir Şöleni Yarı Finali İlçe 1.si	Altındağ-Altın Mikrofon Türk Halk Müziği Ses Yarışması Finalist
	"Hacı Bayram-ı Veli" Konulu Kompozisyon Yarışması Ankara / Altındağ 1.si	Türkiye Gençlik Vakfı Altındağ İlçe Temsilciliği Kitap Kurdu Yarışmasında İl 45.si, İlçe 6.sı
		Türkiye Gençlik Vakfı Altındağ İlçe Temsilciliği Kitap Kurdu Yarışmasında İl 32.si, İlçe 6.sı
Projeler	Projeler	Projeler
		Tübitak 4006 Projesi

Tablo 13. Devamı

2016-2017 Eğitim Öğretim Yılı	2017-2018 Eğitim Öğretim Yılı	2018-2019 Eğitim Öğretim Yılı
Ankara: Ahmet Kabaklı Ortaokulu		
Akademik	Akademik	Akademik
	Türk Eğitim Derneği Tam Destek Bursunu almaya hak kazanan 1 öğrenci	Fen Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-1
	Fen Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-1	
	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-4 (<i>Adrese dayalı yerleşilen okullar dâhil edilmemiştir.</i>)	
	Spor Lisesine Giren Öğrenci Sayısı-2	
Spor	Spor	Spor
		Ankara Okullar arası Taekwondo Müsabakaları 3.sü
		Türkiye Okullar arası Taekwondo Müsabakaları 5.si

Proje kapsamındaki okullarda Liseye Geçiş Sınavındaki başarı değişimi Grafik 1’de sunulmuştur. Grafikte, 2017-2018 eğitim öğretim yılında yeni bir sınav uygulamasına geçilmiş olması sebebiyle 2017-2018 öğretim yılı puanları ile 2018-2019 öğretim yılı puanları karşılaştırılmıştır. Sınav uygulamalarının değişmiş olması nedeniyle bu yılların puanlarının 2016-2017 öğretim yılı puanları ile karşılaştırılmasının uygun olmayacağı düşünülmüştür.

Grafikte gözlemlenen, 2017-2018 öğretim yılından 2018-2019 öğretim yılına puanlardaki değişim birkaç yönden oldukça anlamlı görülmektedir. Liseye Geçiş Sınavında 400-500 puan aralığında puan alan öğrenci sayısı sekiz kat artışla 11’den 99’a çıkmıştır. Benzer şekilde 300-399 puan aralığında başarı gösteren öğrenci sayısı 2,8 katına, 200-299 puan aralığındaki öğrenci sayısı ise 1,4 katına çıkmıştır. Bu durumda üst düzey başarı grubuna çıkan öğrenci sayısında ciddi bir artış sağlanmıştır. Akademik başarıyı artırmaya yönelik

müdahaleler çoğu zaman üst başarı grubundaki öğrencilere fayda sağlar. Bu projede ise alt başarı grubundaki öğrencilerin de müdahalelerden önemli ölçüde faydalandığı görülmektedir. En alt başarı grubunda; 100-199 puan aralığında kalan öğrenci sayısı 381’den 121’e düşmüştür. Akademik başarıda değişime dair bu veriler, proje kapsamında gerçekleştirilen akademik desteklerin akademik başarının artırılmasında oldukça etkili olduğunu göstermektedir.

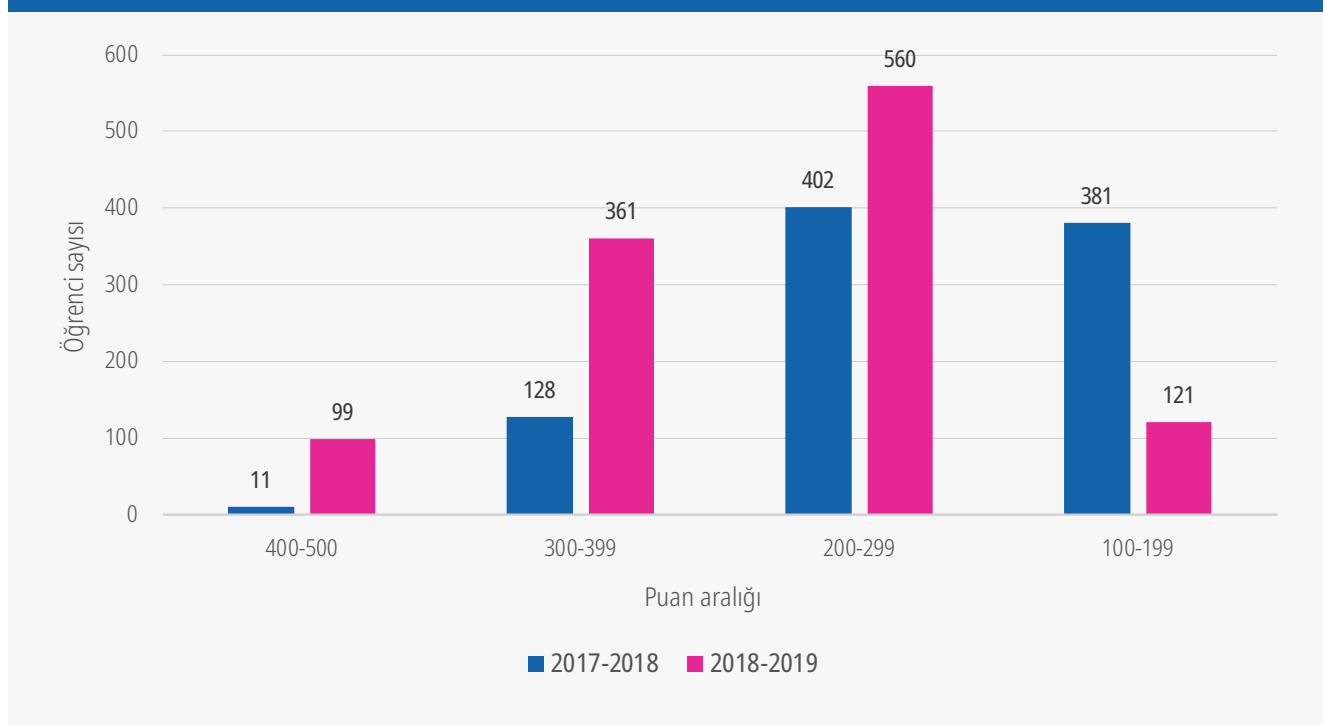
Akademik başarı, sosyal, kültürel ve sanat ile spor alanlarında sağlanan proje destekleri ve bu desteklerin sağlanması sonrası elde edilen başarılar Şekil 3’te özetlenmiştir. Destekler bir okulda bulunması gereken oldukça sıradan mekan düzenlemeleri, materyaller, araç gereçler, akademik etkinlikler, kişisel gelişim etkinlikleri ile bu etkinliklerin gerektirdiği asgari miktarda finansal kaynaktan oluşmaktadır. Bunlara ilave olarak bir de gerekli hallerde proje uygulamaları için rehberlik ve teknik destek sağlanmıştır.

PROJENİN ÇIKTILARI VE BAŞARILAR

Görece olarak düşük maliyetli ve küçük ölçekli müdahalelerle elde edilen akademik başarı, sosyal, kültürel, sanat ve spor alanlarında bu kadar kısa sürede elde edilen çok sayıda Türkiye derecesi, il/bölge ve ilçe düzeyinde dereceler, küçük bir dokunuş ve bir avuç adanmış öğretmen ile hayallerin ve hayatların nasıl değiştirilebileceğinin somut bir göstergesidir. Sağlanan destekler oldukça mütevazı olmakla birlikte, bu destekler okulların yoksunlukları içinde bir anlam

ifade etmekte ve fark yaratabilmektedir. Bu kaynakların görece daha varlıklı ve avantajlı bir okulda aynı farkı yaratması mümkün olmayabilir. Ancak projenin amacı da yoksunluklar içinde fark yaratabilmek, dezavantajlı okullardaki öğrenciler için öğrenme ve gelişim düzeyinin yetersiz kalmasının kader olmadığını gösterebilmektir. Şekil 3'te özetlenen başarılar projenin bu amaca ulaştığını göstermektedir.

Grafik 1. Proje Kapsamındaki Okulların Toplamında Liseye Geçiş Sınavında Başarı Artışı

Şekil 3. Akademik başarı, sosyal, kültürel ve sanat ile spor alanlarında destekler ve başarılar
Akademik ve kişisel gelişim destekleri;

- Destek kursları
- Okuma kitapları
- Sınavlara hazırlık materyalleri
- Okul içi mekanların eğitsel materyallerle donatımı
- Kişisel gelişim eğitimleri (sınav kaygısı, verimli çalışma, akran arabuluculuğu)
- Rehberlik uygulamaları
- Öğretmenler ve yöneticiler için mesleki gelişim eğitimleri ve çalışmaları
- Anne baba eğitimleri, farkındalık geliştirme çalışmaları
- Ulusal ve uluslar arası proje hazırlama

2017-2018 öğretim yılından 2018-2019 öğretim yılına akademik başarıda değişim;

- LGS'de 400-500 puan aralığındaki öğrenci sayısı sekiz kat artışla 11'den 99'a
- 300-399 puan aralığında öğrenci sayısı 1,8 kat artışla 128'den 361'e
- 200-299 puan aralığındaki öğrenci sayısı 0,4 kat artışla 402'den 560'a yükselmiş
- 100-199 puan aralığında kalan öğrenci sayısı ise 381'den 121'e düşmüştür.

Sosyal, kültürel ve sanat alanlarında destekler;

- Kültürel geziler
- Halk oyunları ekipleri için kostüm ve malzemeler
- El sanatları ve görsel sanatlar etkinlikleri için materyaller
- Müzik odası, sanat odası
- Müzik etkinlikleri ve koro için müzik aletleri ve materyaller
- Zeka oyunları için malzemeler
- İlçe, il ve türkiye düzeyinde etkinliklere ve yarışmalara katılımlar için ulaşım, konaklama vb. destekler
- Tiyatro kulübü, İngilizce müzikal kulübü
- Ekolojik çevre için bilimsel çalışmalar
- Bilim şenliği
- Okul kermesleri

Sosyal, kültürel ve sanat alanlarında başarılar;

- Türkiye dereceleri
 - 5 birincilik
 - 3 ikincilik
 - 2 üçüncülük
 - 6 dördüncülük
- İl/Bölge dereceleri
 - 8 birincilik
 - 10 ikincilik
 - 3 üçüncülük
 - 3 dördüncülük
- İlçe dereceleri
 - 14 birincilik
 - 3 ikincilik
 - 2 üçüncülük
 - 2 dördüncülük

(Resim, kompozisyon / öykü / şiir, odak projesi / web siteleri kullanımı / yabancı dil sınavı, satranç, robot yarışması, zeka oyunları, deney yarışması)

Şekil 3. Devamı

Spor alanında destekler;

- İzcilik kulübü
- Futbol, voleybol, basketbol, hentbol, badminton, masa tenisi, futsal, step, atletizm, kickboks, judo, muaythai, gülle, cirit, disk, dart alanlarında bireysel ve takım çalışmaları için malzeme ve donanım
- Spor çalışmaları için alanların düzenlenmesi
- Sporculara eğitim, ulaşım, konaklama gibi desteği

Spor alanında başarılar (bireysel ve takım);

- Türkiye dereceleri
 - 13 birincilik,
 - 7 ikincilik,
 - 6 üçüncülük
 - 8 dördüncülük
- İl/Bölge dereceleri
 - 38 birincilik
 - 13 ikincilik
 - 20 üçüncülük
 - 10 dördüncülük
- İlçe dereceleri
 - 2 birincilik
 - 2 ikincilik
 - 1 üçüncülük
 - 2 dördüncülük

(Basketbol, futbol, masa tenisi, muay thai, taekwondo, bocce, hentbol, atletizm, jimnastik, artistik jimnastik, güreş, karate, judo, kickboks, boks, futsal)

Proje Saha Araştırması

PROJE SAHA ARAŞTIRMASI

Başarı Her Yerde Projesinin Adana ili uygulamalarının etkililiğini araştırmak amacıyla bağımsız araştırmacılar¹ tarafından bir saha çalışması gerçekleştirilmiştir. Proje saha çalışmasının bağımsız, uygulayıcı veya yararlanıcı kurumlar dışından araştırmacılar tarafından gerçekleştirilmesinin amacı araştırma süreçlerinin ve bulgularının yansızlığını temin etmek ve sonuçların güvenilirliğini artırmaktır.

Araştırmanın Amacı, Kapsamı ve Yöntemi

Araştırmanın Amacı ve Kapsamı

Saha çalışmasının genel amacı, Başarı Her Yerde Projesini, saha çalışmaları aracılığıyla, okul iyileştirme ve etkililiğini artırma uygulamaları olarak ele alarak izlemek ve raporlamaktır. Araştırma kapsamında aşağıdaki sorulara yanıt aranması planlanmıştır:

1. Proje destek ve uygulamalarıyla öğrencilerin, eğitim beklentileri, gündelik yaşam pratikleri, okulla kurdukları etkileşim biçimleri, sosyoekonomik düzeyle eşleştirilen sanatsal ve kültürel faaliyetlere katılma ya da terk etme durumları nasıl bir etkileşim içine girmiştir? Projenin söz konusu okulda öğrenci olmak ve aidiyet anlamında öğrencilerin yaşantılarındaki yeri nedir?
2. Proje genel olarak okulların bağlamından nasıl etkilenmektedir? Öngörülen ya da öngörülmeven bağlamsal faktörlerin proje uygulamalarına ve taleplerine yansıma biçimleri nelerdir?
3. Projenin öğrencilere ve diğer okul personeline kazandırdığı ya da terk ettirdiği (kültürel sermaye bağlamında)

zevkler, alışkanlıklar, rutinler vb. nelerdir?

4. Projenin yarattığı fırsat yapıları (opportunity structures) nelerdir?
5. Proje sosyoekonomik statünün tıkadığı hangi kanalları açma iddiasıyla yola çıkıp, hangilerini açmıştır?
6. Proje uygulamalarının öznel arası iletişim ve iş birliği (öğrenci-öğretmen; öğrenci-veli; veli-öğretmen vd.) anlamındaki karşılıkları nelerdir?
7. Proje uygulamaları ve akademik başarı arasındaki etkileşim biçimleri nelerdir? Bunların sınıf içi pratiklere ve sınavlara yansıma biçimleri nelerdir? Bunları okulda bulunan öğrenci, öğretmen ve idareciler nasıl anlamlandırmaktadır?
8. Öğretmenler ve idareciler projeyi ve projenin çıktılarını nasıl anlamlandırmaktadır? Projenin sürdürülebilirliği konusunda neler düşünmektedir?

Saha Araştırmasının Deseni

Araştırma hem nitel hem de nicel araştırma tekniklerinin birleştirilerek kullanıldığı karma desen türünde bir araştırma olarak kurgulanmıştır (Creswell, 2006). Creswell ve Plano-Clark'a (2014) göre, araştırma sorularına dayalı olarak hem nitel hem de nicel verileri ikna edici ve titiz bir şekilde toplayıp analiz etme, aynı anda iki veri türünü, bu veri türlerinden birini diğerinin içine yerleştirerek veya sırasıyla birini diğerinin üzerine inşa ederek birleştirmek yoluyla harmanlama karma araştırmalarda yapılmaktadır. Christensen, Johnson ve Turner'a (2015) göre karma araştırmalar, nicel ve nitel yaklaşımların soru tiplerinde, araştırma yöntemlerinde, veri toplama

¹ Bu bölüm Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi öğretim elemanları; Doç. Dr. Mustafa Sever, Doç. Dr. Yasemin Esen, Dr. Ayşe Soylu ve Arş. Gör. Ahmet Kaysılı'dan oluşan ekip tarafından gerçekleştirilen saha çalışmasına dayalı olarak hazırlanmıştır.

ve veri analizi işlemlerinde ve/veya çıkarımlarda kullanıldığı bir araştırma deseni türü olarak tanımlanabilir.

Araştırmanın nicel aşaması, tarama modeli olarak kurgulanmıştır. İlgilenilen ve araştırılmak istenilen problemin mevcut var olan durumunu ortaya koymaya yarayan tarama modeli, çok sayıda elemandan oluşan bir evrenin karakteristik özelliğini tanımlamak amacıyla yapılır. Tarama araştırmalarında araştırmacılar, görüşlerin ve özelliklerin neden kaynaklandığından çok örneklemdaki bireylere göre nasıl dağıldığıyla ilgilenirler (Fraenkel ve Wallen, 2006). Araştırmada nitel ve nicel veriler eş zamanlı olarak toplanmıştır. Araştırmanın nicel aşamasında proje okullarında öğrenim görmekte olan öğrencilere anket uygulanmıştır. Ankete ve katılımcılara ilişkin detaylı veriler bulgular başlığı altında tartışılmaktadır.

Araştırmanın nitel aşamasında kullanılacak desen olarak durum çalışması belirlenmiştir. Durum çalışması tanımı ve sınırları belirlenen durumun bağlamında ele alınmasını, derinlemesine veri elde edilmesini ve analiz edilmesine olanak

veren bir desendir. Temel amaç durumu, kişiyi ya da olguyu kendi ortamı içerisinde keşfetmek, ayrıntılı olarak betimlemek ve yorumlamaktır (Paker, 2015). Durum çalışması özel bir durumun belirlenmesiyle başlamaktadır. Ele alınan durum bir birey, küçük bir grup, bir kuruluş olabilir. Önemli olan durumun özel bir zaman ve yer gibi belirli parametrelerle sınırlandırılmış ve tanımlanmış olmasıdır. Belirlenen duruma ilişkin derinlemesine anlayış sunmak durum çalışmasının ayırıcı özelliklerindedir (Creswell, 2007). Araştırma kapsamında ele alınan durum Başarı Her Yerde Projesinin okul bağlamındaki etkililiği ve bu etkililikte belirleyici olan bileşenlerin rolleridir. Bu doğrultuda okulun aktörleri ile yapılan görüşmeler ve okullarda gerçekleştirilen gözlemler araştırmanın veri kaynağını oluşturmuştur.

Örneklem ve Katılımcılar

Araştırmanın ana katılımcıları öğrenciler, öğretmenler, idareciler ve velilerdir. Nicel araştırmanın istatistiksel olarak anlamlı olabilmesi için katılması gereken öğrenci sayılarına ilişkin hesaplamalar aşağıda gösterilmektedir (Tablo 14).

Tablo 14. Anket Uygulamasının Gerçekleştirilmesi İçin Gereken Öğrenci Sayıları

Tabakalar	Öğrenci Sayısı (N_h)	Tabaka Ağırlığı (W_h)	İlgilenilen Özelliğe İlişkin Oluşacak Tahmini Yüzdeler (P_h)	$N_h P_h (1-P_h)$
Yavuzlar Ortaokulu	1660	34,88	0,8	266
Kasım Sacide Ener Ortaokulu	1241	26,07	0,6	298
Mehmet Akif Ortaokulu	1053	22,13	0,5	263
Ömer Kanaatbilen Ortaokulu	805	16,92	0,4	193
Toplam	4759	100		1020

$$n = \frac{Z_{\alpha/2}^2 \sum N_h P_h (1 - P_h)}{N d^2} = \frac{1,96^2 (1020)}{4759 \times 0,02^2} = \frac{3916}{19} = 206$$

PROJE SAHA ARAŞTIRMASI

Hesaplamaya göre araştırmanın (en az) 206 öğrenciyle yürütülmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Bu öğrencilerin okullara (tabakalara) dağılımı ise şöyledir (Tablo 15):

Tablo 15. Anket Uygulamasının Gerçekleştirilmesi İçin Gereken Öğrenci Sayısının Tabakalara Dağılımı			
Tabakalar	Örnekleme Alınacak Toplam Öğrenci Sayısı	Tabaka Ağırlığı	Tabakanın Örneklemedeki Öğrenci Sayısı
Yavuzlar Ortaokulu	206	34,88	72
Kasım Sacide Ener Ortaokulu	206	26,07	54
Mehmet Akif Ortaokulu	206	22,13	46
Ömer Kanaatbilen Ortaokulu	206	16,92	35

Araştırmanın nicel aşamasında uygulanan ankete katılım Tablo 16'daki gibi gerçekleşmiştir. Tablodaki veriler incelendiğinde ankete 434'ü kız ve 404'ü erkek olmak üzere toplam 838 öğrenci katılmıştır. Ankete katılan öğrencilerin

okullara göre dağılımlarına bakıldığında Yavuzlar Ortaokulundan 216 öğrenci, Kasım Sacide Ener Ortaokulundan 232 öğrenci, Mehmet Akif Ortaokulundan 197 öğrenci ve Ömer Kanaatbilen Ortaokulundan 193 öğrenci ankete katılmıştır.

Tablo 16. Ankete Katılan Öğrencilerin Okullara ve Cinsiyete Göre Dağılımları											
		Okul									
		Yavuzlar		Kasım Sacide Ener		Mehmet Akif		Ömer Kanaatbilen		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Cinsiyet	Kız	114	26,3	134	30,9	98	22,6	88	20,3	434	100
	Erkek	102	25,2	98	24,3	99	24,5	105	26,0	404	100
Toplam		216	25,8	232	27,7	197	23,5	193	23,0	838	100

Duruma ilişkin derinlemesine bir anlayış sunma, iyi bir nitel durum çalışmasının ayırıcı özelliğidir. Bunu gerçekleştirmek için çeşitli veri kaynaklarından yararlanılır. Bu nedenle veri kaynağı çeşitlemesi yoluna gidilmiş ve okulun bütün aktörleri (öğretmen, öğrenci, veli

ve yönetici) araştırmaya dâhil edilmiştir. Nitel verilerin elde edilmesi için ise nicel aşamaya katılacak kişi sayısının en az %20'sine erişilmesi planlanmıştır. Tablo 17'de görülebileceği gibi, 38 öğretmen, 4 yönetici, 37 veli ve 65 öğrenci ile görüşme yapılmıştır.

Tablo 17. Görüşülen Kişi Sayısı

Okul	Öğretmen	Yönetici	Veli	Öğrenci (Nicel %20'si=46)
Yavuzlar Ortaokulu	11	1	11	17
Kasım Sacide Ener Ortaokulu	8	1	9	16
Mehmet Akif Ortaokulu	10	1	9	17
Ömer Kanaatbilen Ortaokulu	9	1	8	15
Toplam	38	4	37	65

Nitel verilerin toplanması amacıyla gerçekleştirilen görüşmelerde gönüllük esasını temel alınmış, okul idaresinin ve öğretmenlerin yönlendirmeleriyle ulaşılan bireylerle görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Ancak nitel aşamaya dâhil edilecek kişilerin belirlenmesinde araştırma grubu tarafından bazı öncelikler göz önünde bulundurulmuştur. Buna göre öğretmen görüşmelerinde projenin okul içi işleyiş süreçlerinin çok yönlü bir bakış açısıyla analiz edilmesine olanak sağlamak amacıyla hem projeye dâhil olan, hem de proje

dışında kalan öğretmenlerin seçilmesine özen gösterilmiştir. Öğrenci görüşmelerinde farklı alt projelerden yararlanan öğrencilerle görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşme yapılan velilerde aranan temel özellik ise çocuğunun alt projelerde yer almış olması olmuştur. Araştırmanın nitel aşamasına katılan öğrenci, öğretmen, veli ve yöneticilerin dağılımı, karakteristikleri ve sayıları aşağıdaki tablolarda verilmiştir (Tablo 18 – Tablo 21).

Tablo 18. Proje kapsamındaki Okulların Yöneticilerine İlişkin Bilgiler

Okul	Cinsiyet	Branş	Okuldaki Yöneticilik Süreci
Kasım Sacide Ener Ortaokulu	Erkek	Sınıf Öğretmenliği	4 Yıl
Yavuzlar Ortaokulu	Erkek	Türkçe	6 Ay
Mehmet Akif Ortaokulu	Erkek	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	3 Yıl
Ömer Kanaatbilen Ortaokulu	Erkek	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	4 Yıl

Veri Toplama Araçları

Araştırmada nicel veriler “Öğrenci Anketi” aracılığıyla toplanmıştır. Bu anket demografik bilgilerin ve okula ilişkin soruların yer aldığı iki ana bölümden oluşmaktadır. Demografik bilgilerin belirlenmesi amacıyla hazırlanmış olan birinci bölümde öğrencilere 19 soru yöneltilmiştir. Okula ilişkin soruların yer aldığı bölümde ise

öğrencilerin okulla ilgili sevdikleri ve sevmedikleri durumlara ve okulda yürütülen etkinliklere katılım durumlarına ilişkin sorular yöneltilmiş, ayrıca okul içi süreçlere ilişkin genel düşüncelerini belirlemek amacıyla bazı önermeler sunulmuştur. Anket aracılığıyla okulun genel profili, öğrencilerin okula ilişkin görüşleri, gündelik yaşam pratikleri,

PROJE SAHA ARAŞTIRMASI

geleceğe yönelik beklentileri gibi konulara ilişkin veriler toplanmıştır.

Araştırmanın nitel aşamasında veri çeşitlemesi yoluna gidildiğinden birden fazla veri kaynağı söz konusudur. Dolayısıyla veri kaynaklarına hitaben dört farklı türde görüşme formu hazırlanmıştır. Çalışma kapsamında kullanılan veri toplama araçları olarak öğrenci, öğretmen, yönetici ve veli görüşme formlarına ilişkin detaylar şu şekildedir;

Öğrenci Görüşme Formu; Öğrencilerle yapılan görüşmelerde veri toplama aracı olarak kullanılan “Öğrenci Görüşme Formu”nda öğrencilerin temel demografik bilgilerini, okulla kurdukları etkileşimi, okuldan ve genel olarak eğitimden beklentilerini ve okulun birey hayatındaki yerini sorgulamaya yönelik sorulara yer verilmiştir.

Öğretmen Görüşme Formu; Öğretmenlerle yapılan görüşmelerde veri toplama aracı olarak kullanılan “Öğretmen Görüşme Formu”nda okulun içinde bulunduğu sosyokültürel çevreyi tanımlayacak, öğretmenlerin okula ve öğrenci profiline ilişkin yaklaşımını ortaya koyacak ve Başarı Her Yerde Projesinin okul içi işleyiş süreçlerine ilişkin ayrıntılı betimlemelerde bulunmaya olanak sağlayacak sorulara yer verilmiştir.

Yönetici Görüşme Formu; Okul yöneticileriyle yapılan görüşmelerde veri toplama aracı olarak kullanılan “Yönetici Görüşme Formu”nda öğretmenlerle benzer biçimde okulun içinde bulunduğu sosyokültürel çevrenin ve öğrenci profilinin genel özelliklerinin tanımlanmasına olanak sağlayacak soruların yanında projenin okul için ne derece önemli olduğunu, okulda yarattığı etkiler ve dönüşümlerin neler olduğunu, ne gibi engellerle karşılaştığı, projenin etkililiğinin artırılması konusunda hangi stratejilerin işe koşulabileceğini belirlemeye yönelik sorulara yer verilmiştir.

Aile Görüşme Formu; Velilerle yapılan görüşmelerde veri toplama aracı olarak kullanılan “Aile Görüşme Formu”nda, velilerin eğitime yükledikleri anlamı, eğitsel katılım biçimlerini, okulla kurdukları etkileşimi, okuldan ve eğitimden beklentilerini belirlemeye yönelik sorulara yer verilmiştir.

Süreç

Araştırmanın ilk aşamasında, projeye ilişkin detaylı masa başı veri toplama süreci gerçekleştirilmiştir. Projeye ilişkin şimdiye kadar yazılan tüm raporlar, proje sırasında verilen eğitimler, gerçekleştirilen faaliyetler, başarı hikayeleri, materyal ve diğer formlarda verilen destekler gibi proje kapsamındaki her türlü etkinlik veri olarak kullanılmıştır.

Araştırma saha çalışması olarak kurgulandığı için 2018 Nisan ve Mayıs ayları içinde yaklaşık 4 hafta süren okul ziyaretleri yapılmıştır. 04-05 Nisan 2018, 16-20 Nisan 2018, 24-27 Nisan 2018 ve 07-11 Mayıs 2018 tarihlerinde saha çalışması gerçekleştirilmiştir. Okullar araştırmacılar arasında paylaşılmış ve çalışma grubu arasında dönüşümlü olarak saha çalışması yürütülmüştür. Saha çalışmaları esnasında, anket verileri toplanmış, okul içinde öğrenci ve öğretmenlerle zaman geçirilmiş, sınıf ve bahçe gözlemleri yapılmıştır. Öğretmen, öğrenci, veli ve yönetici görüşmeleri okullarda, okul idaresinin sağladığı uygun alanlarda yapılmıştır. Zaman zaman okul yöneticileriyle veli ziyaretlerine katılım gerçekleştirilmiştir.

Bütün nitel görüşmeler araştırmacılar tarafından gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerden önce, görüşme sırasında ses kaydı yapılacağı ve bu kayıtların yalnızca araştırma için kullanılacağı belirtilmiş ve katılımcıların onayı alındıktan sonra görüşmeler ses kayıt cihazı ile kayıt altına alınmıştır. Öğrencilerle yapılan görüşmeler ortalama 15-20

dakika, öğretmenlerle yapılan görüşmeler 35-55 dakika, velilerle yapılan görüşmelerse 20-40 dakika arasında değişiklik göstermiştir.

Etik ilkeler gereği, katılımcıların kimlik bilgileri gizli tutulmuş ve raporlama sürecinde katılımcılara araştırmanın yürütüldüğü okula ve veri kaynağı grubuna göre farklılaşan kodlar verilmiştir.

Ayrıca bazı katılımcıların anlatılarında adı geçen öğrencilere ve öğretmenlere ya da proje kapsamında söz edilen başka şahıslara farklı kod adları verilerek metin içinde işlenmiştir.

Saha Çalışmasının Öne Çıkan Bulguları

Ankete Katılan Öğrencilerin Annelerinin ve Babalarının Eğitim, Meslek ve Gelir Durumu

Anne ve babaların eğitim, meslek ve gelir durumu okulun çevresinin sosyal ve ekonomik bağlamının temel göstergeleri olarak değerlendirilmektedir. Okulun çevresinin sosyal ve ekonomik bağlamı projenin uygulanmasını pek çok boyutuyla etkileyebilir.

Ankete katılan öğrencilerin annelerinin ve babalarının eğitim düzeyi çoğunlukla lise ve altı düzeydedir. Öğrencilerin %31,1'inin annesi ilkökul mezunu, %30,1'inin ortaokul mezunu, %29,4'ünün ise lise mezunudur. Annesi okuma yazma bilmeyen öğrencilerin oranı %3,6'dır (Tablo 19). Ankete katılan öğrencilerden babası lise mezunu olanların oranı %34,1 ortaokul mezunu olanların oranı %31,5 ilkökul mezunu olanların oranı ise %19,8'dir (Tablo 19). Öğrencilerin anne ve babaların eğitim durumları karşılaştırıldığında genel olarak babaların eğitim seviyelerinin daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Babası lise mezunu olan öğrenci oranının annesi lise mezunu olan öğrenci oranından %4,7 puan, babası üniversite mezunu olan öğrencilerin annesi üniversite mezunu olan öğrenci oranından %5 puan daha fazla olduğu görülmektedir. Buna karşın annesi okuma yazma bilmeyen öğrenci oranı babası okuma yazma bilmeyenlere kıyasla %2,5 puan daha fazladır. Türkiye geneli ile kıyaslandığında, projenin uygulandığı okullarda velilerin eğitim düzeyinin düşük olduğunu söyleyebiliriz. Türkiye genelinde 2019 yılı itibarıyla 25 yaş ve üstü nüfusta en az lise ve dengi bir okulu bitirmiş olan nüfus oranı² erkeklerde %48, kadınlarda ise %35,6 iken projenin uygulandığı okullarda bu oranlar erkeklerde %45,8, kadınlarda ise %34,5'tir.

Tablo 19. Öğrencilerin Annelerinin ve Babalarının Eğitim Düzeyi

Eğitim Düzeyi	Annelerin Eğitim Düzeyi		Babaların Eğitim Düzeyi	
	Öğrenci Sayısı	Öğrenci Oranı (%)	Öğrenci Sayısı	Öğrenci Oranı (%)
Okuma yazma bilmeyen	30	3,6	9	1,1
İlkokul	261	31,1	166	19,8
Ortaokul	252	30,1	264	31,5
Lise	246	29,4	286	34,1

² <https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=egitim-kultur-spor-ve-turizm-105&dil=1>

Tablo 19. Devamı

Eğitim Düzeyi	Annelerin Eğitim Düzeyi		Babaların Eğitim Düzeyi	
	Öğrenci Sayısı	Öğrenci Oranı (%)	Öğrenci Sayısı	Öğrenci Oranı (%)
Ön lisans	2	0,2	13	1,6
Üniversite	33	3,9	75	8,9
Yüksek lisans	4	0,5	4	0,5
Doktora	1	0,1	1	0,1
Diğer	3	0,4	5	0,6
Cevapsız	6	0,7	15	1,8
Toplam	838	100,0	838	100,0

Ankete katılan öğrencilerin annelerinin büyük bir kısmı (%74,8) ev kadınıdır. Annesi işçi olarak çalışan öğrenci oranı %10,1'dir (Tablo 20). Öğrencilerin neredeyse yarısının (%46,1) babası işçi olarak çalışmaktadır. Babası işsiz olan öğrenci oranı %3,1, annesi işsiz olan öğrenci oranı ise %2,5'tir. Her 100 öğrenciden 77'sinin annesi ya

ev kadını ya da işsizdir. Herhangi bir işte çalışan annelerin oranı yaklaşık %22 civarındadır. Bu verilerden hareketle projenin uygulandığı okulların sosyal ve ekonomik çevresinde daha çok babaların gelir getirici bir işte çalıştığı veya bir mesleğinin olduğu geleneksel sosyo ekonomik yapının gözlemlendiğini söyleyebiliriz.

Tablo 20. Öğrencilerin Annelerinin ve Babalarının Meslek Durumu

	Meslek	Öğrenci Sayısı	Öğrenci Oranı (%)
Annelerin Meslek Durumu	Küçük esnaf	12	1,4
	İşletme sahibi	6	,7
	İşçi	85	10,1
	Memur / Kamu görevlisi	32	3,8
	Emekli	5	,6
	Profesyonel Meslek sahibi (Avukat, Muhasebeci, Doktor, vb.)	8	1,0
	Üst düzey yönetici	1	0,1
	Ev kadını	627	74,8
	Vasıfsız işçi	8	1,0
	İşsiz	21	2,5
	Diğer	24	2,9
	Cevapsız	9	1,1
	Toplam	838	100,0

Tablo 20. Devamı

	Meslek	Öğrenci Sayısı	Öğrenci Oranı (%)
Babaların Meslek Durumu	Küçük esnaf	64	7,6
	İşletme sahibi	56	6,7
	İşçi	386	46,1
	Memur / Kamu görevlisi	82	9,8
	Emekli	68	8,1
	Profesyonel Meslek sahibi (Avukat, Muhasebeci, Doktor, vb.)	19	2,3
	Üst düzey yönetici	8	1,0
	Ev kadını	11	1,3
	Vasıfsız işçi	5	,6
	İşsiz	26	3,1
	Diğer	92	11,0
	Cevapsız	21	2,5
	Toplam	838	100,0

Öğrencilerin ailelerinin gelir düzeyleri incelendiğinde, ailelerin %55,9'unun 2.000 TL ve altında gelir düzeyine sahip olduğu görülmektedir (Tablo 21). Öğrencilerin yaklaşık %12'sinin

ailesinin aylık geliri 1.000 TL'den daha az, %44,3'ünün ailesi ise 1.001 TL ile 2.000 TL arası bir aylık gelire sahip.

Tablo 21. Ailenin Gelir Düzeyi

Gelir Düzeyi	Öğrenci Sayısı	Öğrenci Oranı (%)
700 TL ve altı	47	5,6
701 TL-1000 TL	50	6,0
1001 TL-1500 TL	160	19,1
1501 TL-2000 TL	211	25,2
2001 TL-2500 TL	101	12,1
2501 TL-3000 TL	91	10,9
3001 TL-4000 TL	76	9,1
4001 TL ve üstü	56	6,7
Cevapsız	46	5,5
Toplam	838	100

PROJE SAHA ARAŞTIRMASI

Projenin uygulandığı okulların toplumsal ve ekonomik bağlamı ile ilgili istatistikler genel bir kanaat oluşturacak veriler sağlamakla birlikte, öğrenciler, öğretmenler ve yöneticilerle yapılan görüşmelerden elde edilen bulgular, toplumsal çevre koşullarının öğrencilerin öğrenmesi için çok da destekleyici bir ortam oluşturmadığını ortaya koymaktadır. Söz konusu görüşmelerden derlenen ve aşağıda sunulan anekdotlar seçkisi okulların bulunduğu çevrenin sosyo-ekonomik koşulları hakkında çarpıcı ipuçları sağlamaktadır.

“... müdür yardımcısıyla görüştüğümüz zaman diyor ki, onların evine ziyarete gittiğimizde, yani bu çocuklar okulda çok iyi dersiniz...”

ÖĞRT4: Semt şeyi farklı, bir ayakları köyde bir ayakları burada. [Burası] öyle bir yer ki ne şehirleşebilmiş, ne köy olarak kalabilmiş ikisi arasında böyle...

ÖĞRT4: Bizim burada şeyler var bu civarda, ne derler, esmer vatandaşlar diyoruz biz onlara, kimisi [romanlar] diyor, kimisi başka bir şeyler diyor, biz de yumuşak bir tabirle esmer vatandaşlar diyoruz. Onlar hep bu civarda oturuyorlar, kötü şartlarda yaşıyorlar. Ekonomik durumları kötü... Onların çoğu müziğe çok yetenekli. Ben geçen sene ilk onlardan tamamını aldım kurslaruma. Ama bu sefer, şey de var onlarda, devam sorunu var. Bir geliyor, iki hafta gelmiyor, bir geliyor, iki hafta gelmiyor. Niye gelmiyorsun oğlum? Okula da gelmiyor; “tarlaya gittik tarlada çalıştık”. Bir geliyor, bir hafta on gün gelmiyor. Neredesin çocuğum, babam bizi şeye götürdü, burada çöplük var, şehir çöplüğü var. Orada işte çöp topluyoruz, naylon topluyoruz, şişe topluyoruz, cam topluyoruz gibi. Onları bir türlü şey yapamadık, disipline edemedik yani. Gelmediler. Aslında gelseler çok

yetenekliler. Ama gelmediler, gelemediler. Ailevi sorunları var, ekonomik sorunları var, sosyal sorunları var. Herkes de, bir de onları şey yapmıyor... Dışlıyor. Kimse oynamıyor, kimse konuşmuyor. Aslında onlar çok şey, geçen sene aldım ama devam ettiremedik yani.

YÖNT4: Sonuçta asgari ücretle geçinen, fabrikalarda çalışan veya tarlalarda, bahçelerde çalışan insanlardan oluşuyor.

ÖĞRT5: Anne babalar, daha çok babalar işçi kesim.

YÖNT4: Öğrenci, bu velilerle beraber değerlendirildiğinde ekonomik seviyesi düşük olduğundan dolayı başarı ortalaması dengesiz.

ÖĞRT4: Öğrenci profilimiz çok iyi fakat tabii şey de var eğitim düzeyi düşük ailelerin. Gelir ve eğitim düzeyi düşük ailelerden oluşuyor.

ÖĞRT2: Kimisinin de hatta uğraşacak zamanı yok çocukla çünkü anne de, baba da çalışıyor, geçim sıkıntısı. Hepsi birden böyle bir sonuç çıkıyor yani.

ÖĞRT9: Anne babanın işine daha fazla zaman harcayacağı işlerde mesela atıyorum babası şoför olanlar var, bu tarz işlerde çalışan öğrencilerin aileleri. Yani şunu niye diyorum öğrencilerle aileler arasında sanki şey var, iletişim konusunda yeterli zamanlara sahip değiller. Çalışma koşullarından kaynaklanıyor aslında çoğu zaman.

ÖĞRN13: Hafta sonları işe gidiyorum çalışıyorum. Tarlada çalışıyorum meyve topluyoruz. Annemden, babamdan harçlık almıyorum.

ÖĞRN14: Yazları kedi harçlığını çıkarmak için çalışıyorum hocam, anneme babamaya yük olmamak için. Ben gidip erkek kuaföründe çalışıyorum hocam, oto yıkamada çalışıyorum hocam. Okuldan sonra da, bu yaştan sonra da utanıyorum annemden babamdan para istemeye. Arkadaşım C... vardı onla beraber tarlaya gidiyoruz hocam. Kendi harçlığımızı kendimiz çıkartıyoruz. Gidiyoruz portakal falan topluyoruz. Birbirimize harcıyoruz.

YÖNT4: Velimiz, yani başarı yönünden, akademik başarı yönünden fazla böyle okuyan bir veli veya ne biliyim akademik başarısı olan bir veli profili yok. Kenar mahalle...

ÖĞRT1: En büyük sıkıntılardan birisi şu ailede bizim velilerimiz... Bence veliler eğitilmiş olmaları önemli bizim için, velilerimizin bize saygısı okula sevgisi var ama çok bilinçli velimiz az. Mesela anne baba ilkokul ortaokul mezunu. Lise mezunu olanlar var. Üniversite mezunu pek yok. Üniversite olan çok az yani o tür öğrencilerimiz de iyi oluyor.

ÖĞRT15: Biraz parçalanmış aile çocukları burada fazla. Oran veremem ama eskiden daha fazlaydı, yurt vardı burada. Yurdun öğrencisi çoktu benim ilk zamanlarımda, zamanla azaldı. %20-30 ama daha çok maddi durumu yetersiz olanlar. Mesela yan tarafımız baraj yolu, düzgün muhit arada iki tane cadde var.

ÖĞRT10: Öğrenci çevre olarak köylü kesimin geldiği diyebiliriz. Çok iyi ailelerin geldiği öğrenciler diyemeyiz. Genellikle boşanmış ailelerin çocukları çoğu sıkıntılı.

ÖĞRT17: Yani buradaki tabii okul itibarıyla şeyi açısından hani biraz dezavantajlı bölgeler. Yine dezavantajlı aile işte... Hani maddi açıdan böyle çok gelirleri yüksek olan aileler değil. İşte parçalanmış aile çocukları var. Onların sayısı da bir hayli fazla. Bunlar olunca tabii çocukların uğraşmak zorunda kaldığı sorunlar çok daha farklı oluyor. Yani şimdi hani derler ya insan sinemaya ne zaman gider? İşte karnınızı doyurursunuz ödevinizi yaparsınız işte biraz dinleneyim, ne yapayım açayım bir film izleyeyim dersiniz ya da bir sinemaya gideyim dersiniz. Hani ben çoğu çocuğun başka çeşit problemleri var. Bunlar çocukların şeylerini olumsuz etkiliyorlar, hazırbulunuşluk seviyelerini olumsuz etkiliyorlar. Onlar okula karşı çok fazla motive ettiklerini düşünmüyorum.

ÖĞRT16: Aileleri kötü hocam [...] Bizim burada parçalanmış aile çok hocam. Buralarda ev kiralari 150 liraya 200 liraya oturan insanlar var. Parçalanmış aile, kadın boşanmış. Gelmiş babasının evine, babası almamış. Çocuğuyla burada yaşıyor. Ondan ne beklentiniz olabilir. Veliyi çağırıyorum, diyorum ki ablacığım... Kadına anlatırsın. Kadın diyor ki ben bir göz odada oturuyorum hocam, dediğinizi nasıl yapacağım. Kadın diyor ki işte 200 lira işte nafaka alıyorum, bu dediklerinizi nasıl yapacağım?

ÖĞRT13: Öğrencilerimizin aileleri genelde asgari ücret düzeyinde geçinen. %50-60 belki de bölünmüş aileler. Aile içerisinde çeşitli sıkıntılar, şiddetler yaşayan öğrenciler var.

ÖĞRT19: Bir de orta halli insanlar. Çok aile sorunu var. Şiddetten, ilgisizlikten, hani çok farklı durumlar. Bunu tabii öğrenci de anlatıyor, veliyi çağırıyoruz görüşüyoruz falan ama... Kurtarılması gereken o kadar

PROJE SAHA ARAŞTIRMASI

çok çocuk var ki. Hani böyle çok zeki, çok şeyi iyi yapabilir ama o kadar zor durumdalar ki. Bir tane bir tane kurtarmaya çalışıyoruz ama bilmiyorum.

ÖĞRT30: Öğrenci profilimiz çok kültürlü, çok farklı. Hem akademik anlamda çok çeşitli hem kültürel anlamda çok çeşitli. Bunun getirdiği güzellikler de var. Farklı kültürlerin, farklı seviyelerden çocukların bir arada olması. Ancak tabii beraberinde zorlukları da getiriyor. Ekonomik yetersizliği olan epeyce çocuğumuz var. Bunun dışında ekonomik seviyesi çok iyi olan çocuğumuz var. Farklı kültürlerden gelen Suriyeli çocuklarımız var. Onların adaptasyonu oldukça güç oldu, hala da güçlükler yaşıyorlar. Hem bizim öğrencilerimiz için hem de gelen öğrenciler için. Sonuçta adapte

olmaları, dili anlamaları, bizi anlamaları, toplumumuzu anlamaları bir hayli zaman alıyor.

ÖĞRT33: Okul biraz karmaşık. Yerli öğrencimiz fazla. Adana'nın yerlisi olan, Kadirli, Kozan çevresinden gelen çok fazla öğrencimiz var. Velilerle ilişkiler daha iyi. Daha önce çalıştığım okullarla karşılaştırarak bunu söylüyorum. Veli – öğrenci ilişkileri güzel. Öğretmenle olan ilişkiler de güzel. Ama çocukların ekonomik düzeyleri vasat dediğimiz kesim daha yoğunlukta olduğu için benim branşım ile ilgili o anlamda sıkıntılar oluyor. Yani evde çocuk bunları tekrar edecek evinde bir bilgisayarı veya farklı bir teknolojik araçları olmayabiliyor. Burayla da sınırlı kalınca üst düzeyde bir başarı alamıyoruz.

Fotoğraf: Yavuzlar Ortaokulunun bulunduğu çevreden bir kesit

ÖĞRT34: Okulumuz sosyokültürel açıdan çok üst seviyelerde değil. Alt gelir grubuna mensup ailelerin çocukları. Ailevi problemleri olan, göç bölgesi olması dolayısıyla da biraz sıkıntılı çevreler de bizim okulumuzda.

ÖĞRT38: Zaten az çok belli oluyor da genelde ekonomik düzeyi alt düzeyde olan

öğrenciler var. Tokiler ve lojmanlar olduğu için oradan memur çocukları geliyor. Yine de uçurum bayağı bir belirdi. Çok kötüler, iyiler, tek tük de çok iyiler oluyor.

YÖNT2: Ben orta kesim olarak kendimce asgari ücretlileri görüyorum. Bazılarına göre öğretmen orta kesimdir. Benim mahalleme göre, bu 3 mahalleye göre orta

kesim dediğimiz asgari ücrettir. 1600 lira alıyorsa ortadır orası.

ÖĞRT35: Şimdi ekonomik yönden zaten birçoğu zayıf. Yani ben gitmedim ama müdür yardımcısıyla görüştüğümüz zaman diyor ki onların evine ziyarete gittiğimizde yani bu çocuklar okulda çok iyi dersiniz diyorlar. Yani o kadar kötü olan aileler varmış durumları, fiziki ortamları. Dolayısıyla ailelerde parçalanmışlık çok fazla. Çocuğun annesi ya yok, ya babası yok, ya ayrı. İşte

babaanneyle kalıyor, teyzeye kalıyor. [...] böyle olan öğrenci çok fazla. Onlar da doğal olarak evde huzur bulamayınca okula yansıyor bu, yani ister istemez agresif oluyor çocuk, kendini tatmin edememiş oluyor. Orada aileden sevgi görmediği için okulda onun karşılığı daha değişik oluyor bence. Yani kendini fiziksel olarak ifade etmeye çalışıyor, arkadaşlarıyla kavga ediyor [...] değişik davranışlar gösterebiliyor.

Fotoğraf: Kasım Sacide Ener Ortaokulunun bahçesinden bulunduğu çevre

YÖNT4: Profil olarak, veli profili olarak %80'i maddi imkânları iyi olmayan veliler, %20'lik oranı da normal. Asgari ücretle çalışanlar çoğunlukta. İşsiz olanlar var. Böyle bizim okulun alt tarafında kiraların ucuz olduğu bir gecekondu kesimi gibi bir

bölge var. Oralarda boşanmış aileler yani karı koca ayrı yaşayan aileler, onların çocukları. Karışık bir profile sahibiz. Suriyeli öğrencimiz, beş tane, Suriyeli öğrencimiz var toplam.

Eğitsel Süreçlere Katılım

Proje kapsamında anne baba eğitimleri ve farkındalık geliştirme çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Ancak eğitsel süreçlere katılım, eğitsel süreçlere katılımı ilgili beceriler ve farkındalığın ötesinde ailelerin yaşam koşulları ve imkanları ile de ilişkilidir. Saha çalışmasında hem öğrenci anketleri hem de öğrenci, veli, öğretmen ve yöneticilerle yapılan görüşmeler yoluyla eğitsel

süreçlere katılım durumu ve koşulları hakkında veri toplanmıştır.

Tablo 22 ailelerin okulu ziyaret sıklığına ilişkin veriler sunmaktadır. Buna göre öğrencilerin %29'unun ailesi okula ayda bir, %12,2'sinin haftada bir, %11,8'inin ailesi ise iki haftada bir okula gelmektedir. Ailesi üç ayda bir ya da daha uzun aralıklarla okula gelen öğrenci oranı %16,1'dir.

Tablo 22. Ailenin Okul Ziyaretleri

Ziyaret Sayısı	Öğrenci Sayısı	Öğrenci Oranı (%)
Haftada bir	102	12,2
On beş günde bir	99	11,8
Ayda bir	243	29,0
Hatırlamıyorum	179	21,4
Üç ayda bir	45	5,4
Dönemde bir	72	8,6
Yılda bir	18	2,1
Diğer	57	6,8
Cevapsız	23	2,7
Toplam	838	100,0

Ailelerin okuldaki etkinliklere katılıp katılmama durumları incelendiğinde öğrencilerin %55,7'si ailelerinin okuldaki etkinliklere katıldığını %42,2'si ise katılmadığını belirtmiştir (Tablo 23).

Öğrencilerin verdikleri yanıtlara göre ailelerin %18,1'i veli bilgilendirme toplantılarına %15,3'ü ise veli toplantılarına katılmıştır.

Tablo 23. Ailelerin Okuldaki Etkinliklere Katılımı

Ailelerin etkinliklere katılıp katılmama durumu	Öğrenci Sayısı	Öğrenci Oranı (%)
Evet	467	55,7
Hayır	354	42,2
Cevapsız	17	2,0
Toplam	838	100,0

Tablo 24. Ailenin Katıldığı Etkinlikler

Ailenin Katıldığı Etkinlikler	Öğrenci Sayısı	Öğrenci Oranı (%)
Kan bağıışı	2	0,2
Okul aile birliği	2	0,2
Psikolojiyle ilgili	1	0,1
Rehberlik toplantısı	4	0,5
Toplantı, kutlamalar	1	0,1
TÜBİTAK, kermes, veli toplantısı	1	0,1
Veli bilgilendirme toplantısı/semineri/	152	18,1
Veli toplantısı	128	15,3
Cevapsız	547	65,3
Toplam	838	100

Öğrenci, veli, öğretmen ve yöneticilerle yapılan görüşmelerden edinilen bilgilere göre ailelerin eğitsel süreçlere katılımı proje kapsamında gerçekleştirilen etkinliklere ve gelişmelere bağlı olarak artmış gözükmemektedir. Ancak velilerin eğitsel süreçlere katılımının ailelerin yaşam koşulları, ekonomik durumları, aile yaşamları ve aile içi ilişkilerin niteliği gibi pek çok faktöre bağlı olarak kısıtlı kalabilmektedir. Öğrenci, veli, öğretmen ve yöneticilerle yapılan görüşmelerden seçilen bazı anekdotlar eğitsel süreçlere katılıma ilişkin süreçlerin ve koşulların karmaşıklığı hakkında ipuçları sağlamaktadır.

“Veliler daha ilgili şu anda. Çünkü sadece yakınlardan değil, daha uzaklardan da öğrenci gelmeye başladı okulumuzun projeye başarısının arttığı duyulunca...”

ÖĞRT12: Şöyle söyleyeyim aslında bana göre bir düzeyde profil yok, karmaşık bir profilimiz var. Her düzeyde hemen hemen. Çevrenin şartlarından kaynaklı. Farklı tarzda velilerimiz var. Okul ne kadar hayatlarında? Bence oldukça önemli

bir parçası okul onların hayatında. Ne anlamda dersiniz, her anlamda. Hem akademik anlamda, ders anlamında, hem sosyal anlamda. Birçok anlamda okul aslında çocukların ve velilerin hayatında diye düşünüyorum. Bir kısmı çalıştığından dolayı çok fazla dâhil olamıyor. Çalışmaları da şöyle; şimdi eşinden ayrı yaşayanlar, çalışma zorunluluğu olanlar, dolayısıyla izin almakta zorlananlar var. Bunlar çok fazla iletişim halinde olamıyorlar. Onlarla daha çok telefonla iletişim halinde oluyoruz. Onun dışında bir kısım velimiz var hemen hemen okulun her etkinliğinde bulunan, ilgilenen gelen velilerimiz var. Bir kısım da hiç gelmeyen var, birçok okuldaki gibi aslında bence. Ama bizim ulaştığımız var. Yani bir şekilde telefonla veya biz evlerine giderek bir şekilde ulaşıyoruz. Ama okula dâhil olmaları istenilen düzeyde mi dersiniz, değil. İstenilen düzeyin çok çok altında aslında. Kendi yaptığımız seminerlerden de biliyorum ben. Birçok veliyi dâhil etmeye çalışıyoruz ama maalesef gelen sayısı çok çok az kişi.

ÖĞRT19: *Bir de orta halli insanlar. Çok aile sorunu var. Şiddetten, ilgisizlikten, hani çok farklı durumlar. Bunu tabii öğrenci de anlatıyor, veliyi çağırıyoruz görüşüyoruz falan ama... Kurtarılması gereken o kadar çok çocuk var ki. Hani böyle çok zeki, çok şeyi iyi yapabilir ama o kadar zor durumdalar ki. Bir tane bir tane kurtarmaya çalışıyoruz ama bilmiyorum.*

ÖĞRT18: *Yani ilgili olan veli geliyor. Çocuğa üzerinde ilgisi olan, tabii bu başarılı olacak anlamı da taşıyor. İlgili olan velimiz geliyor, sürekli geliyor. Hatta müdür bey bir ara çok geldiklerinden ötürü bize belli bir saat sınırı koydu. Hani görüşme saatiniz olsun dedi, belli saatlerde görüşün. Veli de bilsin o saati, bu saatlerde gelsin dedi. Mantıklıydı hani çünkü veli geldiği zaman dersten de alıkoyuyordu bizi [...] İşte sadece ilgililer kalır, geri kalan kısım gider. Bir şeyimiz yok yani veliyle ilgili çok bir beklentimiz de işin açıkçası bu okulda yok.*

ÖĞRN20: *Okula genellikle annem, benim için daha çok ilgi duyuyor yani daha çok çalışmamı daha da yüksek notlar almamı istiyor benden. Babam okula geldiğinde toplantılarda veya okulla ilgili bilgiler almak için geliyor. Annem daha çok ilgileniyor benle okul için. Mesela okulda bir toplantı olduğunda veya öğretmenle görüşmesi gerektiğinde annem gelir. Yani bu da genellikle ayda bir iki kere oluyor. Babam ise genellikle nadir yani babamın.*

V18: *Babası ben veli olduğum için sabah gidip akşam geliyor eve çalıştığı için gelemiyor fazla, hafta sonları zaten okulda yok. Ben mutlaka geliyorum yani.*

V14: *Daha çok ben ilgileniyorum yani hangi kursa gidecek veya halk oyunlarına benim*

yönlendirmem. Eşim de bana destek olur. Hafta sonu kurslarına bir o götürür, bir ben götürürüm ama daha çok ben buluyorum, araştırıyorum, yazdırıyoruz. Beraber götürüp getiriyoruz. Ya eşim çalışıyor. İşe gidip geliyor, akşam gelince yoruluyor. Ben evdeyim iyi kötü okula götürüp getiren benim. Öğretmenlerle içli dışlı olan da benim. Çocuğun neye ihtiyacı olduğunu da biliyorum. O yüzden ödevleriyle her şeyleriyle de ben ilgileniyorum. Baba da yardımcımız oluyor bazen.

ÖĞRN18: *Annem okula gelmiyor. Dersim kötü olduğundan utanıyor.*

ÖĞRN17: *Annemle babam ayrı, annemle kalıyorum. Babamı da az çok görüyorum, yanına gidiyorum, konuşuyorum. Annem çalışmıyor, ev hanımı. Genellikle ikisi de gelmiyor da ya böyle özel toplantılar olduğunda annem geliyor.*

ÖĞRT30: *%10'u hiç yok. Hatta bir çocuğa İngilizce öğretmeye çalışırken velisi geldi, hocam dedi siz bu çocuğa ne öğretiyorsunuz, ben bunu zaten 8'de alacağım, tarlaya gideceğiz, size de yazık, çocuğuma da yazık dedi. Yani zaten baştan onlar bir kere karar vermiş. Ben bu çocuğu eğitmeyeceğim. O %10'luk zaten öyle bir oranda. %20'si aşağı yukarı diyelim, onlar da başarının önemini bilmiyorlar, eğitimin önemini. Bir şeyler yapmaya çalışıyorlar. Kendileri okumamışlar, acaba çocuğum okur mu, para kazanır mı derdindeler. Bir şeyler yapmaya çalışıyorlar ama nasıl yapacaklarını bilmiyorlar. İyi olan yüzdeler dediğimiz gayet bilinçli. Çocuklarını eğitmek istiyorlar, onları geliştirmek istiyorlar, kendi yaşamadıkları güzellikleri onlara yaşatmaya çalışıyorlar. Yine onlar da tam olarak doğru değil. Onlar da tam olarak ne yapacaklarını bilmiyorlar.*

ÖĞRT31: Yine ayrışıyor tabii ki. Defalarca çağırıyoruz işte gelmiyor, çocuğum var diyor, bir şeyler uyduruyor gelmiyor. Ama kimi veliler de okuldan ayrılmıyorlar. Her gün geliyor, çocuğunu soruyor. Nasıl hocam, ne yapabilirim, hangi test kitaplarını alabilirim. Öyle velilerimiz de var. [...] Hiç görmediğimiz velilerimiz de var.

ÖĞRT22: Veliler daha ilgili şu anda. Çünkü sadece yakınlardan değil, daha uzaklardan da öğrenci gelmeye başladı okulumuzun projeye başarısının arttığı duyulunca. İşte birdenbire duyuluyor Adana'da hangi okul daha iyi. Veliler çok istekli. Gerçekten okula karşı daha ilgililer, çocuklarıyla ilgililer. Eğitime önem veriyorlar. Okulda değişen şeyleri görüyorlar. Biz bir şeyler yapınca onlar da bizim de katkımız olması gerekiyor diye düşünüyorlar. Biz bunu toplantılarda sık sık vurguluyoruz. Elimizden geleni yapmaya çalışıyoruz.

ÖĞRT23: Şimdi veliler tabii bir üç yıl öncesiyle şimdiki kıyasladığımızda [...] velilerin okula bakış açısı kesinlikle değişti. Yani okulda gerçekten bir şeyler olduğuna, farklılaşmanın olduğunun kendileri de farkına vardılar. Veli bakış açısında da olumlu yönde değişiklikler var diyebiliriz.

ÖĞRT24: Veliler de okuldaki değişimin farkında fiziksel, işte başarı anlamında. Ve bu da bize bir geri dönüt sağlıyor tabii ki.

Bize güveniyorlar, bize güvendikleri için de daha vericiler, daha kuvvetli ilişkilerimiz var artık. Eskisi gibi değil yani. Her şey idare ile başladı aslında, büyük bir ivme kazandı. Şu an daha iyiyiz.

ÖĞRT25: Şimdi velilerle biz her ay veli toplantısı yapıyoruz. Herhangi bir görüşmemiz gereken durum olduğu zaman da bireysel olarak da çağırıyoruz, velilerimiz geliyor. İlgili olmayan atıyorum 40 kişilik bir sınıfta beş kişi ilgisiz. Yoksa diğerleri çağırdığımızda hemen gelirler. İlgilenebilecek düzeyde ilgileniyorlar. Maddi, manevi ne gerekiyorsa. Çünkü dışarıdaki değişimi görüyorlar veliler. Yani okulun önceki durumuyla, sonraki durumunu, fiziki çevrenin değişimini, öğrencilere olan bizim ilgimizi, öğrencileri başarıya ulaştırmak için yaptığımız şeyleri gördükleri için onlar da tabii aynı derecede özverili davranıyorlar.

Öğrencilerin yaklaşık %92'si ailelerinin kendilerinin okuldaki başarı düzeyi hakkında bilgi sahibi olduğunu düşünmektedir. Yaklaşık olarak her iki öğrenciden biri (%54,1) ailesinin kendisinin okuldaki başarı durumunu çok iyi bildiğini ifade etmektedir (Tablo 25). Öğrencilerin %37,7'si ise ailelerin okuldaki başarı durumlarını bildiğini, %7'si ise bir miktar bildiğini ifade etmiştir. Ailesinin okulla ilgili durumları hiç bilmediğini ifade eden öğrenci oranı ise sadece %1'dir.

Tablo 25. Öğrencilere Göre Ailenin Öğrencinin Okuldaki Başarı Durumu Hakkında Bilgi Düzeyi

Aileniz okuldaki başarı durumunuz hakkında ne kadar bilgili?	Öğrenci Sayısı	Öğrenci Oranı (%)
Çok iyi biliyor	453	54,1
Biliyor	316	37,7
Bir miktar biliyor	59	7,0
Hiç bilmiyor	8	1,0
Cevapsız	2	0,2
Toplam	838	100

Anket verilerine göre öğrencilerin büyük çoğunluğu okulda öğrendikleri hakkında aileleri ile konuşmaktadır. Tablo 26 öğrencilerin okulda öğrendiklerini aileleri ile paylaşma sıklığını göstermektedir. Buna göre öğrencilerin %39'u her

gün, %45,6'sı ise ara sıra okulda öğrendiklerini ailesi ile paylaşmaktadır. Ailesi ile okulda öğrendiklerini hiç paylaşmayan ya da çok nadir paylaşan öğrencilerin toplam oranı %14,4'tür.

Tablo 26. Öğrencilerin Okulda Öğrendikleri Hakkında Aileleri ile Konuşma Sıklıkları

Ailenizle okulda öğrendikleriniz hakkında ne sıklıkta konuşuyorsunuz?	Öğrenci Sayısı	Öğrenci Oranı (%)
Her gün	327	39,0
Ara sıra	382	45,6
Çok nadir	88	10,5
Hiç	33	3,9
Cevapsız	8	1,0
Toplam	838	100

Ailelerin yaklaşık %75'i öğrencilerin okulda öğrendiklerini daha iyi anlaması için her gün veya ara sıra öğrencilere yardımcı oluyor (Tablo 27). Öğrencilerin %30,7'si ailelerinin her gün derslerine yardım ettiğini ifade etmiştir. Ancak %44,6 oranında öğrenci ara sıra, %13,5'i çok nadir yardım ettiğini, %9,9 oranında öğrenci ise ailelerinin derslerine hiç yardım etmediğini belirtmiştir. Ankete katılan öğrencilerin annelerinin yaklaşık

%35'inin, balarının ise yaklaşık %21'inin en fazla ilkokul düzeyinde eğitime sahip olduğu dikkate alındığında, aslında anne babaların çocuklarının öğrenmesine destek olmak için elinden gelen çabayı gösterdiklerini de söyleyebiliriz. Çünkü anket verileri göstermektedir ki, özellikle anne eğitim düzeyi arttıkça ailenin öğrencilerin okulda öğrendiklerini daha iyi anlaması için her gün öğrencilere yardımcı olma oranı da artmaktadır.

Tablo 27. Ailelerin Öğrencilerin Derslerine Yardım Etme Sıklığı

Aileniz okulda öğrendiklerinizi daha iyi anlamanız için ne sıklıkta size yardımcı oluyor?	Öğrenci Sayısı	Öğrenci Oranı (%)
Her gün	257	30,7
Ara sıra	374	44,6
Çok nadir	113	13,5
Hiç	83	9,9
Cevapsız	11	1,3
Toplam	838	100

Projenin uygulandığı okullarda (Adana ilindeki okullar) yaklaşık her 10 öğrenciden dördü (%43,3) okulun dışında derslere ilişkin destek almamaktadır (Tablo 28). Bununla birlikte öğrencilerin %23'ü etüt merkezlerine %27,2'si ise hafta sonu kurslarına devam ettiğini belirtmiştir. Etüt merkezlerinden destek alan öğrenci oranı 7. Sınıfta yaklaşık %16 iken 8. Sınıfta sınava hazırlık kapsamında %30,5'e çıkmaktadır. Okul dışı destek alma oranı öğrencilerin ailelerinin gelir durumu ile ilişkili gözükmemektedir. En düşük gelir gurubundaki (700 TL ve daha az) öğrencilerin %66'sı okuldaki hafta sonu kursları dahil olmak üzere hiçbir şekilde ders dışı destek almadığını belirtirken, öğrencilerin 701-1.000 TL gelir grubunda %56; 1.001-1.500 TL gelir grubunda %47,5; 1.501-2.000 TL gelir grubunda %44,5; 2.001-2.500 TL gelir grubunda %36,6; 2.501-3.000 TL gelir grubunda %40,7; 3.001-4.000 TL gelir grubunda

%32,9 ve 4.001 TL ve üzeri gelir grubunda ise %28,6'sının ders dışında bir destek almadığı görülmektedir.

Ders dışı destek durumuna ilave olarak ankete katılan öğrencilerin %56,2'si evinde internet bağlantısı olduğunu belirtmiştir (Tablo 29). Evinde internet bağlantısı olup olmadığına ilişkin soruyu cevapsız bırakan öğrenci oranının özellikle düşük gelir gruplarında yüksek olduğu gözlemlenmiştir. Ayrıca evinde internet bağlantısı olmadığını belirten öğrenci oranı ile bu soruyu cevapsız bırakan öğrenci oranının toplamı en düşük gelir gruplarında yaklaşık %75'e kadar çıkarken, bu oran üst gelir gruplarında %23'e kadar düşmektedir. Bu bulgular gelir düzeyi düşük gruptaki öğrencilerin ilave bir destek olmadan ve kendi imkanları ile ders dışı öğrenme fırsatlarının oldukça sınırlı olduğunu göstermektedir.

Tablo 28. Öğrencilerin Okul Dışı Destek Alma Durumları

Okulun dışında herhangi bir kurumdan derslere ilişkin yardım alıyor musunuz?	7. sınıf		8. sınıf		Toplam	
	Öğrenci Sayısı	Öğrenci Oranı (%)	Öğrenci Sayısı	Öğrenci Oranı (%)	Öğrenci Sayısı	Öğrenci Oranı (%)
Etüt merkezi	72	16,3	121	30,5	193	23,0
Özel ders	14	3,2	15	3,8	29	3,5
Hafta sonu kursları	141	32,0	87	21,9	228	27,2
Diğer	12	2,7	9	2,3	21	2,5
Almıyorum	200	45,4	163	41,1	363	43,3
Cevapsız	2	0,5	2	0,5	4	0,5
Toplam	441	100	397	100	838	100

Tablo 29. Öğrencilerin Evinde İnternet Olma Durumu

Evinizde İnternet Bağlantısı Var mı?	Öğrenci Sayısı	Öğrenci Oranı (%)
Evet	471	56,2
Hayır	170	20,3
Cevapsız	197	23,5
Toplam	838	100

Öğrencilerin Başarı Algısı ve Okuldan Memnuniyet Düzeyi

Ankete katılan öğrencilerden kendi başarı durumlarını değerlendirmeleri istenmiştir. Buna göre öğrencilerin %37'si kendini başarılı olarak tanımlarken, %58,8'i başarı durumunu orta olarak ifade etmiştir. Öğrencilerin yalnızca %3,5'i kendini başarısız olarak görmektedir (Tablo 30).

Öğrencilerin okulla ilgili görüşleri değerlendirildiğinde %31,9'unun okulundan "çok memnun olduğu" %39,9'u ise "memnun olduğu" sonucuna ulaşılmaktadır. Buna karşın yaklaşık her 10 öğrenciden 3'ü (%28,2) okuldan kısmen memnun ya da memnun olmadığını belirtmiştir (Tablo 31).

Tablo 30. Öğrencilerin Başarı Durumu

Öğrencinin Kendi Başarı Durumunu Nasıl Algıladığı	Öğrenci Sayısı	Öğrenci Oranı (%)
Başarılı	310	37,0
Orta Halli	493	58,8
Başarısız	29	3,5
Diğer	4	0,5
Cevapsız	2	0,2
Toplam	838	100

Tablo 31. Öğrencilerin Okul Memnuniyeti

Okuldan Memnuniyet durumu	Öğrenci Sayısı	Öğrenci Oranı (%)
Çok memnunum	267	31,9
Memnunum	334	39,9
Kısmen memnunum	180	21,5
Hiç memnun değilim	56	6,7
Cevapsız	1	0,1
Toplam	838	100

Öğrencilerin Ders Dışı Etkinliklere Katılımı ve Ders Dışında Çeşitli Okul Etkinliklerinde Yer Alma Durumu

Tablo 32 öğrencilerin okuldaki ders dışı etkinliklere katılma durumlarını göstermektedir. Her 100 öğrenciden 43'ü en az bir etkinliğe katılmaktadır. Buna göre öğrencilerin %58,9'u okuldaki etkinliklere katılmadığını %40,3'ü ise okuldaki etkinliklere katıldığını belirtmiştir.

Tablo 32. Öğrencilerin Etkinliklere Katılma Durumu		
	Öğrenci Sayısı	Öğrenci Oranı (%)
Evet	338	40,3
Hayır	494	58,9
Cevapsız	6	0,7
Toplam	838	100

Tablo 33. Öğrencilerin Katıldıkları Ders Dışı Etkinlikler		
Öğrencilerin Katıldıkları Ders Dışı Etkinlikler	Öğrenci Sayısı	Öğrenci Oranı (%)
Voleybol	81	9,7
Futbol	57	6,8
Müzik/Koro/Bağlama kursu/Gitar/Keman	55	6,6
Boyama/Resim/Görsel sanatlar	32	3,8
Basketbol	25	3,0
Hentbol	19	2,3
Spor Kulübü/Takımı	14	1,7
Tiyatro	21	2,5
Badminton	8	1,0
Step	8	1,0
Masa tenisi	7	0,8
mehter takımı	7	0,8
Jimnastik	6	0,7
İzcilik Kulübü	6	0,7
Değerler eğitimi	5	0,6
Halk Oyunları	5	0,6

Tablo 33. Devamı

Öğrencilerin Katıldıkları Ders Dışı Etkinlikler	Öğrenci Sayısı	Öğrenci Oranı (%)
Bocce	3	0,4
Öykü yazma kursu	3	0,4
Şiir dinletisi	3	0,4
TÜBİTAK yarışması	3	0,4
Yakma resim kursu	3	0,4
Satranç	2	0,2
Güreş	2	0,2
Kickbox	2	0,2
Taekwondo	2	0,2
Yakantop Turnuvası	2	0,2
Zumba	2	0,2
Akran arabuluculuk	1	0,1
Futsal	1	0,1
Gezi	1	0,1
Gösteri	1	0,1
İlahi kursu	1	0,1
İngilizce tiyatro	1	0,1
Judo	1	0,1
Karate	1	0,1
Münazara	1	0,1
Sağlık Kulübü	1	0,1
Dans	1	0,1
Yeşilay kulübü	1	0,1
Cevapsız	508	60,6
Toplam	838	100,0

Öğrenciler için dersler dışında etkinliklere katılmak bütünsel olarak gelişimi, okula aidiyeti ve pek çok beceriyi destekleyebilir. Öğrencilerle yapılan görüşmelerden seçilen anekdotlar da göstermektedir ki, ders dışı etkinliklere

katılım öğrenciler için okul yaşantılarını zenginleştirmekte ve okulu bir yaşam alanı haline dönüştürebilmektedir. Bu anekdotlardan bazıları aşağıda sunulmuştur.

... Bizi daha iyi, daha düşünceli bir insan haline getiriyor, getirmek için bir şeyler yapıyoruz. Genelde düşünüyoruz, tasarlıyoruz...

ÖĞRN1: Okulun bana sunduğu imkânlar, mesela dersle ilgili başka yerlerde etkinlik olduğunda, bizi de mesela götürüyorlar ki orada da örneklerini görelim filan diye. Yani etkinliklere bizi de götürüyorlar. Mesela, cumartesi günü bizim teknoloji tasarım hocamız bizi tasarımla ilgili bir etkinliği götürdü. Orada da mesela yaptıkları şeylerin örneklerini gördük, kendimiz de yaptık. Yani onları inceledik.

ÖĞRN2: ... hoca var bizim teknoloji tasarım öğretmeni. O mesela, o bize yardımcı oldu daha doğrusu. Mesela Başarı Her Yerde Projesi ile anlaştılar. Masa geldi, masa konusunda çok yardımcı oldular mesela bize. Çünkü okulda spor yapmak isteyen birçok insan var ve hani dışarıda bunları görmemişler. Spor yapmak istiyorlar, biz gidip tanıtıyoruz. Spor nedir, masa tenisi nedir, [...] tanıtıyoruz.

ÖĞRN33: Mesela şu basketbol potası yapıldı. Bizim için çok iyi oldu çünkü hem okul takımındaydık, buradaki basketbol potası bize yetmiyordu. Oradakiler şeyi yetmiyordu, hem bir de oradakiler futbol oynuyorlardı, bize fazla şey olmuyordu. A. Hoca da bunu düşünüp bize basketbol potası yaptırmaya karar verdi.

ÖĞRN35: Tabii bir özel okul kadar iyi imkânlar sunamasa da bir devlet okulu olarak ben yeterince sağladığını düşünüyorum. Zaten bir sürü projeler oluyor bazen okulumuzda, resim yarışması olsun. Yeteneğe göre yönlendiriyorlar diye

düşünüyorum. Ben de katılmıştım, not ortalaması yüksek olanları şehir dışına geziye gönderebiliyorlar. Ödül veriyorlar.

ÖĞRN36: Hem basket sahaları, voleybol sahası, basket potalarını hep değiştiriyorlar, bu da spor alanında daha rahatlık sağlıyor öğrenciler için.

ÖĞRN37: Bence normal okullara göre çok daha iyi. Çünkü biz masa tenisi oynadığımız için bize gerekli eşyaları, malzemeleri veriyorlar.

ÖĞRN42: Mesela basketbol kursları, badminton ben bunlara gitmişim. Takımlarında da maça çıkmıştım. İmkânlar çok güzel, özel öğretmen tutuyorlar daha iyi ders versin diye.

ÖĞRN5: Okulun bana sunduğu imkânlar bence çok güzel. Geziler olsun... Küçük seminerler olsun, ellerinden gelen her şeyi yaptıklarını düşünüyorum. Koray Varol gelmişti bir kere, sekizinci sınıfla ilgili bir şey konuşmuştu. Sonra bir kitapla ilgili seminere katılmıştım annemle beraber. Bu kadar, mesela okulun çizimleriyle filan uğraşıyorum. O şekilde etkinliklere sürekli katılıyorum.

ÖĞRN51: Okulda görevliler olsun müdür, müdür yardımcıları falan olsun proje etkinlikler baya bir uğraşıyorlar olabildiğince sosyal etkinliklerde aktif tutmaya çalışıyorlar. Bizim içinde iyi oluyor.

ÖĞRN52: Spor alanında da voleybol, basketbol, jimnastik her türlü, yani her türlü değil de, spor aktiviteleri var. Yoğunlaşıyorlar, okul takımlarımız var, maçlar yapıyor turnuvalar gerçekleşiyor.

ÖĞRN54: *Güzel hocam işte görsel atölyesine gidiyoruz. Görsel dersinde Sevgi Hoca yani iyi. Hocam derste hoca konuları anlatırken bazen piyano çalıyor.*

ÖĞRN60: *Yapabildikleri kadar ellerinden geldikleri kadar yapıyorlar. Geziye falan götürüyorlar bir şey sunuyorlar.*

ÖĞRN7: *Böyle iyi olduğunu düşünüyorum. Okulda böyle aktiviteler olunca çok seviyorum. [...] Mesela tiyatro salonumuz var, alt katta [...] Bodrum katta kışın böyle aşağı geçebiliyoruz arada sırada. Sonra tenis yerimiz var alt katta. Bilim sınıfımız var, resim sınıfımız var, müzik sınıfımız var, bilişim sınıfımız var. Yani sınıflarımız güzel mesela. Şimdi biz hep bir sınıftayız ya farklı sınıflara gitmek güzel geliyor.*

ÖĞRN7: *Diğer okullaragöredahaiyiolduğunu düşünüyorum. Mesela etkinliklerimiz fazla olması, mesela okulumuzu güzelleştiren, resim öğretmenimiz o k u l u m u z u güzelleştiren şeyler yapıyor. İşte duvarlara şey çiziyor, aşağıdaki, bahçedeki duvarlara. İşte güzel olduğunu düşünüyorum.*

ÖĞRN8: *Okulun bana sunduğu imkânlar bence gayet güzel. Drama kursunda şey yaptılar, teşekkür ederiz size. Tiyatro*

salonu tam iyi değildi, parkeler filan iyi değildi, orayı yenilediniz. Tasarım dersi, zaten çok ayrı bir ders, çok güzel. Tasarım kursumuz var, tasarım kursumuz çok eğlenceli geçiyor. Hayal dünyamızı daha iyi geliştiriyor. Tasarım kursunda gelecekle ilgili neler olabilecek, onları düşünüyoruz. Bizi daha iyi, daha düşünceli bir insan haline getiriyor, getirmek için bir şeyler yapıyoruz. Genelde düşünüyoruz, tasarlıyoruz. Müzik dersinde girdiğimde, ben aslında müzik dinlemeyi seven bir insanım. Rahatlıyorum müzik dersinde. Sınıflarımız temiz, düzenli. Yani, başka...

Tablo 34 öğrencilerin ders dışında çeşitli okul etkinliklerinde yer alma durumlarını göstermektedir. Buna göre öğrencilerin en fazla katıldığı okul dışı etkinlik %42,7 ile okul kermesi, ağaç dikme gibi sosyal etkinlikler olmuştur. Öğrencilerin ders dışında ikinci en çok katıldığı etkinlik ise %37 ile okul dersleri dışında verilen destek dersleridir. Bunları %33,5 ile spor kursları, %32,7 ile kitap okuma, resim yapma gibi proje etkinlikleri, %31,5 ile şehir içi geziler ve %29,7 ile okul takımlarından birine katılmak izlemektedir. Öğrencilerin en fazla izleyici olarak yer aldığı etkinlikler ise %22,7 ile okuldaki bilgilendirme ve tanıtım toplantıları, %19,6 ile okula gelen misafir konuşmacı toplantıları ve %17,8 ile okul takımlarının müsabakaları olmuştur.

Tablo 34. Öğrencilerin Ders Dışında Çeşitli Okul Etkinliklerinde Yer Alma Durumu (%)

	Aktif olarak yer aldım.	İzleyici olarak yer aldım.	Yer almadım.	Cevapsız
Okul takımlarından birinde.	29,7	17,8	49,3	3,2
Spor kurslarından birinde.	33,5	7,0	55,6	3,8
Resim, ebru, heykel, ahşap boyama, yakma gibi sanat topluluklarında.	14,9	8,1	72,7	4,3
Okul korosu, müzik grubu, ritim grubu gibi sanat topluluklarında.	18,4	15,6	62,4	3,6
Okul tiyatrosu, şiir, kompozisyon ve drama topluluğu gibi gruplarda.	16,8	15,6	64,2	3,3
Halk oyunları ekibinde.	10,3	15,5	70,6	3,6
Okul dergisi, broşür hazırlama gibi basılı materyal çalışmalarında.	15,5	10,0	70,9	3,6
Satranç kulübü, münazara gibi düşünce topluluklarında.	13,1	10,3	72,8	3,8
Öğrenci temsilciliklerinde	13,1	9,9	73,5	3,5
İzcilik, akran arabuluculuğu gibi vb. gibi sosyal gruplarda.	16,0	7,2	73,3	3,6
Robotik, kodlama kulübü gibi teknoloji gruplarında.	10,4	6,7	78,9	4,1
Okulun boyanması, güzelleştirilmesi gibi etkinliklerinde.	31,3	14,8	49,6	4,3
Okul dersleri dışında verilen destek derslerinde.	37,0	6,4	51,7	4,9
Ders çalışma teknikleri, iletişim, öfke kontrolü vb. kişisel gelişim kurslarında.	10,7	9,4	76,3	3,6
Kitap okuma, resim yapma vb. proje etkinliklerinde.	32,7	9,3	54,4	3,6
Okul dışına yapılan şehir içi gezilerde.	31,5	5,7	58,8	3,9
Okul dışına yapılan şehirlerarası gezilerde.	17,5	5,4	72,7	4,4
Okul kermesi, ağaç dikme gibi sosyal etkinliklerde.	42,7	12,4	41,3	3,6
Okula gelen misafir konuşmacı toplantılarına	14,6	19,6	61,9	3,9
Okulda yapılan bilgilendirme ve tanıtım günlerine.	22,8	22,7	51,1	3,5

Gelecek/Meslek Beklentileri

Tablo 35 öğrencilerin ileriki yaşantılarında sahip olmak istedikleri meslekleri göstermektedir. Öğrencilerin gelecekte sahip olmak istedikleri meslekler çok çeşitlilik göstermektedir. Genel olarak öğrencilerin %17,9'u doktor, %16,6'sı öğretmen, %10,6'sı polis, %8,7'si asker, %7,4'ü ise mühendis/mimar olmak istemektedir. Bunların

yanı sıra 7 öğrenci yazar/şair, 4 öğrenci astronot, 3 öğrenci bilim insanı, 2 öğrenci büyükelçi gibi mesleklere sahip olmak istemektedir. Her ne kadar öğrencilerin pek çoğunun geleceğe yönelik meslek beklentileri geleneksel meslekler etrafında yoğunlaşmış gözükse de çok yeni bir yelpazede ve özgün meslek beklentilerinin ifade edilmiş olması da dikkat çekmektedir.

Tablo 35. Öğrencilerin İlerde Sahip Olmak İstedikleri Meslekler

	Öğrenci Sayısı	Öğrenci Oranı (%)
Doktor	150	17,9
Öğretmen	139	16,6
Polis	89	10,6
Asker	73	8,7
Mühendis/Mimar	62	7,4
Hemşire	46	5,5
Avukat/Hakim/Savcı	30	3,6
Pilot	25	3,0
Futbolcu	21	2,5
Psikolog	20	2,4
Veteriner/Hayvan Cerrahı	11	1,3
Aşçı	7	0,8
Teknisyen	7	0,8
Diş hekimi	7	0,8
Yazar/Şair	7	0,8
Oyuncu	6	0,7
Eczacı	5	0,6
Psikiyatrist	5	0,6

PROJE SAHA ARAŞTIRMASI

Tablo 35. Devamı		
	Öğrenci Sayısı	Öğrenci Oranı (%)
Sporcu	5	0,6
Astronot	4	0,5
Anestezi uzmanı	4	0,5
Basketbolcu	4	0,5
tiyatro oyuncusu	4	0,5
Diyetisyen	3	0,4
Tercüman	3	0,4
CEO/Üst düzey yönetici	3	0,4
Güzel sanatlar/Görsel sanatlar	3	0,4
Bilim insanı	3	0,4
Keskin Nişancı	3	0,4
Müziyen/Şarkıcı	3	0,4
İtfaiye	2	0,2
Büyükelçi	2	0,2
Çocuk gelişimi	2	0,2
Kuaför/Erkek kuaförü	2	0,2
Galerici	2	0,2
Sağlıkçı	2	0,2
Turizmci	2	0,2
(BİRER ÖĞRENCİ) Antrenör, Araştırmacı, Arkeolog, Bankacı, Düğün davulcusu, Fizyoterapist, Fotoğrafçı, Gazeteci, Gemici, Haber sunucusu, Hacker, İşletmeci, Kaleci, Laborant, Memur, Milli kickboxçu, İstihbaratçı, Muhabir (radyo tv), Muhasebeci, Dilbilimci, Dansçı, Astrofizikçi, Ressam, Sanatçı, Şoför, Sosyolog, Tamirci, Tasarımcı, Uzay bilimci, Vinç operatörü	30	3,6
Belli değil/ Büyüyünce bakarız/Bilmiyorum/Kararsızım	13	1,6
Cevapsız	53	6,3
Toplam	838	100,0

Öğrencilerin Okula İlişkin Görüşleri

Öğrencilere okula ilişkin öğelerden/özelliklerden oluşan bir liste verilmiş ve bu listeden en çok sevdikleri öğeyi/özelliği (1) ve ikinci sırada en çok sevdikleri öğeyi/özelliği (2) olarak belirtmeleri istenmiştir. Tablo 36 öğrencilerin okulla ilgili sevdikleri öğeler ve özelliklere ilişkin verileri içermektedir. Buna göre “arkadaşlar” %42,2 ile öğrencilerin okulla ilgili öncelikli olarak sevdikleri

şeyler arasında ilk sıradadır. Bunu %36,5 ile “öğretmenler” takip etmektedir. Öğrencilere okulla ilgili sevdikleri ikinci şey sorulduğunda da benzer şekilde “arkadaşlar” %23,3 ile öğrencilerin okulla ilgili en sevdikleri arasında ilk sırada yer almaktadır. Okulla ilgili ikinci olarak sevdikleri durumlara öğrencilerin %16,5’i “spor faaliyetlerini” %10’u ise “öğretmenleri” göstermiştir.

Tablo 36. Öğrencilerin Okulla İlgili Sevdikleri Öğeler/Özellikler

Okulla İlgili Öğeler/ Özellikler	Öğrencilerin En Çok Sevdikleri Öğeler/ Özellikler		Öğrencilerin İkinci Sırada En Çok Sevdikleri Öğeler/Özellikler	
	Öğrenci Sayısı	Öğrenci Oranı (%)	Öğrenci Sayısı	Öğrenci Oranı (%)
Öğretmenler	306	36,5	84	10,0
Arkadaşlarım	354	42,2	195	23,3
Müdür	17	2,0	15	1,8
Müdür yardımcıları	6	,7	31	3,7
Spor Faaliyetleri	58	6,9	138	16,5
Öğrenci etkinlikleri (Koro, tiyatro, satranç kulübü vb.)	20	2,4	46	5,5
Okulun güvenliği	7	,8	24	2,9
Sınavlara hazırlık	4	,5	24	2,9
Disipline verilen önem	8	1,0	43	5,1
Okul sonrası etkinlikler	6	,7	38	4,5
Dersler	11	1,3	39	4,7
Derslerin işlenişi	5	,6	59	7,0
Okulun bulunduğu yer	4	,5	35	4,2
Okuldan öğrencilere verilen malzemeler	2	,2	18	2,1
Diğer	10	1,2	11	1,3
Cevapsız	20	2,4	38	4,5
Toplam	838	100	838	100

PROJE SAHA ARAŞTIRMASI

Öğrencilerin okulla ilgili sevmedikleri öge ve özellikler incelendiğinde ise ilk sırada %14,2 ile “okulun güvenliği”nin geldiği görülmektedir (Tablo 37). “Disipline verilen önem” de %12,3 ile öğrencilerin okul ortamında en sevmedikleri

durumlar arasında yer almaktadır. Öğrencilerin okulla ilgili sevmedikleri ikinci öge olarak %13,4 ile “öğretmenler”i ardından %11,7 ile “okul sonrası etkinlikler”i sıraladıkları görülmektedir.

Tablo 37. Öğrencilerin Okulla İlgili Sevmedikleri Öğeler/Özellikler

Okulla İlgili Öğeler/ Özellikler	Öğrencilerin Sevmedikleri Öğeler/ Özellikler		Öğrencilerin İkinci Sırada Sevmedikleri Öğeler/Özellikler	
	Öğrenci Sayısı	Öğrenci Oranı (%)	Öğrenci Sayısı	Öğrenci Oranı (%)
Öğretmenler	59	7,0	112	13,4
Arkadaşlarım	46	5,5	16	1,9
Müdür	73	8,7	10	1,2
Müdür yardımcıları	39	4,7	21	2,5
Spor Faaliyetleri	31	3,7	30	3,6
Öğrenci etkinlikleri (Koro, tiyatro, satranç kulübü vb.)	53	6,3	11	1,3
Okulun güvenliği	119	14,2	20	2,4
Sınavlara hazırlık	59	7,0	52	6,2
Disipline verilen önem	103	12,3	44	5,3
Okul sonrası etkinlikler	29	3,5	98	11,7
Dersler	29	3,5	46	5,5
Derslerin işlenişi	50	6,0	62	7,4
Okulun bulunduğu yer	41	4,9	87	10,4
Okuldan öğrencilere verilen malzemeler	21	2,5	72	8,6
Diğer	24	2,9	107	12,8
Cevapsız	62	7,4	112	13,4
Toplam	838	100	838	100

Okulların geliştirilmesinde il yöneticilerinin desteği ve okulyöneticilerinin yaklaşımı, desteği, eylemleri kritik öneme sahip olmakla birlikte, öğrencilerin değerlendirmelerinde öğretmenler ön plana çıkmaktadır. Öğrencileri %80,5'i öğretmenlerinin öğrencilerin başarılı olması için çalıştığını,

%76,5'i istediği zaman öğretmenlerinden yardım alabildiğini, öğretmenlerinin kendisine her şeyi öğrenebileceğini söylediğini, öğretmenlerinin kendisinin neyi öğrenip öğrenmediğini anlaması için yardımcı olduğunu, %64,6'sı öğretmenlerinin okul başarısı hakkında ailesini bilgilendirdiğini

belirtiyor (Tablo 38). Öğrencilerin eğitim ortamına ilişkin değerlendirmelerinde en çok olumlu görüş bildirdikleri ilk sekiz madde öğretmenlerle ilgili olup, bu maddelerin tamamı öğrencilerin öğrenmesini olumlu yönde etkileyecek unsurları içermektedir. Öğrencilerin öğretmenlerle ilgili olumlu değerlendirmeleri, saha çalışmasında gözlemlenen, öğretmenlerin proje desteklerini de kullanarak öğretmenlerin öğrencilerin öğrenmesi ve gelişimini sağlamaya yönelik çabaları ile

uyumlu gözükmetedir. Diğer yandan öğrencilerin değerlendirmelerine göre okul ortamında en düşük oranda olumlu görüş bildirdikleri unsurlar ise okuldaki teknolojik imkanların ve kaynakların/ materyallerin yeterliliği, okul ortamının güvenli olması, bina ve yerlerin temizliği ve sağlık koşullarına uygunluğu, okuldaki eğitimin niteliği, okulda öğrencilere saygılı davranılması, kuralların uygulanmasında eşitlik gibi hususları içermektedir.

Tablo 38. Öğrencilerin Eğitim Öğretim Ortamına İlişkin Görüşleri (%)

	Evet	Emin değilim	Hayır	Cevapsız
Okuldaki öğretmenler başarılı olmamız için çalışıyorlar.	80,5	14,1	3,2	2,1
İstedğim zaman öğretmenlerimden yardım alabiliyorum.	76,5	14,3	7,5	1,7
Öğretmenlerim benim her şeyi öğrenebileceğimi söylüyorlar.	67,5	23,6	6,8	2,0
Öğretmenlerim benim neyi öğrenip öğrenmediğimi anlamam için bana yardımcı oluyor.	67,5	21,8	8,0	2,6
Öğretmenlerim okul başarımlarım hakkında ailemi bilgilendiriyor.	64,6	21,8	10,9	2,7
Öğretmenlerim başarılı olmam için benden ne beklediklerini bana açıkça ifade ediyorlar.	62,5	24,2	10,4	2,9
Öğretmenlerim sınavlarımı ve yaptığım diğer ödevlerimi adil biçimde değerlendiriyor.	61,5	20,9	14,4	3,2
Okulda öğretmenlerimin benden yüksek beklentileri var.	61,1	29,0	6,8	3,1
Okulum ailemin de okuldaki süreçlere katılımı için imkân sağlıyor.	57,4	29,0	11,1	2,5
Okulla ilgili bir yenilik ya da iyileştirme yapılacağı zaman okulum bizi haberdar ediyor.	57,2	25,5	15,0	2,3
Okulumda ilgimi çeken etkinliklere katılabiliyorum.	56,6	24,3	16,8	2,2
Okulum beni gelecekte karşılaşılabileceğim zorluklara karşı hazırlıyor.	55,3	29,8	12,9	2,0
Okulum beni yeni şeyler öğrenmek için motive ediyor.	54,2	29,4	14,6	1,9
Okulda başarılı olmam için gerekli tüm destek bana veriliyor.	52,6	33,8	11,3	2,3
Bu okulda kendimi güvende hissediyorum.	51,3	36,3	10,6	1,8
Öğretmenlerim benim öğrenme hızıma ve biçimime uygun ders anlatıyorlar.	46,3	34,0	17,5	2,1
Okuldaki kurallar herkese aynı biçimde uygulanıyor.	43,9	29,1	24,8	2,1

Tablo 38. Devamı

	Evet	Emin değilim	Hayır	Cevapsız
Derslerde kullandığımız malzemelerimiz yeterince var.	43,4	32,2	22,1	2,3
Okulda bize saygılı davranıyorlar.	40,9	35,0	21,7	2,4
Okulumda yüksek nitelikli bir eğitim veriliyor.	39,0	46,7	11,5	2,9
Okulda başarılı olmam için gerekli her türlü teknolojik imkân mevcut.	33,4	37,9	26,4	2,3
Okulumda başarılı olmam için çok çeşitli kaynaklar ve materyaller var.	33,4	40,7	23,0	2,9
Okuldan sonra okulun düzenlediği etkinliklere katılıyorum. (Satranç, koro, spor vb.)	32,9	12,1	52,7	2,3
Okulumda binalar ve yerler temiz ve sağlık koşullarına uygun.	29,8	34,8	32,7	2,6
Okuldaki tüm teknolojik imkanları kullanabiliyorum.	25,7	34,7	37,1	2,5
Okulumda öğrenciler birbirlerinin eşyalarına zarar vermiyorlar.	22,6	33,9	40,6	3,0

Projenin Okulların İhtiyaçlarını Karşılama Durumu

Başarı Her Yerde projesinin hedefleri ile okulların ihtiyaçlarının hangi boyutlarda örtüştüğü, özellikle öğretmenlerle ve okul müdürleriyle gerçekleştirilen görüşmeler aracılığıyla belirlenebilmektedir. İlerleyen kısımlarda da görülebileceği gibi, okullar arasındaki farklılıklara rağmen, görüşme yapılan öğretmenlerin anlatılarının özellikle proje desteklerinin okulların ihtiyaçlarına uygun olduğu noktasında ortaklaştığı anlaşılmaktadır. Bu ihtiyaçların nasıl tespit edildiği ve bu sürecin nasıl işlediğiyle ilgili bilgi veren bir öğretmene göre, örtüşme kaçınılmaz gibi görünmektedir.

ÖĞRT22: Tabii ki de örtüşüyor. Okulumuzun ihtiyacı olmayan hiçbir şeyi bugüne kadar proje haline getirmedi. İlk başta Müdür Bey böyle bir proje var dediğinde, biz hepimiz gerçekten çok heyecanlandık. Oturduk masada, hep birlikte işte ne eksikimiz var, ne yaparsak okulumuz daha iyi gelişir diye

konuştuk, ondan sonra proje belirledik. İhtiyaçlarımız doğrultusunda oldu yani proje eksiklerimiz. Beden eğitimi, sportif faaliyetlerde, müzik, resim. [...] Çocuklar tabletle eğitim yaptılar. Geri alacaklar tabletleri ama tabletleri alsalar bile sonuçta ben tabletle eğitim yapmış bir öğretmen oldum. Uzaktan eğitim yapmış olduk. Çoğu kez onlara ödevlerini gönderiyorum eve gidince. Bu bile benim o gün, ertesi gün okula gelince mutlu olmamı sağlıyor. Farklı bir boyut kazandırdı derslerimize bu sene. Fen, matematik ve İngilizcede kullanıyoruz. Sadece çocukları akademik başarı olarak değil aynı zamanda teknolojinin doğru kullanımını da öğrettik biz aslında bu yolla. Çünkü çocuklarımız gerçekten bilgisayar tablet deyince akıllarına bilgisayar oyunları, işte müzik dinleme, film seyretme gibi eğitimden uzak şeyler geliyor. Oysaki tablet ve bilgisayarlar eğitim içerikli kullanıldığı zaman asıl amacına ulaşıyor. Çocuklara bilgiyi nasıl araştıracaklarını, neyin doğru olduğunu da öğretmiş olduk. Altı aydır çok yol kat ettik.

Yine hedeflerle ihtiyaçlar arasındaki ilişkiyi vurgulayan bir başka öğretmene göre, ihtiyaçlarla hedeflerin örtüşmesi, sistematik bir biçimde ele alındığı için sonuçta başarıya ulaşmaktadır.

ÖĞRT35: Zaten projeler yapılırken belli bir hedef konuluyor. Belli bir ihtiyaca göre yapılıyor [...] başka bir şey elde etmek için yapılmadığı için başarıya da ulaşıyor. Yani belli bir sistematikte gittiği için.

Söz konusu örtüşme, öğretmenlerle ve okul müdürleriyle gerçekleştirilen görüşmeler çerçevesinde, materyal desteğinin eğitim öğretim süreçlerine yansımaları ve materyal desteğinin okul ikliminde yarattığı dönüşüm olmak üzere iki bağlam çerçevesinde ele alınabilir.

Materyal Desteğinin Eğitim Öğretim Süreçlerine Yansımaları

Okuldaki gündelik yaşam pratikleri içerisinde, öğretmenlerin eğitim öğretim faaliyetlerini gerçekleştirme bağlamında nelere ihtiyaç duyduklarını, Başarı Her Yerde Projesi ile bu ihtiyaçlarının ne ölçüde karşılandığını belirlemek amacıyla yöneltilen soruya verdikleri yanıtlar, branşlara göre değişmektedir. Ancak öğretmenlerin çoğunlukla projenin genel anlamda okula kattıklarını, maddi imkânlar çerçevesinde ele aldıkları görülmektedir.

ÖĞRT1: Her öğretmenin bir kursu var, [...] draması var, tiyatrosu var, sportif faaliyet hentbolu var, voleybolu var, masa tenisi alanında var, teknoloji tasarımda var. Yani herkese bir dokunuş oldu. [...] Kendi okulumuzun imkânlarıyla zor olan şeyler hani çünkü maddiyat gerekiyor. Devlet okulu. Özel bir okul olsa belki daha farklı işler. Ne oldu? Her öğretmenin ihtiyaçları giderilmiş oldu. Hayalindeki bir şeyi yapmaya çalışıyor, ilgi alanına göre çocuklara bir şey vermeye çalışıyor. O

yüzden mesela Başarı Her Yerde projesinin [...] iyi bir şey olduğunu düşünüyorum. Güzel bir avantaj kazandırıyor bizim okulumuza. Bakıyorsun sadece bizim okulumuzda var böyle bir durum. [...] Şimdi bizim okulla diğer okullar arasında imkân açısından fark oluyor. Çünkü ben güzel bir proje üretirsem şunu biliyorum; diyorum ki arkamda Başarı Her Yerde Projesi var. Ne oluyor? İşte destek oluyor, olabilir. En azından [...] kendi iç dünyamda şu rahatlığım oluyor; ben demek ki çalışırsam, emek veririm, proje üretirsem [...] arkamda birileri duruyor gibi. O rahatlık bile yetiyor aslında.

Branşı Türkçe olmasına rağmen sanat derslerinden örnekler vererek maddi katkının önemini belirten bir öğretmen ise, okulunun ihtiyaçları ile projenin sağladıklarının örtüştüğünü belirtmektedir.

ÖĞRT25: Sanatsal derslerde sorun nedir? Materyal eksikliği, imkân eksikliği. Şu duvarı boyamak için bile boya lazım, fırça lazım. Yani devlet okulu sonuçta. Devletin katkısı belli, öğrencilerin katkısı belli. Böyle temel gereksinimlere kullanmak zorunda kalıyorsun. Tabii işte burada devreye giriyor bu proje. Yani ekstra şeyler yapmak için, yeteneklerin ortaya çıkması için, başarının artması için yapılacak üst düzey şeyler için kullanmaya birebir. Kesinlikle örtüşüyor.

Branşlara özgü ders araç gereçlerine ulaşabilmek konusu, öğretmenlerin mikro bağlamda odaklandıkları en belirgin nokta gibi görünmektedir. Bu durum somut bir biçimde örneğin müzik öğretmenleri tarafından dile getirilmekte, özellikle hem enstrümanlara sahip olmak hem de bu sayede kendilerine ait ayrı bir dersliğin oluşturulmuş olması vurgulanmaktadır.

ÖĞRT4: Ben kendi branşımdan örnek verecek olursam bizim için örtüştü yani. Bizim hiçbir

PROJE SAHA ARAŞTIRMASI

şeyimiz yoktu. Müzik sınıfımız da yoktu yani. Bu enstrümanlar geldiği için, müdüre bize sınıf ver dedik. Bu enstrümanları biz başka yerde muhafaza edemeyiz. [...] Onların hayrına biz sınıf sahibi olduk yoksa yoktu yani. Ben 28 sınıfa giriyorum. Hepsine tek tek gidiyordum yani ama yanımda bir enstrüman götürüyordum yani bir gitar, bir saz her yere taşımak çok zor işte bu odayı verdiler. O da [...] Projenin bize enstrümanları vermesiyle.

Gerek müzik öğretmenleri gerekse projenin herhangi bir noktasına dâhil olmamış olan öğretmenler özellikle müzik aletleri konusunda yapılan destekleri, velilerin ekonomik yetersizlikleri bağlamında değerlendirmekte, proje sayesinde alınan müzik aletlerinin okullarının bu konudaki ihtiyaçlarına uygun olduğunu belirtmektedir.

ÖĞRT32: Yani ben kendi alanımda söylüyorum. [...] Mesela bizim müzik odası yapılmıştı, bize bağlama ve gitar vermişlerdi. Öğrencilerimizin de bunlardan güzel bir şekilde yararlandığını düşünüyorum. Çünkü az önce de bahsettiğim gibi parçalanmış aileden gelenler vardı. Babası olmayan veya annesi olmayan çocuklarımız vardı. Bunlar da alamıyorlardı mesela, alım güçleri yoktu. Ama Projenin desteğiyle, elimizde olan müzik aletleriyle çocuklar çok güzel yerlere geldiler yani. Herkes çalabiliyor.

ÖĞRT3: Bizim okulda aileler çocuklara eğitim aldırıyor müzik alanında. [...] Ben daha çok müzik alanında gördüm. Mesela, çok işe yaradı. Her sınıfta 3-4 tane gitar çalan çocuk var. Ona heveslenip çalanlar var. Aletler gelince müzik odası oluştu, görüldü. Yani, ihtiyacımız olan neydi mesela? İçi dolu bir müzik odasıydı; karşılandı. Yanlış değilsem oradan geldi. Başarı Her Yerde Projesi'nden.

Çok işe yaradığını düşünüyorum. Mesela, bir çocuk müzikle uğraştığı zaman hem sosyal etkinlik açısından uğraşiyor, hem boş zamanı değerlendirme açısından. Bence gerekli bir şeydi, oldu [...] Yani ihtiyacımız olan şeyleri bir nevi karşıladılar.

Materyal desteğinin müzik ve resim gibi, beden eğitimi dersleri açısından da okulların ihtiyaçlarına uygun olduğu, sadece ihtiyacın karşılanmasıyla sınırlı olmayıp, bu materyaller sayesinde sporda önemli başarılar kazanmanın da yolunu açtığına ilişkin somut örnekler söz konusudur.

ÖĞRT10: Şöyle mesela her öğrenciye bir top düşse daha iyi bir eğitim olur diye düşünülüyor. Destek olmasaydı 6-7 öğrenciye bir top düşecekti. Arada müthiş bir zaman kaybı oluyor öğrencinin gelişimi için. Bu anlamda çok iyi oldu. Bizim ihtiyaçlarımız nelerdi? Mesela her öğrenciye bir top veya her öğrencinin çalışabileceği malzemeler. Aynı anda kısa sürede verim alabileceğimiz malzemeler talebinde bulduk. Onların da çoğu gönderildi. Daha kısa sürede daha başarı elde ettik. Şöyle söyleyeyim, Adana'da kız futbolunda 4. olduk biz. Daha önce okulun hiç böyle [...] bir başarısı yoktu. Özellikle kızlarda hiç yoktu. [...] Bize orada madalya verdiler 4. olmamıza rağmen, kupa verdiler. Okulumuza kupamızı getirdik. Tabii ki emeklerimizin karşılığını aldığımızda mutlu oluyoruz, kupamızı okula getirdiğimizde çocuklar çok mutlu oluyor. Hepsinin bir madalyası oluyor onları evlerinde saklayacaklar, yıllar sonra baktıklarında hep bu anılar aklında kalacak.

Okul yöneticileriyle yapılan görüşmeler uygunluk açısından ele alındığında, proje çerçevesindeki çalışmaların ve desteklerin, okulun fiziki koşullarına dönük ihtiyaçları karşıladığı ve

özellikle sportif başarılar kazanma bağlamında büyük bir katkı sağladığı anlaşılmaktadır. Okul müdürleri, görüşmeler boyunca okullarının ihtiyaçları ile projenin sağladığı imkânların büyük oranda örtüştüğünü belirtmekte, bu durumu okullarının sportif başarıları çerçevesinde örneklendirmektedirler.

YÖNT1: Kesinlikle örtüştü. Bu projeyle hedeflerimize çok çabuk ulaştık. Ve de verim aldık. Gözle görülür şekilde bu projenin sonuçlarını aldık biz. Biz mesela yani okuldaki sorunları proje haline getirdik. Projeleri, spor, kültürel faaliyetler şeklinde etkinliklerle tamamladık ve öğrencilere taşıdık. Bizim bu proje sayesinde, mesela sporda bizim çok imkânlarımız yoktu. Bu proje sayesinde, yani Başarı Her Yerde Projesi ile yaptığımız projeler sayesinde; çocuklara spor malzemesi verildi. Önce biz takımları kurduk, bize spor malzemesi gönderdiler. Maddi, manevi destek oldular. Bu çok önemliydi bizim için. Ve de biz de bu projelerde hiç olmayan takımları kurduk. Bizde basketbol takımı yoktu. Biz basketbol takımı kurduk ve [...] Türkiye dereceleri yaptık basketbolda. Halen devam ediyor ve takımımız şimdi iki oldu. Proje bize bu malzemeleri temin etmese, bize bu ivmeyi kazandırmasaydı bunları yapamazdık. Bizi motive ettiler açıkçası.[...]

Projenin sağladığı desteklerin yalnızca müzik, resim, spor alanlarıyla sınırlı kalmadığı, talep edildiğinde, örneğin sosyal bilgiler dersi ile ilgili de bir boyutu olduğu görülmektedir. Talep konusu, öğretmenlerin kendi branşları özelinde farklılaşmakla birlikte, aslında eğitim öğretim kalitesini arttırmaya yönelik vizyonlarıyla paralellik göstermektedir. Bu noktada, projenin hedeflerini ve kapsamını okulun bütünü açısından anlamlandıran, takip eden bir öğretmen, okulun ve özellikle de öğrencilerin

bu süreçteki kazanımlarını geniş bir kapsamda yorumlayabilmektedir.

ÖĞRT20: O kadar çok malzeme gönderdi ki Başarı Her Yerde Projesi bize. Ben mesela sosyal bilgilerden oyunlar istemiştim, konularla ilgili, tabu tarzında. Hemen geldi. [...] O kadar çok öğrenciye ulaştırdık ki bunları, kaynak kitaplar mesela, denemeler, kitaplığımıza kitaplar. Özellikle resim konusunda inanılmaz çok malzeme geldi. Spor konusunda inanılmaz çok malzeme geldi. Bunlarla biz o kadar güzel başarılar elde ettik ki. Şu anda zaten resim konusunda aldık başımızı gidiyoruz. Sürekli ya Adana birinciliğimiz ya Türkiye derecelerimiz var. Aynı şekilde spor konusunda, en son kızlar ve erkekler masa tenisinde finale kaldılar, Türkiye finallerine... Akademik başarıyı da destekliyor kültürel başarılar. Çocuk kendine güveni geliyor, derslerine de daha ağırlık veriyor, aramızda bir de iyi bir iletişim oluyor. “Sen yapabilirsin. Sen neler yaptın bak bunu da yapabilirsin” şeklinde o çocuklarla da güzel bir iletişim kurmuş oluyoruz. Asla gelip geçici ya da üstünkörü bir şey olduğunu düşünmüyorum. Yani bu projeyle hayatına dokunduğumuz çocuklar bence ileride çok güzel şeyler yapacaklar. Mesela dediğim gibi bu yarışmalarda ya da akademik anlamda başarılı olup ödüllendirilen çocuklar bu başarının tadını alıyor. [...] Bence ileriki hayatında da başarılı olmayı isteyecektir bu tadı aldığı için.

Bir diğer yönetici tarafından okulunda en önemli eksikliklerin, sosyal aktiviteler konusunda yaşandığı, Başarı Her Yerde Projesinin sağladığı desteklerle bu ihtiyacın karşılandığı anlaşılmaktadır.

YÖNT4: Genelde bu sosyal aktiviteler beden eğitimi, müzik gibi şeyler daha kendini

PROJE SAHA ARAŞTIRMASI

gösterdi. Bizim zaten esas eksikliğimiz de o bölgeydi bu okul olarak.

Yine bir diğer yönetici tarafından devlet okulu olmanın getirdiği en büyük dezavantajın kaynak bulmak olduğu, bu sorunun proje sayesinde çözüldüğü de belirtilmiştir.

YÖNT3: Kaynak sorunlarını çözmüş oluyoruz. Kendi imkânlarımızla başaramayacağımız konularda Başarı Her Yerde Projesinin desteğiyle kaynak sorununu çözmüş olduk biz. Bu anlamda ben şanslı bir müdürüm.

Kaynak sorununun çözülmüş olmasından kastedilen temel nokta, yine spor ve müzik etkinlikleri için gereken araç-gereçler çerçevesindeki ihtiyaçların karşılanmış olmasıdır. Bunun kendileri için ne anlama geldiğini en net biçimde ifade eden bir okul müdürüne göre, bu malzemeler okulun “herşeyi”dir çünkü devlet okullarının ve öğrencilerin kendi imkânlarıyla bunlara sahip olmaları çok güçtür.

YÖNT2: En çok spor destekleri ve müzik eğitimleri için verilen malzemeler işimize yarıyor. Her şeyimiz o malzemeler bizim. Çok işimize yarıyor. Bir devlet okulu ne kadar alabilecek ki? Ne kadarına sahip olacak? Başarı Her Yerde Projesi vermese ben bu müzik aletlerini alamam ki. Sporu da ne kadar destekleyebilirim ki? Bir okul müdürü ne kadar destekleyecek?

Burada altı çizilmesi gereken önemli bir nokta, bir okulda projeden taleplerin büyük oranda spor, kültür ve kısmen diğer ders malzemeleri ile sınırlandırılırken laboratuvar desteği gibi hususların talep listesine dâhi alınmadığı görülebilmektedir. İhtiyaçlar konusunda proje kapsamında farkındalık oluşturularak, materyal destekleri okullara verildikten ve kullanılmaya

başlandıktan sonra yararlı olarak ifade edildiği görülmüştür.

Materyal Desteğinin Okul İkliminde Yarattığı Dönüşüm

Proje kapsamında okullara yapılan materyal desteğinin, hem öğrencilerin eğitim öğretim yaşantıları hem de öğretmenlerin mesleki doyumları açısından olumlu yansımaları olduğu, bu durumun okul iklimi bağlamında bir dönüşüm yarattığı da anlaşılmaktadır. Örneğin, derse özgü araç-gereçlere sahip olabilme, bazı öğretmenler tarafından sıradanlığı kırma, hedeflerini gerçekleştirme bağlamında değerlendirilmektedir. Materyal desteğinin, rutinin dışına çıkabilmede önemli bir faktör olduğunu vurgulayan bir resim öğretmeni, konuyu hem kendi öğretmenlik sınırları açısından hem de öğrencilerinin yakaladığı fırsat açısından yorumlamakta, bir diğeri ise mesleki hazzı ve manevi tatmini vurgulamaktadır.

ÖĞRT8: Tabii ki örtüşme söz konusu. Siz sürekli bir şeyler yapmak istiyorsunuz ama imkânlar el vermediği için bir şeyler yapamıyorsunuz, [...] her şey sıradan gidiyor. İşte kâğıt getir, defter getir yap bitsin, olsun bitsin. Yani açılmıyorsunuz bir türlü, yapmak istediğiniz hedeflere bir türlü ulaşamıyorsunuz. Yani bu imkânlar da dâhil olunca biraz daha büyük işler yapmaya başlıyorsunuz. Bu benim için çok iyi bir avantaj oldu yani. İhtiyaçlarımızı çok karşıladı. Mesela [...] 5. Sınıflar insanın hayatında kaç kere yağlı boya, akrilik boya çalışma ya da duvar resmi yapma kaç kere böyle bir fırsata sahip olabilir ki değil mi? Yani bu çocuklar daha 5. Sınıftan itibaren bu şeye sahip oldular ve ben onları çok şanslı görüyorum.

ÖĞRT13: Benim için tecrübe oldu. Acaba öğretebilir miyim diye düşünüyordum. Hiç güçlük çekmedim. Çocuklar da hemen

kavradılar. Mesleki olarak haz verdi. Ben yaptığım işten mutlu olarak dönüyorum. Mesleğimin amacına ulaşabilmek, onu icra edebilmek, kafamdaki şeyleri gerçekleştirebilmek insanı manevi olarak tatmin ediyor.

ÖĞRT23: Bu proje sayesinde imkânlar ayağımıza serildi. Zaten bunlara ihtiyacımız vardı, kadro olarak, idare olarak. Proje de bize bunu sağladı diye düşünüyorum. Şimdi şöyle bir şey var, resim için konuşayım sizle. Gelen boyalarla bir şeylerin yapılması, yani bunun şeyin bile farkına varıyorsunuz, başka okullarda üçüncülük alan çocuklar kuru boyayla yapmışlar. Yani eldeki imkânlar doğrultusunda çalışmalar yapıyor. Ama bizim çocuklarımızın resimleri canlı. Koridorlarımızı görmüşsünüzdür, onları kendileri boyadılar. [...] Çocuklar şimdi önlerinde görüyorlar, bir resim yapmak istemeyen çocuk bile o resim malzemelerini görse, hevesleniyor yani sonuçta. Mesela çocuklar turnuvalara gidiyor. Turnuvalarda çok güzel kıyafetler dikildi, ayakkabılar gönderildi, raketler süper oldu.

Materyal desteğinin öğrenciler açısından hem akademik başarıyı, hem de duygusal anlamda olumlu yaklaşımları beslediğini belirten bir öğretmen, basit bir rozetin bile çocuklar için büyük anlamlar taşıyabileceğine dikkat çekmektedir.

ÖĞRT2: Çocuklarda her zaman şey vardır, somut bir şey görmek isterler. Mesela bir iş yaparken de bu sandalyeyi ben sınıfa götürsem bile muhteşem bir olaydır onlar için. Bunun gibi düşünün. Materyallerle de desteklenince çocuklar daha istekli olmaya başladı. Mesela [...] rozet olayı vardı arabuluculukta, mesela onu taktıkları an daha şevkle yapmaya başladılar. [...] Akademik anlamda da daha başarılı oldular, duygusal anlamda da.

Bir öğrencinin davranışlarında gerçekleşen olumlu dönüşümleri kendi gözlemleriyle anlatan bir başka öğretmen ise, hem şu anda görev yapmakta olduğu ortaokul, hem de geçmişte görev yaptığı ortaokulun (her ikisi de proje kapsamında) öğrencilerinin ihtiyaçları bağlamında önemli bir değerlendirme yapmaktadır. Öğretmen 16'ya göre bu okulların veli profili göz önüne alındığında, en önemli konu çocukların duygusal gereksinimleridir ve projenin bir katkısı da öğretmen-öğrenci etkileşimini güçlendirerek bu gereksinimi dolaylı da olsa karşılamış olmasıdır.

ÖĞRT16: Proje benim kızıma çok fazla bir şey vermeyebilir. [...] Ama buradaki çocuklara çok fazla şey veriyor. [...] O okulun çocuğuna çok şey verir, ben orada da çalıştım. Buranın [...] çocuğu evde annesiyle babasıyla %90'ı sohbet edemez, etmez [...] Proje sayesinde mesela ben haftada iki gün birer saat robotik kodlama için alıyorum ya çocukları yanıma, burada çocuklarla bir şey paylaşıyorum. [...] dersi ciddiyetle yapıyoruz. [...] Bir şeyler paylaşıyoruz ekstradan, o yüzden ben çocuklara çok şey kattığını düşünüyorum.

Özellikle müzik aletleri konusundaki ihtiyaçların karşılanmış olmasının uzantısı olarak bir Mehteran takımı oluşturulduğunu belirten okul müdürü, bu durumun çocuklar açısından olumlu sonuçlarını da vurgulamaktadır.

YÖNT4: Müzikle ilgili gerçekten güzel oldu. [...] Benim burada alet ne biliyim bir saz, gitar ondan sonra piyano yoktu. Şimdi çocuklar, mesela öğleden sonra belki de egzersizleri vardır, harika. Mehteran takımı çıktı mesela. Her etkinlikte on beş tane öğrenci karşıya çıkıyor. Bir şeyler sunuyor mehteranda. Kendisini ifade ediyor, güzel kıyafetleri var [...] Çocuk kendini değerli hissediyor.

PROJE SAHA ARAŞTIRMASI

Öğretmen anlatılarında altı çizilen konulardan biri olan motivasyon kazanmış olmanın önemi ve sonuçları, YÖNT3 tarafından da dile getirilmiş, projenin okulun bütün aktörlerinin motivasyonunu arttırdığı, bunun da başarıyı beraberinde getiren önemli bir faktör olduğu belirtilmiştir. YÖNT3 özellikle de öğrenciler açısından, yaşadıkları çevre ve veli profili bağlamında, eğitim motivasyonu elde etmenin ve bunu sürdürebilmenin en büyük ihtiyaçlardan biri olduğunu vurgulamıştır. Bir devlet okulu olmanın getirdiği çeşitli dezavantajları, proje ile aşabildiklerini de belirten okul müdürü, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin ihtiyaçlarını karşılamayı, bu sayede taahhüt edebildiğini ifade etmiştir.

YÖNT3: Biz bir devlet okuluyuz ama dezavantajlı çocuklarla bu eğitim daha da zorlaşıyor diye düşünüyorum. İşte bu dezavantajlı durumları ortadan kaldırmak üzere TED'in QNB Finansbank işbirliğiyle bize sponsor olması bize şu rahatlığı sağlıyor; ne yapmak istiyorsanız biz hazırız diyoruz okul olarak. Öğretmenlerimize bunu taahhüt ediyoruz, velilerimize taahhüt ediyoruz, öğrencilerimize taahhüt ediyoruz. Okulda böyle eğitim kültürünü hep birlikte oluşturmuş oluyoruz. Yani hiç kimsenin kaçacak bir yeri yok. Okul bizim projemizi sahiplenmedi, bizim elimizden tutulmadı yaklaşımını biz ortadan kaldırmış oluyoruz.

Proje kapsamında özellikle müzik ve resim materyallerinin sağlanmasının, sadece öğretmenler ve öğrenciler için değil, aynı zamanda veliler için de katkısı olduğu anlaşılmaktadır. Velilerde yaygın olan müzik ve resim gibi derslerin diğer derslere göre (örneğin Matematik veya Fen) daha önemsiz olduğu anlayışının, proje ile birlikte değişmeye başladığını gözlemleyen bir öğretmen bu durumu olumlu bir kazanım olarak değerlendirmektedir.

ÖĞRT9: Birkaç projede gördüm,yani mesela bu okulda biz müziğin, resmin veliler tarafından gereksiz bulunduğu dönemden şu anda zengin olduğu, herkese ulaşabilen bir müzik ve resim durumunun olduğu bir pozisyona geldik. Bence bu iyi bir şey.

Projenin Etkililiği

Başarı Her Yerde Projesi kapsamında gerçekleştirilen saha izleme çalışmasının genel amacı bağlamında diğer bir önemli nokta, yapılan desteklerin etkili olup olmadığının belirlenmesidir. Bu çerçevede saha çalışmasına dâhil edilen okullarda öğrencilerle, öğretmenlerle, okul yöneticileriyle ve velilerle gerçekleştirilen bireysel görüşmeler aracılığıyla toplanan veriler, etkililik teması altında analiz edilmiştir. Etkililik, hedeflenen etkilere ulaşma ve amaçların gerçekleşme derecesi ve proje sonuçlarının program hedeflerine katkı seviyesini belirlemeyi sağlayacak bir ölçüttür. Bu çalışmada etkililik, okulların aktörleri (öğrenciler, öğretmenler, okul yöneticileri ve veliler) bazında gerçekleştirilen faaliyetlerin, amaçlanan sonuçlara ulaşılması bağlamındaki katkısına ilişkin bir analiz birimi olarak ele alınmıştır. Etkililik ölçütü çerçevesindeki analizlerde faaliyetlerin hedefleri doğrultusunda katılımcıların kişisel, kültürel ve mesleki vb. alanlardaki beklentileri ve Başarı Her Yerde Projesinin bütün bu noktalarda ne düzeyde etkili olduğu konusundaki düşüncelerine ilişkin sonuçlar değerlendirilmiştir. Dolayısıyla etkililik ölçütüne ilişkin bulgular yorumlanırken, çok yönlü bir bakış geliştirebilmek amacıyla, okulun bütün aktörlerinin görüşleri bütünsel bir bakış açısıyla sunulmuştur.

Estetik Katkı

Projenin öncelikli konularından biri okullara kaynak aktarımında bulunmak ve okul etkililiğini arttırmaya yönelik faaliyetler kapsamında okulları

çeşitli yönlerden geliştirmektedir. Okulda belirli alanlarda alt yapı kurulması ya da okulların teknolojik ve fiziki açıdan geliştirilmesi de bu kapsam içinde yer almaktadır. Okullara yapılan “okul koridor” malzemeleri ile okulu güzelleştirme çalışmaları için gerekli malzemeler özellikle fiziki koşullar itibarıyla daha geride olan okullarda önemli bir estetik dönüşüm yaratmıştır. Dersliklerin tasarımı ve müzik sınıflarının kurulması da bu katkı bağlamında ele alınabilir. Okullardaki bu estetik değişimin hem öğretmen hem öğrenci gözünde nasıl bir etki yarattığına ilişkin bazı anlatılar şu şekildedir;

ÖĞRT12: Bunun bizim okulda uygulanmış olması okulda büyük farklılık yarattı. Her anlamda. En basitinden gördüğünüz rengarenk şeyler. Yani onlar görünen yüzüydü. Onun dışında işte bir şekilde öğrencilerimiz birçok aktivitelerde yer aldı.

ÖĞRT17: Etkilediğini düşünüyorum. Çünkü hani çevrede olan pozitif değişiklikler ister istemez bence öğrencileri de etkiliyor diye düşünüyorum. Yani mesela en basitinden baktığımızda işte duvarların boyalı olması, boyanması mesela bu da proje kapsamında yapılmıştı, bu bile çocuklara farkı bir mesaj verdiğini düşünüyorum açıkçası. Hani yaşadıkları ortamın birileri tarafından biraz daha güzelleştirilmeye çalışıldığını çocuklar hissediyorlar. Belki bu onlara biraz daha fazla değer verildiği hissi yaratıyor olabilir. Bu, bundan dolayı belki biraz daha kendilerine çeki düzen verip, biraz daha çevreyi işte okula sahip çıkmalarını sağlıyor diye düşünüyorum açıkçası yani.

ÖĞRT19: Okulda son birkaç yıldır çok güzel şeyler oluyor. Son iki yıldır hatta. Şey değişiyor ya, bakış açısı değişiyor, güzelleşiyor yani bu sadece ders anlamında değil. Hani başarılarımızın rüzgarlı olması, düzenli olması bile benim çok hoşuma

gidiyor, rengarenk. Beni bile motive ediyor. Eski o döküntü, kirli hali gitti, birden böyle, insanın içi açılıyor. Bir de ben severim böyle temiz, titiz görünmeyi falan. İçim açılıyor hakikaten. O yüzden iyiye gidiyor ya, iyiye gittiğini düşünüyorum. Bence çok güzel. Yani gerçekten güzel. Yine söylüyorum. Şu çevrenin bile böyle olması inanın o kadar güzel bir şey ki. Çehresi değişti ya. Ben yapan öğrencilere de çok teşekkür ediyorum mesela yaparlarken. Öğretmen arkadaşlarımız başlarında onlar da yapıyor düzeltmeleri. [...] Şimdi geliyoruz oh bahçeye girmişiz gibi. Yani gerçek bir bahçeye girmişiz gibi. Bence çok güzel, bu anlamda.

ÖĞRT2: Mesela bir müzik dersliğimiz var içinde inanılmayacak derecede enstrümanlar var. Mesela bir resim dersine gidiyorsunuz ya da binanın içinde dolaşırken resimler görebiliyorsunuz çocuklara ait resimler, daha sonra işte onların şeyleri de var panolarımız var panolarımızda çocukların yazılarını görebilirsiniz yine o anlamda dış yansımaya olarak. Sonra biz çocukları bir maça gönderiyoruz hepsi formalı. Çok güzel bir şekilde formaları ve bize dönütü de çok güzel, madalyayla dönüyorlar.

ÖĞRT4: Şu dışarıda görmüşsünüzdür, duvarlara resimler çiziyorlar, o da yine Başarı Her Yerde Projesinin katkılarıyla, resim öğretmenimizin projesi kapsamında. Okulun duvarlarında hiçbir şey yoktu. Bomboş, betondan duvardı. Şimdi oraya daha da yapılıyor, daha yeni yapılıyor yani o da bizim işte burada yaptığımız şeyler de...

ÖĞRT27: Okulun genelinde bir kere fiziki yapısında değişiklikler oldu. İhtiyaçlar giderildi, onun dışında yapılan çalışmalar öğrencileri olumlu anlamda motive etti, okulun bir havası değişti. Çevrede seçilen beğenilen okul oldu. Gözde bir okul haline

geldi, sürekli işte hem derslerle ilgili testler vs. bilgilendirmelerle, sosyal faaliyetlerle alakalı yapılan çalışmalar başarıyı arttırdı, öğrenci profilini değiştirdi. Olumlu yönde değişimler oldu.

ÖĞRT5: Mesela ben geçenlerde müzik salonunun önünden geçiyordum, müzik sınıfının. Şöyle bir okulumuza baktım, müzik sınıfına baktım gerçekten çok güzel bir görüntüyü o. Yani bir sürü müzik aleti çocuklar görebiliyor, dokunabiliyor. Özellikle müzik konusunda işte sınıf, okulun bir müzik topluluğunun olması. Yine spor faaliyetlerini görüyorum. Hiç derslerle alakası olmayan, derslerde sıkıntı yaşadığını düşündüğüm öğrencilerin bu etkinliklere katıldığını görüyorum ve öğrencilerin bize karşı tutumu da değişti. Daha mutlular çünkü. Mutlu oldukları zaman daha farklı davranıyorlar.

ÖĞRT19: Çok hoşuma gidiyor. Gerçekten çok hoşuma gidiyor. Daha temiz hissediyorum. Daha iyi hissediyorum kendimi okul böyle olunca.

ÖĞRT7: Çocuklardaki değişimi görebiliyoruz çünkü çocuk sürekli bunun için uğraşüyor belki o yüzden. Benim için görsellik de çok önemli. Bu dışarıdaki boyama etkinliği. Mesela ben arkadaşımızın böyle bir projesi olduğunu bilmiyordum. Biz değerler eğitimi olarak ondan yardım istedik hani bize yardımcı olur musun duvarları boyasak? Dedi ki biz Başarı Her Yerde Projesi ile birlikte yapacağız. Çok mutlu oldum yani. Zaten çok renksiz geliyordu mesela duvarlar. Bu benim için önemli. Çünkü görsellik önemli bir şey. Temiz görünen, güzel görünen her şey hani, renkli görünen her şey aslında insana bir enerji veriyor. Bu anlamda o da benim için önemli mesela.

Ders Dışı Etkinlik Alternatifleri: Farklı Gelişim Alanlarına Yönelik Destekler

Başarı Her Yerde projesinin, “seçilen okullarda eğitim kalitesinin ve akademik başarının geliştirilmesi, öğrencilerin sportif, kültürel, sanatsal alanlarda gelişim sağlaması” ve “okul yöneticileri ve öğretmenlerin motivasyonlarının artırılması, kişisel ve meslekî gelişimlerinin sağlanması” hedefleri çerçevesinde ele alındığında, okullarda gerçekleştirilen faaliyetlerin etkili olduğu anlaşılmaktadır. Kendileriyle yapılan bireysel görüşmelerde ortaya çıkan bu durum, öğrencilerin ve öğretmenlerin yeteneklerini ortaya çıkarmalarını, mevcut becerilerini geliştirmeyi, yeni beceriler kazanmayı sağlamış görünmektedir. Bir öğretme bu durumu, hem öğrenciler hem de öğretmenler açısından şöyle değerlendirmektedir;

ÖĞRT25: Yani bu proje geldiğinden bu yana öğrencilerimizle ilgili ben hep şunu düşünüyorum. Bizde ne cevherler varmış ama ortaya çıkmamış. Öğretmenlerimiz de öyle. Öğretmenlerimiz aslında çok yetenekliymiş ama imkân verilmediği için, imkânları olmadığı için bunları sergileyemiyorlarmış. Öğretmenlerimizin körelmeye yüz tutmuş yeteneklerinin nasıl ortaya çıktığını, nasıl tekrar doğduğunu gördük [...] İlk aklıma gelen şu biraz önce de bahsettim ya ‘uyuyan devi uyandırdı bu proje’. Yani saklı kalmış yetenekleri. Baktığımızda herkeste yetenekler varmış ve saklı duruyormuş. Yani resim, spor, müzik, matematik, fen... Bunların hepsinde yani Türkçede de öyle biz kütüphane istedik geldi, kitap istedik geldi, deneme istedik geldi. Bunlar materyalde sıkıntı olmayınca çocuklaridaha iyii işleyebiliyoruz. Dolayısıyla yani benim için bu projenin en büyük sloganı ‘uyuyan devi uyandırması’ oldu. Yani bu okulda uygulanması çok güzel bir rastlantı

olmuş çünkü öğretmenler arasında birlik beraberlik olmasaydı, idareyle uyum olmasaydı, uygulamayacağım derdik çünkü zorla da kimseye bir şey uygulatamazsın.

Öğrencilerin anlatılarında belirttikleri deneyimler, ders dışında okulda gerçekleştirebilecekleri etkinlik çeşitliliğinin kendilerine sunulması, böylece öğrencilerin gizil becerilerini ortaya çıkarmalarına ya da yeni ilgi alanları oluşturmalarına olanak sağlanması açısından değerlendirilebilir.

ÖĞRN47: Spor alanında geliştirdi. Benim hiç voleybola ilgim yoktu. Ondan sonra başladım ve voleybolda lisanslı maçlar olarak devam etti.

ÖĞRN52: Diğer okullarda spor aktiviteleri yoktu burada spor aktivitelerinde geliştirdi.

ÖĞRN56: İlkokulda saz ney bağlama bilmiyordum, tellerle çalma nedir bilmiyordum. Bu ortaokula gelince, saz gösterileri varmış, ben de saza başladım, başladığımdan beridir geliştiriyorum işte.

ÖĞRN36: Ben burada aslında, ilkokuldayken hiç resim yapamıyordum. Buraya ilk geldiğimde Zehra Hocanın bana çok katkısı oldu. Çizemediğim bir sürü resmi çizebiliyordum. Şu anda voleybolda kendimi geliştiriyorum.

ÖĞRN44: Ben birinci sınıfta aslında resim konusunda ilk başta Meltem Hoca vardı ilkokulda. Bir gün bir resim çizmiştim, hoca da çok beğenmişti. Ben de gururlandım yani bir an, hoşuma gitmişti övmesi. Herkese gösterince, o an resme odaklanmışım, artık hobim olmuştu resim. Resim çiziyordum, biraz geliştirdi yani.

ÖĞRN41: Bence hem ders alanında geliştim hem de sportif etkinlikler, kurslar, özel projeler falan.

ÖĞRN42: Faaliyet dalında daha çok geliştim bu okulda. Önceden başka okullarda basketbola falan gidiyordum ama duvar boyanması falan daha çok geliştirdi.

ÖĞRN61: Her türlü herhalde geliyorum mesela halk oyunlarını şey için seçtim ben normalde böyle şeyler hiç beceremezdim halk oyunlarını falan hiç beceremezdim ama burada öğretmenimiz sayesinde düşününce oynayabiliyorum.

ÖĞRN1: Bu okulda hem ders açısından hem de müzik açısından geliştiğimi düşünüyorum.

Bu tür etkinliklerin belirli bir disiplin içinde gerçekleştiriliyor oluşu, çocukların zaman yönetimi konusunda da erken yaşlardan itibaren bilinçlenmesini sağlayan, dolayısıyla akademik başarıya olumlu etkileri olabilecek bir öz-disiplin kazanmanın da yollarını öğretmektedir.

V21: Daha düzenli oldu. Yani mesela atıyorum bugün antrenmana gitmese ne yapıyor o gün dersi varsa dersini yapıyor kalan dersini. Ondan sonrası belirli zaten bilgisayar, telefon, çizgi film o tür yani. Ama öbür türlü daha düzenli oluyor. Belirli bir saat seviyesi var, belirli bir düzeni var. Daha iyi geçiyor öyle olunca.

ÖĞRN1: Hem ders açısından hem de müzik açısından geliştiğimi düşünüyorum.

Sanat ve spor alanında gelişim sağlanması için en temel gerekliliğin uygun ortamların sağlanması ve gerekli malzemelerin temini olduğu bilinen bir gerçektir. Devlet okullarının koşulları göz

PROJE SAHA ARAŞTIRMASI

önünde bulundurulduğunda, alt sosyoekonomik çevrelerden gelen bireylerin ağırlıklı olarak devam ettikleri bu okulların bireylere sanat ve spor alanlarında gelişim sağlayacak ortamlar hazırlamada sınırlı kaldığı söylenebilir. Başarı Her Yerde Projesinin okullara ağırlıklı olarak resim, müzik ve çeşitli spor alanları için gerekli malzemelerin temini ve uygun ortamların yaratılması konusunda sağladığı desteğin etkileri ekonomik kaynakların yetersizliğinden oluşan engellerin giderilmesi konusundaki anlatılarda görülebilmektedir.

ÖĞRT1: Daha çok çocuğa ulaştığımız için hani biz de bu sefer ne oluyor? Değişim oldu. Ya daha çok sarılıyorsun şimdi şey durum var masa tenisinde veya kendi alanında da olsun ya bizim çünkü hep şeydi çocuklar hani maddi durumu çok iyi olmayan öğrencilerimiz de oluyor. Mesela biz o tür öğrencilerimizi çekemiyorduk şimdi mesela ne yapalım masa tenisinde atıyorum bir raket maliyetliyse çocuk alamıyor gelemiyor. Yeteneği çıkmıyor ortaya. Katılım çok fazla oldu. İstek çok fazla oldu.

ÖĞRT38: Şu olabilir, belki de hayatlarında bateri olmayacak birçok çocuk bateri gördü. Müzik odası için bahsediyorum mesela ilk aklıma o geldi. Bir müzik aleti tutmayacak birçok çocuk o müzik aletini tuttu. Onunla haşır neşir oldu ki belki onun sayesinde bambaşka bir yöne kayacak. İlk aklıma gelenler bunlar hani. Farkındalık...

ÖĞRT31: Mesela ben İngilizce öğretmeniyim ama müzik odasını Başarı Her Yerde Projesi yaptı değil mi? Ne kadar güzel bir şey yani. Kolejlere yok öyle müzik odası. Çocuklar için bu bulunmaz bir nimet. [...] Derinlemesine etkiliyor bence çünkü dediğim gibi maddiyat bizim okulda olmadığı için bir şekilde sponsor gibi. Bulunmaz bir nimet

bence. Yani bir müzik odası, harikulade bir müzik odası yapıldı. Bir işte fen o asma tavan ne kadar güzel oldu.

ÖĞRT11: Spor zannedersem. Evet. Öyle ya onların malzemeleri, kıyafetleri, takımları.. Mesela bana gelen bu boya 2800 TL. Bizim boya yıl boyunca yetti ama onlarınki bir sürü takımların formalar 5-6 bin lirayı buluyor yani. Spor faaliyetlerimiz de güzel yani okulumuz dereceye giriyor.

ÖĞRT4: Kendi branşımınla ilgili konuşuyorum. Çevre okulların hiçbirisinde bir müzik sınıfı yok. Böyle bir enstrüman zenginliği yok. Böyle dört branşta kurs açan müzik öğretmeni de yok. [...] Birçoğunun böyle imkanları yok. Bizim arkada da bir sürü var enstrümanımız, orası ayrı bir yer. Burası eskiden öğretmenler odasıydı. Orası da bizim öğretmenler odamızın çay ocağıydı. Orada şimdi bir mutfak tezgahı var. Biz işimiz bittiğinde enstrümanları oraya koyuyoruz. [...] Kostümlerimiz var orada, mehter kostümlerimiz var. Mehter kostümlerini de biz okul olarak kendimiz tedarik ettik. Geçen sene baya Müdür Bey uğraştı onlar için. Bu imkanlar sadece bu okulda olduğu için dışarıdan bakanlar mesela bizim okula gelen çocukları çok şanslı görüyor. Birçok çocuk geliyor, işte (başka bir okuldan) bizim okulumuzda hiç böyle bir şey yok, olsa biz de katılırız. Dışarıdan buraya gelip katılmak isteyen oluyor, başka okullardan. Buyurun gelin diyoruz, dışarıdan aldıklarımız da var yani, başka okuldan.

ÖĞRT7: Bu anlamda Bülent hocama müthiş bir sınıf hazırlandı ve biz aşağıda o mehter takımının izlerken coşku dolu oluyoruz, çocuklar orada eğleniyor. Yani çok büyük bir eksikti. Bir okulda müzik öğretmeni varsa kesinlikle hani sınıfta yapılacak bir

şey değil bu. Yani ben çocuğa bir bateryi görmediyse ya da herhangi bir müzik aletini görmediyse ben ona sınıfta anlatamam bunu. Orada görsel olarak akıllı tahta da yeterli değil bunun için. Çocuğun dokunması lazım. Bu anlamda çocuğa dokunabileceği bir şeyler verdiler eline. Bu da çok güzel bir şey. Yani bir tek mehteran takımında olanlar değil hepsi tanyor artık müzik aletlerini biliyorlar. Bu konuda ilgileri arttı. Mesela B. hocamın bir sürü kursu var, müzik kursu. Hafta sonu kursları var. Duyuyorum mesela arkadaşlarımdan, diğer okullardakilerden müzik kursu mu olur diyor ya. Yani derste görür biter, çocukların ilgisi olmaz diye düşünüyorlar. E çocuğun aleti var bu yüzden de istekli ve kurs açıyor, yani çok güzel bir şey bu.

ÖĞRT20: Kültürel alan. Yani inanılmaz. Mesela spor. Dediğim gibi biz geçen sene basketbolda da Türkiye'nin en iyi sekiz takımı arasına girdik kız takımında. Mesela masa tenisinde inanılmaz iyi dereceler aldık. Resim anlamında, diyorum ya her gün bize mesaj geliyor. Ya Adana birincisi oluyoruz, ya Türkiye'de, uluslararası alanda derceler alıyoruz. Müzik anlamında inanılmaz güzel korolarımız var. Bando takımı göndermişlerdi bize, Başarı Her Yerde Projesinden, enstrümanlar göndermişlerdi, piyano falan göndermişlerdi. Bunlarla öğretmenlerimiz inanılmaz güzel çalışmalar yapıyorlar. Yani sosyal ve kültürel alanda çok ilerleme kaydettik.

ÖĞRT22: Şu anda çocukların hayatları değişti. Tamamının hayatı değişti yani projeye katılmayan öğrenci yok. Ne yaptık, en katılmayanına bile bir kitap hediye ettik, o kitapla akademik başarısını yükseltti. Sportif faaliyetlerde, şu sahada koşmayan çocuk yok hocam. Saha yenilendi, o saha

güzelleşti, çocuk daha bir hevesle gidiyor. Basketçilerimize şimdi inanılmaz derecede bir şey var, özen var, heves var. Farklı yollar çizmeye başladılar kendilerine. Resim yarışmasında alınan ödüller mesela çocukları gerçekten gayretlendirdi. Ben resim yapsam ne olacak hocam diyorlardı önceden, şimdi herkes bir şekilde resim yapmaya başlıyor. Aynı zamanda malzeme desteği geldikçe çocuk bir resim yapıyor, olmuyor, bir daha yapıyor, bir daha deniyor. Bir daha deneme şansı yakaladı.

ÖĞRT2: Mesela müzik dersliklerinde müzik. Çocuklar mesela yine aynı öğrencim tiyatro yazan öğrencim gitar çalıyor, bağlama çalıyor ve bu bağlama ve gitar okuldan verildi kendisine. Ailesinin o anlamda kendisini destekleyeceğini düşünmüyordum ben. Önceden dediğim gibi aslında çocukların yeteneklerini çıkartmıyorduk biz ortaya. Çocuklar da ne olduğunu bilmiyorlardı hani sonuçta gitar olmasa ya da bağlama olmasa ya da ne bileyim İngilizce konuşmak anlamında, ya da benim derslerimde mesela şey vardı kitap okumakla alakalı yine bir proje yürütüyorduk, onlar aynı zamanda kitapları da tartışıyorlardı sonrasında. Mesela bu projeden önce çocuklar kitap da olmayınca, biz de hani şunu alın, bunu alın dediğimizde alıp gelmiyorlar çocuklar ama ne zaman ellerinde gördüler hani hem onlardaki şevki artırdı bu, öncesinde bu, böyle bir şey yoktu, çıkartmıyorduk yani böyle bir şey. Resim yapmaya pek istekleri, hevesleri yoktu. Hevesi artırmaya başlayınca yetenekler de görülmeye başladı ve böylelikle çocukların aslında ne istemiş olduklarını da ortaya çıkarmış olduk biz. Bu anlamda faydası oldu. Öncesi ve sonrası dediğimizde böyle bir şey ortaya çıktı. Bir de yalan yok okulumuz daha böyle şey oldu, dıştan bakıldığında fiziksel anlamda da daha güzel göründü.

PROJE SAHA ARAŞTIRMASI

ÖĞRT2: Yani dediğim gibi projelerde çocuklar yer aldığı için mesela çocuğun, öğrencimin biri de projede yer alan tiyatro yazmaya başladı. Geçen yıl da sahneye çıkmıştı hatta, rolü vardı. Şu anda çocuk tiyatrolar yazmaya başladı. Bence en güzel ürün budur zaten. Kendi başına tiyatro yazıyor. Bana göre en güzel ürün buydu.

Okul İçi Dinamiklerde Dönüşüm

Okuldaki gündelik yaşam ve okul içi dinamikler ve öğretmenlerin birbirleriyle ya da idareyle ilişkileri ve etkileşimleri açısından, öğretmenlerin mesleki gelişimleri çerçevesinde ortaya çıkan olumlu etkileri ve bunların öğrencilere ve meslektaşlara yansıma biçimlerini hem okul yöneticileri hem de öğretmenler deneyimlediklerini belirtmektedir. Başarı Her Yerde Projesinin okul içi dinamiklerde yarattığı dönüşüm öğretmenlerin mesleki pratiklerindeki dönüşüme kaynaklık eden materyal zenginliği, mesleki gelişime yönelik etkinlikler ve öğrenciler için faydalı işler yapmanın beraberinde getirdiği motivasyon, öğretmenlerin kendi aralarında, öğrencilerle, velilerle ve okul idaresiyle ilişkilerdeki dönüşümler, okulda yeni ve farklı şeylerin yapılması konusunda ve okul iklimindeki sinerjinin ve okul profilinin değişimi, projenin itici bir güç olarak işlevi gibi alanlarda görünür olmaktadır.

Mesleki Pratiklerdeki Dönüşüm: Materyal Zenginliği ve Motivasyon

Okulların bu süreçteki kazanımları ve bu kazanımların hangi noktalarda somutlaştığı konusunda dikkat çeken en önemli nokta, proje kapsamında verilen malzeme desteğinin, oldukça etkili bir şekilde kullanılmış olduğudur. Okullara yapılan malzeme desteklerinin öğretim etkinliklerine farklı boyutlar kattığı, öğrencilerin öğrenme süreçlerine aktif biçimde dâhil edilmelerine olanak sağladığı ve bu yolla daha fazla öğrencinin sürece katılımının sağlandığı

anlaşılmaktadır. Yapılan görüşmelerden elde edilen veriler bütün bunların öğretmenlerin mesleki motivasyonlarına olumlu biçimde yansıdığı şeklinde bir çıkarıma da olanak tanımaktadır.

ÖĞRT1: Onlarda sevgi gördükçe sen uğraşmak istiyorsun. Atıyorum bir saat kursun süresini iki saat yapıyorum. Ne oluyor bende de bu sefer şevk başlıyor. Öğretmende de heves daha çok artıyor. Çünkü nedir önündeki engelleri yavaş yavaş aştıkça daha rahat daha hızlı giderim daha iyi yaparım diye düşünüyorsun. Tamamen bunla ilgili engelleri aşmakla ilgili. Bir de daha çok öğrenciye ulaşabilmek, öğrencideki o azmi görmek, o şevk sana da geçiyor. Yani tamamen öğretmeni olumlu etkilemesi bu. Ben öyle düşünüyorum. Hem kendi dersimle ilgili hem de sportif faaliyetler tamamen ilgi çok fazla arttı çocuklarda.

ÖĞRT12: Maddi anlamda bizi çok rahatlattı. Çünkü biz birçok şey yapmak isteyip de yapamıyoruz, devlet okullarının en büyük handikabı budur. Profil olarak da velilerimiz ekonomik olarak üst düzey insanlar değil, birçoğu zorla geçinen insanlar. Dolayısıyla bizi maddi anlamda olanaklarımızı çok rahatlattı, önümüzü açtı diyebilirim.

ÖĞRT11: Tabi önce Başarı Her Yerde Projesi yoktu bizim okulumuzda. Proje yokken, Projenin desteği yokken öğrencilere biz bunu zor aldırırız malzemesini yani. Malzemesini bulamıyor çocuk. Kavak kontrplak istiyorum. Sahaya gidiyor, bulamıyorlardı. Ama yapmak da istiyorduk yani. Öğrenci de yapmak istiyordu. Malzemedeki sıkıntı vardı ama QNB Finansbank ve Türk Eğitim Derneği sağ olsun okulumuzda proje ortağı olduktan sonra yani malzeme konusunda sıkıntımız kalmadı.

ÖĞRT2: En büyük noktası bence şey oldu materyal anlamında çok zenginleşti okul. Öyle olunca da şey başladı aslında en büyüğü mesela ben bir projeye başlasam anında bana bir sürü şey geleceği için dönüt yani materyal şu bu geleceği için o projeye daha şevkle başlıyoruz. O anlamda bence çok büyük bir yararı oldu bize diye düşünüyorum.

ÖĞRT8: Tabi ki malzemelerin gelmesi ve çok fazla olanağımızın olması. Yani yapmak istediğiniz şeyleri gerçekleştirebiliyorsunuz. Okulun bu anlamda ihtiyaçları karşılandığında demek ki bir şeyler oluyor. Demek ki malzeme olduğunda daha çok şeyler olacak. Sanırım şey miydi, geçen sene sürekli soruyordum bu sene çok sormadım. Geçen sene tenis miydi, tenis masaları. Onlar muhtemelen çok daha pahalıydı.

ÖĞRT9: Biz işimizi biraz dahayaparken şimdi belli sınırlar çerçevesinde yapıyorsunuz. İnisiyatif kullanıyorsunuz. Şöyle bir değişim oldu; daha profesyonel bir şeyleri yapıyoruz hissiyatı yaratıyor. Yani hem öğrencide hem öğretmenlerde diye düşünüyorum yani en azından öğrencinin gözünden ben okumam dışında, eğitim öğretim görmem dışında bir gruba dâhilim, bir projeye dâhilim, bir ürün çıkarmaya çalışıyorum, sonucunda öğrenciler ekstra bir ürün de görür ve bu keyif yaratıyor bence.

ÖĞRT10: Bazı arkadaşlarda normalde çalışmalarını yapıyorlar ama destek olunca kendini sanki çalışmaya daha fazla adanmış gibi gördüm ben. Çünkü bunlar destek olur, biz daha fazla çalışalım, bir şey oluşturalım diye düşünen arkadaşlarımız oldu. Tam nasıl söyleyeyim bazı arkadaşlarımız kendi alanıyla ilgili bir çalışma yapmayacakken yani boş geçecekken orası, işte bir destekle,

dışarıdan baktığımızda bir destekle onlar da çalışma yapmaya başladılar öğrenciler için. Mesela gitarla alakalı söyleyeyim. Gitar şeyimiz bizim yoktu, öğrencilerde. Böyle bir potansiyel var çocuklarda, yetenekli çocuklar da var, istiyorlar da bunu. Ama onlara sen gitarını al gel çalışalım diyemiyoruz çünkü maddi durumları da belli çocukların. Gitarlar hazır bir şekilde gelince çocuklar çok seviniyorlar ve somut örnek olarak onlar gitar çalışıyorlar mesela. Bu çok güzel bir şey. Onun dışında açılır kapanır satranç şeylerinin üzerinde oynamaya çalışıyorlar, sıraları birleştiriyorlar, onun üzerinde oynamaya çalışıyorlar. Bu da belli bir yere kadar oynayabiliyordu çocuklar ama masalar geldi masaları kurduk, çocuklar taşlarını oradan çıkartıyorlar, koyuyorlar, bunlar da ayrı bir şey yarattı. Onda da bir başarı geldi. Bunun dışında badminton takımı var onların filesini, ondan sonra saha çizimini falan yaptık. Onlar onunla oynamaya çalıştılar. Çok iyi başarı gelmeseyse bile bir hava, bir heyecan yarattı çocuklarda.

ÖĞRT27: Tabi ki pozitif yönde etkiledi. Yani bu yapılan çalışmalar az önce dediğim gibi okulu yaşanabilir bir hale getirdi diyelim ya. Severek geleceğimiz, değişik faaliyetlerin olması, öğrencilerin başarısını görmek öğretmenleri mutlu eder.

ÖĞRT2: Tabi ben olduğunu düşünüyorum. Çünkü hani nasıl desem daha çok şey olmaya başladı öğretmenler arasında ve bizim aramızda, bir yarış da başladı aslında öğretmenlerde bu anlamda, daha çok etkinlik odaklı ders yapma. Hani daha demin bahsettiğim ne kadar çok etkinlik yaparsak çocuklar o kadar iyi anlar, o sınıf kitaplarının haricinde, o okuttuğumuz Milli Eğitimin verdiği kitapların haricinde farklı

etkinlikler yapmaya başlayınca şu oldu, bir öğretmen yapmaya başlayınca diğeri ondan etkileniyor, öbürü ondan etkileniyor diye diye birçok etkinlik ortaya çıktı. Hem bizim için daha şevkli ders anlatmaya başladık hem onlar için de. Çocuklar için de daha iyi oldu. Mesela İngilizce öğretmenlerinde olmuştü. Yol tarifi verilecek, hemen çocuklar işte maketlerden sokaklar, binalar falan. Ondan sonra yol tarifini onun üzerinden yaptırmıştı bir hocamız çok güzeldi. Onu çok beğenmiştim. Ben mesela dramayı daha çok kullanmaya başladım derslerimde.

ÖĞRT23: Tabi bizim biraz daha mesaimiz arttı ama sonuçta şeye baktığınız zaman da insanlar yaptıkları meslekten daha memnun bir vaziyetler. Belli bir müfredatı okullarda vermek çok daha farklı bir boyut ama şimdi o ekstra keman çalan çocukları görmek ya da resimde birinciliğin ikinciliğin gelmesi, öğretmenlerimizde de meslekleri açısından bir doyum yaşadığına inanıyorum yani.

ÖĞRT9: İşinizi biraz daha yaparken şimdi belli sınırlar çerçevesinde yapıyorsunuz. İnisiyatif kullanıyorsunuz. Şöyle bir değişim oldu; daha profesyonel bir şeyleri yapıyoruz hissiyatı yaratıyor. Yani hem öğrencide hem öğretmenlerde diye düşünüyorum yani en azından öğrencinin gözünde ben okumam dışında, eğitim öğretim görmem dışında bir gruba dâhilim, bir projeye dâhilim, bir ürün çıkarmaya çalışıyorum, sonucunda öğrenciler ekstra bir ürün de görür ve bu keyif yaratıyor bence. Şöyle ki bence öğrencilerin projede yer alması, ürünleri görmesi, yeni şeyler keşfetmeleri öğrencileri daha çok motive etti bence. Yani motiveye açık öğrencileri daha çok motive etti. Bence bu en önemli şeylerden biriydi.

Eğitimciler için en önemli motivasyon kaynağı, yapılan işe duyulan saygı ve inanç olarak özetlenebilir. Proje sürecinde deneyimlenen ve başarıya dönüşen her adım, hem eğitime inancı arttıran hem de kurum kültürünü ve aidiyeti sağlamlaştıran bir etkiye de yol açmış gibi görünmektedir.

YÖNT3: İnancı arttırdığını düşünüyorum ve okulumuzda böyle bir eğitim kültürünün oluşmasında katkısı oldu diye düşünüyorum. Akademik başarı hususlarında mutlaka gözlemlediğimiz katkısı oldu. Tabii bu şu demek değil, toptan biz olduk yüz olduk. Öyle bir şey yok ama nispeten biz okulumuzda eğitimin hamle yaptığını gördük. Eğitime olan inancımızı arttırdı okul olarak, öğretmenler olarak, öğrenci olarak diye düşünüyorum.

ÖĞRT12: Kendimi evet özel hissettim. Ben bu projeyi yaptığım için söyleyeyim. Ben bunu yapınca mesleki doyumum arttı ya da mesela arkadaşlarım dedi ki senin verdiğin eğitim sayesinde şu öğrenci şöyle olmuş dediğinde ben daha mutlu oldum veya onların yaptığı olumlu şeyler, bana olumlu olarak yansıdı mesela. O anlamda farklı hissettim kendimi.

Başarı Her Yerde Projesinin öğretmenlerin mesleki pratiklerinde yarattığı etkililiğin en görünür olduğu alanlardan biri de proje kapsamında öğretmenlere verilen yüz yüze ve uzaktan eğitimlerdir. Eğitimlere katılan öğretmenlerin, bu eğitimler sayesinde kendilerini güncelleme imkanı bulduklarını, yeni bilgiler öğrendiklerini ve monotonluktan çıkmak anlamında eğitimlerin kendilerine yararlı olduğu yönünde bazı anlatıları şu şekildedir;

ÖĞRT4: Ben de hayatımda çok önemli şeyler hissettim. Mesela şimdi geçen sene biz yaklaşık iki ay her Çarşamba günü TED

Koleji'ne gittik, seminer aldık. Çok faydalı, ben çok faydalandım ondan. Şimdi videoları izliyoruz, eğitim videoları var. Onlar çok müthiş, benim açımdan yani, ben kendi açımdan konuşacak olursam. Öğrenciyle iletişim konusunda veya bir takım eğitim yöntemleri konusunda ben orada çok şey öğrendim videolardan. Zaman zaman izlediğimi de tekrar izliyorum. Onlar çok güzel benim adıma yani öğretmen adına çok faydalı şeyler. Ama asıl bana göre öğrenci için çok şey, yani yüzde otuz bizim için güzelse, öğrenci için yüzde yüz güzel.

ÖĞRT21: Pratik derken, her yıl öğrenciden de biz çok şey öğreniyoruz. Velilerden de çok şey öğreniyoruz, öğrencilerden de. Kendimizi geliştirmeye çalışıyoruz. Farklı ne yapabiliriz? Örneğin internette Başarı Her Yerde Projesi kapsamında zaten sürekli araştırma yapıyoruz. Kendimizi yenilememiz gerekiyor ve her yıl yeni bir şeyler katmamız gerekiyor, öyle devam etmemiz gerekiyor yola. Örneğin ben her resim sergisinde mutlaka farklı bir şey olmalı. Geçen yıl çerçevesi resimler vardı, onları okulun duvarlarına astık. Bu yıl farklı ne olabilir? Her yıl yeni bir şeyler yaparak, ama farklı. Bir de çok iyi araştırmanız gerekiyor, dünyada neler yapılıyor? Ve resimlere de bu yansıyor tabi ki çocuklara.

ÖĞRT20: Şimdi mesela üniversite hocaları tarafından, seminerler bize bildiğimizi tekrar hatırlattı. "Aa evet şunu da yapmalıyım." O kadar faydalı oldu ki bize inanamazsınız. Hatta şu anda veli seminerleri var, ben boş vaktim olsa da girsem diye fırsat kolluyorum.

ÖĞRT36: Tabi. Yani ders anlatma, hani eksiklerimi gördüm. İşte biraz öncede dedim ya o seminerler faydalı oldu. Eksiklerimi gördüm

demeyeyim de yani 20 yıllık öğretmenim pek eksik olduğumu zannetmiyorum da. Daha farklı baktım mesela çocuklara belki böyle sessiz durun falan demiyorum da eğlenerek ders anlatmaya çalışıyorum. Yani mesela göremediğim öğrenciyi görmeye çalışıyorum. Hani içine kapanıktır, dersi dinlemiyordur. Değişik açılardan bakmayı öğrendim yani açıkçası. Etkili oldu benim için o seminerler.

ÖĞRT31: Pozitif şeyler mesela o internetteki seminerleri ben dinledim, çok güzel şeyler öğrendim orada. Çok güzel şeyler anlatıyorlardı. Tabi ki bize bir şeyler kattı. İşte vücut dilini nasıl kullanırsın vs. Seminerler bence işe yaradı. İletişimimizi de etkilemiştir mutlaka.

ÖĞRT22: Bir de öğretmenlerimize eğitim vermişti tabi, o da güzel, etkili bir eğitimdi geçen yıl aldığımız. Akademisyenler, işte çocuk iletişimi, aile iletişimi, ergenlerle iletişim gibi konularda gerçekten iyi akademisyenlerden seminerler aldık. Aynı zamanda bu arabuluculukla ilgili arkadaşlarımız üniversiteden gelmişti [...] ondan iki gün boyunca eğitim aldılar...Hızlı bir değişimle başarının yakalanabileceğini gördük. Her alanda çok hızlı bir değişim mümkünmüş. Biz onu yaşadık. Çocukları mutlu etmek o kadar da uçlarda, desteklendiği zaman her şeyin gerçekten başarılabilirliğini gördük.

ÖĞRT38: İki farklı eğitim aldık sonuçta. Biri yüz yüze TED'in Adana'daki okuluna gittik orada eğitim aldık üniversiteden hocalar geldi onlardan aldık. Bir de geçen ay içinde yani bir iki ay önce başlayan şeyler vardı uzaktan eğitimler vardı. Benim açımdan oldu en azından mesela insan şeyi fark ediyor çocuğa nasıl yaklaşman gerektiğini

PROJE SAHA ARAŞTIRMASI

fark ediyorsun, işte el hareketlerinin etkisini öğreniyorsun ya da o çocukla mahrem alan mesafesini öğreniyorsun, o mesafelere dikkat ederek en azında konuşmaya başlıyorsun.

ÖĞRT26: Geçen yıl bu kapsamda TED'den bir eğitim almıştım, beni sanki kendime getirdi. Yani akademik bilgilerden uzaklaşıp, eğitim anlamında, formasyon anlamında, bazı genel klişe şeyleri yapmaya başladığımı fark ettim orada. Kendimi yargıladım. Sonra olanla olması gerekeni tekrar düşünmeye başladım. Yenilendim yani açıkçası... Burada biz Başarı Her Yerde projesiyle öğretmeni geliştirdi bu proje, çünkü eğitim aldık.

ÖĞRT16: QNB Finansbank ve TED'in projelerinden bir geçen yıl ve bu yıl robotik kodlamaya gittim. Geçen sene birkaç eğitime gittik. Öğretmen gelişimiyle ilgili eğitimlere gittik birçok faydasını gördük. Robotik kodlamanın da faydasını gördük.

Eğitimin Özneleri Arasındaki İlişkilerde Dönüşüm

Öğretmenler Arası İlişkiler

Öğretmenin projenin etkili bir biçimde uygulanması, daha çok sayıda öğrenci için ulaşılabilir ve verimli kılınması konusunda önemli bir rolü vardır. Saha izleme çalışması kapsamında öğretmenlerle gerçekleştirilen görüşmelerde öğretmenlerin sürece dâhil olmasında okulda projenin işleyiş biçimleri ve resim, müzik, spor gibi alanların öncelikli alanlar olması kadar alt projelerin çeşitlenmesinde kişisel faktörlerin de önemli ölçü de belirleyici olduğu anlaşılmıştır. Projenin okul içi dengelerde öğretmenler arası ilişkilerde yarattığı dönüşümle ilgili olarak öğretmenler arasında iş birliğinin artmasına dönük önemli etkilerinin olduğu şeklinde bir çıkarımda bulunmak mümkündür.

Başarı Her Yerde Projesi kapsamında alt projeler gerçekleştiren öğretmenler için hem zümre özelinde hem farklı disiplinlerden gelen öğretmenler arasında iş birliğini ve iletişimi güçlendirdiği anlaşılmaktadır.

ÖĞRT29: Yani mutlaka. Yani okul içi ilişkilerde mesela hani zümrelerin bir araya gelmesi gibi, dediğim gibi fen sokağı hazırlanırken beraber, en azından iletişimleri yoksa da etkileşimleri olabilir.

ÖĞRT31: Sinerji oluştuğunu düşünüyorum tabi ki. Şöyle zümreler bir araya geliyor. Şunu şunu yapalım, şöyle proje üretelim, sunalım. İş birliği var yani. Güzel bir şey bu. Aramızda bir iş birliği var. Hissediyorum ben tabi ki. Sonuçta diyorlar ne yapalım, ne isteyelim. Başarı Her Yerde Projesi kapsamında nasıl bir proje üretelim de yapılsın. İşte İngilizce sokağı yoktu, İngilizce sokağı istedik. Yani bir iletişim tabi ki var. Ortak çalışmalar oluyor.

ÖĞRT32: Gerçekten proje herkes birbiriyle destekli bir şekilde çalışıyor, etkileşimde bulunuyor. Mesela ben müzik öğretmeniyim ama bir Türkçe öğretmeniyle zümre gibi paylaşımlarda bulunabiliyoruz mesela. Örneğin bir bilişim öğretmenimizle aynı şekilde. Etkileşimi artırdı. İdareyle de aynı şekilde. Gerçekten her konuda bize destek oluyor. Yani ben bu konuda çok rahatım.

ÖĞRT27: Bu tür şeylerde hep herkes birbirine yardımcı oluyor, böyle bir şey var bu okulda. Yani o, o çalışmayı yapıyorsa bana ne ondan denmiyor. Sürekli yardımlaşıyoruz, sürekli yarışmalar düzenleniyor, kompozisyon, resim, sporla alakalı falan. Birbirimize duyuruyoruz, seçiyoruz, arkadaşımıza yardımcı oluyoruz, bu konuda destek oluyoruz her zaman birbirimize, güzel bir şey yani.

ÖĞRT3: Şimdi sürekli proje konuşuluyor. Eskiden yoktu. Şimdi sürekli bir proje var, sürekli hangi aşamadayız, sürekli kalan öğretmenler var, gelen öğrencilerimiz var, idarecilerimiz bunun takibini sağlıyorlar. İşte öğretmen arkadaşlar, mesela daha çok Fen Bilgisi öğretmeni arkadaşlar, bunun üzerine çalışma yapıyorlar. Sürekli bir hareket, sirkülasyon gerçekleşiyor. Bence iyi bir şey.

ÖĞRT25: Yani şu açıdan bir birliktelik sağlıyor, proje tek başına bir öğretmenin yapacağı bir şey değil. Atıyorum müzikle ilgili bir projeye müzikteki herkes ilgilendiği gibi, biz de mesela öğrenci gönderiyoruz derslerimizden. Bizle de bir ortak şey yürütüyoruz. Yani öğrencinin diğer dersleri aksatmayacak şekilde bir planlamasını yapıyoruz. Dolayısıyla herkes birlikte hareket etmiş oluyor.

ÖĞRT2: Yani şimdi proje yürüten, yürütmeyen öğretmen başta ayırt ediliyor tabii ki, ayrılma oluyor. Ve bizde şöyle bir şey oldu projeleri yürütmeye başlayınca bazı hiç konuşmadığım arkadaşlarımla konuşma fırsatı da buldum ben. Yani okulumuz çok büyük olduğu için herkesle etkileşim halinde değiliz. Fikir alışverişi çok güzel oldu mesela kendi zümrelerimiz arasındaki, birbirimize danışmak anlamında da yararı oldu aynı şekilde. Dersler arası bir etkileşim oldu yine aynı şekilde. Mesela müzik dersiyle Türkçe dersi arasında olmuştu. Şiiri şey yapıyorlardı nasıl desem ezberlemeyi melodik olarak yapıyordu çocuk, ezberini kolaylaştırıyordu çocuğun o anlamda çok güzel oluyordu yani.

ÖĞRT24: Tabii ki bahsedebiliriz genel anlamda ama elbette insanın olduğu yerde tabii ki çatışmalar da olur, problemler

de. İletişimsizlikler de oluyor. Öğretmen olmamıza rağmen oluyor bütün bunlar ama yine de okulda bir hepimizin arasında genel bir enerji kesinlikle var. Zaten öyle olmasa bu kadar büyük bir başarı sağlayamayız biz bu okulda. Çünkü hepimiz birbirimizle iletişim halindeyiz. Yani problem varsa dâhi hepimiz öğrenciler için elimizi taşın altına koymuş durumdayız.

Projelerin okulda yürütülmesinin okulda yarattığı değişim ve dönüşümlerin projeye dâhil olmayan öğretmenler tarafından takdir edildiği ve bu durumun proje yürütücüsü öğretmenlerin motivasyonunun artmasına ve yeni ya da daha fazla şeyin yapılmasına yol açtığı anlaşılmıştır.

ÖĞRT11: Yani mesela birbirine selam vermeyen arkadaşlar bile ne yapıyor selam vermeye çalışıyor birbirlerine. Mesela benimle hiç konuşmayan, samimiyet kurmadığım bir öğretmen gelip benimle samimi oluyor mesela. Niye? Çünkü ortada yapılan işi görüyor. Yani başarıyı görüyor. Mesela benimle hiç konuşmamış şimdiye kadar, hiç selam vermemiş veya mesela yeni gelmiş bir arkadaşın hiç mesela konuşmuyorsun ama sonra, sonra bakıyor ki Y. öğretmen bir şeyler yapıyor, artık yaklaşılmaya çalışıyor yani. Acaba hocanın çalışmaları nasıl? Örnek teşkil ediyoruz demek ki yani.

ÖĞRT35: Ben şu anda herhangi bir projede yer almıyorum, proje dışındakiler de izliyor yani başarısından da mutluluk duyuyorum açıkçası arkadaşlarımla yani. Ne güzel bir şeye imza attılar. Yani mesela bir müzik öğretmenimizin yaptığı şey vardı bağlamayla orkestra. Yani ben çok mutlu oldum, çok sevindim. Çünkü ondan önce öyle bir şey yoktu okulda [...] Alınamayacaktı. Onun için yalıtımlı sınıf falan yapıldı. Ses

PROJE SAHA ARAŞTIRMASI

dışarıya çıkmazın, rahatsız etmesin diye diğer sınıfları, rahat çalışsın falan diye. Müzik sınıfı oluşturuldu.

ÖĞRT12: Yani şöyle şimdi herkes farklı bir şekilde bu projenin ucundan tuttu. Dolayısıyla birbirimizle daha farklı bir iletişim haline geçtik ya da arkadaşlarımızın ve çocuklarımızın neler yaptığını gördüğümüzde daha çok mutlu olup, birbirimizi takdir ettik. Aslında bu da çok önemli. İşte öğretmenlerimiz buraları boyadığında, aaa ne kadar güzel şeyler olabiliyormuş, öğrencilerimiz yaptığında bu çocuk bunu yapabiliyormuş dediğimiz şeyler oldu. Bu anlamda iletişimimizde evet farklılıklar oldu.

ÖĞRT1: Destekleyici şeyler de duyuyoruz. Takdir ediliyor. Bak bunlar yapılmış edilmiş hatta biz böyle proje oluştururken bile ben çoğu arkadaşına derim ki bak bizim böyle bir imkânımız var arkadaşlar hayalinizde bir şey varsa bunları yapalım. Hatta bazı öğretmenlerimiz diyor ki ne yapabiliriz nasıl yapabiliriz ben onlara fikirler veriyorum diyorum ki bak sen kendi alanıyla ilgili böyle yapabilirsin zamanın uyarırsa destek alabilirsin gibi. Mesela çoğu projemiz öyle çıktı. Satranç kursu veriyor hocamız ben ne yapabilirim ki diyor. Sen o zaman satrancı öğrenciye ver. Veliye de öğrenci öğretsin. Biz de oradan takımlarımızı alalım. Ne olacak birbirini çekecek. Öğretmenin aklına gelmeyebiliyor o bu kez de ben söylüyorum mutlu oluyor.

Projeye dâhil olan bir öğretmen okul içi ilişki dengelerdeki değişimi projeye dâhil olmanın okul içinde idare nezdinde pozitif ayrımcılığa yol açtığı şeklinde açıklamıştır.

ÖĞRT8: İlişkilerde mutlaka dengeler değişir. Ben ne kadar bu durumu yadırgasam da

yani yadırgamak demeyeyim de hani her şey adil şartlarda olsun istersiniz ya ama ister istemez insanlar duygularını mutlaka işe karıştırırlar. Siz de bir yönetici olarak, bir okul olarak daha çok iş yapan öğretmenlere daha çok pozitif ayrımcılık yaparsınız. Bu okulda çok fazla pozitif ayrımcılık olduğunu düşünmüyorum ama böyle bir hissiyat var yani siz hissediyorsunuz. Kendi açımdan ben daha böyle ayrıcalıklı olduğumu düşünüyorum açıkçası. Daha önceki okullarda bu kadar şey olmadım. Bu kadar desteklenmedim idare tarafından. Desteklenmekten kastım şey anlaşılmasın hani torpil gibi değil. Seni destekliyorlar ve azimlendiriyorlar. Sen de iş yapmak istiyorsun sürekli.

Projenin okulda öğretmenler arası ilişki dengelerinde her zaman iş birliği ve takdir etme-edilme şeklinde bir dönüşüm yaratmadığı bazı öğretmenlerin sürece dâhil olmak istememesinin zaman zaman okulda projeye katılan ve katılmayan öğretmenler şeklinde bir ayrımın oluşmasına yol açabildiği görülmüştür. Projeye katılmamak projeye katılmayan öğretmenler tarafından genellikle branşıyla ilgili olmaması ya da ayrıca iş yükü getirmesi ile gerekçelendirilmektedir.

ÖĞRT38: Benim açımdan zor kısmını söyleyeyim size projeye dâhil olduğumda, ters devre olması biraz zordu. Bunu başka türlü de yapamazdık ama sabah derse giriyorsunuz, hemen buradan çıkıyorsunuz, 13.30'da orada ders başlıyor. Zaten buradan 12.30, 13.00'a doğru çıkıyorsunuz. Hemen yetişmeniz lazım. Ters bir yer

ÖĞRT2: Zamansızlık olduğunu düşünüyorum ben işte zamanımız yok, çocuğum var şu var, bu var falan diye. Hayatını dolduran başka şeyler olduğunu düşünüyor ya da projelerin çocukların hayatında çok da bir işe yarayacağını düşünmüyorlar.

ÖĞRT1: Her öğretmen içinde değil. Şöyle 40 tane öğretmen varsa şöyle nedir 10-12-15 en fazla öğretmenimiz bununla çalışıyor. Hani bir şeyler çıkıyor ama emek vermek gerekiyor. Kimi öğretmenimiz de zihnen çok fazla katılmak istemiyor, kimisi de koşullar gereği katılmak istemiyor. Genelde böyle projelere dayalı çocuklarla aktif olan öğretmenlerimiz katılmak istiyor zaten yani ekstra ben bir şey yapıyorum bari desteğini alayım diye düşünüyor. Bazı öğretmenlerimiz de sadece dersine girip çıkıyor, diyor ekstra benim zamanım olmuyor ya başka koşullar ya da işte fikir olarak ne durumda gözlemlediğimiz kadarıyla çoğunda koşulları el vermiyor. Kimisi servisle gidip geliyor uzak mesafede oturuyorlar. Kalamıyorlar öğleden sonra. Çünkü bu etkinliklerin çoğunda ders dışında yapmamız lazım ders içinde yapamazsın. Çünkü bizim normal yetiştirmemiz gereken müfredatlar var. Ders dışında veya hafta sonu yapman lazım bu sefer de ne oluyor her öğretmene uymayabiliyor. Ondan da kaynaklı olabilir yani.

Ancak ÖĞRT1'in ifadeleri öğretmenlerin katılma ya da katılmama durumlarının ele alınacağı esas çerçevenin öğretmenin öğrenciler için okul içi sıradan rutinler dışında ayrıca öğretim süreçlerini zenginleştirecek, öğrenciler için daha çekici ve verimli hale getirebilecek, zaman ve emek verecek bir mesleki bakış açısına sahip olma durumu olduğunu ortaya koymaktadır. Proje kapsamında görev alan öğretmenlerin, bir öğretmenin bu kapsamda alt proje yürütme ya da yürütmeme nedenlerine ilişkin anlatıları motivasyon, yapılan işten beklenen karşılık, bireylerin öğretmenlik mesleğine yükledikleri anlam gibi değişkenlerin belirleyiciliği üzerine yoğunlaşmıştır.

*ÖĞRT17: Ya katılma katılmama meselesi...
Ya öğretmenler birazcık nasıl diyeyim,*

bizim de çok fazla motivasyona ihtiyacımız var. Yani çoğu öğretmen arkadaşımızda da hani işte yapıyorsunuz, karşılığını alamıyorsunuz. Her anlamda söylüyorum yani maddi, manevi fark etmez. Belli bir süreden sonra öğretmenlerde de bu şeye bağlanıyor hani, artık tükenmişlik sendromu demek istemiyorum ama maalesef böyle bir durumla karşı karşıya kalıyoruz yani kendi mesleğimiz açısından da. Bunu yaşayan öğretmen sayısının son derece fazla olduğuna inanıyorum. Yani bir şeyler yapabilecek çok fazla insan var ama yeterli koşullar sağlanmadığı için birçoğunun da birçok şeyi düşünüyorum.

ÖĞRT16: Türkiye'de şimdi bazı öğretmen vardır [...] Sadece Başarı Her Yerde Projesinin değil isterse Milli Eğitim Bakanlığı yapsın, zorunlu tutsun yine yatar diyebiliriz. Bunlar öyle. İstekli olan mesela bir sürü proje QNB Finansbank ve TED'in en az 30 projesi var bütün öğretmenler istekli çalışıyor yani ama Başarı Her Yerde Projesi ile ilgili çalışanlar mesela biz şeye gidiyorduk Ankara'ya bir günlük bir hafta sonu eğitime gittik [...] İstekli öğretmen her konuda isteklidir hocam bu öğretmenin şey yapısıyla ilgili. Bunun Başarı Her Yerde Projesi ile milli eğitimle ilgisi yok. Bana Milli Eğitim dese bana bir şey katacağına inandığım seminere giderim. Başarı Her Yerde Projesine giderim ama içinizde istek yoksa hiçbir yere gitmezsin.

ÖĞRT2: Yani ister istemez etkiliyor tabii ki de. Proje yürüten hocalar biraz daha dolu dolu, yoğun geçiriyor hani birbirleriyle daha etkileşim halinde, diğerleri dersine girip çıkıyor ve bence şunu da etkiliyor sonuçta bir günü yoğun yoğun geçirip hani işe yarar bir şeyler yapıp ve o istekle yapıldığı zaman gün içerisinde daha mutlu

oluyorsunuz. Derse girdiğinizde bile daha mutlu hissediyorsunuz. Ama diğerinde bir rutin vardır. Teneffüste geldim, çayımı içtim falan, sonra geri gideyim dersime. Dersimi anlatayım geri çıkayım falan.

ÖĞRT6: Bu bir gönül işi. Hepimiz gönülden bir proje hazırladık.

ÖĞRT1: Öğretmen! Aslında eğitimde komple eğitimi düşünürsen öğretmendir aslında. Öğretmen motivasyonu çok iyiye hevesi çok iyiye her şeyi yapabilir o öğretmen. Ama böyle normal nedir stres ve sıkıntılardan bahsedipya da bir şeyler yapmak istemiyorsa kaygıları çok fazla varsa koşullar çok uygun değilse o çocuğa çok fazla şey veremez. Normal vermesi gerektiği kadar verir. Dersine girer çıkar. Atıyorum matematikten o konuyu müfredata verir çıkar. Öyle olur ama hevesli öğretmen onu detaylandırır. Onunla ilgili projeler yapar, onunla ilgili geziler düzenler. Bilim merkezlerine götürür. Bir yolunu bulur.

Projenin okulda projeye katılan ve katılmayanlar şeklinde bir ayrıma yol açtığı şeklinde görüş belirten öğretmenlerden biri proje dışında kalan öğretmenlerin projenin okulda yürütülmesine ilişkin tepkilerini ya da değerlendirmelerini şu şekilde açıklamıştır;

ÖĞRT22: Tabi. Şöyle, iletişimimizi artırdı. Ama dengelerimiz olumsuz yönde etkilenmiş olabilir hocam. Ben o konuda pek emin değilim. Çünkü şimdi projey yapan öğretmenle proje yapmayan öğretmen arasında bir dengesizlik oldu. Tepki aldığımız oldu yani okuldan açıkçası. Şey dediler, niye yapıyorsunuz ki böyle şeyler? Ne gerek var ki? Aslında, çok açıkçası, bunu burada mı söyleyeyim... şimdi QNB Finansbank ve TED konusunda arkadaşlarımızın bazı

olumsuz düşünceleri vardı. Hani neden bize yardım ediyorlar? Hani bir şey yapınca biz Türkiye’de mutlaka karşılığında başka bir şey istiyoruz ya, ben yapıyorlar ki böyle şeyler, kendi isimleri duyulsun diye yapıyorlar, ne gerek var, Türk Eğitim Derneğini TED Kolejleriyle ya da başka kuruluşlarla karıştıranlar oldu. Neden yardımcı oluyorsunuz ki, onlar bize değil siz aslında onlara yardım ediyorsunuz gibi olumsuz dönütler aldık, almadık değil. Ama hani onlar zaman içerisinde bu söylemlerini azalttılar çünkü gördüler ki gerçekten tek taraflı bir olay. Sonuçta QNB Finansbank’a ya da TED’e herhangi bir şekilde hiçbir katkımız olmuyor. Onlar sadece eğitimi desteklemek adına bu işleri yapıyorlar. Hani onlar da belki insanları tanıdıkça, QNB Finansbank ve TED’i tanıdıkça bu düşüncelerinden vazgeçtiler. Böyle bir denge durumu oluştu okulumuzda. Ama son bir yıldır bu olaylar yok. Daha ılımlı arkadaşlarımız da.

Öğrenci- Öğretmen Arasında Artan İş Birliği

Başarı Her Yerde Projesinin öğrenciler açısından sağladığı akademik, sosyal ve psikolojik katkılar projenin etkililiği kapsamında farklı başlıklar altında ele alınmıştır. Projenin hem öğrenciler hem öğretmenler açısından etkililiğinin görüldüğü bir kesişim alanı ise öğretmen ve öğrenciler arasındaki ilişkilerde yarattığı değişim olduğu anlaşılmıştır. Buna göre projeye dâhil olmanın öğretmen ve öğrenci arasındaki iş birliği ve iletişimi güçlendirdiği şeklinde bir çıkarımda bulunmak mümkündür.

ÖĞRT12: Çocuklar bence yaptıkları ürünleri gördüklerinde onlar da daha farklı oldu. Ve öğretmen de aslında farklı ortamlarda bir şeyler paylaştılar diye düşünüyorum.

Yani sadece ders atmosferinde değil, bu projeler sayesinde öğretmen öğrenciyle farklı etkinliklerde bulundu. Ben bu şekilde eğitim verdim öğrencilerime mesela, akran arabuluculuğu öğrencilerime. Benimle olan iletişimleri farklılaştı mesela. Beni daha iyi tanıdılar. Ben onların bakış açısını görebildim bu eğitim sayesinde. Yorumlarını fark edebildim. Onlar daha rahattı, daha rahat yorumlarını alabildim bu eğitim sayesinde. Yani aslında biz nasıl diyeyim birbirimizin farklı yönlerini görebilmiş olduk sanki daha farklı paylaşımlarla.

ÖĞRT8: Tabi ki ben sonuçta geçen sene yeni gelmişim. Öğrencilerle birebir çalışmak, onlarla saatlerce çalışmak onlarla daha fazla diyalog kurmanıza neden oluyor. Daha sıcak iletişim kuruyorsunuz. Öğrencilerle bu konuda aynı dili konuşmaya başlıyorsunuz. Şu an mesela benim gerçekten arkadaş gibi aynı şeyi konuştuğumuz sanat anlamında konuştuğumuz öğrenciler var ve bu konuda bize çok katkı sağladı yani.

ÖĞRT10: Zaten iletişimimiz iyiydi, bir sıkıntı yoktu. Bununla beraber iletişimimiz daha da hızlandı, daha da verimli hale geldi. Öğrencilerle mesela ben beş tane öğrencimle ilgileniyorken bu projeye 20 öğrenciye çıktı benim ilgilendiğim ve daha çabuk sürede ilgilenebildim. Bu anlamda iyi oldu. Hem süreci hızlandırdı hem öğrenci sayısını artırdı.

ÖĞRT36: Yani öğrenci öğretmen arasında da biraz değişiklik, iletişim arttı diye düşünüyorum.

ÖĞRT8: Şu açıdan mesela benim derste hiç anlaşılmadığım öğrenciler, iletişim kurmak istemediğim öğrenciler bile gelip bana bahçede yardım etmek istiyorlar.

Mesela duvar boyamak konusunda. Ve ben o çocuklara fırsat verdim ve iletişimimiz çok değişti o çocukla.

ÖĞRT7: Normalde mesela okulumuzda elbette ki vardır hiçbir projeye ya da Başarı Her Yerde Projesine veya başka hiçbir şeye karışmayanlar var. Mesela o arkadaşların öğrencilerle de ben aralarının uzak olduğunu görüyorum mesela. Yani öğrenciye inemiyorlar. Öğrenci olmadan projeyi yapmanız mümkün değil. Proje yapmadığınız için öğrenciyle bir iletişime giremiyorsunuz. Bu yüzden de arada her zaman bir kopukluk oluyor yani bir resmiyet oluyor. Derse giriyorsunuz, çıkıyorsunuz bitiyor. Bu anlamda elbette ki büyük farklar vardır. Yani ilgilenen öğretmenlerimle de mesela öğrenciler arasındaki büyük iletişimi görebiliyorum. Öğretmenlerimizle sürekli bir aradalar, işte sürekli bir iletişim halindedir. Yani bu anlamda elbette ki projeye ilgilenenlerin olumlu bir yönü olduğunu söyleyebilirim.

Bu etkinliklere öğrencilerin katılımının beklenmeyen olumlu bir başka etkisi de, okulu sahiplenme bağlamında ortaya çıkmış gibi görünmektedir. Okulu sahiplenmek, aynı zamanda okula emek vermekle ilişkili olduğu için, öğrencilerin okulun fiziki ortamlarına daha özenli ve daha saygılı yaklaşımlarını da beraberinde getiren önemli bir faktör olmaktadır.

ÖĞRT10: Mesela okula geliyorlar, okulda bir hocamız duvarları boyama şeyi yapıyor, çocuk o olaya etkin olarak katılıyor. Sonra okulu sahiplenme oluyor işte burayı ben yaptım, burayı biz güzelleştirdik, daha güzel kullanabiliriz. Sahaları beraber çiziyoruz, çizmeye gayret ediyoruz çocuklarla. Onu gördükten sonra herhangi bir zarar verirse kendisi diyor ki mesela burayı ben yaptım

zarar verme. Başka birisi zarar vereceği zaman da diyor ki burayı biz yaptık sana zarar verdimiz. Yani sahiplenme olayı oluyor, sorumlulukları geliyor.

ÖĞRT17: Ben etkilediğini düşünüyorum. Çünkü hani çevrede olan pozitif değişiklikler ister istemez bence öğrencileri de etkiliyor diye düşünüyorum. Yani mesela en basitinden baktığımızda işte duvarların boyalı olması, boyanması mesela bu da proje kapsamında yapılmıştı, bu bile çocuklara farkı bir mesaj verdiğini düşünüyorum açıkçası. Hani yaşadıkları ortamın birileri tarafından biraz daha güzelleştirilmeye çalışıldığını çocuklar hissediyorlar. Belki bu onlara biraz daha fazla değer verildiği hissi yaratıyor olabilir. Bu, bundan dolayı belki biraz daha kendilerine çeki düzen verip, biraz daha çevreyi işte okula sahip çıkmalarını sağlıyor diye düşünüyorum açıkçası yani.

Veli Gözünden Değişim

Başarı Her Yerde Projesi okulda uygulanmaya başladıktan sonra okulda yürütülen etkinliklerin ve gerçekleşen değişimlerin velilerin okulla kurdukları ilişkide, okula bakış açılarında ve çocuklarının eğitsel süreçlerine katılım biçimlerinde dönüşüm yarattığı şeklinde bir çıkarımda bulunmak mümkündür. Genellikle alt sosyoekonomik düzeylerden gelen bireylerin çocukları için sportif, sanatsal ve kültürel etkinlikler içeren proje, çocuklarına kendi sunamadıkları olanaklar sağlaması bakımından veliler açısından olumlu karşılanmaktadır.

ÖĞRT9: Çünkü velilerin kendini değerli hissettiklerini, öğrencilerin kendilerini değerli hissettiklerini görebiliyoruz. Çünkü sunulan imkanlar ve bu imkanlarda yer almaları onlar için çok büyük bir şey.

ÖĞRT4: Yine kendi branşımın alakalı konuşayım. Bizim derslerde, gelen çocukların velileri, kurslarımıza gelen çocukların velileri gelip gitmeye başladılar, ya ne güzel bizim çocuklar, iki tane türkü bile çalsa, bambaşka bir dünyanın insanı oluyorlar. Enstrüman çocuk gelişiminde, eğitiminde çok önemli katkıları olan, zihinsel gelişimde, işte motor kasların gelişiminde inanılmaz artıları var. Çocuk ona başlayınca, hemen diğer alanları da etkiliyor bu. Gelip itiraf eden çok veli oldu. Buraya geldi geleli çocuk daha güzel oldu, dersleri daha iyi dinler daha iyi anlar oldu diyen çok veli gördüm o şekilde.

ÖĞRT1: Veli de bunun farkında çünkü kendi cebinden bir şey çıkmıyor diyor hocam ne gerekiyorsa yapalım. Biz de diyoruz ki böyle desteğimiz var biz sizden sadece destek istiyoruz yani.

ÖĞRT4: Hocam bir kere hepsinin ekonomik durumu zayıf. Hiçbirisinin evde kendine ait yatak odası yok. Hiçbirisi daha evvel böyle bir şey görmemiş, dokunmamış. Çok nadir. Şimdi bizim kurslara başladık başlayalı bir kısmı zor da olsa biraz bütçe ayırıp çok ucuz enstrümanlar aldılar, saz olsun, gitar olsun. Olanlar var evlerinde tabii. Olmayan da var. Olan da var. Biraz bir şeyler çalınca babası hadi bir tane alayım diye bizim de yönlendirmemizle hadi alayım diyenler var yani.

Gerek çocuğunun katıldığı etkinliklerin performans gösterilerine katılmak gerek velilere dönük etkinliklerle velilerin okul içi süreçlere katılımlarının artması yoluyla çocuklarının eğitimlerine desteklerinin artırılması yönünde projenin etkililiğinden söz etmek mümkündür.

ÖĞRT5: Şöyle, velilerle daha içli dışlı olduk bu sayede. Gelen, projeye katılan velilerle. Böyle olunca çocukların bize yaklaşımı da daha değişiyor. Mesela öbür hafta Cuma günü görüştüysek çocuk öbür hafta gelip “Hocam annem böyle böyle dedi, annem kitabını bitirdi, annem kitabı beğenmiş.” Çocuklarımızla iletişimimizde faydası olduğunu düşünüyorum.

ÖĞRT35: Belli bir şeyde etkiledi. Dediğim gibi proje olduğu için anne baba çocuğunun nasıl bir şey başardığını görmek için geliyor. Bu da bir etkileşim zaten. Diyalog kuruyor. Yani gelmişken diyor şu öğretmenleriyle de bir görüşeyim. İster istemez çocuğun diğer şeylerini de görüyoruz.

ÖĞRT37: Yani yukarıda yapmış olduğumuz asma tavan var. Fen bilimleriyle ilgiliydi. Bu projenin çok katkılı olduğunu düşündüm ve gelen velilerin de ona “Aa, burada bu varmış”, veli bile kaldırıp bakıyor, öğrenciler bile bakıyor hala. Yani bunda güzel bir şeyimiz oldu. Anne işte okulda böyle bir şey yapıldı, çok güzel, şunu öğrendim. Ne olduğunu öğrendi çocuk, gerçekten bunun katkısı olduğunu samimi duygumla söylüyorum yani.

ÖĞRT2: Bir de veli de şey oluyor, mesela bizim ürünümüz ne çocukta bitiyor, veli geliyor buraya törenlerde çocuklarının gitar çaldığını, şarkı söylediğini falan görünce çok mutlu oluyor mesela. Mesela geçen yıl benim o drama etkinliğinde tiyatro da birçok veli geldi öğrencisini izledi, onlar için de gurur verici.

ÖĞRT25: E tabii veliler mesela gelip mesela çalışmaları bile izliyorlar, katılıyorlar. Çok mutlu oluyorlar. Mesela 23 Nisan kutlamasına çıkıp bir öğrencinin onlara

gitar çalması, keman çalması, bağlama çalması, işte turnuvalar düzenlendi, yarışmalar düzenlendi. Bunlar hep velilere olumlu yansıyor yani veli görüyor okulda bir şeyler yapıldığını. Bunun tabii nasıl yapıldığı, kimle yapıldığı mutlaka söyleniyor velilere, izinler alınıyor. Veliler katılıyor aynı zamanda gelip izliyorlar.

ÖĞRT2: Birkaç yürüttüğümüz projede de veli yer alıyor zaten. Veli de bazı şeyleri görmeye başladı. Velilerimle okuyorum diye bir projemiz vardı bir hocamızın yürüttüğü. Velilerin de okumaya başladığını gördük. Yazarlarla, kitaplarla tanıştılar.

ÖĞRT24: Şöyle ben müzik öğretmeni olduğum için iki yıldır bu projeyi yürütüyorum. Veliler çocukların bu projenin içinde çok yer almasını çok istemediler ilk önce. Diğer derslerini etkilerler, aman işte başarıyı şey yapar. Provalar, çünkü çok yoğun prova aldık. Ama sonra, 1. Yılın sonunda geçen yıl ilk proje sunumunda baktılar ki çocuklar çok güzel şeyler yapıyorlar. Ürün görmeye başladılar bir de çocuklarında, o müziğin onları disipline ettiklerini fark ettiler. Hayatlarına bir düzen getirdiğini, işte ruh hallerindeki o değişimi de fark ettiler. Şimdi bu sene mesela kendileri istedi, çocuğum bu projede olsun hocam, benim çocuğum da bu müzikal şeyin içinde olsun. Baktık bu sefer velilerden talep gelmeye başladı. Çocuğum kendine güveni geldi, kendini ifade edebiliyor. Bunlar çok önemli şeyler. Veli bunu gördüğü için artık bu projelere daha çocuğunu aktif bir şekilde koymak istiyor. Provalarımızı dinlemeye geliyorlar mesela, izliyorlar. Bu çok keyif veriyor onlara. O da işte onun devamını sağlıyor. Hep bizimle iletişim halinde olmalarını sağlıyor. Okula, işte bu projeye minnet duymaya başlıyorlar. Böylelikle her türlü

iletişimimizi arttırıyor aslında. Bu projemiz aslında müzik anlamında bakacak olursam, kesinlikle çok büyük faydaları var. Daha birbirimizle sağlam iletişimler kurmaya başladık kesinlikle... İçe kapanık çocukların velilerinden daha çok dönüt alıyoruz.

Değişimin İtici Gücü: Başarı Her Yerde Projesi

Saha izleme çalışması kapsamında görüşme gerçekleştirilen öğretmenlere proje okulda uygulanmaya başladıktan sonra okul ikliminde ne gibi değişiklikler olduğu sorulduğunda öğretmenleri önemli bir bölümü gerek proje kapsamında yapılan malzeme destekleri ve gerçekleştirilen alt yapı çalışmaları ile gerek okulda gerçekleştirilen etkinliklerle okulda bir hareketlilik oluştuğu, bu durumun öğretmenin, öğrencinin ve velinin okula olan motivasyonunu arttırdığı şeklinde değerlendirmelerde bulunmuştur.

ÖĞRT12: Ve aslında bir de şu, hareketlendirdi bizi. Mesela öncesinde de hani TÜBİTAK'la falan projeler yapıyordu okulda ama şimdi bu tarz bir imkan olunca ilk önce herkes çok böyle hemen şey yapmadılar, herkes her şeyi yapmadı. Sonrasında baktılar olanaklar çok güzel, isteyen rahatça bunu yapabiliyor, sonrasında katılımlar daha da fazlalaşmaya başladı. Bence okulu da hareketlendirdi bu anlamda, proje anlamında.

ÖĞRT36: Ne diyebilirim? Hareketlilik oldu. [...] hareketlilik kısaca tanımın en kısa hali oldu. Heyecan oldu, hareketlilik oldu.

ÖĞRT24: Sloganı enerji derdim projenin. Çocuklar daha hareketliler, daha enerjikler. Daha zumba gibiler ya. Bu projeye acayip sarılmış durumdalar. Ama bu hareketi yaramazlık olarak algılamayın bence çok

şey oldu çocuklara. Teneffüste gidiyorlar mesela ekip alıyorlar gitarını, geçiyorlar bir köşede şarkı söylüyorlar. Bu ne kadar güzel. Bunu nerede görürsünüz biliyor musunuz, güzel sanatlar lisesinde görürsünüz. Alırsın geçersin bir köşede çalarsın. Şimdi bunu bu çocuklar yapıyor. Burası bir devlet okulu, sıradan bir devlet okulu üstelik. Benim için muhteşem bir şey bu...

ÖĞRT24: Ya evet aslında daha şeysiniz, ne verebilirim ne yapabilirim. Bu projeye ne katabilirim. Daha renkli nasıl hale getirebilirim, ne farklılıklar yaratabilirim. Bunları düşünüyorsunuz. Bu zaten bir defa beyin jimnastiği yaptırıyor size. O beyin jimnastiği de pratiğe dökülmesi gerekiyor. Ya da işte çocukları diri nasıl tutarım, canlı nasıl tutarım, onları da nasıl dâhil ederim.

ÖĞRT25: Yani önceden dersleri çok klasik, sıradan bir şekilde işlediğimizi fark ettik. İşte nedir tahtaya yazıyorsun, öğrenci de onu yazıyor işte kendi çağında değerlendiriyorsun öyle geniş bir değerlendirme olmuyor... İşte dediğim gibi akademik dersleri olan öğretmenlerimizin akademik başarısının arttırılmasına sanatsal dersleri ağır olan öğretmenlerimizin de sanatsal yönünü ortaya çıkarması açısından çok faydalı oldu yani değişiklik oldu elbette.

ÖĞRT26: Öncesinde yoktum evet. Ama benden neler beklendiği açısından beni biraz kendime getirdi. Durağanlıktan, statiklikten çekip alıyor. Çünkü veli profili ve öğrenci alıyor. Senden bir şeyler beklendiği zaman o beklentiye cevap vermek zorunda hissedersin kendini ya da onun altına artık inemezsin.

ÖĞRT35: Bende şunu yapsam mı, hani onları gördüğüm zaman diyorum aslında

yani. Başarı geleceğini hissediyorum yani. Proje şekline getirdiğim zaman, yaptığım bir şeyi proje şekline getirdiğim zaman daha başarılı olacağını düşünüyorum yani.

ÖĞRT10: Daha bir heyecan geldi açıkçası, herkeste bir heyecan oluştu.

ÖĞRT11: Şimdi arkadaşlarımız hafta sonu kursu yapıyorlar. Öğrencilere takviye kursu yapıyorlar [...]Hafta sonu kursları öğrenciye faydası olsun diye, öğrenci sınavlarda daha iyi sonuçlar alsın diye sürekli uğraşılıyor yani. Testler yapılıyor yine Başarı Her Yerde Projesinin desteğiyle, dergiler falan geliyor. Yani okulda bir çaba, müthiş bir çaba var yani. Yani herkes işini yapıyor, tıkr tıkr gidiyor. Bir aksama yok.

ÖĞRT7: Yani özellikle bu yıl için söylüyorum inanılmaz hareketli bir yıl. Yani herkeste bir şey var. Pozitif anlamda bir hareketlilik. Yani o başka bir şeyle uğraşiyor öğretmen arkadaş, öbür öğrenci başka bir şey yapacağız diyor, öbürü bunu yapacağız diyor yani.. Aynen ve bu beni çok mutlu ediyor, çok güzel bir şey çünkü. Çocuklar her şeyden haberdar. Yani kime sorsan bir şey için uğraşılıyor. Yani sizin projeniz var işte, TÜBİTAK var yakında.. Herkes bir şeylerle uğraşılıyor [...] Bana göre bu yıl çok aktif bir yıl. Yani demek ki artık meyvesini alıyoruz. Belki de ondan.

ÖĞRT32: Yani şöyle söyleyeyim. Proje okulumuza bir hareketlilik getirdi. Kesinlikle bir canlılık getirdi. Ben iki yıldır buradayım. Ben geldiğim zaman Başarı Her Yerde yeni başlamıştı. Yani malzemeler gelmişti ama biz 2,5 ay TED'e gittik mesela, o zaman ben oradaydım yani. O giden grubun içindeydim. Yani okulumuza bir hareketlilik geldi.

ÖĞRT1: Şeyi harekete geçirdi istekli, projeye yatkın öğretmenlerimizi harekete geçirdi. Çünkü dediğim gibi destek hissedersen arkanda öğretmen bunu yapmak istiyor. Motivasyonu arttı öğretmenin. Öğretmenin motivasyonu artarsa tabi çok şey değişir. Bir öğretmenin bile değişmesiyle bile çok şey değişiyor. 10-15 öğretmen birden ben okul için bir şey yapıyorum, öğrenci için bir şey yapıyorum, veli için bir şey yapıyorum olayına girdiği zaman müthiş bir şey aslına baktığın zaman. Güzel bir olay yani. Ben bu kadar da olacağını bilmiyordum. İlk başta gelin proje ne anlatılıyor dendiği zaman bu kadar yaygınlaşacağı bu kadar somutlaşacağı bu kadar destek olacağını çok da tahmin etmiyordum yani. Olayı bilmeyince. Geçen yıl çok fazla destek olundu bu yıl olunuyor. Sonuçta büyük bir atılım oldu. Heyecan yarattı öğretmenler de özellikle istekli öğretmenlerde ortaya çıktı.

ÖĞRT5: Bence şu oldu hem okul öğretmenlerde hem idarede hem de öğrencilerde biz daha yaratıcı olabiliriz düşüncesi oluştu diye düşünüyorum. Çünkü ben diyelim ki bu sene proje yapmadım ama aklımda şu oluşuyor resim öğretmeni çok güzel şeyler yapıyor demek ki olabilir. Buna ne deniyor? Sürdürülebilirlik mi yaygınlaştırma mı? Yani bir şeyler yapma isteği, yaratıcı olma, üretme duygusu, üretme isteğinin arttığını görüyorum öğretmenlerde. Birbirinden etkilenerek. Kitapları dağıttığımda çok mutlu oluyorlar. Hocam nedir dedikleri zaman açıklıyorum Başarı Her Yerde Projesi, işte böyle bir projemiz var. Mutlu olduklarını görüyorum. İstekliler de kitaplara devam etme konusunda

Okul Profilinin Dönüşümü

Projenin okul içi dinamiklerde yarattığı dönüşümün okul profilinde ve okulun prestijinde de önemli dönüşümler yarattığı görülmektedir. Özellikle spor alanındaki başarılar, okulda gerçekleştirilen ders dışı faaliyetler, akademik başarıyı artırmaya dönük etkinlikler okul profilinin bu anlamda dönüştüren temel alanlardandır. Proje kapsamında okullara sağlanan malzeme desteğinin etkili ve doğru yönde kullanıldığını ifade eden okul yöneticileri, bu sayede bundan sonraki yıllarda da devam edebilme potansiyeli olan bir sistem oluştuğunu, bunun öğrencilerde hem ahlaki hem de akademik anlamda başarıyı da getirdiğini, okullarının kazandığı başarı örnekleriyle somutlaştırmaktadır.

YÖNT4: Görüldü. Hem sportif faaliyetlerimiz de görüldü. Çünkü il derecesi yapan öğrencilerimiz var, bölgeye giden öğrencilerimiz var. Bu sene de vardı. Geçen sene de oldu. Yani, oldu. Hem masa tenisinde hem gülle atmada hem hentbol takımımız derece yaptı yani. Mesela hentbol takımımız bu sene çıktı. Kulüpte filan da çalıştıkları yok. Derece yaptılar. Masa tenisimiz, kulüpte çalışanlar var, çalışmayanlar var. Şu anda ben öyle bir kategorize ettim ki ilkokula bir hoca, ortaokula bir hoca görevlendirdik. Alttan şu anda yetişiyor. Şimdi Başarı Her Yerde Projesi bitse bile benim bu masa tenisim devam der. Görürsünüz. Birkaç sene sonra yine derece yapacak benim çocuklarım. Niye? Sistemi kurduk. Alttan geliyor. Başarı Her Yerde, ya da benzer projeler daha çok bir heyecan yaratıyor. (...) Bir şey yap diyor mesela. Proje getirdi, öğretmen ne yapıyor. Bir proje sunmak istiyor. Beynini çalıştırıyor, egzersiz yapıyor. Ne yapabilirim diyor? Şunu yapabilirim. E ufak tefek dokunuşlarla da TED'in desteği ile veya QNB Finansbankın desteğiyle bunlar

da halledildiği zaman oluyor yani. Özellikle de kenar mahallelerde olması, yani genç öğretmenlerin bakışları, bakış açılarından dolayı belki de biraz daha olumlu etki olduğunu görüyorum yani. Mesela bir otuz yıllık bir öğretmene istediğin kadar bir proje anlat. Yapmaz, yapsa da öyle yapar.

YÖNT3: İki yıldır görsel sanatlardan almadığımız derece kalmadı. İl derecelerini bıraktın Türkiye dereceleri, ulusal dereceler de aldık. Bunlar tabii ki derneğin desteği ile. Malzeme olunca çocuklar çalışıyor. Öğretmenimiz de boş zamanlarında geliyor çocuklarla ilgileniyor. Bu şekilde çok güzel dereceler yaptık ve yapmaya devam ediyoruz. Ondan sonra imkânı olmayan çocukları müzikle ilgili çalışmalar yapalım dedik. Yine derneğin desteği ile bu çocuklara müzik aleti gönderdiler okulumuza; keman, bağlama, piyano. Bu tür malzemeler gönderdiler. Ve biz malzemesi olmayan çocuklara verdik bunları. Onlara gitar çalmayı, piyano çalmayı, bağlama çalmayı öğrettik. Şu an yani oldukça fazla, üç beş kişi değil; yaklaşık 70-80 çocuk çalışıyor. Koridora çıkıp 3-5 sınıfa gir, bir şeyler çalacak adam çıkar sana. O kadar iyi yani. Bu çocukları biz kazandık. Sporcular olsun, görsel sanatlar dersine devam eden çocuklar olsun, müzikle uğraşan çocuklar olsun; bunların hepsinde ahlaki ve akademik olarak başarı sağladık biz ve bunları gözle görüyoruz.

YÖNT2: Öğretmenlerin aldıkları eğitimler yani çoğu eğitimlerin çoğunu uzaktan eğitim olarak alıyor. İnsanların dünyasında bir şeyleri değiştirdiğine ufak tefek de olsa inanıyorum. [...] 97 öğretmen var. [...] çoğu olmasa da bunu ciddiye alan öğretmenler var. Bunların derslere yansıdığını, çocuklara yansıdığını görebiliyorsun. Bunu [...] TED'in uzaktan eğitimiyle biz de fark ediyoruz.

YÖNT4: Yani şimdi şöyle, genelde bu sosyal aktiviteler beden eğitimi, müzik gibi şeyler daha kendini gösterdi. Bizim zaten esas eksikliğimiz de o bölgeydi bu okul olarak. Belki de ondan olabilir ben öyle gördüm. Yine, mesela denemeler yapılıyor. Üniversite öğrencileri geliyor. İki tane TED'in burslu öğrencisi ücretsiz ders veriyor çocuklara. On- on iki tane gruplar halinde. Çocuk anlamadığı dersi soruyor mesela. Olumlu etki yapıyor.

Okulların gerek sportif gerekse sanatsal başarıları ile il/ilçe bazındaki okullar arasındaki akademik başarısındaki yükselişler çerçevesinde, okulun prestijinin arttığı da ifade edilen konulardan olmuştur.

YÖNT3: Mesela fiziki, kapasite ve imkânlar yani dışarıdan gelen insanlar bunu gözlemler. İşte şunu biz Başarı Her Yerde Projesi projesiyle yaptık diyebiliriz. Sonra mesela sportif etkinliklerde mesela takım kurduk ve destek aldık. Yani Başarı Her Yerde Projesi olmasaydı biz bu takımları kurmuş olabilir miydik sanmıyorum. Düşünülebilir şeyler ama düşünmediğimiz şeyler. Mesela diyelim satranç takımı yaratacaksınız, bu satranç takımı il birinciliği getirecek. Bakın bu somut. Sonra siz bir kız futbol takımı kuracaksınız. Hadi bize çok basit forma gönderin, top gönderin falan diyeceksiniz ve geçen yıl başlamış olduğunuz yolculukta bu yıl il dördüncüsü olacaksınız. Somut veri istiyorsak bunlar ve belki akademik başarı anlamında biz 30 öğrencimizi iyi Anadolu liselerine gönderebilecekken 60 tane öğrencimizi daha kaliteli daha nitelikli okullara gönderebilmiş oluyoruz diye düşünüyorum.

ÖĞRT9: Yani en gözle görünür müzik sınıfının oluşturulması gördüğüm kadarıyla.

En gözle görülür o var. Yani niye en gözle görülür o var diyorum çünkü diğer projeleri Adana'yla karşılaştırıyorum. Şöyle diyeyim böyle bir müzik sınıfı başka bir yerde yok. Yani bu kadar kapsamlı müzik aletinin olduğu bir sınıf ben görmedim. Genel anlamda Adana'ya baktığımda.

YÖNT4: ... Okulumuzun adı duyuldu. Başarı her yerde projesi kapsamında basında duyuruldu. Yani ilgi, alaka biraz daha arttı. Ne kadar kenar mahallede olsak da şu anda, ben geçen bir deneme yapmıştık. Çevre okullarda göre en iyisi benim okulumdu. Ben bundan mutluluk duydum mesela.[...] Tabi, buradaki benim emsalimdeki okullar var mesela, 1800-1700 tane öğrencisi olan okullarla karşılaştırdım. Benim başarımla artmasını görmek orada istatistiksel olarak yani onlar da girdiler sınava, benimkiler de girdi. Benim önde olmama da elimde burada belgeler var. Ortalamasının, genel ortalamasının o okullardan yüksek olması beni mutlu etti. Önceden bu yoktu mesela. Onların ortalaması 9.1, 9.2. Benimki ondan aşağı düşmemiş Hep 10.3, 10.5. Mesela Türkçedeki başarı ortalamam, genel ortalamam o şekilde. Hepsinden yüksek. Yani bu, proje bizi harekete geçiriyor. Öğretmeni harekete geçiriyor. Anlatılabilir muyum? Harekete geçiriyor ufak tefek dokunuşlarla. Mesela diyelim ki Türkçe öğretmenim bu projenin içerisinde olduğu için biraz daha alakalı, biraz daha ilgisi artıyor bu çocuklara karşı. Velinin de artıyor. Bu ikisi arttıktan sonra zaten gerisi geliyor.

YÖNT2: Okulun prestijini mahalle gereği pek göremezsiniz sadece girdiğim ortamlarda bizim üst kesim eğitim camiası biliyor mesela İl Eğitim Müdürlüğüne gittiğimiz zaman sayın müdürüm nasıl gidiyor Başarı Her Yerde diye sorabiliyor. Ama mahallenin içerisine girince kayıyor.

ÖĞRT14: İşbirliğini daha kuvvetlendirdi. Her zaman iş birliği içerisindeyiz ama biraz daha. Sonuç olarak okulumuz kendini gösterme şansını yakalamış oldu. Birçok alanda birçok arkadaş iş birliği içerisinde birçok şeyi daha rahat yaptığımızı düşünüyorum. Çünkü idaremizin de desteği var bu konuda. Başarı Her Yerde Projesi gerçekten güzel şeyler kattı. Daha önceki yıllarda okulumuzda faaliyet alanında çok fazla imkân bulunamamış ve okulun kalite diyeceğim artış gözlemleniyor. Onu fark ediyoruz. Yapılan çalışmalar doğrultusunda şu çalışma yapılıyor bu çalışma yapılıyor tercih sebebi olmaya başladı.-

ÖĞRT20: Veliler çok memnun. Tabii bu şeyden bahsediyoruz, QNB Finansbank ve Türk Eğitim Derneği'nin katkılarıyla, sürekli zaten bunu velilerimize aktarıyoruz. QNB Finansbank ve Türk Eğitim Derneği'nin katkılarıyla şu yapıldı ve biz şu sonucu aldık. Onlar bizi anlatacaklar ki bizim okulumuz tanınacak. İyi anlatırlarsa iyi, kötü anlatırlarsa kötü. İnanılmaz mutlular. Hele şu veli seminerlerinin daha da etkili olacağına inanıyorum. Çok mutlular. Çok güzel şeylerin yapıldığına inanıyorlar. Hele bu mahallede yıllardır oturanlar, bu okulun geçmişini bilenler. Şu anda yükselişte olması okulun, onları da çok mutlu ediyor. Güvenle gönderiyorlar çocuklarını.

ÖĞRT1: Bazen konuşuyoruz velilerimizle [...] bize yakın başka okul daha var ismini söylemeyeyim orada da mesela yeğenler oluyor. Hocam diyor orada hiçbir şey yapmıyorlar burada çok güzel şeyler çıkıyor. Bunda siz çok yardım alıyormuşsunuz diyorlar. Bak çevrede bile duyulmuş. TED Kolejinin kardeş okuluymuşsunuz falan diyorlar. Projeyi onlar tam bilmiyorlar ya kardeş okul gibi destek olduğu için öyle

düşünüyor. Orada veliler demek ki bir şeyleri görmüşler hissetmişler diyorlar ki ya demek ki burada çocuklara bir şey yapılıyor Başarı Her Yerde Projesi bir şeyler yapıyor. Sonuçta bu hissediliyor. Bunu somut olarak konuştuğumuzda veli toplantılarında ya da yüz yüze görüştüğümüzde ben çocukların masa tenisi olsun diğerleri olsun velileriyle devamlı görüşüyoruz. Veli desteği olmazsa başarı alamazsın zaten. Tek çocukla olmuyor. Veli de onu bilmeli ki demeli Ersen hocanın laflarını dinle. Başarılı olursun oturacağına kurslarına git falan demesi lazım velinin de. Yoksa öğrenci boşluk hisseder atıyorum bir kursa gelir ikinci kursa gelmez. Yani öyle bir durum var veli de bunu görüyor.

ÖĞRT24: Burada ne oldu mesela biliyor musunuz, ben hemen yantarıta oturtuyorum, yan blokta, tabii ki çevre bunun farkında. Bu okulda müzikal şöenlerin farkındalar çünkü törenler hiç müziksiz geçmiyor, bildiğiniz orkestra çıkıyor. İnanın bana bunu hiçbir özel okulda bile göremezsiniz. Ben özel okulda da çalıştım. En azından özel ders öğrencilerim genelde hep özel okul çocukları. Soruyorum mesela diyorum ki törenlerinizde orkestra çıkıyor mu, yılsonu gösterisi yapıyor musunuz? Yoo diyor. Biz burada cayır cayır konser veriyoruz ya, tabii ki herkes bunun farkında ve şeyler mesela eskiden benim apartmanumdaki veliler çocuklarını buraya pek gönderme taraftarı değildi. Şimdi taraftarlar. Bakın mesela biz geçen gün yine bu Başarı Her Yerde Projesinde işte yine bir orkestra kurduk, provalar alıyorduk. Okul doluydu mesela hafta sonları bizim evin altındaki salonda prova yaptık. E sordu soruşturdu nedir bu, ya biz işte dedik böyle bir proje var, biz bu proje kapsamında çalışıyoruz. Allah Allah falan oldu veliler. Şimdi buraya göndermeye

başladılar çocuklarını çevredekiler çünkü bu okulda ciddi bir ivme kazandık sanat alanında. E bunlar bir de bilirsiniz duyulur veliler arasında. Hani kuafördeki kadınlar, pazardaki kadınlar konuşur. Bunlar konuşulur hale geldi yani. Tabii ki çevreyi de etkiledi. Akademik anlamda da bu okuldaki sosyal alanda da konuşuluyor artık böyle şeyler ve etkiliyor. Taa Yüzüncü Yıl'dan bu okula gelen çocuklar var mesela. Bunların hiçbiri tesadüf olamaz. Bu okulun işte kat ettiği yolla ilgili.

Zenginleştirilmiş Öğrenme Yaşantıları: Akademik Destek

Okul dışında gerçekleştirilen çeşitli eğitsel gezi/gözlüm çalışmalarının, çocukların öğrenme yaşantılarını zenginleştirdiği ve kalıcı öğrenmeyi sağladığı bilinmektedir. Bu anlamda bir öğrencinin deneyimleri sonucu geliştiğini ifade etmesi, farklı bir öğrenme ortamının çocukların dünyasında ne kadar önemli olabileceğini de göstermesi açısından önemlidir.

ÖĞRN8: Beni iki alanda çok geliştirdi. Mesela gezi açısından... [...] öğretmenler sayesinde geziye filan gidiyoruz. Eğleniyoruz, mesela bu yıl ders çalışmaktan bıktığımız anda hocalar bir yere götürüyor. Bu yıl bilim merkezine gittik. Geçen yıl mı önceki yıl mı Ayten Hoca bizi küçük saate götürmüştü drama kursunda. Orada ne yaptık, gezdik, yerler hakkında bilgi aldık. Kendi, yani gördüğümüz yerlerden ihtiyacımız olan şeyleri aldık.

Okulun genel bağlamında özellikle sosyoekonomik düzey olarak düşük bir bölgede yer alan bir okulun öğrencileri için materyaller ve deneme sınavları gibi fırsatların sunulmuş olması önemli bir akademik destek anlamına gelmektedir.

YÖNT2: Proje şu demektir hocam ne yaparsanız sonunda bir ürün olması lazım. Hedef olması lazım. Koyduğunuz hedefe ben ne kadar gittim hedeften ne aldım ürünüme ne oldu? İnsanlar buna bakar ben de buna bakarım sonuçta ürün olarak biz ne aldık ne verdik. Öğretim açısından deneme sınavları biz paylaştık Allah var biz görüyoruz. Bugün yine denemelerini yapıyoruz. 8'lere falan yılda 3-4 denememizi proje kapsamında yapıyoruz bizim denememizi. En büyük faydasını orada gördük.

ÖĞRT12: Şöyle söyleyeyim bunun bizim okulda uygulanmış olması okulda büyük farklılık yarattı. Her anlamda. En basitinden gördüğünüz rengarenk şeyler. Yani onlar görünen yüzüydü. Onun dışında işte bir şekilde öğrencilerimiz birçok aktivitelerde yer aldı. Biz mesela geçen yıl 10 tane öğrencimizi Ankara'ya götürdük bu proje kapsamında, Başarı Her Yerde Projesi kapsamında. 10 tane seçtiğimiz öğrenciyi Ankara'ya götürdük. İki gün, hafta sonu. Her çocuğa farklı bir şekilde dokundu aslında bu proje. Arkadaşlarımız farklı projeler yaptılar. Yani en çok görünen belki oydu ama birçok farklı projelerde hemen hemen birçok çocuk burada görev aldı. Bizim okul olarak gücümüzün maddi anlamda yetmeyeceği, desteklemekte zorlanacağımız, öğrencilerin yine maddi anlamda zorlanacağı birçok şeyde destek gördükleri için aslında daha fazla imkân sağlamış oldu bu anlamda. Daha çok çocukların, öğretmenlerin kendini göstermesine imkân sağladı bence. Hani evet birçok şey yapabileceğimiz imkânımız var ama maalesef koşullar bazen insanı sınırlandırabiliyor ama bu anlamda başarı her yerde projesi bizim önümüzü açtı diyebilirim aslında.

ÖĞRT32: Yani kalıcı olanlar tabii ki. Kalıcı olanlar örneğin az önce bahsettiğimiz uzay sistemi kalıcı bir şey. Onu unutmaları mümkün değil. O bir gözle görünen, zihinde daha çok yer ediyor biliyorsunuz. Mesela o kalıcı bir şey oldu.

ÖĞRT34: Sınavlar yapılıyor. Deneme sınavları TED'in. Geziler. Müzik sınıfını etkin kullanan işte o bağlama ve gitar çalan öğrenciler, işte buradaki fen sokağı bahsettiğim gibi. Halk oyunları benim gözüme çarpıyor. Başka bilmiyorum.

Hayata Dokunuş: Akademik, Psikolojik, Sosyokültürel Alanlarda Değişimler

Başarı Her Yerde Projesi kapsamında okullara yapılan desteklerin ve okul etkililiğini artırmaya dönük etkinliklerin bireylere normal yaşam koşulları çerçevesinde ulaşamayacakları olanaklar sunduğu açıktır. Öğretmenlerin de çabasıyla öğrenciler için daha verimli kılınan bu desteklerin birey yaşamında belirli alanlarda değişim ve dönüşüm yaratması beklenir. Proje kapsamında yürütülen etkinliklerin bireylerin yaşamında yarattığı etkilerin başarı deneyimi, kişisel gelişim ve öğrencilerdeki sorunlu davranışların giderilmesi şeklinde ortaya çıktığı görülmüştür.

Proje kapsamındaki çeşitli etkinliklere katılmanın sonucunda kendilerinde gerçekleşen davranışsal boyuttaki değişim ve dönüşümleri paylaşan öğrencilerin en fazla vurguladıkları konulardan biri, insanlar arası ilişkileri olmuştur. Anlaşılan o ki, başkalarına karşı tutum ve davranışlar konusunda önemli yol kat ettiklerinin ve bunun olumlu sonuçlarının bilincindedirler.

ÖĞRN25: Geçen sene 5. sınıfta çok asabi biriydim. Her şeyde kavga ediyordum. 6. sınıfa geçince biraz daha düzeldim. Hele ki arabuluculuk dersinden sonra hiç kavga

etmiyorum. Arkadaşlarım ne derse tamam diyorum.

ÖĞRN25: Biraz derslerden, Din Kültürü'nü çok seviyorum ama resimde çok başarılıyım. Resim çok güzel bir şey ya. Ben de bazı insanlar gibi her şeyde kavga ediyor pis pis hareketler yapıyordum ama öğrenci olduktan sonra her şey düzelttim kötü bir şey olduğunu anladım.

ÖĞRN13: Arkadaşlarımla samimi oldum hocam. Önceden fazla agresiftim böyle. Arkadaşlarımla fazla samimi olmazdım genel olarak tek başıma yapardım her şeyi. Özge hocanın sayesinde arkadaşlarım falan oldu. Yoksa Ferhat'la falan aram hiç iyi değildi. Önceden ful aramız bozuktuk kavga filan ederdik. Yeni yeni aramız düzeldi 6. sınıfta falan. Spor olunca birleştik gibi bir şey oldu, arkadaş olduk. Yoksa o sekiz kişiyle ben arkadaşlık kurmuyordum. Spor sayesinde arkadaşlarım oldu onlardan.

ÖĞRN20: Yani disiplin açısından, eğitim açısından. Disiplin yani saygı, birbirimize karşı oluşturduğumuz sevgiyle davranmak. Yani akran arabuluculuğunda öğrendiğimiz tarz şeyler disiplin. Yani artık kişilerle empati kurabiliyorum, onları daha iyi anlıyorum. Herkesin birbirine karşı farklılıkları, farklı düşünceleri olabilir. Bunları anlayışla karşılamalıyız. Önemli olan karşıdaki anlayabilmek, onla birlikte doğru bir şekilde iletişim kurabilmek diye düşünüyorum.

ÖĞRN14: Hocam ben küçükken bizden büyük abiler vardı hep kavga ederlerdi hep. Ben onların yanına gide gide. Dövelim falan derlerdi. Ben o zaman küçüktüm çevrem falan olsun diye gider herkese çatardım kavga falan ederdim. En son hocam baktım hep kavga hep kavga, hep bize zarar geliyor

kavgadan uzaklaştım hocam. Kendi kendime de söz verdim. Kendime zarar gelmesin diye böyle bir şey olabilir mi diye her şeyden uzaklaştım. Kavgadan da uzaklaştım. Sonra hocanın peşine takıldım işte öyle de devam ediyor.

Öğrencilerin kendileriyle ilgili yaptıkları değerlendirmeyi, okul yöneticisinin gözlemleri de doğrular niteliktedir.

YÖNT3: Kesinlikle destekliyor. Sporcu çocuklarımız hem ahlaki hem de kültür olarak aynı zamanda ders başarısı olarak iyiler. Aldığımız çocukları baştan ne olduğunu da biliyoruz. Sonradan ders notlarının yükseldiğini biliyoruz. Kendimiz takip ediyoruz.

Öğrencilerin proje kapsamında katıldıkları etkinliklerin kendilerini ifade etme becerileri kazanmalarına ve bir gruba ait olmak, iş birliği yapabilmek gibi ritüeller üzerinden sosyalleşmelerine katkı sağladığı görülmektedir.

ÖĞRN8: Ben dramadan önce daha içine kapanık, her şeyi ailesine söylemeyen çocuktum. Dramada böyle daha da açıldım aileme karşı ve dışarıdaki insanlara karşı daha özgüvenli bir insan oldum. Bir şey gördüm mü doğrudan söyleyebiliyorum. Dramadan önce görsem de sesimi çıkarmıyordum. Hareketlerinde ben bunu yaparsam benim hakkımda ne düşünürler diye tereddütte kalıyordum, artık o yok.

ÖĞRN4: Sosyal olarak çok geliştirdi. Asosyal bir insandım. Telefonumu evde alıp sürekli oturuyordum işte ancak sosyal medya falan. O tarzda ilgileniyordum. Okulumuzdaki faaliyetler, spor faaliyetleri olsun, turnuvalara katılıyoruz, voleybol turnuvalarımız oluyor işte müzik derslerimiz oluyor.

ÖĞRN27: Sanırım sosyal çevre olarak çoğunluk. Çünkü ben ilkokulda daha içime kapanıktım aslında. Şu an da içime kapanık olabilirim birazcık ama birileriyle daha çok konuşmaya başladım. Daha çok şey oldu. Çünkü öğretmenlerimin desteğiyle daha rahat konuşmaya başladım. Sonra başka insanlarla da daha şey konuşmaya başladım. Tam Eğitim Bursu kazanmıştım. Gerçekten ben de ilk duyduğumda çok şaşırmıştım. Çünkü bir tane boşum vardı ve sorular zordu. Korkuyordum o yüzden. Ama sonra Adana birincisi oldum. Çok mutluluktan havalara uçuyordum o sırada.

ÖĞRT2: Evet benim bir öğrencim vardı drama etkinliklerine geliyordu. Çocuğun dersleri çok iyi hatta okul birincisi. Ama çocuğun şeyi yok özgüven. Hani sosyal anlamda özgüvende bir eksiklik var. Bir de çok güzel ifade edemiyor kendini. Çocuk geldi, o anlamda biraz daha kendini aştı hatta son olarak sunuculuk yaptırdım ben ona. Veli de özellikle geldi bana hatta kardeşi var, kardeşini de özellikle dramaya gönderiyor. O anlamda biraz daha kendini geliştirsin diye. Yani dediğim gibi sadece rol yapmak değil olay, kendilerini de keşfediyorlar, daha iyi ifade ediyorlar. Biraz da özgüvenleri geliyor.

Yukarıdaki anlatılardan anlaşıldığı üzere özellikle Drama etkinliklerinin bireye özgüven kazandırmada önemli görülmektedir. Öğretmen 6'nın anlatısı ise spor faaliyetlerini katılmanın dezavantajlı kesimlerden gelen bireylerin hayatında ne derece önemli dönüşümler yarattığına ilişkin somut örnekler sunmaktadır.

ÖĞRT6: ... diye bir kız var. Saçları çıkmıyor çünkü stres altında. Saçkıranı var, vücudunda kıl çıkmıyor. Sebebi babası sürekli annesini dövüyor, annesi uzaklaştırma alıyor, babası

uzaklaştırma alıyor. R.'nin hikâyesi şu ki annesi evlere temizliğe gitmek zorunda. R. tek başına yemek yapan bir kız. R. 5. Sınıfta daha. Artık saçları çıkıyor. Gösterebilirim de R.'yi çağırıp... Artık bir step tahtası var, pembe giysisi var [...] Kendi başına yemek yapar, üstünü başını temizler, öyle gelip gider. B. var. B.'nin annesi terk etmiş gitmiş. Babası da gitmiş bir kadın almış, o kadın onun üvey annesi. O da gariban bir kız. Yani çoğunun annesi babası bu şekilde aslında onlara göre çok normal. Bize göre trajik. Onlar bunu yaşadıkları için trajik olarak karşılamıyorlar ve etraflarındaki herkesin ailesi öyle olduğu için. Bu çocuklar başka nerede bu platformu bulacaklar. Her Cumartesi, Pazar 1'den 3'e kadar sen hiçbir kitleyi bir araya getiremezsin. Ruhun aynı ruhta buluşturamazsın. Ama spor buluşturuyor. Etkinlik buluşturuyor ya da spor demeyeyim. Bir şeye ait olma duygusu buluşturuyor.

Velilerle yapılan görüşmelerde de en fazla vurgulanan konu, çocukların karakter gelişimi açısından çok önemli olan kendini ifade edebilme ve özgüven sahibi olma gibi noktalarda ortaya çıkmaktadır. Velilerin çocuklarıyla ilgili tespitleri, bu anlamda öğrencilerin kendilerinin deneyimledikleri gelişmelerle tutarlılık göstermektedir.

V14: ... Ben çocuğumu dikkat dağınıklığı için tedavi için bile götürdüm. İlaç da kullandık zamanında. Ama ilacın çok da faydasını görmedim. Çok kullanmadım, bıraktım dedim olacak gibi değil. İşte yüzmeye yazdırdım, baktım biraz daha çocuk iyi oluyor. Ortaokula başladık dedim halk oyunlarına gönderiyim. Dediler ki halk oyunları var kim göndermek istiyor, ben göndereceğim dedim. Oraya da gönderdim, odaklanması iyi kendine özgüveni de geldi,

böyle eskisi gibi pısrıklığı da kalmadı yani. [...] Severe de geliyor ama çok büyük farklılıkları oldu. Benim çocuğum içine kapanıktı. Sınıfta, toplumda konuşamazdı, oynayamazdı, şarkı söyleyemezdi. Halk oyunlarına geldikten beri, geçen baktım, kalabalık içinde tek başına şarkı söylüyor, şaşırdım ben. Yani özgüveni geldi. Kendinden emin artık.

V15: Valla folklorla gidiyor işte. Folklorla ilgisi önceden şey yapmıyordu, sonradan ben gideceğim dedi tamam kızım dedim biraz da şey vardı çektiği zaman terliyor hastalanıyordu şimdi Allah'a şükür o da yok. Daha önceden kendini ifade edemiyordu şimdi maşallah iyi. Mesela eskiden hadi kalk kızım okula ya babacığım diyordu ama şimdi folklor zamanı olduğu zaman baba veya abla veya anne diyor saati kur diyor.

V11: Büyük kızım halk oyunlarına gitti, futbola gitti, voleybola gitti. Ortanca kızım, kızım diyorum artık, yakar top diyorum ama onun daha değişik bir ismi var, siz biliyorsunuz herhalde, yakar top olarak gidiyor. Küçük kızım halk oyunlarında şu anda. O da seneye Hatice hocanın spor şeyine gidecek. Üç, iki yıldır bekliyor kızcağız, hak etti artık. O biraz çitkırıldım, top geldi mi hemen kemik zedelenmesi. Bu sene de halk oyunlarına yolladım. Halk oyunları demek ki çocuğun gelişmesine, açılmasına iyi bir konumda. Gerçekten ben halk oyunlarının, tanık oldum bir çocuk, hiç konuşmuyor. Anne diyor ki hayır benim çocuğum konuşmaz. Gönder gitsin anam, sen gönder. Çocuk geldi bir ay sonra dedi ki ya Ü. Hanım ben bunu susturamıyorum. Ya sen çocuğuna sorumluluk ver. Çocuğuna güven, özgüveni ver. Öbürü sınıfta konuşmuyor, öğretmene cevap vermiyordu.

V1: Onlara katıldıktan sonra biraz daha cesaretlendi daha kendine geldi, ilk defa dışarı çıktı Ankara'ya gittiğinde. O zaman 3-4 gün gittiler, ilk defa öyle uzak bir yere gitti, hoşuna gitti. O yüzden biz de karşı çıkmıyoruz, ne olursa gönderiyoruz elimizden geldiği kadar. Çok hoşuna gitmiş, orada gezdirmişler, yemeğe gitmişler, saz çaldırmışlar A.'a. Ankara'da o gezmeleri falan oraları ilk defa gördüğü için çok hoşuna gitmiş A.'ın. Biz A.'ı destekliyoruz, babası da destekliyor. Hani nere olursa, kendine güveni olsun diye oraları görsün diye yani biz nere olursa gönderiyoruz. A.'ın arkasındayız.

V2: Çok şey değişti. Stepe katıldı mesela ben bunu yapabilirim yapabiliyor muyum anne hani çocuk özgüvenini kazandı, ben bunu başarabilirim daha iyi yerlere gelebilirim. Bir yerin açılışında oynayacak herkes bizi izleyecek diye heyecanlandı yani güzel bir şey tabi çocuğumun duygusu da. 23 Nisan'da, ben izin aldım o gün izlemeye geldim hani çocuğum mutlu oldu, çocuğum yapabiliyorum diye güven duydu, iyi bir şey yani, katılsın, sürekli derslerini de yapıyor ama oyunu da seviyor. Çok mutlu oldu hocam oyun bitince geldi bana sarıldı, anneciğim çok sevindim seni gördüm. Hani ben geldim zaten kendisine el salladım geldim diye orada bir gülümseme gördüm çocuğumda. Ben de mutlu oldum o mutlu olduğu için.

V4: Anne [...] ben de katıldım dedi gösterdi hatta. Yok ben seviyorum onun resim çizmesi falan. Ben de mesela ilkokul mezunuyum, ben de resim yarışmasına katılmıştım, birinci oldum okulda. Eğer ki ben ona da dedim, ben okula devam etmiş olsaydım resmi ilerletirdim. Resim kursunu ben de çok seviyordum. Şu an bile baka

baka resim çizebiliyorum. Sen dedim bana çekmişsin dedim, çizdiği resimler falan çok güzel. O yüzden ben resim konusunda hep onu destekliyorum. Bir çocuk bir şeye şey yaptıysa eğer, o zaman çocuk olgun gibi oluyor, kendine güveni oluyor hele bir de destek verince kendine daha çok güveniyor. Yani güven ve kararlılık var, bana bazen diyor sen diyor çok kararsızsın diyor, o onda var yani hedefini planlıyor, düşünüyor.

V6: Faydasını gördük. Hafta sonu step yaptığımız takdirde bir de turnuvalara katılırdık Özge Hanım tarafından, turnuvalarda futbol olayından ziyade Ali kaçan topları da toplardı. Ama neden? Ali çünkü hep hareketsizdi. Sürekli evdeydi, mecbur evdeydi. Onun için de geldim, hatta çocuklarımız sizlere gösteri de yapmıştı ufak, onu da seyrettim. Yani güzel bir program hazırlamışsınız, çocuklara da faydası çok var bence. Özellikle benim oğlum abur cuburu çok yerd, Özge hocayla da konuşup stepe de o yüzden yazdırdık, forma da girdi çok şükür, baya bir kilo almıştı. Severek yapıyor zaten istemediği bir şeyi yaptırمام ben çocuğuma.

Çocuklardaki olumlu yönde değişim ve dönüşümleri en yakından gözlemlene şansına sahip olanlar kuşkusuz öğretmenlerdir. Kendileriyle yapılan görüşmelerde bu gözlemlerini ve deneyimlerini örnekler üzerinden paylaşmışlar, projenin öğrenciler üzerinde etkili sonuçlar yarattığını ifade etmiştir.

ÖĞRT16: En önemlisi şu o kutuları getirdiğimizde çocuklara, çocukların o yüzündeki hayreti, çocuklar hani robot deyince hep yürüyen bir şey bekliyorlar ya. İşte robot budur arabanın park sensörü de robottur, şu da robottur, bu da robottur diye örnek verdiğiniz zaman çocuk şöyle

düşünüyor ben yürüyen robotu yapamam ama orada bir iki ders var bilişim akademisinde çocuklara şey vermiştik... çocuklara lamba yapmayı, fotosensörü, ışık sensörünü çalıştırmayı becerdiği zaman ben yürüyen robot yapamam ama park sensörü yapabilirim diye düşünüyorum.

ÖĞRT10: Bir örnek vereyim. Bir öğrencimiz, anne baba ayrı, anne İstanbul'da çalışıyor. Kızda böyle davranış bozuklukları hissettim dersine giriyorum. Annesi de aşırı ilgisiz. Baba zaten yok, kızın hayatında yok. Kızdaki bazı davranış değişikliklerini görünce takıma almak istedim. Kızın hiçbir yeteneği yok sadece takıma gelsin, sorunlarını çözmek istedim. Daha sonrasında kız önce gelmek istemedi, daha sonra ortamın güzelliğini, samimiyetimizi gördükten sonra antrenmanlara sürekli gelmek istedi. Okulda bakıyor, anne babadan göremediği sıcaklığı görüyor, sonra antrenmanlara devam etti, çocuk geldi, anne de her antrenmanımızı gelip izledi, çocuğun başında durdu, şu an çocuktaki o davranış bozukluklarının neredeyse, hepsi değil ama neredeyse tamamına yakını çözülmüş durumda.

ÖĞRT4: Şimdi hocam çocuk hayatında ilk defa bir gitara dokunuyor. Daha evvel görmemiş veya televizyondan görmüş işte uzaktan birinin elinde görmüş omuzunda görmüş. İlk defa dokunuyor. Ondan bir ses çıkartması çocuğun dünyasını değiştiriyor. Dünyalar onun oluyor o kadar mutlu oluyor ki... Çok değiştiriyor hocam şu enstrümanı alıp da çocuğun üflemesi ses çıkartmaya çalışması, ses çıkartması... Ses çıkartan 3-4 tane çocuk var 10-15 çocuktan onlar ayrı bir moda girdi yani. Çok etkiliyor inanın yani.

ÖĞRT12: Artı küçük bir örnek vereyim bir çocuğun hayatına dokunmuş için Ankara'ya

gittik biz. Anıtkabir'e gittik. Velinin bir tanesi telefonda ağladı. Teşekkür etti. Babası olmayan bir öğrencimiz. Benim çocuğum belki oraya gidebilecek belki gidemeyecekti hocam dedi. Bu şekilde çocuk Anıtkabir'e gitti ve çok istiyordu. Bu anlamda bir çocuğun hayatına bile bu şekilde dokunmuş olmak bence çok önemli.

ÖĞRT16: Anıtkabir'i televizyondan görüyorlardı. Anıtkabir'i gördüler. Bir daha bulamazlar o fırsatı. Tabii bu çok önemli bir şey onların hayatında. Okyanusa bir damla daha ekliyorlar ben hiçbir şeyin faydasız olduğunu düşünmüyorum. Çok şey verdiler.

ÖĞRT16: Ama Başarı Her Yerde Projesi sayesinde gittiler ya işte oraya orada eğitimler başlıyor. Geçen sene geldiler ya işte profesörler geliyor doçentler geliyor anlatıyor. Yazarlar geliyor Başarı Her Yerde Projesi kapsamında mesela. Çocuk diyor ki bu yazar bunun da iki gözü var, kaşı, kulağı demek ki yazar da benim gibi bir insanmış. Bunlar çok önemli buradaki çocuklar için. Bunun hepsinin ürünü alınacaktır. Eğitim öyle bir günde olmaz yavaş yavaş.

Projenin öğrencilere sunduğu çeşitli deneyimlerin onların vizyonlarında yeni ufuklar açma noktasında oldukça etkili olduğu şeklinde bir çıkarımda bulunmak mümkündür

ÖĞRT35: Şimdi okulda projeler sayesinde çocukların bakış açısı da değişiyor. Yani ondan dolayı biraz daha geniş düşündüğünü ben hissediyorum o projeye dâhil olan çocukların ama, hepsinin değil tabii ki. Çünkü hiç vizyonu olmayan çocuklar da var, hiçbir şey düşünmeyen. Ama projeye dâhil olan çocuklarda ben şunu yapabilirim şeyi geliştiği için başka şeyleri de yapabilirim, birden fazla şeyi de yapabilirim düşüncesi

gelişen çocukları görüyorum. Belki o dışarıdan bakanlar için öyle olmuş olabilir ama kişi bazında düşündüğü zaman öyle değil. O başarıyı tattığı zaman başka şeyler yapabileceğini çocuk keşfediyor yani.

ÖĞRT34: Öğrencilerin mesela Ankara'ya falan gitmişti çocuklarımız. Ona çok mutlu oldular. Yani o çok büyük bir heyecan yarattı onlarda çünkü birçoğu Adana'ya bile çıkmamış çocuklardı. Çok güzel oldu. Keşke daha çok olsa. Ama işte biraz da il dışı bilmiyorum ne derece mümkün olur.

ÖĞRT33: Dediğim gibi tekrar olacak ama sürekli farklı görüşmeler, işte bu akademisyenlerin işin içine girmesi, gezilerin düzenlenmesi. Geçen yıl bir Ankara gezisi olmuştu biz müdire hanımla gitmiştik beraber. Çocukların Anıtkabir'i görme fırsatı oldu bazı öğrencilerin. Dediğimiz gibi çocukların vizyonları genişledi. O şekilde düşünebilirim.

ÖĞRT13: Öğrencilerin ufkunu açmamız lazım. Ufkunu açmamız için onlara farklı şeyler tattırmak lazım. Ne kadar çok şey tattırırsak öğrencilere ve çocuklara o kadar çok seçim şansı olur. Bizim resim kursunun öğrencileri haftada iki defa gelip ortalama 1,5-2,5-3,5 saat kadar kalıyorlar. Bu çocuklar mesela birbirlerine daha güzel ve saygılı davranıyorlar. Sınıftaki atmosfer gibi değil oranın atmosferi.

Projenin önemli hedeflerinden biri de velilere yönelik eğitim ve bilgilendirme çalışmalarının yapılması, okulu sahiplenme duygusunun yaratılması olarak belirlenmiştir. Bu açıdan veli eğitimlerinin özellikle anneler üzerinde olumlu etkiler yaratacağına dair umut ve inanç da okul yöneticisi tarafından ifade edilmiştir.

YÖNT2: Veli eğitimlerinin ben çok faydalı olacağına inanıyorum içeriğine baktım. Hocaları da çok saygın ve değerli insanlar. Bu şey oluyor oraya gelen 45 kişinin burada bir şey öğrenecek mutlu olacak bundan eminim hocalar çünkü iyiler. Bu 45 kişi gidip mahallede komşusuna anlatsa yeter bize. Ya bak gittik bize böyle anlattılar bak bu böyle değilmiş. O 45 kişi değil o 45 mahalleye bir dağılırlar bunlar sonuçta çalışmayan evde oturan bayanlar. Akşam çekirdek çitlerken bahçede otururken elinde çayla arkadaşlarına bunları anlatacaklar ben faydası olacağına inanıyorum.

Projenin bireylerin hayatına dokunma noktasında etkililiğinin en gözle görünür olduğu alanlardan biri de özellikle davranış problemleri olan öğrencilerin süreçlere dâhil edildiklerinde, sorumluluk verilip bir şeylerle meşgul olmaları sağlandığında bu davranış problemlerinden uzaklaşmış olmalarıdır.

ÖĞRT7: Şu an mesela o bahsettiğim iki öğrenci durumları hani çok iyi değildi, ahlaki olarak iyi öğrenciler değillerdi son zamanlarda mesela bu tarz problemler çıkarmamaya başladılar. Onun öncesinde çok göz önündeydiler yani her öğretmenle problem yaşıyorlardı. Derste zaten biz onlardan bir şey beklemiyoruz artık o haldelerdi. Çoğu zaman derse öncesinde de girmiyorlardı. Şu anda da çoğu zaman dersten kaçıyorlar. Ama en azından problem yaşamadıklarını görüyorum. Diğerleri zaten, birkaç tanesi iyi çocuklar, başarılı çocuklardı. Bu anlamda faydası olduğunu söyleyebiliriz.

ÖĞRT9: Aslında proje sadece kendi amacına hizmet etmiyor. Bizim diyelim ki davranış problemleri bir öğrencimiz oluyor, şu projeye dâhil edelim de en azından

kendini değerli hissetsin. Mesela bizim birkaç tane öğrencimiz derse girmek, derse motive olmak konusunda sıkıntılar çekiyor, atıyorum o dersi sevmiyor. Örnek veriyorum. O dersle ilgili uygulamaya dönük örnek veriyorum resim dersinde ben resim yapmaktan hoşlanmıyorum diyen bir çocuk gördüm, nefret ediyorum diyen çocuk gördüm, o çocuklar şu anda dışarıda boyama yapıyor, duvarları boyuyor. Yani onu diyen o çocuk o değil artık. Şu anda Resim dersinde Resim öğretmenini soruyorsa bence bu bizim için büyük bir başarıdır yani bu çocuk açısından. Resme ilgisini çekmiş oluyoruz. Ben matematikten anlamıyorum diyen bir çocuğun elinde şu anda bir deneme kitabı var. Bu proje kapsamında alınmış bir deneme kitabı var. Çocuğun matematikten anlamadığını değil de yeteri kadar ya da farklı yollardan da matematiği anlayabileceğini şu anda gören bir öğrenciden de bahsedebilirim. Bu yönde, ilgisini çekme yönünde de kullanabiliyoruz çocukların. Bu daha güzel bir şey. Farklı amaçlara da hizmet ediyor yani.

ÖĞRT5: Yani gelen velilerin çocuklarının tamamı başarılı öğrenciler diyemem. Başarılı öğrencilerin, dersle ilgili öğrencilerin velileri de geldi ama beni şaşırtan, dersle alakası olmayan öğrencilerin velilerini aslında biraz böyle bilinçli göründüğünü, okumayı sevdiğini gördüğüm de oldu açıkçası. Örtüşmediğini, şaşırdığımı söylediğim durumlar oldu. Yani mesela bir öğrencim var. Derste biraz sıkıntılı bir öğrenci, çok fazla derse katılmayan veya hemen anlayıp konuşmayan bir öğrenci. Annesinin çok istekli bir şekilde okuduğunu görünce İbrahim ile ilgili de böyle biraz ben de daha çok inanmaya başladım [...] Etkisi Oldu diyebilirim. Çok fazla hayalci konuşmak istemiyorum ama olduğunu söyleyebilirim.

ÖĞRT3: Geçen bir gün ne törenimiz vardı, şehitleri anma töreniydi yanlış değilsem, hiç akademik başarısı olmayan bir tane çocuğumuz var. Ben giriyorum dersine, adı önemli değil. Yani orada gördüm, mehter takımında şey çalıyor ve bununla çok mutlu ve hiç aksatmadan geliyor. Zaten eğitimde olması gereken bu işte; herkese aynı eğitimi veremezsiniz.

ÖĞRT8: Bir de çocuk kendini gösteriyor. Ben yapıyorum. Zaten çocukların hepsi boyamak istiyorlar duvar resimlerini, o da ben de dâhil oldum, ben de yapıyorum görüyorsunuz gibisinden bir havası oluyor çocuğun. Mesela geçen haftalarda bir çocuktan bahsediyordum, derste çok fazla şey yapmam ben ama bayağı birbirimize şey yaptığımız noktada yine bahçede çalışırken o çocukla çok güzel iletişim kurabileceğimi, o çocuğa belki farklı fırsatlar versem daha iyi olabileceğini düşündüm. Bu benim çok hoşuma gitti.

ÖĞRT27: Davranışını değiştiriyor, onu etkilemese onun ruhuna hitap etmese o çocuğu değiştirmez ben öyle düşünüyorum. Çocuk diyorum ya ruhunda içinde hissetmese onu davranışını değiştirmez çünkü orada farklı davranır gider diğer tarafta farklı davranır. Değil mi sadece onun görüntü, fiziksel, estetik olarak orada bir şey ortaya koyduğunu düşünün ama bunu yaşamıyorsa kendi içinden severek gelerek yapmıyorsa zaten hem başarılı da olamaz hem davranışını da değiştirmez yani ben öyle düşünüyorum. Bence çocuklar için büyük bir nimet bu tür çalışmalar, etkinlikler, teşekkür ediyorum.

ÖĞRT10: Benim düşündüğüm, kendi takımına almak istediğim öğrenciler kötü alışkanlıklardan uzak durmasını istediğim,

potansiyel gördüğüm öğrencilerin bazılarını alıyorum. Bazılarını, sporda çok yetenekli gördüklerimi alıyorum. Bunlardan bir takım oluşturmaya çalışıyorum. Rehber öğretmenlerimiz de yönlendiriyor işte hocam şu öğrencimiz biraz hareketli, sınıfta düzeni bozuyor, sizin takımınıza yönlendirsek bunu. Yeteneği var veya yok. Sizle beraber belki biraz disipline olabilir çocuk diye. Onları alıyoruz. Onları disipline edebiliyoruz. Yarısını öyle tahmin ediyorum, yarısını biz sınıflara tekrardan gönderdiğimizde çocukları düzelmiş oluyorlar. Şunu görebiliyoruz çocuk bizimle beraber başlayınca sınıfta artık eski yaptığı şeyleri yapmıyor. Bazı hocalar konuştuğu zaman çocuk tamam tamam diyor ama devam ediyor.

ÖĞRT15: Bir tanesi akademik başarısı çok iyi değildi, uyumsuz ve sorumsuz davranışları vardı. Gitara devam ederken böyleydi bir süre sonra ona gitarı elinden alırım yahut senin arkadaşın olacak bununla devam edeceksin başka şeylerle uğraşmayacaksın, sonra kavga gürültü yaramazlığı çocuk bıraktı. Bakıyorum öğleden sonra gelip benim gitarı alıyor, bir tane gitarı kendime ayırmıştım, geçiyor çalıyor kendi kendine kimseye bulaşmıyor hocam çalabilir miyim diyor izin veriyorum. Ders olarak ben onların dersine girmiyorum ben öğlenciyim çocuklar sabahçı.

Bu anlatılar ışığında ders dışı sosyal etkinliklerin okul içinde zaman zaman bir sosyal kontrol mekanizması halini alabildiği şeklinde bir çıkarımda bulunmak mümkündür.

ÖĞRT18: Çok da güzel projeler. Hani kalkıp çocukların gitar çalması, özellikle bu bölgede en azından bir bilgisayara gideceklerine internet kafeye gideceklerine

çocukların daha faydalı zaman geçirmesini sağlıyor.

ÖĞRT14: Bazıları dersten başarısız olan çocuklarımız oluyor ama bu alanlarda yetenekli çıkıyorlar. Dışarda sağda solda vakit geçireceklerine buraya geliyorlar. Ders dışı zamanlarında. Tabi ki ezber kuvvetleri olsun sorumlulukları olsun artışlar kesinlikle gösteriyor.

Gelecek Planlarına Yönelik Değişimler

Öğrencilerin katıldıkları etkinlikler ve bu katılım sürecinde deneyimledikleri başarı duygusunun gelecek planlarına yön verdiğini ve buldukları faaliyet alanına özel ve aynı zamanda ideal meslek türlerine yönelim gösterdikleri anlaşılmaktadır.

ÖĞRN37: Büyüyünce hem masa tenisinde milli sporcu hem de doktor olacağım.

ÖĞRN49: Ben milli voleybolcu olmak istiyorum.

ÖĞRN12: İleride oyuncu olmak istiyorum. Buna sahip olduğumu düşünüyorum. Beşinci sınıfta drama dersi filan oluyordu. Buralarda derslerim çok iyiydi. Hazır mehter takımını da gidiyorum. Mehter takımına gidiyorum ya. Sese filan duyarlı, iyi. Güzel sanatlar... Roman Anadolu lisesi, Avcılar, Rotary. Bunların ikisine gitmek istiyorum olursa.

ÖĞRN17: Aklımda bir sürü meslek var. Şimdi gitar kursuna başladım ve bir konsere çıkmayı düşünüyorum. Annemin desteği var, polis ol diyor. Özel kuvvet olmayı düşünüyorum. Ya aklımda bir sürü meslek var. Müziği seviyorum, müzik çok ilgi alanım ve gitara başladığımda daha çok da ilgimi çekti. Yani bu melodiler falan. Polislik de vatanın için çalışıyorsun, daha iyi oluyor. Vatanın için savaşa gidiyorsun bu millet için bir şeyler yapıyorsun yani.

PROJE SAHA ARAŞTIRMASI

ÖĞRN17: Heyecan verici oldu çalmayı öğrenmek. Çalmayı öğrenecektim ne güzel, konserlere gitmeyi düşündüm. Hayaller kurdum. Çalıştım, gayret ettim, yapıyorum. İlerde de bir gitarist olmayı düşünüyorum ve hatta bir sokak sanatçısı olabilirim.

ÖĞRN25: Hukuk ve arabuluculuğun ilişkisi var. Mesela avukatlar savcılar karı koca kavga ettiler ayrılmak istiyor ve de çocukları var, kimin düzgün işi varsa, düzenli hayatı evi barkı varsa ona veriyor. Bazen kötü babalar oluyor.

Öğrenci velileri ile gerçekleştirilen görüşmelerde velilere çocuklarının ileride ne olmak istedikleri ve kendilerinin bu konudaki düşünceleriyle ilgili bir soru yöneltildiğinde, çocuklarının bir sonraki eğitim kademesine geçişte ya da uzun vadedeki gelecek planlarını katıldıkları sosyal etkinlikler bağlamında ya da çocuklarının ilgili alanları özelinde değerlendiren bazı katılımcılar çocuklarının spor ve güzel sanatlar liselerine gitmelerini desteklediklerini ifade etmiştir.

V1: A. şeyi istiyor şimdi, güzel sanatları. Hani biz de kendi istediği yere gitsin. Oraya da çok hevesli. B. hocamız da çok ilgili, saz kurslarına mehtere geliyor şimdi, hoca da beğeniyor.

V3: Büyük oğlan spor lisesi istiyor. Biz de nasıl istersen nasıl olmasını istersen onu destekliyoruz. Spor olsun her zaman yanındayız yani. Mesela ben spor değil de daha büyük şeylerde olmasını istiyorum. Öğretmen gibi doktor gibi. Ama o spor olduğu için yani beden eğitimi öğretmeni olacağım dediği için. O da güzel bir şey. Beden eğitimi öğretmenliğini de destekliyorum ama futbolcu biraz bana şey geliyor uzak kalıyor çünkü bizlerden.

V4: Şimdi benim kızım iki şey düşünüyor, ilk başta Sağlık Meslek Lisesinde okumak artı bir de resim için güzel sanatlar lisesinde okumak. Bir ara çok istiyordu güzel sanatları, bilmiyorum artık ben de diyorum ki hedefin neyse ona git. Ben hep onların ne söyledilerse onları destekleyerekten konuşuyorum. Çünkü aksine konuşunca onlar da aksileşiyorlar.

V5: Şimdi spor lisesini istiyor, sporcu olmak, şimdiki hedefi o yani. Ben de ne hissedeyim yani, oğlumun iyi bir yere gelmesini, akıllı terbiyeli hayırlı bir evlat olmasını istiyorum. Dua ediyorum Allah'tan.

V27: Dediğim gibi O.'da biraz müzik ruhu olduğu için biz diyoruz ki bundan sonra, hocasıyla da görüştüm, Güzel Sanatları düşünüyoruz, Güzel Sanatlara gitsin diyoruz. Onda başarılı olacağına inanıyorum.

V34: Yani diyor anne sporla uğraşıyorum spor öğretmeni olabilirim. Hakem olabilirim yoksa öğretmen olabilirim. Çocuk daha yani bu 6. sınıfta ne beklersin ki... Ben D.'in geleceğiyle ilgili ben hani bayanlara en yakıştırdığım meslek nedir biliyor musun? Öğretmenliktir. Üç ay tatilin vardır. Ailenle güzel ilgilenirsin gidersin gelirsin yarım gün öyle düşünüyorum. Sporla ilgili olabildiği için hakem de olabilir. Ben diyor hakem de olabilirim anne diyor. Şimdi daha kahverengi kuşakta. Hakem de olabilirim sınavlarına girebilirim diyor.

ÖĞRN15: Ben atlet olmak istiyordum hızlı koştuğum için. Annem izin vermedi, öğretmen olmak istiyordum önceden. Dedi ki annem beden öğretmeni ol dedi. Ondan beden öğretmenini seçtim. Yani hızlı koşuyorum. Hem böyle şampiyon olmak istiyorum ilerilerde. Madalyam olmasını istiyorum, ondan.

Başarı Her Yerde Projesi kapsamında düzenlenen Ankara gezisine katılan bir öğrencinin deneyimlerine ve düşüncelerindeki değişime ilişkin anlatıları, bu etkinliklerin bireylerin yaşamlarına yön verme biçimleri üzerine etkilerini gösterir niteliktedir;

ÖĞRN4: Başarı Her Yerde Projesi geçen yıl bizi Ankara'ya götürdü o konuya değinmek istiyorum. Bizim haberimiz yoktu, bir an dediler ki belli başlı öğrenciler, kurslara gelen Başarı Her Yerde Projesinin açmış olduğu, onun etkinliklerine katılanlar Ankara'ya gelecekler dediler. Ben de vardım içlerinde. İlk kez Ankara'ya gidecektim, çok heyecanlıydım. İşte nasıl olacak, nereye gideceğiz bilmiyordum. O gün geldi, biz çok heyecanlıyız. Bir okulda bekledik, hep birlikte Ankara'ya gittik. İşte TED'in üniversitesine gittik her zaman, yakınımızdaydı otelimizin. Gezdik. Bir sürü işte, ben Hacettepe'ye gitmeyi çok istiyordum, şimdi kararım değişti ama. Çok duyulmuş, ünlü olan, misyon ve vizyon açısından çok yüksek bir okul olduğu için oraya gitmek istemiştim. Orayı gördüm çok mutlu oldum. Anıtkabir'i gezdik, film izledik hep birlikte, çok eğlenceli vakit geçirdim. Ben önce şey vardı hani üniversiteli olursam ben Mersin tarafında okumak istiyordum, Antalya, Mersin. Ankara'ya gittim, ilk defa gördüm, çok beğendim, aşık olduğum bir şehir diyebilirim. Dedim ki neden üniversiteyi burada okumuyorum ki? Çok prestij açısından geniş ve çok alanlara sahip bir yer. Üniversiteleri çok güzel. Gazi Üniversitesini gezdim ben, en son 4 Nisan'da Ankara'daydım bu yıl. Üniversiteleri gezme şansım oldu.

Sosyal Etkinliklerin Akademik Başarıya Transferi

Başarı Her Yerde Projesi kapsamında öğrencilerin sanatsal ve sportif açıdan gelişmelerine olanak sağlayacak etkinlikler önemli bir yer tutmaktadır. Dezavantajlı kesimlerden gelen öğrenciler söz konusu olduğunda projenin kaynak aktarımına dönük yapısı bu öğrenciler için normal koşullarda erişimleri mümkün olmayan avantajlar anlamına gelebilmektedir. Dolayısıyla bu proje öğrencilerin yetenekleri doğrultusunda gelişimine uygun zeminler hazırlanmasını sağlamaktadır. Bazı öğrenciler için sanat ve spor alanında yeteneklerin keşfi, üst eğitim kademelerinde bu yetenekleri doğrultusunda eğitim almaya yönelmekle sonuçlanmıştır. Ancak burada üzerinde durulması gereken bir konu öğrencilerin akademik başarılarının düşük olmasına vurgu yapmaları ve yetenekleri doğrultusunda eğitim almayı da bir çıkış yolu olarak görmeleridir. Özellikle spora yönelen çocuklar için başka sermaye türlerinden yoksunluk ve beden bir sermaye olarak görülmesi de ayrıca düşünülmesi gereken bir durumdur.

ÖĞRN1: Güzel sanatlar, mesela müzikle ilgilendiğim için orası bir alternatif. Bir de yeni sınav sistemiyle ilgili yüzde onluk dilime giremeyeceğimi düşünüyorum. O kadar da iyi değilim derslerde. Ondandır da buradaki kötü liselere gideceğime, iyi bir liseye gitmeyi düşünüyorum. Ailem zaten güzel sanatları istiyorlardı. Hocamızla filan da konuştular. Yani, arkamda duruyorlar onlarda.

ÖĞRN13: Okula gelme nedenim hocam ben liseye geçince yani spor lisesine gideceğim başka bir yere de gidersem okumam. İlerde ya beden eğitimi öğretmeni ya da milli sporcu.

ÖĞRN14: Derslerim iyi değil hocam [...] Spor lisesine gidince bir tane kuzenim orda okuyor onun gibi uzman çavuş olmak istiyorum yapabilirsem tabii. En kötü bir beden eğitimi öğretmeni olursun diyor. Sokaklarda hayat yok diyor. Ö. hoca diyor. Sokaklarda hayat yok diyor. Git diyor, polis olursun diyor... Kendini kurtar diyor hayatını yine kurarsın diyor. Ben de o hocanın peşinden gitmeye çalışıyorum. Hocam o kadar şehidimiz ölüyor ben de uzman çavuş olmak istiyorum. Hiçbir adama ben zarar vermiyorum. Hiç sevmem. Hiçbir madde kullanmıyorum gerek de yok zaten. Herkes fiziğin tam diyor asker olacak şeydesin diyor. Kendini kurtar diyorlar. Köyden geldiğimiz için zaten pek iyi geçinemiyoruz. Kendini kurtarmaya çalışıyorum o yüzden de asker olmak istiyorum.

Özellikle öğretmenlerin anlatılarından projenin okulda yarattığı en önemli ve gözle görülür değişimlerin müzik, spor ve okulu güzelleştirmeye dönük alanlarda olduğu şeklinde bir çıkarımda bulunmak mümkündür. Projenin akademik gelişimi artırmaya dönük daha fazla etkinlik içermesi gerektiği yönündeki bazı görüşler şu şekildedir;

ÖĞRT22: Ben bir öğretmen olarak evet akademik başarıyı yakalamayı çok istiyorum çocuklarda. Her yönüyle birlikte gelişinler istiyorum ama okulumuzda biraz daha böyle sosyal faaliyetler biraz daha ön planda gibi. Yani hatta geçen gün bir serzenişte bulundu velinin biri. Deneme sınavlarında birinci olan öğrenciye bir kere ödül verdiniz. Spor alanlarında ödül alanlara sürekli çıkarıyorsunuz, ödül veriyorsunuz dedi. Evet. Aslında tam tersi olur genellikle akademik başarısı iyi olan çocuklar hep ödüllendirilir.

ÖĞRT19: Yansıyor tabi ki ama akademik anlamda hiç yani bir şeyler... Tamam evet sosyallik, bunlar çok önemli şeyler, çok da değer veriyorum. Sosyal anlamda, çevre anlamında. Ama akademik anlamda biraz daha bir şey katabilir miyiz acaba. Yani bu yönünde bir eksik olduğunu düşünüyorum ben. Ne yapabiliriz onu da düşündüm. İnanın yani öyle ama tek başımıza yapabileceğimiz bir şey değil. Akademik anlamdaki ilerleme veli, öğrenci, öğretmen, bunların üçünü bir araya getirebilmek ve bir şeyler yapabilmek çok zor yani. Ben bu şeyi çok düşündüm ama yani aklıma hiçbir şey gelmedi. Akademik başarıyı çok fazla etkileyemedik yani. Ben akademik olarak bakıyorum çünkü benim dünyam o. Sınava yönelik hep düşünüyorum. Tabi bu görüntü bile bizim için çok güzel bir şey. En çok biz şeyde görüyoruz, sosyal etkinliklerde görüyoruz. Turnuvalarda, maçlarda eskiden hiçbir şeyimiz yoktu yani. Gerçekten bu anlamda hiçbir şeyimiz yoktu. Yani çocuklar illa matematikte başarılı olacak diye bir şey yok. Ama mesela spor alanındaki dersleri, çocukların gözü gönü açıldı. Bizim de aynı. Çok güzel, çok mutlu oldum ben çocukları görünce. Bu boyama işlerinde... Ama yine her zaman söylüyorum, yine olaya akademik olarak bakıyorum. Başka bir şeyler katmak lazım diyorum akademik anlamda.

ÖĞRT27: Bir de özellikle dersi ilgisi fazla olmayan öğrencileri de orada gördüm ve derse nasıl motive olduklarını gördüm önceden mesela okulla dersle alakası olmayan çocuklar bir baktım oradaki gruba, demiştim ya bir sosyal aktiviteye katıldıklarında nasıl değiştiklerini gördüm o çocukların, saygılı olduklarını.

Ders dışı sosyal etkinliklere katılımın bireysel iyi oluşu desteklediği ve böylece öğrencilerin akademik başarılarına katkı sağladığı yönünde görüşler de söz konusudur.

ÖĞRT13: Birebir takip ettiğim bir şey yok ama arkadaşlarımın söylediği kadarıyla genellikle başarının arttığını söylüyorlar. Bir öğrencinin sürekli akademik başarı üzerinde ağırlığını vermesi bir yerde bıkkınlığa uğrattıyor. Hayatına renk veren şeylerin olması lazım. Başarılı öğrencilerimiz de var. Geliyor resim yapıyor deşarj oluyor gidiyor. Resmi çok güzel olmasa da olur. Çalışmasına kafasını yormasına çok gerek yok. Duygularını dile getirmesi gerekiyor ya aslında vücudun başka bir alanını çalıştırıyor herhâlde. Ondan belki kaynaklı. Mutlu ayrılıyorlar öğrencilerimiz. Koşarak çıkarlar ya hocam üç dakika, daha iki dakika, daha şunu da yapayım zor toparlatıyoruz. Hiç bu kadar iyi olmamıştı. Resmi daire havasından çıkmış çocukların hoşuna gidebilecek bir atmosfer oluşmaya başlamış. Bence bu zaten çocukların hoşuna gidebilen bir şey. Bence öğrencilerin bakışları daha değişti. Bence öğrencilerde vizon sahibi olmaya başladılar. Katıldıkları etkinliklerle dışardaki insanlar bravo diyorlar. Farklı ortamlara giriyorlar. Farklı ortamlarda benden başka insanlarda var burada diyorlar. Başka hayatlarda var diyorlar ve bunların gerçek olduğunu yaşayarak görüyorlar. Bence en önemlisi bu yani.

ÖĞRT27: Akademik başarıda artış tabii ki oldu olmaz mı davranışı değişti saygılı olmaya başladı. Hiç derse katılmayan çocuk kitabını açmaya başladı, kitap okumaya başladı.

Projenin bireylere sağladığı deneyim başarının akademik alanlardan ibaret olmadığını yaşamın farklı alanlarında da gerçekleşebilecek bir şey olduğunu göstermesi açısından etkili bir araç olduğu görülmektedir.

ÖĞRT18: Yani biz şöyle söyleyeyim öğrencimin biri bir gün yakma resim getirdi, bana hediye etti. Babası olmayan bir öğrencimiz. Ben çok duygulandım. O onun gözünde o resim bir Picasso'nun muhtemelen eseri gibi duruyordu. Bunu öğretmenimle paylaşması bizim adımıza da böyle gurur verici bir şey. Ya başarı bence budur. Yani Başarı Her Yerde Projesinin yaptığı başarı nedir? Öğrenci kendinde olan bir yeteneği keşfetmiş. Çocuk başarılı bir öğrenci değil. Yaptığı bir eserin ne kadar başarılı olduğunu düşünüyor ki, kötü olduğunu düşünse götürüp öğretmenine vermez. Başarı budur yani bizim için. Başarı Her Yerde Projesi vesile oldu.

Projeden Kimler Yararlanıyor?

Başarı Her Yerde Projesi bağlamında okullara yapılan destekler, öğrencilerin katıldıkları etkinliklere ilişkin anket sonuçları ve projenin okulda yarattığı etkilere ve dönüşümlere ilişkin nitel veriler incelendiğinde projenin malzeme desteklerinin okullarda sportif etkinliklerin artmasına katkı sağladığı, müzik sınıflarının hazırlanmasının ve kursların açılmasının enstrüman çalan öğrencilerin sayısını artırdığı, okullardaki peyzaj çalışmaları ve okul koridorlarına yapılan görsel destekler ile okul çehresinin güzelleştiği görülmektedir. Temelde dezavantajlı okulların materyal bakımından zenginleştirilmesi ve okul etkililiğinin artırılması için gerekli destek mekanizmalarının kurulması argümanına dayanan bu projelerin hedefinde öğrencilerin okul içi süreçlere etkin katılımı

PROJE SAHA ARAŞTIRMASI

vardır. Projelere katılan öğrencilerin hangi özellikler bakımından ortaklaştığı, başka bir ifade ile projelere ne tür öğrencilerin katıldığı bu noktada önem kazanmaktadır. Görüşme yapılan öğretmenlere projelere dâhil olan öğrencilerin ortak özellikleri ya da projelere dâhil ettikleri öğrencilerde aradıkları özellikler sorulduğunda iki farklı yaklaşımın varlığı dikkat çekmiştir. Bir yanda akademik başarı anlamında zayıf olan ya da problemlili davranışlar sergileyen öğrencilerin farklı alanlarda başarıyı deneyimlemesi yoluyla gelişimine katkıda bulunmak şeklinde bir yaklaşım söz konusuysen diğer yanda hali hazırda başarılı, bu tür etkinliklere katılmaya hevesli ve etkinliklerin gerekliliklerini yerine getirebilecek öğrencilerin dâhil edilmesi yoluna gidilmektedir.

Problemlili davranış sergileyen öğrencilerin bu problemlerinin üstesinden gelinmesi gerekliliği vurgulanarak proje kapsamındaki etkinliklerin işleyişine ket vuracakları gerekçesiyle dâhil edilmedikleri de görülmüştür.

ÖĞRT9: Şöyle ki bence öğrencilerin projede yer alması, ürünleri görmesi, yeni şeyler keşfetmeleri öğrencileri daha çok motive etti bence. Yani motiveye açık öğrencileri daha çok motive etti. Bence bu en önemli şeylerden biriydi. Motiveye kapalı olanlar konusunda yorum yapamayacağım yani bu proje olmasaydı da bunlar hala kapalı olacaklarsa kapalı olacaklar yani çok bir etkisi olmadı.

ÖĞRT1: Onlarda da işte sen farkına varırsan onları çekmeye çalışıyorsun ama dediğim gibi çok problemlili öğrenciler ya da aileden problemlili gelen çok fazla. Onları açmak çok zor oluyor çok zaman alıyor. Kurtarabildiğimizi veya nasıl anlatayım mesela çok ilgili olanlar alıyorsun yanına ama diğerlerini de atmıyoruz. Onlarla da

ilgilenmeye çalışıyoruz ama çok problem var. Bu sefer öndekileri ilerletemeyebiliriz ona çok zaman harcarsak. Bu böyle yapacak bir şey yok. Bu nedir rehber öğretmenlerimiz ilgilenecekler, il, ilçe ilgilenecek. Bizi aşan konular oluyor. Her sınıfta 2-3 tane böyle çok geride kalmış ailede problemlili olan işte anne baba ayrı böyle öğrenci çok var yani. Şimdi onlara zaman ayıramıyorsun o zaman öndeki öğrencilere zaman ayıramam öyle bir durum.

ÖĞRT13: Biz öğrencileri seçerken ilk önce gönüllülili seçiyoruz kimler katılmak istiyor. Bazıları yapabilir miyim acaba diyor. Bazıları kendini geliştirmek için geliyor. Denemek için. Bu yaştaki çocuklar birçok şeyi deneyecek ki hangisi kendisine uygun bunu anlatsın. Denemeye gelenlerin bir kısmı bakıyor ki bana uygun değil diyor az bir kısmı. Ama genellikle kalmayı tercih ediyorlar. Çünkü bir şeyi başarabilmek onlara mutluluk veriyor. Gelmek isteyen herhangi bir öğrenci gelebilir. Sadece çok huzursuzluk yaratan bazı öğrenciler zaten gelmek istemiyor onlar hiçbir şey istemiyorlar. Öyle bir öğrencimiz var üç haftadan beri resim kursuna gelmek istiyor ben hep öteliyorum. Neden öteliyorum çünkü olumsuz bir çocuk davranış sorunu var çok almak istemiyorum. Ona diyorum ki ayrılan olursa seni alacağım diyorum 1 Mayıs'a kadar bekle diyorum. 1 Mayıs'ta eğer kimse ayrılmassa bile seni alacağım diyorum. Ben 1 Mayıs'ta bu çocuğu aldığımında oraya ait olabilirse uyum sağlayacak.

Projeye dâhil olan öğrencilerin ortak özelliklerinin süreçlere uyumlu ve sorumluluk sahibi bireyler olduğu çıkarımına olanak sağlayan bazı öğretmen görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖĞRT2: Her öğrenci yararlanamıyor onu söyleyeyim. Okulumuz çok büyük olduğu için her öğrenci yararlanamıyor. Yararlananlar da dediğim gibi ilk başta kendilerini keşfediyorlar. Kendilerindeki o durumları işte yeteneklerini, kabiliyetlerini çok güzel bir şekilde keşfediyorlar. Sonra onun üzerine bayağı bir geliştiriyorlar kendilerini. Hem derslerine de güzel yansıyor. Zaten projeye ilgilenen öğrenci derste de daha mutlu. Ödevini de güzel yapıyor. Bir de proje başlığı altında bir ödev verince onu daha istekli yapıyor zaten çocuk. Dediğim gibi etkinliklerimizin hiçbirinin not karşılığı yok zaten çocuklarda ama hepsini eksiksiz yapıyor çocuklar.

ÖĞRT11: Ortak Özellikleri sakın olmaları. İşte bir önceki yılda yapılan çalışmaları hep görüyorlar, ona göre geliyor çocuk yani. Hevesini ona göre belirliyor yani. Mesela bir bakıyorum hep ders alıyorlar ya yaramazlar bir gün geliyor, diğer gün gelmiyorlar zaten. İkinci günü gelmezler. Ben biraz desen çizdiririm kara kalemle. İlk şeyim desendir benim yakmadan önce. Hemen sıkılır. Zaten ben üç gün gelmeyince atarım kurstan diyorum. Bakıyorum gelmiyor, devam etmiyor. Ama sakın öğrenciler geliyor. Onlar sakinliği seviyor, gelip uğraşmayı. Öğleden sonra kursum. Öğleden sonra geleyim, burada uğraşayım diyor yani çocuk. Sakinler geliyor. Yaramazlar hemen bırakıyor, sıkılıyorlar. Onlar da geliyor okulun bahçesinde gezelim, top oynayalım diyorlar. Bazen mesela öğleden sonra kursum olduğu zaman bakıyorum sabahleyin hep yaramazlar. Yaramaz derken de şöyle yaramazlar bunlar sıkılgan tipler. Sıkılıyorlar. Derste ders yapmaz, lavaboya gider yarım saat gelmez, sıkılıyor. Sıkılganlık bir hastalık sanki öyle oldu yani. Genel bir sıkılganlık var. Bakıyorum öğleden

sonra sabahki grup hep burada yine. İlla burada oynayayım, zıplayıp hoplayayım, arkadaşlarla top oynayayım diyor. Çocuk evi de sevmiyor. Dersi de sevmiyor. Ama işte bunu sevdirebilir hale getirmek lazım.

Öğretmenlerin anlatularından etkinliklere dâhil edilen öğrencilerin genellikle sorumluluklarını yerine getiren ve uyumlu öğrenciler olmasına dikkat edildiği, ancak etkinlik türüne göre etkinliklere dâhil olan öğrencilerde aranan özelliklerin farklılaşabildiği görülmüştür. Proje kapsamındaki etkinlikler zaman zaman ödül ya da pekiştirme niteliğinde olabilmektedir.

ÖĞRT1: Ankara'da işte mesela üç gün orda gezdiler, proje götürdü işte diğer dört tane daha okul var bir otobüs gittiler. İki tane de öğretmen arkadaşımız vardı. O çocuklar için bulunmaz bir şey. Müdür bey akademik başarısına göre böyle hani onlara hediye olsun gibi düşün, ödül gibi. Bu çocuklar genelde fen lisesi hedefleyen çocuklardı o kendi öyle düşündü. İşin içinde ben de yoktum o zaman. 10 tane bizim okuldan seçti. 10-12 neyse diğer okullardan seçilmiş. Bunlar sonuçta görmüşler. Oraları gördüler mutlu oldular, sevindiler, değerli olduklarını hissettiler. Güzel bir proje biz kendi imkânlarımızla bunları yapmamız zor. Açıkçası böyle yani devlet okulu olarak biz kendi imkânlarımızla bunları yapamayız. 10 tane öğrenciyi biz gidip Ankara'da gezdiremeyiz yani.

ÖĞRT20: Çok faydası olduğunu düşünüyorum. Mesela Ankara gezisi olmuştü, inanılmaz güzel etkinlikler yapmışlar. Yani bir çocuk için hayatındaki dönüm noktalarından biri. Başarılı olduğu için gidiyor ya, kendini özel ve iyi hissediyor. O çocuğun algısını ve farkındalığını çok değiştirdiğine inanıyorum ben bu tür projelerin.

*Projenin
Sürdürülebilirliğine
İlişkin Değerlendirmeler*

PROJENİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

Başarı Her Yerde Projesi kapsamında gerçekleştirilen saha izleme çalışmasının alt amaçlarından biri de, öğretmenlerin ve idarecilerin projeyi ve projenin çıktılarını nasıl anlamlandırdıklarını ve projenin sürdürülebilirliği konusunda neler düşündüklerini belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda saha çalışmasına dâhil edilen okullarda öğretmenlerle ve okul yöneticileriyle gerçekleştirilen bireysel görüşmeler aracılığıyla toplanan veriler, sürdürülebilirlik teması altında analiz edilmiştir. Bu çalışmada sürdürülebilirlik, Başarı Her Yerde Projesi çerçevesinde gerçekleştirilen faaliyetlerin, okulların aktörleri (öğrenciler, öğretmenler, okul yöneticileri ve veliler) üzerinde çeşitli düzeylerde yarattığı etkilerin, kısa ve uzun vadede, belirli bir seviyede devam etme potansiyeli olarak ele alınmıştır. Öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin proje süreçlerine ve çıktılara ilişkin genel değerlendirmelerini anlamayı sağlayacak olan sürdürülebilirlik konusundaki çözümlemelerin, Başarı Her Yerde projesinin devamı bağlamında önemli bir geri bildirim çerçevesi de sunabileceği düşünülmektedir.

Sürdürülebilirliğin Bağlamları

Öğretmenlerle ve okul yöneticileri ile gerçekleştirilen görüşmeler esnasında, sürdürülebilirliğe ilişkin olarak yöneltilen soruya verilen yanıtlar, genellikle olumlu yönde olmuştur. Özellikle öğretmenlerin bu konudaki olumlu yaklaşımları, öğrencilerin kazanımları noktasında ortaklaşmaktadır. Bu açıdan projenin sürdürülebilirliği, etkinliklerde yer alan öğrencilerin deneyimleri bağlamında ortaya çıkan olası kazanımların geleceğe uzanabilecek olumlu etkileriyle ilişkilendirilmektedir. Bu olumlu etkiler, öğrencinin özgüven kazanması, disiplinli çalışma becerisi, farklı düşünebilmeyi öğrenme gibi noktaları işaret etmiştir.

ÖĞRT12: Bu yaştaki bir çocuk 5., 6., 7. sınıf bir çocuk bazı şeylerde daha aktif yer alırsa bence özgüvenine çok faydası olur ve bu çocuk için ileriye dönük çok büyük bir katkıdır diye düşünüyorum. Yani bu sadece bugün bu projede yer aldı, bunun ileriye dönük hiçbir katkısı olmayan bir şey değil. Bence ileriye dönük çocuğun yaşamına özgüven anlamında, kendine güven anlamında çok çok katkısı olabileceğini düşünüyorum, başarı anlamında. Yani başarılı olabilecek ama desteği olmayan bir çocuk desteklendiği zaman onun hayatında çok çok farklı yerlerde olabileceğini düşünüyorum. Onun için geçici bir etkisinin olduğunu düşünmüyorum. Daha kalıcı, daha uzun süreli etkilerinin olacağını düşünüyorum.

ÖĞRT2: Bence şöyle bir şey var ki güzel anılar biriktiriyorlar. [...] En güzeli bu zaten. Bir de şöyle bir şey var; proje adı bile zaten bir disiplin, bir ürün ortaya çıkarma olduğu için belli bir süreden sonra çocukta şey oluyor her gittiği okulda ya da her gittiği çalışmada, [...] bir şeylere dâhil olma, bir gruba dâhil olma kazanımını kazanıyor zaten. [...] Bir de ürünün nasıl çıkacağını, nasıl projeler çıkaracağını, nasıl farklı düşünebileceğini öğreniyor çocuk. [...] Sonraki hayatında da çok büyük etkisi olacağını düşünüyorum.

Bu çerçevede özellikle müzikle ilgili etkinliklere aktif olarak katılan ve bir enstrüman çalmayı öğrenen öğrenciler örnek gösterilmiştir.

ÖĞRT3: Bence bakış açılarını değiştirecek. [...] Etkiler bence yani. Hayatlarına dokunur geçer. Mesela o [...] gitar kursuna gelen çocukların nereden baksanız yarısı diğer yaşamlarında, diğer eğitim hayatlarında bunu çalacaklar, devam ettirecekler.

ÖĞRT4: Ben ilk saz çalmama vesile olan, [...] bana onu sevdiren onu öğreten, kişiyi hiçbir zaman unutmam. [...] Bunlar da o şekilde. Bunlar da işte az da olsa çok da olsa çalıyorlar, çalmaya başladılar bir şekilde. Onu bırakamazlar bir daha, o zehri verdik onlara, bir daha bırakamazlar onları. Geliştirirler veya geliştirmezler ileride bilmiyorum ama o ömürlerinin sonuna kadar bir köşede bir sazları olacak onların veya gitarları olacak. Uğraşacaklar.

Başarı duygusunu tatmış olmanın, öğrencinin yaşamında önemli bir kırılma noktası olarak görüldüğü ve bunun sürdürülebilirlik için de itici bir güç olabileceği belirtilmiştir.

ÖĞRT6: Belki o step projesindeki “What a feeling” müziğini her duyduğunda o çocuk ben bir zamanlar step yapıyordum diyecek ya da ben bir voleybol takımındaydım, madalya aldım diyecek. Ya da bu başarı duygusunu tadacak, [...] ben başarı duygusunu tattım, bunu yapmalıyım, buna devam etmeliyim, bu duygu güzel bir virüsmüş, bu virüs bana bulaştı, bununla ömrümü geçirmeliyim, daha iyisini yapabileceğime inandım diyebilir de. Biz bunu şu anda ölçemeyiz. Yani bunu ölçebilmemiz için birkaç sene sonraya ihtiyacımız var. O çocuklarda ne kadar, ne derece iz bıraktığımıza. Ama aksi olacak diye bunu yapmaktan da vazgeçemeyiz.

ÖĞRT23: Devam edecek diye düşünüyorum. Çünkü sonuçta çocuklar da böyle bir şeye alıştı. Öğretmenlerimiz alıştı. Elimizde ne olursa olsun bir maya var, anlatabiliyor muyum? Elimizde müzik aletleri var. Ben bir şekilde bunların devam edeceği düşüncesindeyim. Birdenbire bitmeyecek, sönmeyecek. En azından müzik, beden eğitimi ya da spor alanında [...] başarıyı bir

kere tattığınız zaman devamını istersiniz. O çocuklar için bir valinin karşısında plaket almak, bir birincilik ödülü almak, fotoğraflarının çekilmesi, bize göre küçük ama onlara göre çok büyük olaylar. Bu başarıyı sağladıktan sonra sonuçta ben inanıyorum ki [...] öğretmenler istemese bile çocuklar bir şekilde muhtemelen öğretmenlerimizi bunu yapmaya zorlayacaktır diye düşünüyorum.

Öğrencinin geleceğindeki olumlu etkiler çerçevesindeki sürdürülebilirlik, örneğin masa tenisinde erken yaşta kazanılmış becerilerin, gelecekte de koşullar olumsuz olsa bile, öğrenci tarafından devam ettirilebilmesi çerçevesinde gözlenmektedir. Bu durumu bir tür temel atmak olarak ifade eden bir öğretmen, sportif becerilerin yanı sıra, öğrencilerde problem çözme becerisinin geliştirilmesi ile de projenin etkilerini ve sürdürülebilirliğini birlikte değerlendirmiştir.

ÖĞRT1: Sürdürülebilir. [...] Biz şimdi burada temellerini atıyoruz. Küçük ya çocuklar, belki lise olsa daha farklı olur da. Desteğe ihtiyaç duyabilir ama desteğe ihtiyaç duymadan da yapabilir. [...] temel atıyoruz ama bu temelin üstüne kendi koyabilir. [...] Lisede şu an birinci olan öğrenciler iki tanesi benim öğrenciler, üçüncü olan öğrencilerden de ikisi benim. Bak hep böyle derece burada devam ediyor. [...] Bir tane masa tenisi masaları var okulda düşün. Bizim 6 tane masamız var şu an. Bizim kadar destekleri olmasa da o çocuk orada yapıyor. Temellerini almış, derece alıyor il genelinde ve il dışına gidiyor Adana'yı temsilen gidiyor. Yani ne demek oluyor? Destek olmadan da bu çocuk artık gidebilir. Öyle düşünüyorum. Teknoloji tasarımda [...] biz verdikçe atıyorum lisede, meslek liselerinde çocuk problem çözme yeteneğini alıyor.

PROJENİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

Projenin sürdürülebilir olduğunu, öğrencilerin kariyer hedeflerini oluşturmadaki etkileri açısından ele alan öğretmenler, özellikle sanat ve spor etkinlikleriyle tanışmış olmanın kalıcı etkilerini ön plana çıkartmıştır. Örneğin proje kapsamındaki sanat ve spor etkinlikleri çerçevesinde bazı öğrencilerde ortaya çıkan yeteneklerin, kısa vadede ortaöğretim tercihlerinde, uzun vadede ise meslek seçimlerinde yönlendirici olabileceği öngörülmüştür.

ÖĞRT5: Bence özellikle müzik ve spor alanında yapılanların derinden etkileyeceğini düşünüyorum. Çünkü bu öğrencilerin görüyorum çalışmalarını. Belki güzel sanatlara yönelecek öğrenciler var onların içinde, spor liselerine yönlenecek olanlar var, [...] özellikle spor ve müzik alanında yapılan projelerin kalıcı hatta mesleki okul seçimine de faydalı olacağını düşünüyorum. Yönlendirme açısından faydalı olacağını.

ÖĞRT8: Yani projenin [...] amacına bağlı. Sadece o an yapılp geçirtilen bir projeyse atıyorum ne bileyim şu an proje örneği vermek istemiyorum ama çocuk için hemen unutulabilir bir şey ama çok etkili bir projeyse hayatına dokunacak mesela bir tiyatrodur çocuğun hayatına çok dokunuyordur. Çocuk o yönde ilerlemek istiyordur yani şimdi belki bir meslek olacaktır. Bu yönde de ben iyi, olumlu olabileceğini düşünüyorum.

Proje desteklerinin ve dolayısıyla faaliyetlerin devamlılığı, sürdürülebilirlik konusunda ön plana çıkan diğer bir nokta olmuştur. Özellikle spor konusundaki malzeme desteklerinin önemli ölçüde sağlanmış olmasının, sportif başarılar anlamında sürdürülebilirliği sağlayacağı belirtilmiştir.

ÖĞRT10: Bu şekilde devam ederse bizim çalışmalarımız, başarılar her geçen gün artacak diye tahmin ediyorum. Çünkü işte bu yıl 4. olduk. Seneye her şey hazır, [...] malzeme bahanemiz olmayacak bizim, öğrenciyi çalıştırmama gibi bir şeyimiz olmayacak. Biz hep üstüne katarak gitmek isteyeceğiz. Tabii ki sürdürülebilir olacak destekle beraber.

ÖĞRT10: Yani benim kendi branşımınla alakalı biz malzeme odaklı çalışıyoruz. Şu an mesela ben derste voleybol dersi işliyorum. Voleybol dersinde dört tane topumuz var. Sınıfımız diyelim ki 20 kişi. 20 kişi, dört top var nasıl yapacağız bunu, nasıl çalıştıracağız çocukları? İşte beş kişiye bir top düşecek şekilde çalıştırıyoruz. Bundaki verimle 20 öğrenciye 20 top çok farklı oluyor. Her öğrenci ders boyunca 2-3 defa çalışacakken diğerinde sürekli etkin. Ben ne verirsem çocuk hemen onu tekrarlıyor. Ne kadar çok tekrar yaparsa da o kadar ilerleyecek alanında, kendi alanında, kendi branşında. Bu anlamda iyi oluyor malzemeler.

ÖĞRT5: Bence sürdürülebilir. [...] Bence bu konuda iyi gidiyor proje. Çünkü her gün yeni yeni şeyler duyuyorum, gruptan da takip ediyorum. Yani durmuyor. Biz şunları şunları gönderdik tamam hocam bitti denmiyor. Yeni yeni malzemeler gönderiliyor, forma olsun. Mesela [...] beden eğitimi hocamız spor, futbol aktivitesi düşünüyordu. Öyle bir şey vardı kafasında. Hemen yazdığı zaman çabuk sonuç alınıyor. O anlamda yaygınlaştırılabilir olduğunu düşünüyorum.

Sürdürülebilirlik konusunu, etkinlikler için gereken malzemelere sahip olmakla ilişkilendiren bir okul müdürü de bu açıdan hangi etkinliklerin

devam edebileceğini, hangilerininse biteceğini nedenleriyle şöyle ifade etmiştir:

YÖNT4: Mesela diyelim ki, projelerin içerisinde masa tenisi projesi devam eder. Yani biz kendi çabalarımız, alet edevatımız olduğu için o ekip devam eder. Başarı yine sonraları duyarsınız. Müzikle ilgi yine aynı şekilde devam eder. Ailemle okuyorum projesi devam eder. Niye, maliyeti fazla yok onun. Onu ben yaparım, devam ettiririm. Otuz tane kitap almak zor bir şey değil. Yeter ki öğretmen de istesin ki istiyorlar da. O proje de devam eder. Drama çalışmalarımız var, o devam eder. Yani hemen hemen projelerin tamamı devam eder yani, sıkıntı yok. TED'in öğrencileri geliyor, işte isteyen öğrencilere gruplar halinde ders veriyor ya, o biter. Öğretmen verir mi? Vermez. Çünkü dersinden sonra kalıp da öğrencilere ekstradan, her öğretmen yapmaz. Bir tane çıkar, iki tane çıkar, fazla çıkmaz. O durur. [...] Deneme yapıyorlardı mesela, izleme değerlendirme sınavları yapıyorlardı. Onları da zaten ben devam ettiriyorum.

Kendisiyle yapılan görüşmede, Başarı Her Yerde Projesi kapsamında QNB Finansbank ve TED'in sadece materyal desteği sağlamakla kalmadığını, yapılabilecekler konusunda ufuk açıcı etkilerinin olduğunu da belirten bir diğer okul müdürü, sürdürülebilirlik konusunda okulun kaynak sorununa değinmiş ve imkânların arttırılması gerektiğini ifade etmiştir.

YÖNT3: Sürdürülebilir bir durum mu? Okulun imkânlarını arttırmak gerekiyor. O zaman yani okulun kaynak sorununu çözmemiz gerekiyor bizim. Yani benim o zaman şunu söylemem lazım, siz yapın ben arkanızdayım demem lazım. Şimdi bunu rahat diyorum, o zaman hesap yapayım demem lazım. Üç yıl önce atandığım zaman

ben bu sözü söylemiştim. Bana proje yapın gelin, kaynak sorunumuz yok. Ama bu sorunları nasıl çözeceğimiz konusunda çok kendimi yıprattığımı düşünüyorum şahsen. Başarı Her Yerde Projesi varken rahatım, projenin gelirleri için ve biz istiyoruz. [...] Başarı Her Yerde Projesi olmasa, [...] zengin bir iş adamı herhangi bir okula gelse dese ki sizin kaynak sorununuz yok artık, proje yapın. Okul bu değişimleri yakalar mı? Yakalar. Yakalanan çok basit şeyler.

Sürdürülebilirlik, projenin öğrenciler ve okul üzerinde yarattığı etkilerin ötesinde, çevreyi dönüştürme gücü bağlamında da ele alınmıştır. Bu noktayı kendi branşı çerçevesinde estetik algının gelişmesi ve yaygınlaşması ile örneklediren bir öğretmen, teknoloji tasarım dersi kapsamında yaptıkları etkinliklerin, okulun dışına taşan olumlu yansımalarından söz etmiştir.

ÖĞRT11: Evet şimdi bizim okulun belli bir şeyi var, yapısı var. O yapıyı biz düzeltmeye çalışıyoruz, fiziki yapısını. Bu bittikten sonra ne yapacağız? Diyelim ki seneye boyama da bitti. Bu sefer başka bir proje yapacağız. Ne projesi? Mesela bahçenin bir tarafında, köşe bir tarafa başka bir proje. Farklı tasarımlar. Zaten dersimiz tasarım dersi. Yani öğrenciyi mimari tasarıma özendiracağız. Mimari tasarım var bizim dersimizde. Şimdi ne yapacak? Mimari tasarımı burada görecek, yani bir değişikliği nasıl sağlayabiliriz, bir ağacı mesela nasıl budarsın veya bir oturak, bir kaldırımı veya bir bankı nasıl değiştirebilirsin. Onu öğrenecek, onu burada öğreteceğiz, gidecek evinde de kendi evini düzenleyecek mesela, bahçesini, kendi evini. Kendi kapısını, girişini, [...] kendi çevresini okulda öğrenecek nasıl düzenleyeceğini, tasarlayacak, bunu taşıyacak. Nereye? Hayatına. Okulun bahçesine, sokağına, ilerideki hayatına taşıyacak yani. Amaç

PROJENİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

biraz da bu aslında bizim, tasarımı. Mesela yaptığımız biz bu desenleri mahalleli taşımaya başladı zaten şeyine, kendi sokaklarına. [...] Burası bir eğitim kurumu ama ne yapıyor çevresine örnek oluyor.

Sürdürülebilirlikle ilgili olumsuz görüş bildiren bir okul müdürü, okulların ihtiyaçları ve beklentileri ile Projenin beklentileri arasındaki uyumsuzluklar olabildiğini belirtmiş, buna ilişkin olarak kabul edilmeyen bir gezi talebini örnek vermiştir.

YÖNT2: Sürdürülebilirlik yok. Aslında sürdürülmesi çok iyi olur [...] ama okulların beklentileri ile Projenin beklentilerinin olduğu noktaya yaklaşması lazım, olamaz zaten aynı noktada. İkisinin biraz daha birbirine odaklanması lazım. [...] Ben bu okulda hiç gezi yapamadım. [...] İnsanun farklı bir şehir görmesi farklı bir kültür görmesi onu dünyasını değiştirecek. Benim çocuklarımın gördüğü tek mahalle burası. Mesela ben isterim ki çocuklarımı Çanakkale'ye götürebileyim, biri bana destek olsun. [...] Bu okulların ihtiyaçlarına göre bakmamız lazım. Çankaya'daki bir okulla benim okulumun ihtiyaçları bir olamaz, çünkü onların ihtiyaçları daha lükstür. Benim ihtiyaçlarım düşüktür, basittir ama ihtiyaçtır. Ben çocuklarımın dış dünyayı görmelerini istiyorum. Bak bir örnek, sadece gitsinler görsünler baksınlar gezi yapalım dedik, ekonomik sebeplerden dolayı yapamadık. [...] Çocukların sadece bir günlüğüne bir şehre gidip gelmesini istedim. [...] Çocuklarımızı bir yerlere çıkartalım bir iki yer görsünler? Yok, o da olmuyor. [...] Hepsini geçtik, bari Çanakkale gezisi yapalım. Çünkü benim için Çanakkale bir kutsal. Orası benim için bir Türk olarak kutsal yani. [...] Dedim ki çocuklar gitsin orayı görsünler hissetsinler. Ona da yok.

[...] Afiş göndermek veya duvar kâğıdı göndermek, benim okulumun buna ihtiyacı yok. Benim ihtiyaçlarım daha fazla, daha farklı.

Bu anlatıda göz ardı edilen bir noktanın olduğunu da belirtmek gerekir. Projenin temel kurgusu okulda öğrencilerin gelişimi ve başarısının desteklenmesi için okula özgü projeler yoluyla bir etki oluşturabilmek üzerine tasarlanmıştır. Bu durumda okulların yıl içinde anlık taleplerinden daha çok okula özgü projeler tasarlanarak etkinliklerin bu projeler kapsamında desteklenmesi söz konusudur. Zaman zaman okula özgü planlar kapsamında beklenmedik durumlar için de destek sağlanmakla birlikte, Proje anlık olarak gelişen veya talep edilen etkinliklere finansal kaynak sağlama amacı taşımamaktadır.

Sürdürülebilirliği Artırmak İçin Gereken Stratejiler

Projenin sürdürülebilirliğinin sağlanması için hangi stratejilerin izlenmesi gerektiği konusundaki öğretmen görüşleri, okul içi süreçlere odaklanmaktadır. Bu çerçevede özellikle bundan sonraki süreçlerde öğretmenlerin inisiyatif almaları gerektiği, motivasyonun sağlanması, bunun için taktir görmek gibi konular dile getirilmiştir. Bu yaklaşımlar, okulların malzeme ve materyal anlamındaki eksikliklerinin QNB Finansbank ve TED tarafından giderilmiş olmasından hareketle, sonraki adımları atıp atmama konusundaki tavrın, sürdürülebilirlikteki en önemli parametre olduğuna işaret etmiştir.

ÖĞRT22: Sürdürülebilirlik kısmını Başarı Her Yerde Projesinden daha çok bizim yapacağımız bir aşama olarak görüyorum ben. Yani sürdürülebilirlikte aslında. [...] Öğretmene, okula, velilere daha fazla iş düştüğünü düşünüyorum. Gerçekten Başarı Her Yerde Projesi yapacağı desteği

bize gösterdi, başarıyı elde edebileceğimizi gördük. İmkânlarımız doğrultusunda bunu devam ettirebilirsek, işte biraz da yaygınlaştırmamız gerekiyor dediğim gibi, başka eğitimlerle, başka konularla. Bu başarıyı yaygınlaştırabilirsek farklı alanlarda da sürdürülebilir olacağını düşünüyorum. En azından bir altyapı oluşturdu bizde. O altyapıyı kullanıp kullanmamak biraz da bize bağlı diye düşünüyorum.

ÖĞRT36: Devam etmeli bence. [...] Ettirilebilir. Tabii proje üretmemiz lazım. Yani yeni projeler çıkarmamız lazım ki. [...] projenin başlangıcında yoktum. Ama ben mesela şu robotik kodlama falan özellikle kendim istiyorum. Yani Fen öğretmeniyim ben, bunlarda [...] uzman olmam lazım. Bazı projelere girmem lazım. Sürdürülebilirliğini de isterim tabii öğrencilerim de bunlardan faydalansın isterim. Yani öğretmenler de dediğiniz gibi daha aktif olmalı. Yani istekli olmalı.

ÖĞRT13: Sürdürülebilmesi için motivasyon lazım. Bir şey üretiyorsunuz bunun biraz kıymet görmesi lazım. Yaptığımız çalışmalar beğeniliyor. Sizler de beğeniyorsunuz. Bir alkış bir teşekkür bile insana yetiyor. Öğretmen arkadaşlar tebrik ediyorlar, o tebrikler insanı sevindiriyor [...] Takdir ve imkân önemli bence.

ÖĞRT4: Sürdürülebilirliği yine [...] içimizdeki faktörlere dayanıyor yani.

Öğretmenlerin sürdürülebilirlik açısından taşıdıkları kritik rol birçok öğretmen tarafından vurgulanmıştır. Özellikle daha fazla öğretmenin projede yer alabilmesinin daha fazla öğrenciyi etkinliklere dâhil edebilme bağlamında önemli görüldüğü anlaşılmaktadır. Bu kapsamda projenin

işleyiş süreçleri ile ilgili öğretmenlere ve velilere bilgilendirme seminerleri yapmanın katılımı arttıracağına ilişkin görüşler şu şekildedir:

ÖĞRT2: Ama bunu daha geniş çaplı yapmak için belki proje sayısı artırılabilir. Daha çok öğretmen de bunun içinde yer alabilir. [...] Sene başında bununla alakalı birkaç kişi gelse bize neler olacak, ne bitecek bununla alakalı öğretmenlere küçük de olsa bir seminer verilse, [...] internet üzerinden oluyor ya öyle değil de gerçekten birileri gelip anlatsa bize, öğretmenlere. [...] Hani biz ilk başladığımızda bilmiyorduk neler olacak, ne bitecek, sonradan gördük. Böyle yapılırsa daha güzel olur diye düşünüyorum. Bilgilendirme daha çok artsa. Daha çok öğretmen demek daha çok öğrenciye de şey olması demek.

ÖĞRT8: [...] Devam ederse çok iyi olacağını, daha iyi noktalara varılacağını düşünüyorum tabii ki. Devlet okullarında böyle imkânlar çok iyi olur. İlk başta özellikle daha fazla öğrencinin projeye dâhil olmasını istiyorsak daha fazla öğretmenin bu projeye dâhil olması gerekir ve de velilerin. Ben bu konuda öğretmenlere ve velilere yönelik tanıtımlar, belki bilmiyorum seminerler falan yapılması açısından iyi olabileceğini düşünüyorum. Yani bir öğretmeni dâhil etmek sizin belki 10-20 öğrenciyi daha projeye dâhil etmenize neden olabilir.

ÖĞRT28: Ya daha çok veliyi işin içine [...] nasıl katabilirsiniz? [...] Öğretmen arkadaşların tümünü birden nasıl daha iyi işin içine katabilirsiniz ona biraz daha kafa yorabilirsiniz. [...] 30 öğretmenle bu işi götüreceğimize bir 100 öğretmenle nasıl bu işi götürebiliriz veya bir 40-50 veli yerine bir 700 veliye nasıl ulaşabiliriz buna kafa yorsanız daha mantıklı olur, daha da sürdürülebilir olur bence.

PROJENİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

Yukarıda da belirtilen motivasyon konusunun en önemli boyutlarından birinin de okul yöneticilerinin tutumları olduğunu ifade eden bir öğretmen, kendi okulunun önceki müdürleriyle şu anda görev yapmakta olan müdür arasındaki farklılıklardan yola çıkarak değerlendirmektedir:

ÖĞRT16: Biz bir şey istedikten sonra veli evet diyor. [...] Tabii ki diyor hocam emriniz olur diyor mesela. Ama veliyi çıkartın okul müdürü, öğretmen, idareci [...] istekli olacak. Öbür türlü sürdüremeyiz. Bizim burada eski müdürler olsaydı bu iş yürümezdi söyleyeyim onu. M. Bey kazanç yani bu konuda. [...] Kendisi bizden istekli. [...] Bu işlere meraklı, çocuklara sıcak. Müdür bey gelmeden de biz bu okuldaydık sosyal aktivite olarak ne yapıyorduk dersiniz, kermes yapıyorduk. O da zaten paramız az olduğu için. Başka var mıydı yoktu. [...] Sürdürülebilirlik bence oradan başlıyor.

Benzer bir vurgu, YÖNT1 ile yapılan görüşmede de ortaya çıkmıştır. Okulun öğrenci profilinin karışık olmasının projelerdeki başarıyı arttırdığını, okul içi dengeler açısından öğretmenleri motive eden unsurun okul müdürü olduğunu belirten YÖNT1'in sürdürülebilirlik konusundaki görüşleri şöyledir:

YÖNT1: Elimizden geldiği kadar sürdüreceğiz fakat bu kadar profesyonel ve düzenli olmaz. Şimdi masa tenisinde Türkiye şampiyonasına gidiyoruz. İl ve bölge birincisi olarak hem kızlar hem erkekler. Öyle kolay değil ya birinden gidersen ya birinden, biz ikisinden de gidiyoruz [...] Şu an seçtikleri okullar bizim gibi, gelir seviyesi düşük, öğrencisi karışık. Çok kötü okula gittiğinde de sonuç alamazsın. Bizim gibi karışık okulların, içerisinde bizim gibi hem iyi hem alt seviyeli öğrencilerin olduğu okullara

gidilirse daha başarılı olunur. Üsttekiler ötekiler motive eder, daha çabuk bir şeyler kazanılır. Biraz da okulun profiline de bakmak lazım, oradaki idareciye. Öğretmen profilini de bence incelemek lazım. Müdür iyi olmazsa öğretmeni harekete geçiremezsiniz. Bence okulun iç dengesine bir bakmak lazım. Okulun kimyasını incelemek lazım.

Öğretmenlerin ve okul müdürlerinin dışında, farklı öğrencilerin de proje kapsamındaki etkinliklere dâhil edilmesi, bunun için motivasyon sağlanması bir başka strateji olarak ortaya çıkmıştır ancak bunun yollarına ve yöntemlerine ilişkin somut bir öneri getirilmemiştir.

ÖĞRT27: Okulda okul dışında bu tür faaliyetlere katılan öğrenciler dışında diğer öğrenciler de oraya motive edilebilir. Öğretmenler bilgilendirilebilir, yönlendirilebilir.

ÖĞRT7: Evet iyi durumda olan öğrencilerimizle projeler yapıldı ama [...] mesela pasif durumda olan öğrenci de bence aktif hale getirilebilir. Çünkü bu bir alışma süreciydi, iyi sonuçlar verdi. Bu anlamda pasif olan öğrencilerimiz de, projelere katılmayan öğrencilerimiz de işin içerisine çekilebilir yani.

Sürdürülebilirliğin sağlanması için projenin süresinin daha uzun tutulması gerektiği ve seçilmiş pilot okullarda devam edilmesinin hem ürün ortaya çıkarmak hem de bu ürünleri değerlendirebilmek açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

ÖĞRT1: Ayda bir ürünün çıkması dediğim gibi çok zor. Ama atıyorum üç yıl sonra bir sonuca varırsın onu demek istiyorum. Bu proje bir yıl olmasın iki yıl olmasın 3-5 yıl olsun. Aynı okullardan devam etsin. [...] Tabii

süreç yayıldığı zaman sonucu daha rahat görürüz biz de, [...] yetkililer de daha iyi görür. Çünkü eğitim süreçle ilgili bir durum. Bunu devlet bile hemen alamıyor. Yıllarca o çocuklar üzerinde gidecek ki bakacaklar edecekler o eksikleri giderecekler. [...] Kısa bir süre değil de uzun bir süre lazım.

ÖĞRT20: Proje süresi daha da uzatılabilir. Ama tabii bencillik de yapmamak lazım. Her okula muhakkak bir QNB Finansbank ve Türk Eğitim Derneği eli değmeli.

ÖĞRT6: Evet, sürdürülebilir olmalı. Başarı Her Yerde Projesi iki senelik, üç senelik proje yapmamalı. Seçmeli ve devam etmeli. Pilot okul gibi. Sonra bunu genele yayabilirsin. Çünkü elini attı, şimdi attığı eli çekecek. Gelecek seneye Başarı Her Yerde Projesi yok mesela bizim okulda.

SONUÇ

Güçlü bir eğitim liderliğinin varlığında sosyoekonomik dezavantajlar gelişmenin engeli değildir. Başarı her yerde projesi çok yönlü bir okul geliştirme projesidir. Bu araştırma, projenin okullarda nasıl bir karşılık bulduğunu izlemek ve değerlendirmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Saha araştırmasında, okula özgü projeler aracılığıyla ihtiyaçlarla proje desteklerinin örtüşümü, okul çevresinin ve ailelerin sosyoekonomik düzeyi, okul yöneticilerinin tutumu ve öğretmen motivasyonu gibi temel faktörlerin; hangi desteklerin talep edildiğini, bunların nasıl kullanıldığını, kimlerin süreçlere dâhil olduğunu, akademik başarıya transfer etme stratejilerinin nasıl kullanıldığını doğrudan etkilediği görülmüştür. Bu nedenle proje hedeflerinin gerçekleşme düzeyi veya proje uygulamalarının etkililiği okuldan okula farklılık göstermiştir. Özellikle okulların bulunduğu sosyokültürel çevrenin projenin girdilerini ve çıktılarını çok daha yakından

etkilediği anlaşılmaktadır. Diğer taraftan okullarda proje aracılığıyla görülen değişim ve dönüşüm, çevreden okullara bakışı değiştirmiş ve prestijlerinin artmasıyla bu okullar görece daha başarılı öğrencileri çekmeye başlamıştır. Bu durum özellikle Adana ilindeki bir okul için oldukça görünür bir hal almıştır. İl yönetiminin ve okul yönetiminin güçlü bir liderlik gösterdiği okullarda çevrenin ve okulun sosyoekonomik dezavantajları okulların gelişimini etkilemekle birlikte, gelişim için bir engel olmaktan çıkmıştır.

Proje, okulların vizyonlarına önemli ölçüde katkıda bulunmuş ve okulların vizyonunda bir dönüşüm sağlamıştır. Okuldaki tüm personelin okulların geleceği noktaya ve öğrencilerin bir sonraki eğitim basamağında gidecekleri okulların niteliğine dair oldukça olumlu bir tutuma sahip oldukları anlaşılmaktadır. Diğer taraftan, pek çok alanda gerçekleştirilen iyileşmelerin ve uygulamaların sürdürülebilir olduğunu belirtmekle birlikte, bazı alanlarda sürdürülebilirlikle ilgili kaygıların özellikle okul yöneticilerinde ortaya çıktığı da görülmüştür.

Proje, okullarda akademik başarının artırılmasına ciddi bir katkı sağlamıştır. Başarı artışı okuldan okula farklılık göstermekle birlikte, sınavla yerleştirme yapılan liselere geçiş yapan öğrenci sayısında önemli ölçüde artış gerçekleşmiştir. Akademik başarıyı artırmak için sağlanan destekler ile kişisel, sosyal, kültürel, spor ve sanat alanlarındaki gelişim için sağlanan destekler öğrencilerin akademik başarıları üzerinde gözlenebilir bir etki oluşturmuştur. Daha da önemlisi, öğrencilerde bir gelecek beklentisi, başarabilme inancı ve güveni filizlenmiştir.

Spor ve sanat alanlarında yapılan etkinlikler, okulların iklimini, öğrencilerin hayatlarını değiştirmiştir. Proje kapsamında okullara yapılan spor ekipmanı, enstrüman ve müzik dersliklerine dönük alt yapı desteklerinin birçok öğrencinin

PROJENİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

kendi koşulları çerçevesinde ulaşamayacakları fırsatlar elde etmesine olanak sağladığı görülmüştür. Okullar, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin ifadesi ile hayal bile edemeyecekleri başarılar elde etmiş; ilçe, il/bölge ve Türkiye genelinde yapılan çeşitli müsabakalarda çok sayıda derece almıştır. Ancak okulun içinde bulunduğu sosyokültürel çevrenin, aile yaklaşımının ve sanatsal ve sportif faaliyetlerin sürdürülebilirliği için gerekli koşulların proje destekleri çerçevesinde şekillenen etkinliklere katılım biçimlerinde belirleyici olduğunu söylemek mümkündür. Sportif etkinlikler için yapılan destekler, okul ikliminde sporla kurulan ilişkiler bakımından ciddi olumlu etkiler yaratmıştır. Bu bağlamda, bazı okullar spor faaliyetlerini projenin dışında da destek alarak yürütme ve genişletme eğilimi göstermektedir. Spor alanına ilişkin destekler, yalnızca materyal desteği/temini seviyesinde kalmamış, okulların spora ilişkin tutumlarını da olumlu olarak dönüştürmüştür.

Sanatsal ve sportif etkinlikler okullarda öğrencilerin özelliklerine göre pozitif bir denge işlevi görmüştür. Buna göre sportif faaliyetler çoğunlukla bir sosyal kontrol mekanizması olarak işlev görürken, sanatsal faaliyetler genelde düzeni bozmayan, uyumlu, sorumluluk bilincine sahip öğrencilerle yürütülmüş ve okula estetik katkı anlamında çıktılar ortaya koymuştur. Öğretmenlerin gözünde çocukların spor, kültür, sanat gibi alanlara yönlendirilmesindeki gaye onların suçtan, problemlerden uzak durmasını sağlamaktır. Bu anlamda öğrencilerin projeye dâhil olmaları ya da kimlerin projeye dâhil olacağı oldukça sorunlu bir alan gibi görünmektedir. Her iki alanda da etkinliklere dâhil olan bireylerin hayatında olumlu yönde gelişmelerin ve değişimlerin olduğunu ortaya koyan bulgular vardır. Ancak bu etkinliklerin birey yaşamında sürdürülebilirliği söz konusu olduğunda bir dizi engel görünür olmaktadır. Projenin hayata geçmesinde temel kaynak okullara yapılan maddi

desteklerdir. Bu destekler olmadığında malzeme ve ekipman için bütçe gerektiren faaliyetlerin bireyin hayatındaki devamlılığı okulların bulunduğu sosyoekonomik çevre düşünülduğünde oldukça güçleşmektedir. Benzer biçimde bu faaliyetler akademik başarıya dönüştürülmediğinde bir sonraki eğitim basamağında çocukların kazandıkları bilgi ve becerileri kullanmaları sürdürülebilirlik anlamında üzerinde durulması gereken bir konudur. Çünkü, sürdürülebilirlik konusu hem okul hem de birey bazında ayrı ayrı ele alınmalıdır. Okulların proje uygulamalarında akademik başarı ile diğer alanlardaki gelişimi birlikte ele almak için çabaladıkları da görülmektedir. Masa tenisinde derece yapan bir öğrencinin, başlangıçta sadece sporcu olmayı düşünürken öğretmenlerinin de yönlendirmeleri sonucunda, “Büyüyünce hem masa tenisinde milli sporcu hem de doktor olacağım.” noktasına gelmesi bu dengeyi sağlama çabasının somut bir örneği olarak görülebilir.

Proje kapsamındaki etkinlikler aracılığıyla başarıyı tecrübe etmek başarabileceğine inanmayı ve başarıyı getiriyor. Projenin temel işlevi öğrencilerin ilgi alanları doğrultusunda gelişimleri için uygun zeminler hazırlanması noktasında sağladığı desteklerdir. Hali hazırda akademik anlamda zayıf olan öğrenciler için proje kapsamındaki etkinlikler onların başarıyı deneyimlemelerine olanak tanımaktadır. Başarı duygusunu bir kez deneyimleyen bireyin o duygunun devamlılığını sağlamak üzere çaba göstermesi beklenir ve bu çaba farklı alanlarda da başarı getirebilir. Ancak sportif faaliyetler ayrıca zaman ve enerji gerektirdiğinden ya da zaman zaman akademik başarısızlığın bir alternatifi ya da akademik başarı önünde bir engel olarak görülebilmektedir. Velilerin genellikle düşük sosyoekonomik ve sosyokültürel düzeylerden geldikleri gerçeği göz önünde bulundurulduğunda akademik başarının sanatsal ya da sportif başarıya öncelenmesi olağan bir

durumdur. Akademik başarısı yüksek ya da orta düzeyde olan öğrencilerin bu tür etkinliklerden uzak durma eğilimi gerek öğrenciler gerek aileler tarafından akademik başarının düşme ihtimali ile gerekçelendirilebilmektedir. Diğer yandan akademik başarısı düşük öğrenciler için sportif etkinlikler kendi varoluşlarını gerçekleştirebildikleri alanlar olma özelliği taşımaktadır. Spor başarılarının öğrencilere üst eğitim kademelerinde ilgi alanları doğrultusunda eğitim almalarına olanak sağlayacak olması da bu alandaki motivasyonlarını canlı tutmaktadır. Bu bağlamda proje kapsamında gelişimin bütünsel olarak ele alınması önem arz etmiştir.

Başarının proje döngüsünün ötesinde sürdürülebilmesi için altyapı ve donanım olanaklarının iyileştirilmesi, süreklilik arz eden ihtiyaçlar için de desteklerin sürekliliğinin ve çeşitlendirilmesinin sağlanması gerekmektedir. Başarı Her Yerde Projesinin sanatsal ve sportif etkinlikler özelinde okullarda işleyişiyle ilgili araştırma bulgularının ortaya koyduğu bir diğer sınırlılık öğrencilerin bu etkinlik alanlarına yapılan destekler sayesinde dâhil olmaları ve bu destekler ortadan kalktığında birçok öğrencinin etkinliklere dâhil olmayı sürdürebilmek için gerekli materyalleri sağlayacak imkanlara sahip olmamasıdır. Proje kapsamında altyapı ve donanım destekleri sürdürülebilirlik açısından önemli görülmüştür. Ancak günlük veya kısa süreli tüketim malzemelerinin temini için bu malzemelerin temininin sürekliliğini sağlayacak kaynaklara ihtiyaç vardır. Bazı okulların yöneticileri destek kursları için gerekli materyalleri veya sanat etkinlikleri için gerekli boya, karton, fırça vb. materyalleri kendilerinin çeşitli yollarla temin etmeye devam edebileceklerini ifade etmiştir.

Proje, okullarda maddi destek ve estetik bir katkı olarak kabul görmektedir. Okullarda akademik başarıyı desteklemeye yönelik etkinlikler ile spor

ve sanat alanlarındaki destekler öğrencilerin gelişimine katkı sağlamıştır. Bunun da ötesinde proje kapsamında yapılan fizikî mekan düzenlemelerinin, okul içinde koridorlarda gerçekleştirilen bilgi panoları, resim çalışmaları ve benzeri düzenlemelerin okulların estetik görünümüne katkı sağladığı görülmüştür.

Projenin okulda etkili biçimde işleyebilmesi okul yönetiminin okulun projeden yararlanması konusunda ne derece istekli olduğu ve bu süreci nasıl yönettiği ile yakından ilişkilidir. Yöneticinin öğretmenlerle ve öğrencilerle kurduğu ilişkinin ve okulu dönüştürme konusundaki istekliliğinin projeden yararlanma derecesini ve biçimlerini etkilediği görülmektedir. Yöneticinin öğretmen motivasyonunu yükseltme ve öğretmenlerle iş birliği içinde çalışma istek ve becerisi projenin okul içindeki seyrini şekillendirmektedir. İşbirliğinin yüksek olduğu okullarda daha çok sayıda alt proje yürütüldüğü ve projelerin yürütülme biçimlerinin (etkililiğin) farklılaştığını söylemek mümkündür.

Okul öğrencilerin hayallerinin ve hayatlarının dönüştürülebileceği yegane alandır. Akademik ve sosyokültürel yaşam anlamında uyarıcı bir çevreden yoksun olan öğrencilerin çoğunlukta olduğu bu okullarda, okulun bireylerin hayatındaki işlevi daha da önem kazanmaktadır. Öğrencilerin yeni bilgi ve yaşantılarla teması projenin etkili olduğu alanlardan biridir. Öğrenciler için şehir içinde düzenlenen gezi etkinliklerine verilen desteklerle birlikte, Ankara'ya düzenlenen gezilerin çocuklar için oldukça verimli geçtiği anlaşılmaktadır. Ancak hem yüksek bütçe hem de ciddi bir sorumluluk gerektiren bu etkinliklerin daha çok öğrenciye yaygınlaştırılması ihtiyacı ve öğrenme süreçlerine destek olmasının yanında başarılı öğrenciler için olumlu pekiştirici olarak kullanıldığı görülmüştür. Daha fazla öğrencinin yaşamına dokunabilmek açısından projenin sürekliliği ve yaygınlaştırılması önem arz etmektedir.

**BAŞARI
HER YERDE**

Kaynakça

- Chapman, C. ve Harris, A. (2004). Improving schools in difficult and challenging contexts: strategies for improvement. *Educational Research*, 46(3), 219–228. <https://dx.doi.org/10.1080/0013188042000277296>
- Christensen, L. B., Johnson, R. B. ve Turner, L. A. (2015). *Araştırma yöntemleri desen ve analiz (Research methods design and analysis)* (Çeviri Editörü: Ahmet Aypay). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Creemers, B. P. M. ve Reezigt, G. J. (2005). Linking school effectiveness and school improvement: The background and outline of the Project. *School Effectiveness and School Improvement: An International Journal of Research, Policy and Practice*, 16(4), 359-371. <https://dx.doi.org/10.1080/09243450500234484>
- Creswell, J. W. (2006). Understanding mixed methods research. J. W. Creswell ve V. Plano-Clark (Ed.), *Designing and Conducting Mixed Methods Research* içinde (s. 1-19). Thousand Oaks: Sage Publications, Inc.
- Creswell, J. W. (2007). *Qualitative inquiry & research design, choosing among five approaches* (2. bs.). USA: Sage Publications Inc.
- Creswell, J. W. ve Plano Clark, V. L. (2014). *Karma yöntem araştırmaları, tasarım ve yürütülmesi* (Çeviri Editörü: Yüksel Dede ve Selçuk Beşir Demir). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Dietrichson, J., Bøg, M., Filges, T. ve Klint Jørgensen, A. M. (2017). Academic Interventions for Elementary and Middle School Students With Low Socioeconomic Status: A Systematic Review and Meta-Analysis. *Review of Educational Research*, 87(2), 243–282. <https://doi.org/10.3102/0034654316687036>
- Feldhoff, T., Radisch F. ve Bischof, L. M. (2016). Designs and methods in school improvement research: a systematic review. *Journal of Educational Administration*, 54(2), 209-240. <https://dx.doi.org/10.1108/JEA-07-2014-0083>
- Fraenkel, J. R. ve Wallen, N. E. (2006). *How to design and evaluate research in education* (6. bs.). New York: McGraw-Hill, Inc.
- Fullan, M. G. (1994). Coordinating top-down and bottom-up strategies for educational reform. R. J. Anson (Ed.), *Systemic reform: Perspectives on personalizing education* içinde (s. 7-24). Washington, DC: U.S. Department of Education.
- Hallinger, P. ve Heck, R. H. (2011). Exploring the journey of school improvement: classifying and analyzing patterns of change in school improvement processes and learning outcomes. *School Effectiveness and School Improvement*, 22(1), 1-27. <https://dx.doi.org/10.1080/09243453.2010.536322>
- Hargreaves, A. ve Fullan, M. (1998). *What's worth fighting for out there*. New York, NY: Teachers College Press.
- Harris, A. (2002). *School improvement: What's in it for schools?*. London: RoutledgeFalmer
- Hopkins, D. ve Harris, A. (1997). Improving the quality of education for all. *Support for Learning*, 12(4) 147-151. <https://dx.doi.org/10.1111/1467-9604.00035>
- Hopkins, D. (1994). The yellow brick road. *Managing Schools Today*, 3(6), 14-17.
- Karami-Akkary, R., Mahfouz, J. ve Mansour, S. (2019). Sustaining school-based improvement: considering emotional responses to change. *Journal of Educational Administration*, 57(1), 50-67. <https://dx.doi.org/10.1108/jea-01-2018-0022>

- Karip, E. (2017). *Türkiye'nin TIMSS 2015 performansı üzerine değerlendirme ve öneriler* (TEDMEM Analiz Dizisi 5). Ankara: Türk Eğitim Derneği Yayınları.
- Kyriakides, L., Creemers, B. ve Charalambous, E. (2018). *Equity and quality dimensions in educational effectiveness*. Dordrecht: Springer. <https://dx.doi.org/10.1007/978-3-319-72066-1>
- Marsh, H. W. ve Kleitman, S. (2002). Extracurricular school activities: The good, the bad, and the nonlinear. *Educational Review*, 72, 464-514.
- MEB (2019). 2019 Ortaöğretim Kurumlarına İlişkin Merkezi Sınav, Eğitim ve değerlendirme raporları serisi (No: 7). http://www.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2019_06/24094730_2019_Ortaogretim_Kurumlarina_Iliskin_Merkezi_Sinav.pdf adresinden erişildi.
- Muijs, D., Harris, A., Chapman, C., Stoll, L. ve Russ, J. (2004). Improving Schools in Socioeconomically Disadvantaged Areas – A Review of Research Evidence. *School Effectiveness and School Improvement: An International Journal of Research, Policy and Practice*, 15(2), 149-175. <https://dx.doi.org/10.1076/152.149.30433>
- OECD. (2012). *Equity and Quality in Education: Supporting Disadvantaged Students and Schools*. Paris: OECD Publishing. <http://dx.doi.org/10.1787/9789264130852-en>
- OECD. (2012). *Equity and quality in education: Supporting disadvantaged students and schools*. Paris: OECD Publishing: Paris. <https://dx.doi.org/10.1787/9789264130852-en>
- Opendakker, M. C. ve Van Damme, J. (2006). Differences between secondary schools: A study about school context, group composition, school practice, and school effects with special attention to public and Catholic schools and types of schools. *School Effectiveness and School Improvement*, 17(1), 87–117. <https://dx.doi.org/10.1080/09243450500264457>
- Paker, T. (2015). Durum çalışması. Editörler: F. N. Seggie ve Y. Bayyurt (Ed.), *Nitel araştırma, yöntem, teknik, analiz ve yaklaşımları* içinde. Ankara: Anı Yayıncılık
- Reynolds, D., Hopkins D. ve Stoll, L. (1993). Linking School Effectiveness Knowledge and School Improvement Practice: Towards a Synergy. *School Effectiveness and School Improvement: An International Journal of Research, Policy and Practice*, 4(1), 37-58. <https://dx.doi.org/10.1080/0924345930040103>
- Yıldırım, H. H., Yıldırım, S. ve Ceylan, E. (2017). *Türkiye perspektifinden TIMSS 2015 sonuçları* (TEDMEM Analiz Dizisi 4). Ankara: Türk Eğitim Derneği Yayınları.

**BAŞARI
HER YERDE**

Ekler

EK-1. Okula Özgü Proje Tablosu

Proje kapsamında her okul kendi sorun alanlarını ve bu sorun alanlarından öncelikli olanları belirleyerek aşağıda örnek olarak sunulan tablo formatına uygun olarak yapılacak çalışmaları belirlemiştir. Sorun alanları ve öncelikler okuldan okula farklılık gösterdiğinden, proje yönetimi okullara kendi sorun alanlarını ve önceliklerini belirleme konusunda serbest bırakmış, ancak okulların sorunları belirleme ve bu sorunun çözümüne yönelik desteğe ihtiyaç duydukları noktada gerekli akademik ve teknik destek sağlamıştır.

BAŞARI HER YERDE PROJESİ - OKUL PROJE TABLOSU			
Okul Adı:			
Belirlenen Sorun:			
Okulun Bu Konudaki Hedefleri:			
Çalışmada Görev Alan:			
Öğretmenler	Öğrenciler	Veliler	Diğer Destekleyiciler
Tahmini Başlangıç ve Bitiş Tarihi:/...../20..... -/...../20.....			
Okul Tarafından Hedefe Ulaşmak İçin Planlanan Çalışma:			
Planlanan Çalışmanın İlgisi:			
Ders	Ünite / Konu	Kazanımlar	
Proje Kapsamında Karşılanması Beklenenler (Malzeme, Materyal, Hizmet Vb.):			
Konu İle İlgili Okulda Bulunan Mevcut Kaynaklar:			
Başarı ve Ölçüm Araçları:			
Proje Çıktısı:			

EK-2. Proje Eylem Planı ve Takvimi Şablonu

Projenin bir başlangıç ve bitiş süresi proje yönetimi tarafından belirlenmiş olmakla birlikte, her bir okulun kendi özgün gelişim planları için bir eylem planı yapmaları temin edilmiştir.

İŞ PLANI				AYLAR																							
	FAALİYETLER	BAŞLAMA TARİHİ	BİTİŞ TARİHİ	1				2				3				4				5							
				1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4				
PROJE YÖNETİMİ																											
OKUL YÖNETİMİ																											
ÖĞRETMEN																											
ÖĞRENCİ																											
OKUL																											
VELİ																											

EK-3. Öğrenci Anketi

I. DEMOGRAFİK VE GENEL BİLGİLER

D1. Cinsiyetiniz?

1	EVET	2	HAYIR
---	------	---	-------

D2.3. Hangi okula ve kaçınıcı sınıfa gidiyorsunuz?

	Okulu	Sınıfı
	Yavuzlar Ortaokulu	
	Kasım Sacide Ener Ortaokulu	
	Mehmet Akif Ortaokulu	
	Ömer Kanaatbilen Ortaokul	

D4. Anne ve Babanızın eğitim düzeyi nedir?

Anne:

1	Okumaz-yazmaz	6	Lisans
2	İlkokul	7	Yüksek lisans
3	Ortaokul	8	Doktora
4	Lise	9	Diğer.....
5	Ön lisans		

Baba:

1	Okumaz-yazmaz	6	Lisans
2	İlkokul	7	Yüksek lisans
3	Ortaokul	8	Doktora
4	Lise	9	Diğer.....
5	Ön lisans		

D5. Anne-babanızın bugünkü işi nedir? (Durumunuza en uygun olan tek seçeneği belirtiniz)**Anne:**

1	Küçük esnaf	8	Ev kadını
2	İşletme sahibi	9	Çiftçi-Balıkçı
3	İşçi	10	Vasıfsız işçi
4	Memur / Kamu görevlisi	11	İşsiz
5	Emekli	12	Diğer (Belirtiniz).....
6	Profesyonel Meslek sahibi (Avukat, Muhasebeci, Doktor, vb.)		
7	Üst düzey yönetici		

Baba:

1	Küçük esnaf	8	Ev kadını
2	İşletme sahibi	9	Çiftçi-Balıkçı
3	İşçi	10	Vasıfsız işçi
4	Memur / Kamu görevlisi	11	İşsiz
5	Emekli	12	Diğer (Belirtiniz).....
6	Profesyonel Meslek sahibi (Avukat, Muhasebeci, Doktor, vb.)		
7	Üst düzey yönetici		

D6.Hanenizin aylık kullanılabilir toplam net geliri aşağıdakilerden hangisine girmektedir?

1	700 TL ve Daha Düşük	5	2001 TL-2500 TL
2	701 TL -1000 TL	6	2501 TL-3000 TL
3	1001 TL-1500 TL	7	3501 TL -4000 TL
4	1501 TL-2000 TL	8	4001 TL veya Daha Fazla

D7. Kaç kardeşiniz?.....**D8. Okula giden başka kardeşiniz var mı? Varsa kaç tane?**

EKLER

D9. Ortaöğretime giden kaç kardeşiniz bulunuyor?.....

D10. Aileniz okula ne sıklıkta geliyor?

Haftada bir	1	Üç ayda bir	5
On beş günde bir	2	Dönemde bir	6
Ayda bir	3	Yılda bir	7
Hatırlamıyorum	4	Diğer.....	8

D11. Genel olarak okul başarı durumunuzu nasıl değerlendirirsiniz?

Başarılı	1
Orta Halli	2
Başarısız	3
Diğer.....	4

D12. Bu okula gitmekten ne kadar memnunsunuz?

Çok memnunum	1
Memnunum	2
Kısmen memnunum	3
Hiç memnun değilim	4

D13. Aileniz okuldaki başarı durumuz hakkında ne kadar bilgili?

Çok iyi biliyor	1
Biliyor	2
Bir miktar biliyor	3
Hiç Bilmiyor	4

D14. Ailenizle okulda öğrendikleriniz hakkında ne sıklıkta konuşuyorsunuz?

Her gün	1
Ara sıra	2
Çok nadir	3
Hiç	4

D15. Aileniz okulda öğrendiklerinizi daha iyi anlamanız için ne sıklıkta size yardımcı oluyor?

Her gün	1
Ara sıra	2
Çok nadir	3
Hiç	4

D16. Okulun dışında herhangi bir kurumdan derslere ilişkin yardım alıyor musunuz?

Etüt merkezi	1
Özel ders	2
Hafta sonu kursları	3
Diğer.....	4
Almıyorum	5

D17. Herhangi bir sporlar uğraşıyor musunuz?

1	EVET	2	HAYIR
---	------	---	-------

Evet ise hangi sporla nerede uğraşıyorsunuz?

EKLER

D18. Okulda herhangi bir spor takımına, öğrenci kulübüne ya da benzeri etkinliklere katılıyor musunuz?

1	EVET	2	HAYIR
---	------	---	-------

Evet ise hangisine katıldığınızı belirtiniz?

D19. İleride hangi mesleğe sahip olmak istiyorsunuz?

.....

II. OKULA İLİŞKİN SORULAR

01. Okulunuz hakkında aşağıdakilerden en sevdiğiniz 2 tanesini işaretleyiniz? (En çok sevdiğinizin başındaki kutucuğa 1 diğerine 2 yazın)

1	Öğretmenler	9	Disipline verilen önem
2	Öğrenciler	10	Okul sonrası etkinlikler
3	Müdür	11	Dersler
4	Müdür Yardımcıları	12	Derslerin işlenişi
5	Spor faaliyetleri	13	Okulun bulunduğu yer
6	Öğrenci etkinlikleri (Koro, tiyatro, satranç kulübü vb.)	14	Okuldan bize verilen malzemeler
7	Okulun güvenliği	15	Diğer (lütfen belirtiniz).....
8	Sınavlara hazırlık		

02. Okulunuz hakkında aşağıdakilerden en sevmediğiniz 2 tanesini işaretleyiniz? (En sevmediğinizin başındaki kutucuğa 1 diğerine 2 yazın)

1	Öğretmenler	9	Disipline verilen önem
2	Öğrenciler	10	Okul sonrası etkinlikler
3	Müdür	11	Dersler
4	Müdür Yardımcıları	12	Derslerin işlenişi
5	Spor faaliyetleri	13	Okulun bulunduğu yer
6	Öğrenci etkinlikleri (Koro, tiyatro, satranç kulübü vb.)	14	Okuldan bize verilen malzemeler
7	Okulun güvenliği	15	Diğer (lütfen belirtiniz).....
8	Sınavlara hazırlık		

O3. Lütfen aşağıdaki ifadeleri “katılıyorum”; “emin değilim”; ya da “katılmıyorum” seçeneklerinden birini seçerek cevaplayınız.

	İfadeler	Katılıyorum	Emin Değilim	Katılmıyorum
1	Bu okulda kendimi güvende hissediyorum.	1	2	3
2	İstedğim zaman öğretmenlerimden yardım alabiliyorum.	1	2	3
3	Öğretmenlerim benim her şeyi öğrenebileceğimi söylüyorlar.	1	2	3
4	Okuldaki öğretmenler başarılı olmamız için çalışıyorlar.	1	2	3
5	Okulumda yüksek nitelikli bir eğitim veriliyor.	1	2	3
6	Öğretmenlerim başarılı olmam için benden ne beklediklerini bana açıkça ifade ediyorlar.	1	2	3
7	Okulda başarılı olmam için gerekli tüm destek bana veriliyor.	1	2	3
8	Okulda başarılı olmam için gerekli her türlü teknolojik imkan mevcut.	1	2	3
9	Okuldaki tüm teknolojik imkanları kullanabiliyorum.	1	2	3
10	Okuldaki kurallar herkese aynı biçimde uygulanıyor.	1	2	3
11	Okulda bize saygılı davranıyorlar.	1	2	3
12	Okulda öğretmenlerimin benden yüksek beklentileri var.	1	2	3
13	Öğretmenlerim benim neyi öğrenip öğrenmediğimi anlamam için bana yardımcı oluyor.	1	2	3
14	Okulum beni gelecekte karşılaşılabileceğim zorluklara karşı hazırlıyor.	1	2	3
15	Okulum beni yeni şeyler öğrenmek için motive ediyor.	1	2	3
16	Okulum ailemin de okuldaki süreçlere katılımı için imkan sağlıyor.	1	2	3
17	Öğretmenlerim benim öğrenme hızıma ve biçimime uygun ders anlatıyorlar.	1	2	3
18	Derslerde kullandığımız malzemelerimiz yeterince var.	1	2	3
19	Öğretmenlerim sınavlarımı ve yaptığım diğer ödevlerimi adil biçimde not veriyor.	1	2	3
20	Okulumda binalar ve yerler temiz ve sağlık koşullarına uygun.	1	2	3
21	Okulumda öğrenciler birbirlerinin eşyalarına zarar vermiyorlar.	1	2	3
22	Okulumda başarılı olmam için çok çeşitli kaynaklar ve materyaller var.	1	2	3
23	Okulumda ilgimi çeken etkinliklere katılabiliyorum.	1	2	3
24	Öğretmenlerim okul başarımlarım hakkında ailemi bilgilendiriyor.	1	2	3
25	Okulla ilgili bir yenilik ya da iyileştirme yapılacağı zaman okulum bizi haberdar ediyor	1	2	3
26	Okuldan sonra okulun düzenlediği etkinliklere katılıyorum. (Satranç, koro, spor vb.)	1	2	3

04. Son bir yıl içinde aşağıdaki etkinliklerin hangilerinde yer aldığınızı lütfen belirtiniz.

	Etkinlikler	Aktif olarak yer aldım	İzleyici olarak yer aldım	Yer almadım
1	Okul takımlarından birinde	1	2	3
2	Spor kurslarında	1	2	3
3	Resim, ebru, heykel, ahşap boyama gibi sanat topluluklarında			
4	Okul korusu, müzik grubu, ritim grubu gibi sanat topluluklarında	1	2	3
5	Okul tiyatrosu, şiir, kompozisyon ve drama topluluğu gibi gruplarda	1	2	3
6	Halk oyunları ekibinde			
7	Okul dergisi, broşür hazırlama gibi basılı materyal çalışmalarında			
8	Satranç kulübü, münazara gibi düşünce topluluklarında	1	2	3
9	Öğrenci temsilciliklerinde	1	2	3
10	İzcilik, akran arabuluculuğu gibi vb. gibi sosyal gruplarda	1	2	3
11	Robotik, kodlama kulübü gibi teknoloji gruplarında			
12	Okulun boyanması, güzelleştirilmesi gibi etkinliklerinde	1	2	3
13	Okul dersleri dışında verilen destek derslerinde	1	2	3
14	Ders çalışma teknikleri, iletişim, öfke kontrolü vb. kişisel gelişim kurslarında	1	2	3
15	Kitap okuma, resim yapma vb. proje etkinliklerinde	1	2	3
16	Okul dışına yapılan şehir içi gezilerde	1	2	3
17	Okul dışına yapılan şehirlerarası gezilerde	1	2	3
18	Okul kermesi, ağaç dikme gibi sosyal etkinliklerde			
19	Okula gelen misafir konuşmacı toplantılarında	1	2	3
20	Okulda yapılan bilgilendirme ve tanıtım günlerinde	1	2	3

05. Sizce okulunuzda en çok düzeltilmesi gereken şey nedir? Nedenleriyle birlikte yazınız.

.....

.....

.....

.....

EK-4. Öğrenci Görüşme Formu

1. Kendinden biraz bahseder misin? Kaç yaşındasın kaçınıcı sınıfa gidiyorsun? Kaç kardeşin var, annen baban ne iş yapıyor? Ailen okula ne sıklıkta geliyor?
2. Nasıl bu okula geldiğinden bahseder misin?
3. Okula nasıl gelip gidiyorsun? Okulunun fiziksel durumu hakkında ne düşünüyorsun? Binalar, sınıflar okul çevresi, bahçe gibi.
4. Okulda bir günün nasıl geçiyor anlatabilir misin?
5. Okulun size sunduğu imkanlar hakkında neler düşünüyorsun? Şu da olsaydı daha iyi olurdu dediğin bir şey var mı? Derslerde kullandığınız odaları ve sınıfları anlatabilir misin?
6. İleride nasıl bir meslek sahibi olmak istiyorsun? Nedenleriyle anlatabilir misin? Ailen ne olmanı istiyor?
7. Öğretmenlerinle ilişkilerinden bahsedebilir misin? Öğretmenlerinin senden beklentilerinden bahsedebilir misin?
8. Başarılı ve başarısız olduğun dersler neler? Nedenleriyle bahseder misin? Takviye alıyor musun?
9. Okulda derslerin dışında neler yaptığından bahseder misin? Hangi etkinliklere katılıyorsun? Öğretmenleriniz sizleri etkilere katılmanız için cesaretlendirir mi?
10. Okulda katıldığın, kurs, ek ders gibi etkinliklerden bahsedebilir misin? Bunlardan en çok hoşlandığın hangileri? Nedenleriyle bahsedebilir misin?
11. Okuldan seni destekleyici herhangi bir malzeme, yardım, materyal vs. aldın mı? Aldıysan bunları nerelerde nasıl kullandığından bahsedebilir misin?
12. Bu okulda seni en çok zorlayan şeyin ne olduğunu düşünüyorsun? En çok neyin düzeltilmesini isterdin?
13. Bu okulun seni en çok hangi bakımdan geliştirdiğini düşünüyorsun?
14. Ailen okulda herhangi bir etkinliğe katıldı mı? Katıldıysa etkinlikten ve sonrasında neler olduğundan bahsedebilir misin?
15. Ekleme istediğin bir şey var mı?

EK-5. Öğretmen Görüşme Formu

1. Kendinizden biraz bahseder misiniz? Ne kadar yıldır öğretmenlik yapıyorsunuz, nerelerde öğretmenlik yaptınız? Kaç yıldır bu okuldasınız?
2. Okulunuzdaki öğrenci profilini ve okulla kurdukları etkileşimi anlatabilir misiniz? Velilerinizin okulla kurduğu etkileşim biçimlerini değerlendirebilir misiniz?
3. Okulunuzdaki işleyişi; öğretmenler, yöneticiler ve öğrenciler açısından değerlendirebilir misiniz? Okulunuzun kendine has bir işleyişi var mı? Bunun kaynakları hakkında neler düşünüyorsunuz?
4. Öğretmenlerin, velilerin ve yöneticilerin okuldaki öğrencilerden beklentileri hakkında neler düşünüyorsunuz? Çocukları gelecekte nerelerde göreceğinizi düşünüyorsunuz?
5. Okulunuzdaki çocukların akademik başarıları üzerinden düşündüğünüzde, aşmaları gereken en önemli (okula ait/okul kaynaklı) engelin ne olduğunu düşünüyorsunuz? Mevcut durumu örnekler vererek değerlendirebilir misiniz? Sizce hangi destek mekanizmaları bu süreçte etkili olur?
6. Başarı Her Yerde Projesinden bahseder misiniz? Siz projenin neresinde yer aldığınızı düşünüyorsunuz?
7. Projenin hayata geçirilmesi esnasında, okulun ihtiyaçlarıyla projenin ortaya koydukları arasında ne kadar bir örtüşme olduğunu düşünüyorsunuz? Projeyi, sizin ve öğrencilerinizin ihtiyaçlarını karşılama konusunda nasıl değerlendirirsiniz?
8. Projenin bu okulda uygulanması öğretmen olarak sizin gündelik pratikleriniz üzerinde herhangi bir değişime neden oldu mu? Örnekler vererek anlatabilir misiniz?
9. Proje uygulamaya geçtikten sonra okulda genel olarak neler olup bittiğinden örnekler vererek bahseder misiniz?
10. Proje okul içi (öğretmen-öğretmen; öğretmen-öğrenci; öğretmen-müdür vs.) ilişkileri ya da dengeleri etkiledi mi?
11. Öğrencilerin projeyi nasıl karşıladığını düşünüyorsunuz?
12. Velilerin proje hakkındaki düşüncelerine ya da değerlendirmelerine tanıklık ettiniz mi? Velilerin konuya ilişkin düşünceleri size herhangi bir biçimde yansıyor mu?
13. Projenin sizin gözlediğiniz kadarıyla okulda yarattığı (eğer varsa) en önemli değişim ya da dönüşüm ne oldu?
14. Elde edilecek verimi daha da artırmak bağlamında, projenin eksik ya da hatalı gördüğünüz bir yanı var mı? Bundan bahsedebilir misiniz?
15. Projenin sürdürülebilirliği hakkında ne düşünüyorsunuz? Sürdürülebilirlik için hangi mekanizmaların kurulmasının zorunlu olduğunu düşünüyorsunuz?
16. Eklemek istediğiniz bir şey var mı?

EK-6. Yönetici Görüşme Formu

1. Okulunuzu genel olarak; öğrenci, öğretmen ve veli profili açısından değerlendirebilir misiniz?
2. Velilerinizin okulla kurdukları etkileşim biçimlerini değerlendirebilir misiniz?
3. Öğrencilerin yaşadıkları genel sorunlardan bahsedebilir misiniz?
4. Başarı her yerde projesinin okulunuzun profili ve ihtiyaçlarıyla ne kadar örtüştüğünü düşünüyorsunuz?
5. Yönetici olarak sizin okul pratikleriniz projeden etkilendi mi? Örnekler vererek anlatabilir misiniz?
6. Başarı Her Yerde Projesinin okulunuzda nasıl işlediğinden bahsedebilir misiniz?
7. Projenin okulunuzdaki gündelik hayatı nasıl etkilediğinden bahsedebilir misiniz?
8. Akademik başarı açısından Başarı Her Yerde Projesinin okulunuzdaki karşılıklarından bahsedebilir misiniz?
9. Öğretmen, öğrenci ve velilerin projeyi nasıl karşıladığını düşünüyorsunuz? Velilerin okulla kurdukları etkileşim biçimlerini değiştirdi mi? Öğretmenlerin öğretmenlik pratiklerini dönüştürdüğünü düşünüyor musunuz? Örnekler vererek anlatabilir misiniz?
10. Projenin okul içi ilişkileri ve okul iklimini herhangi bir şekilde etkilediğini düşünüyor musunuz? Örnekler vererek anlatabilir misiniz?
11. Projenin en dikkat çekici özelliğinin ne olduğunu düşünüyorsunuz? Nedenlerinden bahsedebilir misiniz? Projenin etkilerini görmek için en çok nerelere bakılmalı? (Sınıf içi, okul sonrası, fiziksel koşullar vs.)
12. Projenin izleme değerlendirme ve etki analizi çalışmaları konusunda neler düşünüyorsunuz? Projenin etkilerini nasıl değerlendiriyorsunuz?
13. Proje okulunuzun prestijini herhangi bir şekilde etkiledi mi? Dışarıdan konuya ilişkin ne gibi tepkiler alıyorsunuz?
14. Projenin sürdürülebilirliği hakkında neler düşünüyorsunuz?
15. Ekleme istediğiniz bir şey var mı?

EK-7. Aile Görüşme Formu

1. Ailenizden bahseder misiniz? Kaç kişisiniz, kimler ne yapıyor? Nerede oturuyorsunuz? Çocuklar. Eviniz kendinizin mi?
2. Çocuğunuzun okulundan bahseder misiniz? Nasıl gitti okula, nasıl karar verdiniz o okula göndermeye? Şu anda okula nasıl gidip geliyor?
3. Çocuğunuzun okul başarısından bahseder misiniz? Çocuğunuzun eğitimiyle ilgili danıştığınız fikir ya da yardım aldığınız birileri var mı?
4. Çocuğunuzun eğitim işleri ile kim daha çok ilgileniyor ailede? Nasıl ilgileniyor? Veli toplantılarına kim katılıyor? Her toplantıya gidiliyor mu? Toplantıların dışında okula gidiyorlar mı? Neden?
5. Bu okuldan sonra çocuğunuzun hangi okula gideceğini düşünüyorsunuz? Neden? Çocuğunuz gelecekte nerede görüyorsunuz? Çocuğunuz ne olmak istiyor? Sizce ne olacak?
6. Çocuğunuzun en çok hangi konu veya konularda desteğe ihtiyacı olduğunu düşünüyorsunuz? İmkânınız olsaydı ona şimdikilerden daha fazla olarak ne vermek ne sağlamak isterdiniz? Nedenleriyle anlatır mısınız?
7. Okulu nasıl değerlendiriyorsunuz? (Öğretmen, öğrenci, müdür, çevresi, vs. detaylı bir değerlendirme) Sizce okulun en çok neye ihtiyacı var? Sizce bu okulun diğerlerinden herhangi bir farkı bulunuyor mu? İmkânınız olsaydı çocuğunuzun nereye gönderirdiniz?
8. Okuldan ya da öğretmenlerden herhangi bir talebiniz oldu mu? (ders, kurs, yardım, etkinliğe katılım vs.) Olduysa nasıl karşılandı?
9. Çocuğunuz okulun dışında herhangi bir kurs, aktivite, sosyal faaliyet vs. gibi şeylere katılıyor mu? Katılıyorsa bunlardan bahseder misiniz?
10. Başarı her yerde projesini biliyorlar mı? Bu kapsamda herhangi bir eğitim aldınız mı? Hangi eğitimleri aldınız? Sizce bu eğitimler neden veriliyor? Bu eğitimlerin size ne kadar hitap ettiğini düşünüyorsunuz? Eğitimde anlatılanlar sizin hayatınızda bir karşılığı var mıydı? Siz nasıl bir eğitim ya seminer almak isterdiniz? Bu eğitimleri aldıktan sonra hayatınızda ya da çocuğunuzla ilişkilerinizde herhangi bir değişim oldu mu?
11. Çocuğunuzla ortak bir etkinliğe katıldınız mı okulda? (Kermes, proje vs.) (Ne zaman, nasıl vs. anlatır mısınız?) Etkinlik sonrasında çocuğunuz size herhangi bir şey söyledi mi? Siz bu etkinlik hakkında neler düşünüyorsunuz? Sizde herhangi bir farklılık yarattı mı örneğin?
12. Çocuğunuz proje kapsamında herhangi yardım aldı mı ya da herhangi bir etkinliğe katılma şansı oldu mu? Bu kapsamda çocuğunuzda herhangi bir değişim gelişme vs. bir şey olduğunu düşünüyor musunuz? Olduysa örnekler vererek anlatır mısınız?
13. Eklemek istediğiniz bir şey var mı?